

Uždarosios akcinės bendrovės
Viešųjų investicijų plėtros agentūra

2022 METINĖS ATASKAITOS

**METINĖS FINANSINĖS ATASKAITOS,
PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS,
PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE,
VEIKLOS ATASKAITA IR NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA**

UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

Investicijos tvariai Lietuvos ateičiai

www.vipa.lt

VIPA

Uždarnosios akcinės bendrovės
Viešųjų investicijų plėtros agentūra

FINANSINĖS ATASKAITOS

PARENGTA PAGAL TARPTAUTINIUS
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS,
PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE

UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

Investicijos tvariai Lietuvos ateičiai

www.vipa.lt

TURINYS

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA	4
BENDRŪJŲ PAJAMŲ ATASKAITA	5
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA	6
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	7
FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO AIŠKINAMASIS RAŠTAS	8
1. BENDROJI DALIS.....	8
2. APSKAITOS POLITIKA	10
2.1. REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI	10
2.2. UŽSIENIO VALIUTA	12
2.3. NEMATERIALUSIS TURTAS	12
2.4. ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS.....	13
2.5. FINANSINIS TURTAS	13
2.6. FINANSINIO TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ PRIPAŽINIMO NUTRAUKIMAS.....	14
2.7. TURTO VERTĖS SUMAŽĖJIMAS	15
2.8. ATSARGŲ APSKAITA.....	15
2.9. PINIGAI IR JŲ EKVIVALENTAI.....	16
2.10. FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	16
2.11. FINANSINĖ IR VEIKLOS NUOMA.....	17
2.12. DOTACIJOS IR SUBSIDIJOS.....	17
2.13. AKCINIS KAPITALAS IR REZERVAI	18
2.14. ATIDĖJINIAI.....	18
2.15. MOKESČIAI	18
2.16. PELNO MOKESTIS	18
2.17. PAJAMŲ APSKAITA.....	19
2.18. SĄNAUDŲ APSKAITA	19
2.19. NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI	20
2.20. SUSIJUSIOS ŠALYS	20
2.21. TIKROJI VERTĖ.....	20
2.22. ĮVYKIAI PO FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS SUDARYMO DIENOS	21
2.23. UŽSKAITOS	21
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS PASTABOS	22
1 pastaba. Nematerialusis turtas, Eur	22
2 pastaba. Ilgalaikis materialusis turtas, Eur	22
3 pastaba. Teisės į nuomojamą nekilnojamą turtą, Eur.....	23
4 pastaba. Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas, Eur.....	24
5 pastaba. Finansinis turtas, Eur	25
6 pastaba. Atidėtojo pelno mokesčio turtas, Eur	25
7 pastaba. Išankstiniai mokėjimai / sumokėti avansai, Eur.....	26

8 pastaba. Asocijuotų įmonių skolos ir kitos gautinos sumos, Eur	26
9 pastaba. Pinigai ir pinigų ekvivalentai.....	26
10 pastaba. Ateinančių laikotarpių sąnaudos, Eur	26
11 pastaba. Akcininkų nuosavybė.....	27
12 pastaba. Rezervai	28
13 pastaba. Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai), Eur	28
14 pastaba. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai, Eur	29
15 pastaba. Neapibrėžtieji įsipareigojimai.....	30
16 pastaba. Kita reikšminga informacija	37
17 pastaba. Finansiniai ryšiai su įmonės vadovais ir kitais susijusiais asmenimis.....	39
18 pastaba. COVID-19 ir geopolitinė situacija	40
19 pastaba. Pabalansiniai įvykiai	41

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

Eur

Straipsniai	Pastabos Nr.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Nematerialusis turtas	1	916.920	827.218
Ilgalaikis materialusis turtas	2	108.957	86.315
Teisės į nuomojamą turta	3	154.083	242.764
Investicijos į vertybinius popierius	4	598.627	3.715.933
Suteiktos paskolos	5	2.668.885	2.533.921
Asocijuotųjų įmonių akcijos	5	2.000.001	200.001
Investicijos į 3 jūrų fondą	5	10.932.517	7.322.256
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	6	36.993	27.362
Ilgalaikio turto iš viso		17.416.983	14.955.770
Trumpalaikis turtas			
Išankstiniai apmokėjimai	7	17.839	12.281
Asocijuotųjų įmonių skolos	8	-	33.260
Suteiktos paskolos	5, 8	430.817	1.139.613
Investicijos į vertybinius popierius	4, 8	3.056.453	-
Kitos gautinos sumos	8	1.208.909	1.245.456
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis	8	18.854	-
Trumpalaikės investicijos	9	5.500.000	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	9	5.588.710	16.481.084
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	10	70.830	74.625
Trumpalaikio turto iš viso		15.892.412	18.986.319
TURTO IŠ VISO		33.309.395	33.942.089
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Nuosavas kapitalas			
Įmonės savininko kapitalas (įstatinis kapitalas)	11	31.001.130	31.001.130
Privalomasis rezervas arba atsargos (rezervinis) kapitalas	12	338.504	290.505
Kiti rezervai (specialusis kapitalo rezervas)	12	237.113	141.115
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	13	854.509	959.980
Nuosavo kapitalo iš viso		32.431.256	32.392.730
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai		12.106	9.000
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai		13.097	126.755
Ilgalaikiai įsipareigojimai iš viso	14	25.203	135.755
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Skolos tiekėjams		38.238	30.147
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		234.511	173.414
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		166.029	798.509
Pelno mokesčio įsipareigojimai		-	63.376
Sukauptos sąnaudos, ateinančių laikotarpių pajamos		414.158	348.158
Trumpalaikiai įsipareigojimai iš viso	14	852.936	1.413.604
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		33.309.395	33.942.089

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

Eur

Straipsniai	Pastabos Nr.	2022 m.	2021 m.
Pajamos		4.943.519	4.087.527
Kitos veiklos pajamos (palūkanų pajamos, sutarčių sudarymo mokestis)		162.124	61.934
Pajamų iš viso	13	5.105.643	4.149.461
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas ir amortizacija		(418.849)	(193.684)
Išmokos darbuotojams ir kitos susijusios išmokos		(3.060.984)	(2.335.651)
Konsultacinės paslaugos		(181.844)	(114.237)
Centrinės projektų valdymo agentūros paslaugos, kitos savikainos sąnaudos		(9.498)	(21.615)
Atidėjinių pasikeitimas		42.202	(43.465)
Ilgalaikio turto priežiūros, eksploataavimo sąnaudos		(104.562)	(69.032)
Komunalinės, automobilio sąnaudos		(62.060)	(50.092)
Komandiruočių sąnaudos		(12.751)	(7.697)
Ryšių paslaugų, automobilių stovėjimo aikštelės nuomos sąnaudos		(51.004)	(42.013)
Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos		(44.282)	(39.562)
Biuro, kitos bendrosios administracinės sąnaudos		(255.360)	(225.196)
Sąnaudų iš viso	13	(4.158.992)	(3.142.244)
Veiklos pelnas		946.651	1.007.217
Finansinės veiklos pajamos (kitos palūkanų ir panašios pajamos)	13	15.274	9.751
Finansinės veiklos sąnaudos (palūkanų ir kitos panašios sąnaudos)	13	(79.104)	(30.121)
Finansinės veiklos rezultatas		(63.830)	(20.370)
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		882.821	986.847
Pelno mokestis		(120.364)	(147.418)
Grynasis pelnas	13	762.457	839.429
Kitos bendrosios pajamos, kurios nebus perkeliamos į pelną (nuostolius) ateityje		-	-
Kitos bendrosios pajamos, kurios bus perkeliamos į pelną (nuostolius) ateityje		-	-
Bendrujų pajamų iš viso		762.457	839.429

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

Eur

	Pastabos	Apmokėtas įstatinis arba pagrindinis kapitalas	Privalomasis arba atsargos (rezervinis) kapitalas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso
2020 m. gruodžio 31 d. likutis		11.001.151	250.321	60.748	803.673	12.115.893
Įstatinio kapitalo didinimas		19.999.979				19.999.979
Grynasis metų pelnas					839.429	839.429
Dividendai					(562.571)	(562.571)
Sudaryti rezervai			40.184	80.367	(120.551)	-
Panaudoti rezervai						
Koregavimas						
Kitos išmokos						
2021 m. gruodžio 31 d. likutis		31.001.130	290.505	141.115	959.980	32.392.730
2021 m. gruodžio 31 d. likutis		31.001.130	290.505	141.115	959.980	32.392.730
Įstatinio kapitalo didinimas						
Grynasis metų pelnas					762.457	762.457
Dividendai					(719.984)	(719.984)
Sudaryti rezervai			47.999	95.998	(143.997)	-
Koregavimas					(1)	(1)
Kitos išmokos					(3.946)	(3.946)
2022 m. gruodžio 31 d. likutis		31.001.130	338.504	237.113	854.509	32.431.256

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

Eur

Straipsniai	Pastabos	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Grynasis pelnas (nuostoliai)		762.457	839.429
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos		422.348	193.691
Atidėtojo pelno mokesčio turto sumažėjimas (padidėjimas)		(9.631)	(9.457)
Atsargų, išskyrus sumokėtus avansus, sumažėjimas (padidėjimas)		-	-
Sumokėtų avansų sumažėjimas (padidėjimas)		(5.558)	127.131
Pirkėjų skolų sumažėjimas (padidėjimas)			
Įmonių grupės įmonių ir asocijuotųjų įmonių skolų sumažėjimas (padidėjimas)		33.260	(33.260)
Kitų gautinų sumų sumažėjimas (padidėjimas)		(2.318.743)	(959.112)
Trumpalaikių investicijų sumažėjimas (padidėjimas)		(5.500.000)	1.499.000
Ateinančių laikotarpių sąnaudų ir sukauptų pajamų sumažėjimas (padidėjimas)		3.795	(52.204)
Atidėjinių padidėjimas (sumažėjimas)		3.106	2.918
Kitų ilgalaikių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		(113.658)	126.498
Trumpalaikių skolų tiekėjams ir gautų avansų padidėjimas (sumažėjimas)		8.091	5.496
Su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		57.151	62.097
Kitų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		(632.480)	(401.335)
Sukauptų sąnaudų ir ateinančių laikotarpių pajamų padidėjimas (sumažėjimas)		66.000	310.092
Pelno mokesčio įsipareigojimo padidėjimas		(63.376)	(39.897)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		(7.287.238)	1.671.087
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Ilgalaikio turto, išskyrus investicijas, įsigijimas		(429.426)	(673.665)
Kitas investicinės veiklos pinigų srautų padidėjimas		3.117.306	(22.301)
Paskolų suteikimas		(134.964)	(2.363.880)
Teisės į nuomojamą turtą		(27.807)	(248.181)
Investicijos į KŪB „Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas“		(1.800.000)	(200.000)
Investicijos į 3 jūrų fondą		(3.610.261)	(7.322.256)
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(2.885.152)	(10.830.283)
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Pinigų srautai, susiję su įmonės savininkais		(719.984)	19.437.408
Dividendų išmokėjimas		(719.984)	(562.571)
Įstatinio kapitalo didinimas		-	19.999.979
Pinigų srautai, susiję su kitais finansavimo šaltiniais			
Kitas finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimas			
Kitas finansinės veiklos pinigų srautų sumažėjimas			
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(719.984)	19.437.408
Valiutų kursų pokyčio įtaka grynujų pinigų ir pinigų ekvivalentų likučiui			
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		(10.892.374)	10.278.212
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		16.481.084	6.202.872
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		5.588.710	16.481.084

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis

FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. BENDROJI DALIS

Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra (toliau - VIPA) - 2012 m. lapkričio 28 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1428 įsteigta finansų įstaiga. VIPA yra ribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo, Juridinių asmenų registre įregistruota 2013 m. balandžio 11 d., įmonės kodas 303039520, registracijos adresas - Lukiškių g. 2, Vilnius, Lietuva, veiklos vykdymo vieta - Gedimino pr. 18/ Jogailos g. 2, Vilnius. VIPA duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre.

VIPA yra valstybės įsteigta finansų įstaiga, kurios tikslas - finansuoti ir skatinti tvarią plėtrą srityse, kuriose yra rinkos nepakankamumas, siekiant pelningos veiklos, kuriant, įgyvendinant bei administruojant finansines priemones, skirtas viešojo sektoriaus investicijoms viešosios infrastruktūros bei viešųjų paslaugų modernizavimui, ir teikiant su šiomis finansinėmis priemonėmis susijusias finansines paslaugas.

VIPA teikė lengvatines paskolas aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučiams atnaujinti (modernizuoti) pagal LR švietimo ir mokslo ministro ir LR aplinkos ministro patvirtintą programą, kurios tikslas - atnaujinti (modernizuoti) bendrabučius, pastatytus pagal iki 1993 metų galiojusius statybos techninius normatyvus, siekiant racionalaus energinių išteklių naudojimo, pagerinti studentų ir mokinių gyvenimo bendrabučiuose sąlygas. Lėšos lengvatinėms paskoloms pagal šią programą buvo skiriamos taikant Europos Komisijos JESSICA iniciatyvą.

VIPA teikia lengvatines paskolas daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) pagal LR Vyriausybės patvirtintą programą, kurios tikslas - sumažinti šiluminės energijos sąnaudas, racionaliai naudoti energijos išteklius, užtikrinti efektyvų būsto naudojimą, gerinti gyvenamąją aplinką bei gyventojų gyvenimo kokybę.

Lietuvoje finansinės priemonės infrastruktūrai buvo pradėtos įgyvendinti siekiant atnaujinti (modernizuoti) daugiabučius namus. 2009 metais buvo įsteigtas JESSICA Kontroluojantysis fondas (JESSICA KF), valdomas Europos investicijų banko, VIPA paskirta finansiniu tarpininku.

Remiantis sėkminga JESSICA KF įgyvendinimo patirtimi bei įvertinus visus finansinių priemonių privalumus 2014-2020 m. periodu apsispręsta plėsti finansinių priemonių taikymą ir panaudojant 2014-2020 m. ES struktūrinių fondų lėšas įsteigtas Daugiabučių namų modernizavimo fondas (DNMF), finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo. VIPA paskirta DNMF valdytoja.

VIPA paskirta Energijos efektyvumo, Kultūros paveldo, Savivaldybių pastatų, Vandentvarkos fondų valdytoja. 2021 m. lapkričio 10 d. Lietuvos Respublikos Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir VIPA pasirašė finansinės priemonės „Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas“, finansuojamo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, steigimo ir finansavimo sutartį, VIPA paskirta valdytoja.

2018 m. spalio 17 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1046 VIPA pavesta vykdyti NPĮ veiklą urbanizuotų ar urbanizuojamų teritorijų plėtros, būsto ir viešosios arba viešajam interesui tenkinti skirtos infrastruktūros objektų atnaujinimo ir plėtros, energijos vartojimo efektyvumo skatinimo srityse. VIPA planuoja investicijas į tas viešojo sektoriaus sritis, kuriose finansavimas neteikiamas ar nepakankamas arba sąlygos nėra optimalios.

Pagrindiniai teisės aktai, reglamentuojantys VIPA veiklą: Akcinių bendrovių įstatymas, Finansų įstaigų įstatymas, LR Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymas, Lietuvos nacionalinių plėtros įstaigų vidaus kontrolės reikalavimų aprašas, Nacionalinių plėtros įstaigų sąrašo tvarkymo taisyklės, Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairės, LR Vyriausybės nutarimas Nr. 665 „Dėl valstybės turinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, Viešųjų pirkimų įstatymas, Finansinės apskaitos įstatymas ir mokesčių apskaičiavimą bei mokėjimą reglamentuojantys teisės aktai.

2022 m. sausio 26 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ministrų pasitarime pritarta Nacionalinių plėtros (NPĮ) įstaigų konsolidavimui ir pavesti Finansų ministerijai atstovauti valstybę akcininkės teisėmis. 2023 m. sausio 2 d. keitėsi VIPA akcininkas, 100 proc. akcijų perduota UAB „Investicijų ir verslo garantijos“.

VIPA administracijos vadovas - generalinis direktorius Gvidas Dargužas, einantis šias pareigas nuo 2013 m. gegužės 2 d.

2022 m. gruodžio 31 d. VIPA dirbo 82 darbuotojai (iš jų 5 vaiko priežiūros atostogose), vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius - 73,6.

VIPA finansinės būklės ataskaitoje, bendrųjų pajamų ataskaitoje, pinigų srautų ataskaitoje bei nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje ir aiškinamojo rašto pastabose duomenys pateikiami suminiais skaičiais, euro tikslumu. VIPA finansinės ataskaitos sudarytos 2023 m. kovo 27 d.

VIPA filialų ir atstovybių neturi.

VIPA yra komandinės ūkinės bendrijos „Tvaryjų išteklių plėtros skatinimas“ tikrasis narys. Bendrijos Tikrojo nario įnašas yra 2.000.001 Eur (du milijonai vienas euras).

VIPA veiklos tyrimų ir plėtros srityje nevykdė.

VIPA VEIKLOS JURIDINIS PAGRINDAS

VIPA veiklos juridinis pagrindas nustatytas uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūros įstatų patvirtinimo LR Finansų ministro 2013 m. vasario 8 d. įsakyme Nr. 1K-059 (kartu su 2015 m. gegužės 20 d., 2016 m. kovo 17 d., 2016 m. gruodžio 6 d., 2017 m. vasario 22 d., 2018 m. sausio 17 d., 2019 m. kovo 8 d., 2020 m. gruodžio 9 d., 2021 m. birželio 30 d. LR Finansų ministro įsakymų Nr. 1K-180, 1K-88, 1k-431, 1K-60, 1K-14, 1K-80, 1K-428, 1K-230 pakeitimais).

Lietuva įsipareigojo investuoti iki 20 mln. Eur įsigyjant 3J fondo A klasės akcijų ir įgyvendinti valstybės, kaip vienos iš 3J fondo akcininkų, turtines ir neturtines teises bei pareigas. Šiam tikslui Vyriausybė 2020 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. 1323 padidino VIPA įstatinį kapitalą 19.999.978,72 Eur (2020 m. 999.988,80 Eur, 2021 m. - 18.999.989,92 Eur). 2021 m. Finansų ministro įsakymu Nr. 1K-230 pakeisti VIPA įstatai, po padidinimo VIPA įstatinis kapitalas siekia 31.001.129,76 Eur.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje visos turimos akcijos buvo pilnai apmokėtos.

2022 m. gruodžio 31 d. VIPA neturėjo įsigijusi savų akcijų.

Visos VIPA akcijos (100 proc.) 2022 m. gruodžio 31 d. priklausė valstybei, kurios savininko nuosavybės teises įgyvendino LR Finansų ministerija. 2023 m. sausio 2 d. keitėsi VIPA akcininkas, 100 proc. akcijų perduota UAB „Investicijų ir verslo garantijos“.

Įstatuose nustatytas VIPA veiklos tikslas - finansuoti ir skatinti tvarią plėtrą srityse, kuriose yra rinkos nepakankamumas, siekiant pelningos veiklos.

2. APSKAITOS POLITIKA

2.1. REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI

Žemiau pateikiami pagrindiniai apskaitos principai, kuriais vadovaujantis parengtos šios VIPA finansinės ataskaitos. Šie apskaitos principai nuosekliai taikomi visiems ataskaitose pateiktiems laikotarpiams, jeigu nenurodyta kitaip.

VIPA finansinės ataskaitos yra parengtos vadovaujantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais, priimtais taikyti Europos Sąjungoje. Finansinės ataskaitos parengtos remiantis istorinės savikainos pagrindu.

VIPA finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

VIPA apskaita vedama laikantis kaupimo, atsargumo, palyginimo, įmonės veiklos tęstinumo, turinio svarbos bei kitų apskaitos principų.

Nauji ir (arba) pakeisti standartai bei jų aiškinimai, kurie taikomi nuo 2022 m. sausio 1 d.:

Šiuo metu galioja toliau išvardyti Tarptautinių apskaitos standartų valdybos (TASV) išleisti ir ES priimti persvarstyti standartai, egzistuojančių standartų papildymai ir išaiškinimai:

- **Metinių IFRS patobulinimų 2018 m. - 2020 m. ciklo pataisos**, kurios įtakojo nežymius 1-ojo TFAS „*Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą*“ ir 9-tojo TFAS „*Finansinės priemonės*“, 41-ojo TAS „*Žemės ūkis*“ ir iliustruojančių pavyzdžių, kurie pateikiami su 16-tuoju TFAS „*Nuoma*“ pakeitimus (galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau);
- **3-ojo TAS „Verslo jungimai“ pataisomis** atnaujinta nuoroda į Finansinės atskaitomybės konceptualiąją tvarką, nekeičiant verslo jungimų apskaitos reikalavimų. Pakeitimais nustatoma išimtis bendriesiems pripažinimo reikalavimams taikomiems įsipareigojimams ir neapibrėžtiesiems įsipareigojimams, įgytiems verslo jungimų, esančių 37 TAS „*Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas*“ ir 12 TFAAK „*Koncesijos paslaugų susitarimai*“ reglamentavimo apimtyje, metu (galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau);
- **37-ojo TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“ pataisomis** įtrauktas 68A straipsnis, kuriame nurodoma, kokias išlaidas ūkio subjektas įtraukia nustatydamas sutarties vykdymo išlaidas, siekdamas įvertinti, ar sutartis yra nuostolinga (galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau);
- **16-tojo TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai“ pataisos** draudžia iš ilgalaikio materialiojo turto savikainos atskaityti sumas, gautas pardavus produkciją, pagamintą, kol turtas dar tik yra ruošiamas naudoti. Vietoje to, tokios pardavimo pajamos ir visos susijusios sąnaudos turėtų būti pripažįstamos pelnu arba nuostoliais, o ne užskaitomos su turto savikaina (galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau).

Aukščiau išvardintų standartų, jų pakeitimų ir išaiškinimų pritaikymas, neturėjo reikšmingos įtakos VIPA finansinėms ataskaitoms, todėl nebuvo išsamiai atskleidžiamas finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

Standartai, galiojančių standartų pataisos bei aiškinimai išleisti TASV, priimti ES, bet dar neįsigalioję ir nėra VIPA taikomi anksčiau:

Šių finansinių ataskaitų pasirašymo dieną VIPA nepritaikė anksčiau laiko šių naujų ir peržiūrėtų TFAS standartų, jų pakeitimų ir išaiškinimų, kurie jau yra patvirtinti, bet dar neįsigalioję:

- **17-ojo TFAS „Draudimo sutartys“ pataisos** įveda tarptautiniu mastu nuoseklų požiūrį į draudimo sutarčių apskaitą. Naujajame standarte laikomasi požiūrio, kad draudimo sutartys sujungia finansinės priemonės ir paslaugų sutarties ypatybes ir kad daugelis jų sukuria pinigų srautus, kurie laikui bėgant labai kinta. Todėl jame laikomasi tokio požiūrio:

- Dabartinio būsimų pinigų srautų įvertinimo derinimas su pelno pripažinimu per laikotarpį, kuriuo pagal sutartį teikiamos paslaugos;
 - Draudimo paslaugų rezultatų (įskaitant draudimo pajamas) pateikimas atskirai nuo draudimo finansinių pajamų ar sąnaudų; ir
 - Reikalauja, kad įmonė pasirinktų kiekvieno portfelio apskaitos politiką, t.y. ar ataskaitinio laikotarpio visas draudimo finansines pajamas ar sąnaudas pripažinti pelnu arba nuostoliais, ar kai kurias pripažinti kitose bendrosiose pajamose.
- 17-asis TFAS taikomas metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau.
- **1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ ir TFAS praktikos ataskaita Nr. 2: apskaitos politikos atskleidimas.** 1-ojo TAS pataisos keičia informacijos atskleidimo reikalavimus, susijusius su apskaitos politika, iš „reikšmingos apskaitos politikos“ į „esminę apskaitos politikos informaciją“. Pataisose pateikiamos gairės, kada apskaitos politikos informacija gali būti laikoma esmine. 1-ojo TAS pakeitimai galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau, ir leidžiama taikyti anksčiau. Kadangi TFAS praktikos ataskaitos yra laikomos neprivalomomis gairėmis, TFAS praktikos ataskaitos Nr. 2 pakeitimų įsigaliojimo data nenurodyta;
 - **8-ojo TAS „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos“ apskaitinių įvertinimų apibrėžimo pataisos** papildė 8-ąjį TAS įtraukiant apskaitinių įvertinimų apibrėžimą. Pakeitimais taip pat patikslinta, kad įvesties arba matavimo metodo pakeitimo padariniai yra apskaitinių įvertinimų pokyčiai, nebent jie atsiranda ištaisius ankstesnio laikotarpio klaidas. (galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau);
 - **12-ojo TAS „Pelno mokesčiai“ atidėtojo mokesčio, susijusio su turtu ir įsipareigojimais, atsirandančiais iš vieno sandorio pataisos** kurios paaiškina, ar pirminio pripažinimo išimtis taikoma tam tikriems sandoriams, dėl kurių vienu metu pripažįstamas ir turtas, ir įsipareigojimas. Pakeitimais nustatomas papildomas pirminio pripažinimo išimties kriterijus pagal 12.15 TAS, pagal kurį išimtis netaikoma pirminiam turto ar įsipareigojimo pripažinimui, dėl kurio sandorio metu susidaro vienodi apmokestinamieji ir išskaitomi laikinieji skirtumai (galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau).

Šiuo metu VIPA vertina šių naujų apskaitos standartų ir pataisų poveikį. VIPA vadovybė nesitiki, kad šių standartų, jų pakeitimų ir išaiškinimų pritaikymas turės reikšmingos įtakos VIPA finansinėms ataskaitoms jų pradinio taikymo laikotarpiu.

Standartai, galiojančių standartų pataisos bei aiškinimai, kurie dar nėra įsigalioję ir kurie dar nėra patvirtinti ES:

Šiuo metu galiojančių standartų, jų pataisų ir išaiškinimų pakeitimai, kurie dar nebuvo patvirtinti ES (žemiau esančios galiojimo datos taikomos TFAS pilna apimtimi) yra pateikti žemiau.:

- **16-ojo TFAS „Nuoma“ nuomos įsipareigojimo pardavimo ir atgalinės nuomos sandoriuose pataisos** pateikia reikalavimą pardavėjui-nuomininkui nustatyti „lizingo įmokas“ arba „pataisytas lizingo įmokas“ taip, kad pardavėjas-nuomininkas nepripažintų jokios pelno ar nuostolių sumos, susijusios su pardavėjo-nuomininko pasilikta naudojimo teise (galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau).
- **1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ įsipareigojimų klasifikavimo į trumpalaikius ir ilgalaikius pataisos** reikalauja, kad ūkio subjekto teisė atidėti įsipareigojimo apmokėjimą bent dvylikai mėnesių po ataskaitinio laikotarpio turi būti pagrįsta ir turi egzistuoti ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Įsipareigojimo klasifikavimui įtakos neturi tikimybė, kad įmonė pasinaudos teise atidėti atsiskaitymą mažiausiai dvylikai mėnesių po ataskaitinio laikotarpio (galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2024 m. sausio 1 d. arba vėliau);
- **1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ ilgalaikių įsipareigojimų su finansiniais rodikliais pataisos.** Jei ūkio subjekto teisė atidėti įsipareigojimo apmokėjimą priklauso nuo to, ar ūkio subjektas atitinka nurodytas sąlygas, tokios sąlygos turi įtakos tam, ar ta teisė egzistuoja ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, jei ūkio subjektas turi įvykdyti sąlygą ataskaitinio laikotarpio

pabaigoje arba anksčiau, o ne tuo atveju, jei ūkio subjektas privalo laikytis sąlygų pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui. Pataisomis taip pat paaiškinama sąvokos „atsiskaitymas“ reikšmė klasifikuojant įsipareigojimą kaip trumpalaikį ar ilgalaikį (galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2024 m. sausio 1 d. arba vėliau).

Šiuo metu VIPA vertina šių naujų apskaitos standartų ir pataisų poveikį. VIPA vadovybė nesitiki, kad šių standartų, jų pakeitimų ir išaiškinimų pritaikymas turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms jų pradinio taikymo laikotarpiu.

2.2. UŽSIENIO VALIUTA

Užsienio valiuta išreikšti sandoriai apskaitomi pagal sandorio dieną galiojusį oficialų valiutų keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną yra apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje. Tokie likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos valiutų keitimo kursą.

2.3. NEMATERIALUSIS TURTAS

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas yra prisipažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad VIPA gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpis gali būti ribotas ir neribotas.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas, kuris yra riboto tarnavimo laiko, yra apskaitomas įsigijimo verte (savikaina), atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimą (jei toks yra). Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingą tarnavimo laiką. Pelnas ar nuostoliai dėl nematerialiojo turto nurašymo yra apskaitomi kaip grynujų pardavimo įplaukų ir apskaitinės turto vertės skirtumas ir yra pripažįstami kaip pelnas ar nuostoliai, kai turtas yra nurašomas.

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir amortizacijos metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio nematerialiojo turto, išskyrus prestižą, naudojimo pobūdį.

Nematerialusis turtas, kuris yra neriboto tarnavimo laiko, nėra amortizuojamas, bet kasmet peržiūrimas dėl vertės sumažėjimo, individualiai arba pinigų generuojančio vieneto lygmenyje. Kasmet yra vertinimas neriboto tarnavimo laikas siekiant nustatyti, ar turtas gali būti naudojamas neribotą laiką. Jei ne, toks nematerialusis turtas perspektyviai perklasifikuojamas iš neriboto naudojimo laiko į riboto naudojimo laiką. VIPA 2022 m. gruodžio 31 d. ir 2021 m. gruodžio 31 d. neturėjo neriboto tarnavimo nematerialiojo turto.

VIPA nematerialųjį turtą sudaro programinė įranga ir licencijos.

Licencijos

Už licencijas sumokėtos sumos yra kapitalizuojamos ir amortizuojamos per 3 metus.

Programinė įranga

Naujos programinės įrangos įsigijimo išlaidos yra kapitalizuojamos ir pripažįstamos nematerialiuoju turtu, jei šios išlaidos nėra kompiuterinės įrangos sudedamoji dalis. Programinė įranga yra amortizuojama per 3-7 metų laikotarpį. Išlaidos, patirtos atstatant arba išlaikant numatomą ekonominę naudą, kurią VIPA tikisi gauti iš turimų programinių sistemų veiklos, yra pripažįstamos laikotarpio, kai atliekami palaikymo ir priežiūros darbai, sąnaudomis.

2.4. ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS

Pradinę ilgalaikio materialiojo turto vertę sudaro įsigijimo kaina, įskaitant negražinamus įsigijimo mokesčius ir visas tiesiogiai priskirtinas išlaidas, susijusias su turto parengimu eksploatuoti arba perkėlimu į jo naudojimo vietą. Išlaidos, tokios kaip remonto ir eksploatacijos, patirtos ilgalaikiam materialiajam turtui pradėjus veikti, paprastai yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, bendrųjų pajamų ataskaitoje. Tais atvejais, kai galima aiškiai įrodyti, jog šių išlaidų dėka padidės ekonominė nauda iš šio ilgalaikio materialiojo turto panaudojimo ir (arba) pailgės jo numatytas ekonominio tarnavimo laikas, išlaidos yra kapitalizuojamos pridedant jas prie ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertės.

VIPA nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokius naudingo tarnavimo laikotarpius:

- kompiuterinei technikai ir ryšių priemonėms - 3 metai;
- mašinoms ir įrengimams - 5 metai;
- baldams - 6 metai.

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinė vertė ir nusidėvėjimo metodas yra peržiūrimi kasmet užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio materialiojo turto naudojimo pobūdį.

Ilgalaikis materialusis turtas yra nurašomas jį pardavus arba kai iš jo naudojimo ar pardavimo nebesitikima jokios ekonominės naudos. Bet koks pelnas ar nuostoliai, atsirandantys dėl turto nurašymo (apskaičiuojamas kaip grynujų pardavimo pajamų ir balansinės turto vertės skirtumas), yra įtraukiami į tų metų bendrųjų pajamų ataskaitą, kuriais turtas yra nurašomas.

2.5. FINANSINIS TURTAS

Vadovaujantis TFAS 9 „Finansinės priemonės: klasifikacija ir vertinimas“ finansiniam turtui priskiriami:

- 1) grynieji pinigai;
- 2) kitų įmonių nuosavybės instrumentai;
- 3) sutartinės teisės: i) gauti grynuosius pinigus ar kitą finansinį turtą iš kitos įmonės; ii) arba apsieisti finansiniu turtu ar įsipareigojimais su kita įmone įmonei potencialiai palankiomis sąlygomis;
- 4) sutartis, kurios pagrindu ateityje bus arba gali būti atsiskaitoma pačios įmonės nuosavybės instrumentais ir tai: i) ne išvestinės finansinės priemonės, kurių pagrindu įmonė yra arba gali būti įpareigota gauti kintamą skaičių pačios įmonės nuosavybės instrumentų; arba ii) išvestinės finansinės priemonės, už kurias bus arba gali būti atsiskaitoma kitais būdais, nei apsieitimas fiksuota grynujų pinigų suma ar kitu finansiniu turtu už fiksuotą skaičių pačios įmonės nuosavybės instrumentų.

Vykdam 9-tojo TFAS nuostatas finansinis turtas skirstomas į tris grupes:

- 1) finansinį turtą, kuris vertinamas amortizuota savikaina;
- 2) finansinį turtą, kuris vertinamas tikrąja verte, vertės pokytį pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis bendrųjų pajamų ataskaitoje;
- 3) finansinį turtą, kuris vertinamas tikrąja verte, vertės pokytį pripažįstant pelnu ar nuostoliais bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Finansinis turtas klasifikuojamas ir įvertinamas, t.y. kuriai iš nurodytų finansinio turto grupių turėtų būti priskiriamas, naudojant du testus/vertinimo kriterijus:

- 1) ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelis (įvertinama, koku būdu įmonė valdo finansinį turtą siekiant generuoti pinigų srautus, t.y. surenkant sutartinius pinigų srautus, parduodant finansinį turtą arba naudojant abu būdus);

- 2) finansinio turto sutartinių pinigų srautų charakteristikos (įvertinama, ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimus).

Finansinis turtas, vertinamas tikrąją verte pelne (nuostoliuose)

Finansiniam turtui, vertinamam tikrąja verte pelne (nuostoliuose), priskiriamas turtas, skirtas parduoti, t.y. jeigu jis buvo įsigytas su tikslu parduoti jį artimiausioje ateityje. Pelnas arba nuostoliai iš šio turto vertės pasikeitimo pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje. VIPA neturi investicijų, vertinamų tikrąja verte pelne (nuostoliuose).

Investicijos, laikomos iki išpirkimo termino

Finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais ir fiksuota trukme yra klasifikuojamas kaip laikomas iki išpirkimo termino, jeigu įmonė ketina ir gali jį laikyti iki išpirkimo termino pabaigos. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra apskaitomos amortizuota įsigijimo verte. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai sumažėja tokių investicijų vertė, jos yra nurašomos arba yra amortizuojamos. VIPA turi investicijų (vyriausybės vertybiniai popieriai), laikomų iki išpirkimo.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuriuo neprekiuojama aktyvioje rinkoje. Gautinos sumos iš pradžių yra pripažįstamos gautinų lėšų tikrąja verte. Paskolos ir gautinos sumos yra apskaitomos amortizuota verte naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas) atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kurie atspindi neatgautinas sumas. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Finansinis turtas, skirtas parduoti

Finansinis turtas, skirtas parduoti, - tai finansinis turtas, kuris nėra išvestinė finansinė priemonė, skirta parduoti, ir kuris nepriskiriamas nė vienai iš trijų aukščiau paminėtų grupių. Po pirminio pripažinimo finansinis turtas, skirtas parduoti, finansinėse ataskaitose apskaitomas tikrąja verte. Nerealizuotas pelnas ar nuostoliai (išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius bei užsienio valiutos perskaičiavimo pelną arba nuostolius), susiję su tikrosios vertės pasikeitimu, yra apskaitomi atskirame nuosavo kapitalo straipsnyje tol, kol investicijos bus parduotos ar bus pripažintas jų vertės sumažėjimas. Tada sukauptas pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje. Kai finansinio turto, skirto parduoti, tikroji vertė negali būti patikimai įvertinta, toks finansinis turtas apskaitomas įsigijimo verte. VIPA neturi finansinio turto, skirto parduoti.

2.6. FINANSINIO TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ PRIPAŽINIMO NUTRAUKIMAS

Finansinis turtas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- VIPA išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisiima įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką;
- VIPA perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir / arba (a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę.

Kai VIPA perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia, nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria VIPA yra vis dar susijusi. Sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniaja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią VIPA gali tekti sumokėti.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas yra pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolinio turto, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.7. TURTO VERTĖS SUMAŽĖJIMAS

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Įmonė pripažįsta vertės sumažėjimą dėl tikėtinių kredito nuostolių (ECL) šiam finansiniam turtui: paskolos ir gautinos sumos.

Finansinio turto tikėtini kredito nuostoliai yra vertinami vertės sumažėjimo suma, lygia:

- 12 mėnesių tikėtiniems kredito nuostoliams; tai yra tikėtini kredito nuostoliai, kurie atsiranda dėl finansinių įsipareigojimų nevykdymo, kurie galimi per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų datos, arba
- Visiems tikėtiniems kredito nuostoliams; tai yra visiems tikėtiniems kredito nuostoliams, kurie atsiranda dėl visų galimų įsipareigojimų nevykdymų per finansinio turto galiojimo laikotarpį.

Visų tikėtinių kredito nuostolių vertės sumažėjimas finansiniam turtui yra skaičiuojamas, jeigu kredito rizika tokiam finansiniam turtui reikšmingai padidėjo nuo pirminio pripažinimo. Visam kitam finansiniam turtui, tikėtini kredito nuostoliai yra skaičiuojami atsižvelgiant į 12 mėnesių numatomus kredito nuostolius.

Tikėtini kredito nuostoliai yra kredito nuostolių dabartinės vertės tikimybinis įvertinimas. Jie yra vertinami kaip dabartinės vertės skirtumas tarp pinigų srautų, atsirandančių iš įmonės gaunamų sutartinių srautų, ir pinigų srautų, kuriuos įmonė tikisi gauti, atsirandančių dėl daugybę ateityje išylančių ekonominių įvykių, diskontuotų pagal finansinio turto efektyvią palūkanų normą.

Kitas turtas

Kito turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsipirkimo vertę, vertės sumažėjimas apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitos pelno (nuostolių) dalyje. Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

2.8. ATSARGŲ APSKAITA

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina - priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargų savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius bei tas pridėtines išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimo vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Grynoji galimo realizavimo vertė - įvertinta pardavimo kaina, esant įprastinėms verslo sąlygoms, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo išlaidas ir įvertintas rinkodaros ir paskirstymo išlaidas. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos.

2.9. PINIGAI IR JŲ EKIVALENTAI

VIPA pinigus sudaro pinigai, esantys bankų sąskaitose (kasos nėra). Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigų ir jų ekvivalentus sudaro pinigai banko einamosiose sąskaitose bei indėliai, kurių terminas sutarties sudarymo datą neviršija 3 mėn.

2.10. FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

Vadovaujantis 9 TFAS „Finansinės priemonės: klasifikacija ir vertinimas“ nuostatomis finansiniai įsipareigojimai apibrėžiami kaip:

- 1) sutartinis įsipareigojimas: i) pateikti grynuosius pinigus ar kitą finansinį turtą kitai įmonei; ar ii) apsiukeisti finansiniu turtu ar įsipareigojimais su kita įmone įmonei potencialiai nepalankiomis sąlygomis;
- 2) sutartis, kurios pagrindu ateityje bus arba gali būti atsiskaitoma pačios įmonės nuosavybės instrumentais ir tai: i) ne išvestinės finansinės priemonės, kurių pagrindu įmonė yra arba gali būti įpareigota pateikti kintamą skaičių pačios įmonės nuosavybės instrumentų; arba ii) išvestinės finansinės priemonės, už kurias bus arba gali būti atsiskaitoma kitais būdais, nei apsiukeitimas fiksuota grynujų pinigų suma ar kitu finansiniu turtu už fiksuotą skaičių pačios įmonės nuosavybės instrumentų.

Reikšmingas kredito rizikos padidėjimas fiksuojamas tuomet, kai mokėtinos sumos yra neapmokėtos daugiau nei 30 dienų nuo apmokėjimo termino. Finansinėms priemonėms su maža kredito rizika yra priimta taikyti nereikšmingą kredito rizikos padidėjimą.

Paskolos ir skolos su palūkanomis

Skolos iš pradžių pripažįstamos gautų lėšų tikrąja verte, atėmus sandorio išlaidas. Vėliau jos apskaitomos amortizuota verte, o skirtumas tarp gautų lėšų ir sumos, kurią reikės sumokėti per skolos terminą, yra įtraukiamas į laikotarpio bendrųjų pajamų ataskaitą, išskyrus kapitalizuojamas skolinimosi išlaidas, kurios aprašytos žemiau.

Skolinimosi išlaidos, tiesiogiai priskiriamos įsigijimui turto, kuriam reikia laiko paruošti numatomam naudojimui ar pardavimui, statybai ar gamybai yra kapitalizuojamos kaip dalis atitinkamo turto savikainos. Visos kitos skolinimosi išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos. Skolos priskiriamos ilgalaikėms, jei iki ataskaitų datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas ataskaitų datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Prekybos įsipareigojimai

Prekybos įsipareigojimai yra neišvestiniai finansiniai įsipareigojimai su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuriais neprekiuojama aktyvioje rinkoje. Tokie įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota verte, naudojant efektyvių palūkanų normos metodą. Pelnas ir nuostoliai yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai prekybos įsipareigojimai yra nurašomi arba amortizuojami.

Kiti įsipareigojimai

Įsipareigojimai apskaitoje registruojami, atsiradus įsipareigojimams vykdant veiklą. Prie įsipareigojimų taip pat priskiriami ir nepanaudotų atostogų įsipareigojimai darbuotojams.

Atsižvelgiant į tai, kad 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos 11 prioriteto „Techninė parama veiksmų programai administruoti“ priemonės Nr. 11.0.1-CPVA-V-201 „Veiksmų programos administravimas“ lėšos yra skirtos veiksmams, susijusiems su tam tikros 2014-2020 m. ES struktūrinės veiksmų programos administravimu, bet ne tikslinė parama VIPA, todėl prie kitų įsipareigojimų

priskiriamos ir gautos sumos ilgalaikio turto įsigijimui. Šiomis sumomis dengiamas minėto turto nusidėvėjimo sąnaudos.

2.11. FINANSINĖ IR VEIKLOS NUOMA

VIPA nustato, ar susitarimas yra nuoma arba apima nuomą, atsižvelgdama į sandorio esmę susitarimo sudarymo datą, kuomet susitarimo įvykdymas priklauso nuo specifinio turto panaudojimo arba susitarimas suteikia teisę panaudoti turtą.

Finansinė nuoma - VIPA kaip nuomininkas

Pasirašius sutartį, VIPA įvertina, ar sutartis yra nuoma, ar ją sudaro nuoma. VIPA pripažįsta turto nuomos teisės turtą ir atitinkamą nuomos įsipareigojimą atsižvelgiant į visus nuomos susitarimus, kuriuose VIPA yra nuomininkas, išskyrus trumpalaikę nuomą (nuoma, kurios nuomos terminas yra 12 mėnesių ar trumpiau) ir mažos vertės turto nuomą. Šiai nuomai VIPA pripažįsta nuomos įmokas kaip veiklos sąnaudas tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Nuomos įsipareigojimai iš pradžių yra įvertinami dabartine nuomos įmokų suma, kuri dar nėra sumokėta, vėliau ją diskontuojant naudojant nuomos sutartyje numatytas palūkanas. Jei nuomos sutartyje nėra nustatytos palūkanos, VIPA naudoja savo skolinimosi normą.

Turto nuomos teisės turtą sudaro pradinis atitinkamo nuomos įsipareigojimo įvertinimas, nuomos įmokos, sumokėtos dienos pradžioje arba anksčiau, atėmus gautas nuomos nuolaidas ir visas pradines tiesiogines išlaidas. Vėliau jie yra įvertinami savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Teisė naudoti turtą yra nudėvima per pagrindinio turto nuomos arba naudingo tarnavimo laiką, įvertinus kuris iš jų yra trumpesnis. Nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo turto nuomos pradžios dienos.

Veiklos nuoma - VIPA kaip nuomotojas

Turtas, išnuomotas pagal veiklos nuomos sutartis, yra apskaitomas finansinės būklės ataskaitoje kaip ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas. Šis turtas yra nudėvimas per jo naudingo tarnavimo laikotarpį, taikant tas pačias nusidėvėjimo normas, kaip ir kitam VIPA veikloje naudojamam ilgalaikiam materialiajam turtui. Nuomos pajamos yra pripažįstamos tiesiniu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka nuomotojui, yra laikoma veiklos nuoma. Įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra apskaitomos kaip pajamos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

2.12. DOTACIJOS IR SUBSIDIJOS

Dotacija - valstybės ar savivaldybės institucijos teikiama tikslinė parama įmonei, jei ji anksčiau įvykdė arba ateityje įvykdys paramos teikėjos nustatytas sąlygas.

Apskaitoje pripažįstamos dvi dotacijų rūšys:

- su turtu susijusios dotacijos. Jos gaunamos ilgalaikiu turtu arba skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti, rekonstruoti ar kitaip įsigyti. Teikiant tokias dotacijas, gali būti nustatoma ir papildomų sąlygų, susijusių su turto rūšimi, vieta ar laiku, per kurį turtas turi būti įsigijamas arba išlaikomas. Dotacijos yra apskaitomos gauto turto tikraja verte ir vėliau pripažįstama bendrųjų pajamų ataskaitoje, mažinant turto nusidėvėjimo sąnaudas, per atitinkamo ilgalaikio turto tarnavimo laikotarpį;
- su pajamomis susijusios dotacijos. Jos teikiamos sąnaudoms ir negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskirtinos su turtu susijusioms dotacijoms. Dotacijos, susijusios su pajamomis, pripažįstamos panaudotomis tiek, kiek per ataskaitinį ar praėjusį periodą patiriama kompensuojamų sąnaudų, mažinant bendrųjų pajamų ataskaitoje atitinkamas sąnaudas.

Avansu gautos dotacijos, susijusios su ilgalaikio turto įsigijimu, yra apskaitomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai iki tokio turto įsigijimo momento.

Dotacijos ir subsidijos yra pripažįstamos tada, kai yra pakankamas užtikrinimas, kad dotacija bus gauta ir visos dotacijos gavimo sąlygos bus vykdomos.

2.13. AKCINIS KAPITALAS IR REZERVAI

Paprastosios akcijos apskaitomos jų nominalia verte. Už parduotas akcijas gauta suma, viršijanti jų nominalią vertę, apskaitoma kaip akcijų priedai. Papildomos išlaidos, tiesiogiai priskiriamos naujų akcijų emisijai, apskaitomos nuosavame kapitale, atėmus jas iš akcijų priedų.

2.14. ATIDĖJINIAI

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje VIPA turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys išteklių, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjiniai yra peržiūrimi kiekvieną ataskaitų dieną ir koreguojami, kad atspindėtų tiksliausią dabartinį įvertinimą. Su atidėjinais susijusios išlaidos yra apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitoje grynąja verte, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimui specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusio laiko tarpą, yra apskaitomas kaip finansinės sąnaudos.

2.15. MOKESČIAI

Mokesčius ir kitas įmokas į valstybės biudžetą ir fondus VIPA apskaičiuoja ir moka LR mokesčių administravimo įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

2022 m. gruodžio 31 d. vykdydama veiklą VIPA privalėjo sumokėti darbdavio socialinio draudimo įmokas (1.77 proc. nuo darbuotojams priskaičiuoto darbo užmokesčio), išskaičiuoti ir sumokėti gyventojų pajamų mokestį (20 proc. nuo darbuotojams priskaičiuoto darbo užmokesčio, atėmus neapmokestinamąjį pajamų dydį), išskaičiuoti ir sumokėti privalomąjį pensijos ir sveikatos draudimą (19.50 proc. /2.7 - 3.0 proc. nuo darbuotojams priskaičiuoto darbo užmokesčio).

2.16. PELNO MOKESTIS

Pelno mokesčio apskaičiavimas remiasi metiniu pelnu, įvertinus atidėtąjį pelno mokestį. Skaičiuojant pelno mokestį vadovaujamosi mokesčių įstatymais ir mokesčių tarifais, kurie galioja finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Vadovaujantis LR pelno mokesčio įstatymu VIPA 2022 m. gruodžio 31 d. apmokestinamajam pelnui taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas.

Einamųjų metų mokestis

Einamųjų metų pelno mokestis mokamas atsižvelgiant į apmokestinamąjį pelną už metus. Pelno mokestis apskaičiuojamas naudojant finansinių metų pradžioje galiojusį pelno mokesčio tarifą.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir/arba išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir/arba išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Mokestinių nuostolių perkėlimas nutraukiamas, jeigu įmonė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai įmonė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių.

Atidėtasis mokestis

Atidėtasis mokestis yra pripažįstamas laikiniems skirtumams tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtojo mokesčio įsipareigojimais yra bendrai pripažįstami visiems laikiniems skirtumams, o atidėtojo mokesčio turtas pripažįstamas ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins turimą apmokestinamąjį pelną realizuojant laikinuosius skirtumus. Toks turtas ir įsipareigojimais yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję su prestižu, arba jei sandorio metu (kito nei verslo jungimas) pripažįstamas turtas ar įsipareigojimais neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėtojo mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad įmonė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks sumažinimas yra atstatomas, kai tampa tikėtina, kad ateityje bus pakankamai apmokestinamojo pelno.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimais yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinus skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimais atspindi mokesčines pasekmes, kurių įmonė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimais sudengiami, kai yra teisiškai leidžiama sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus ir kai yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų, ir įmonė ketina sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus grynąja verte.

Einamųjų metų ir atidėtasis mokestis už laikotarpį

Einamųjų metų ir atidėtasis mokestis yra apskaitomi sąnaudomis arba pajamomis pelne ar nuostoliuose, išskyrus atvejus, kai jie susiję su straipsniais, pripažįstamais ne pelnu ar nuostoliais (kitose bendrose pajamose arba tiesiogiai nuosavybėje), tokiu atveju pelno mokestis taip pat pripažįstamas kitose bendrosiose pajamose arba tiesiogiai nuosavybėje.

2.17. PAJAMŲ APSKAITA

15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ nustato principus, kuriuos ūkio subjektas turi taikyti finansinių ataskaitų naudotojams pranešdamas naudingą informaciją apie pajamų ir pinigų srautų, atsirandančių dėl sutarties su klientu, pobūdį, sumą, laiką ir neapibrėžtumą.

Pajamos pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Kompleksinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatos, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties suvartojimo laikotarpį.

Vadovaujantis 15-uoju TFAS nustatoma veiklos įsipareigojimas (pasižadėjimas perduoti prekę ar paslaugą klientui) sutartyje bei ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės ir paslaugos tiekėjas) ar agentas (atsakingas už prekės ar paslaugos tiekimo organizavimą) ir ar licencijos suteikimo pajamos turėtų būti pripažįstamos tam tikru momentu ar per tam tikrą laikotarpį.

VIPA pajamas sudaro administruojamų / valdomų fondų (JESSICA Kontroliuojantysis fondas, Energijos efektyvumo, Daugiabučių namų modernizavimo, Kultūros paveldo, Savivaldybių pastatų, Vandentvarkos fondai, finansinė priemonė „Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas“) valdymo mokestis, skaičiuojamas pagal patvirtintas metodikas. Nuo 2020 m. VIPA pradėjo teikti paskolas nuosavomis lėšomis.

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateiktos kaip kitų po vienu metų gautinų sumų (finansinio turto) pokytis pagrindinės veiklos pinigų sraute.

2.18. SĄNAUDŲ APSKAITA

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos ateinančiais laikotarpiais neduos pajamų, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

VIPA sąnaudos skirstomos į pardavimo savikainos ir veiklos sąnaudas. Prie pardavimo savikainos sąnaudų priskiriamos tiesiogiai su vykdoma veikla susijusios sąnaudos: atsakingų darbuotojų darbo užmokestis, paslaugų ir prekių išlaidos, būtinos veiklai vykdyti ir, kurios gali būti aiškiai atskirtos ir identifikuotos. Veiklos sąnaudoms priskiriamos bendrosios ir administracinės sąnaudos, būtinos tinkamam įmonės veiklos užtikrinimui.

2016 m. rugpjūčio 1 d. VIPA pasirašė sutartis su Viešąja įstaiga Centrine projektų valdymo agentūra dėl projektų „UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra - veiksmų programos administravimas“ (projekto Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0012) ir „UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra - Informavimas apie veiksmų programą“ (projekto Nr. 12.0.1-CPVA-V-202-01-0015), kurių lėšomis yra kompensuojamos dalis institucijos išlaidų, susijusių su 2014 - 2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos administravimo laikotarpio projektų, finansuojamų gražinamosios subsidijos būdu, administravimu.

2.19. NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI

Neapibrėžtieji įsipareigojimai nėra apskaitomi finansinėse ataskaitose, tačiau jie yra atskleidžiami, išskyrus tuos atvejus, kai jų įtaka finansiniams rezultatams nereikšminga.

Neapibrėžtasis turtas nėra apskaitomas finansinėse ataskaitose, tačiau yra atskleidžiamas aiškinamajame rašte, jei iš jo tikimasi gauti ekonominės naudos.

2.20. SUSIJUSIOS ŠALYS

Susijusiomis šalimis pripažįstami akcininkai, Valdybos nariai, jų giminės, valstybės valdomos įmonės (atskleidimo tikslais tik reikšmingų sandorių ar likučių turinčios LR finansų ministerijai pavaldžios įmonės) bei įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per tarpininką kontroliuoja įmonę arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažįstama susijusia šalimi, galiojant sąlygai, kad šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kitą šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

2.21. TIKROJI VERTĖ

Tikroji vertė apibrėžiama kaip kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal realų sandorį tarp rinkos dalyvių. Išskiriami trys tikrosios vertės hierarchijos lygiai.

Pirmam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis identiško turto kotiruojamos (nekorreguotomis) kainomis aktyviose rinkose.

Antram lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis tiesiogiai ar netiesiogiai stebimais rodikliais.

Trečiam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis nestebimais rodikliais.

Reikšmingi apskaitiniai įvertinimai yra nuolat peržiūrimi ir įvertinami remiantis praeities patirtimi bei kitais veiksniais, įskaitant būsimų įvykių tikimybę, kuri laikoma pagrįsta tam tikromis aplinkybėmis.

Rengiant finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti ES, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimus. Pagrindinės sritys, kuriose naudoti vertinimai rengiant šias finansines ataskaitas, yra aptartos žemiau:

Mokesčių patikrinimai

Mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu per 3 iš eilės einančius metus po ataskaitinių mokesčių metų patikrinti buhalterinius įrašus bei apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. VIPA vadovybei nežinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų iškilti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra apskaitomas visiems nepanaudotiems mokestiniams nuostoliams finansinės būklės ataskaitoje tada, kai yra tikėtina gauti tiek planuojamo mokestinio pelno ateityje, kad jo pakaktų laikiniams skirtumams realizuoti. Reikšmingas vadovybės įvertinimas yra reikalingas nustatant atidėtojo pelno mokesčio turto dydį, kuris gali būti pripažintas, atsižvelgiant į galimą laiką ir būsimo apmokestinamo pelno lygį kartu su būsimo mokesčių planavimo strategijomis.

VIPA vadovybės vertinimu, ateityje VIPA turės pakankamai apmokestinamojo pelno ir galės realizuoti pripažintą finansinės būklės ataskaitoje atidėtojo pelno mokesčio turta.

2.22. ĮVYKIAI PO FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS SUDARYMO DIENOS

Visi po finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienos įvykę įvykiai (koreguojantys įvykiai) yra apskaitomi finansinėse ataskaitose, jei jie susiję su ataskaitiniu laikotarpiu ir turi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

2.23. UŽSKAITOS

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras TFAS reikalauja arba leidžia būtent tokį tarpusavio užskaitymą.

Dėl atskirų sumų apvalinimo iki eurų, lentelėse skaičiai gali nesutapti, tokios apvalinimo paklaidos šiose finansinėse ataskaitose yra nereikšmingos.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS PASTABOS

1 pastaba. Nematerialusis turtas, Eur

Straipsnis	Licencijos	Programinė	Iš viso
		įranga	
Įsigijimo vertė			
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	68.856	483.925	552.781
Įsigytas turtas	-	603.654	603.654
Perleistas ir nurašytas turtas	(2.521)	(34.634)	(37.155)
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	66.335	1.052.945	1.119.280
Įsigytas turtas	17.257	347.014	364.271
Perleistas ir nurašytas turtas	(5.405)	(11.598)	(17.003)
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	78.187	1.388.361	1.466.548
Sukaupta amortizacija			
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	65.225	186.842	252.067
Apskaičiuota amortizacija	1.642	75.508	77.150
Perleistas ir nurašytas turtas	(2.521)	(34.634)	(37.155)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	64.346	227.716	292.062
Apskaičiuota amortizacija	2.525	272.044	274.569
Perleistas ir nurašytas turtas	(5.405)	(11.598)	(17.003)
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	61.466	488.162	549.628
Likutinė vertė			
2020 m. gruodžio 31 d.	3.631	297.083	300.714
2021 m. gruodžio 31 d.	1.989	825.229	827.218
2022 m. gruodžio 31 d.	16.721	900.199	916.920

VIPA neturi pagal lizingo sutartis įsigyto ar įsigyjamo nematerialaus turto.

Ilgalaikiam nematerialiajam turtui priskiriamas nematerialusis turtas, kurio įsigijimo vertė yra \geq 1.000 Eur (iki 2022 m. birželio 1 d. \geq 500 Eur), likvidacinė vertė nustatyta 0 Eur. Dalis nematerialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2022 m. gruodžio 31 d. lygi 122.890 Eur (2021 m. gruodžio 31 d. - 131.803 Eur, 2020 m. gruodžio 31 d. - 105.368 Eur) buvo visiškai amortizuota, tačiau vis dar naudojamas VIPA veikloje.

2 pastaba. Ilgalaikis materialusis turtas, Eur

VIPA neturi pagal lizingo sutartis įsigyto ar įsigyjamo materialiojo turto. Vadovaujantis apskaitos politika nuo 2022 m. birželio 1 d. materialiojo turto įsigijimo vertė buvo padidinta iki 1.000 Eur (iki 2022 m. birželio 1 d. - 500 Eur), likvidacinė vertė nustatyta 0 Eur. Materialusis turtas, kurio įsigijimo vertė buvo mažesnė nei 1.000 Eur ir yra naudojamas įmonės reikmėms, buvo perkeltas į užbalansę. Dalis materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2022 m. gruodžio 31 d. buvo 99.219 Eur / likutinė vertė 8 Eur (2021 m. gruodžio 31 d. įsigijimo 122.459 Eur / likutinė vertė 14 Eur) buvo visiškai nudėvėta, tačiau vis dar naudojama veikloje.

Straipsnis	Mašinos ir įrenginiai	Kita įranga	Kitas ilgalaikis turtas	Kiti įrenginiai, priedaisai ir įrankiai	Iš viso
Įsigijimo vertė					
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-	230.303	230.303
Įsigytas turtas				70.011	70.011
Perkėlimai				-	-
Perleistas ir nurašytas turtas				(41.207)	(41.207)
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-	259.107	259.107
Įsigytas turtas				65.155	65.155
Nurašytas turtas				(46.914)	(46.914)
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-	277.348	277.348
Sukauptas nusidėvėjimas					
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-	181.125	181.125
Perkėlimai				-	-
Apskaičiuotas nusidėvėjimas				32.867	32.867
Nurašytas turtas				(41.200)	(41.200)
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-	172.792	172.792
Apskaičiuota amortizacija				42.513	42.513
Nurašytas turtas				(46.914)	(46.914)
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-	168.391	168.391
Likutinė vertė					
2020 m. gruodžio 31 d.	-	-	-	49.178	49.178
2021 m. gruodžio 31 d.	-	-	-	86.315	86.315
2022 m. gruodžio 31 d.	-	-	-	108.957	108.957

3 pastaba. Teisės į nuomojamą nekilnojamą turtą, Eur

VIPA 2019 m. sausio 1 d. pradėjo taikyti 16-asis TFAS „Nuoma“. Dėl 16 TFAS taikymo VIPA pripažįsta turto naudojimo teises ir nuomos įsipareigojimus visoms sutartims, kurios yra nuomos sutartis arba kurių dalis yra nuomos sutartis.

2020 m. spalio mėn. VIPA sudarė automobilio nuomos (Turto veiklos nuomos) sutartį, nuomos terminas 48 mėn. 2022 m. rugsėjo 9 dieną pasirašytas susitarimas dėl automobilio nuomos įmokos perskaičiavimo.

VIPA nuomojasi administracines patalpas. 2014 m. VIPA sudarė negyvenamųjų patalpų nuomos sutartį, kurios galiojimas baigėsi 2018 m. gruodžio mėn. 2018 m. spalio mėn. pasirašyta naujai sudaryta negyvenamųjų patalpų nuomos sutartis, kuri įsigaliojo nuo 2019 m. sausio mėn. 2021 m. birželio 18 d. pasirašytas patalpų nuomos sutarties pratęsimas iki 2023 m. gruodžio 31 d. Pagal sutarties nuostatas nuo 2023 m. sausio 1 d. perskaičiuotas nuomos mokesčio dydis, teisės į nekilnojamą turtą padidėjo 23.189 Eur.

Straipsnis	Teisės į nekilnojamą turtą	Teisės į transporto priemones	Iš viso
Įsigijimo vertė			
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	296.668	20.044	316.712
Įsigytas turtas	210.920	37.261	248.181
Nurašytas turtas	-	(20.044)	(20.044)
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	507.588	37.261	544.849
Įsigytas turtas	23.189	4.618	27.807
Nurašytas turtas	-	-	-
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	530.777	41.879	572.656
Sukauptas nusidėvėjimas			
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	195.556	20.044	215.600
Apskaičiuota amortizacija	98.766	7.763	106.529
Nurašytas turtas	-	(20.044)	(20.044)
2021 m. gruodžio 31 d.	294.322	7.763	302.085
Apskaičiuota amortizacija	106.695	9.793	116.488
Nurašytas turtas	-	-	-
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	401.017	17.556	418.573
Likutinė vertė			
2020 m. gruodžio 31 d.	101.112	-	101.112
2021 m. gruodžio 31 d.	213.266	29.498	242.764
2022 m. gruodžio 31 d.	129.760	24.323	154.083

4 pastaba. Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas, Eur

VIPA 2020 m. balandžio mėn. laisvas lėšas investavo į Vyriausybės vertybinius popierius. 2021 m. liepos 2 d. atsiradus piniginių lėšų poreikiui, parduoti vertybiniai popieriai 5.000 vnt., sandorio suma 503.636,53 Eur. 2021 m. liepos 26 d. įsigyti vertybiniai popieriai, kurių įsigijimo vertė 547.613,41 Eur. Investicinio portfelio balansinė vertė (amortizuota savikaina atėmus vertės sumažėjimą) 2022 m. gruodžio 31 d. sudaro 3.655.080 Eur, 2021 m. gruodžio 31 d. 3.719.686 Eur.

ISIN kodas	Kiekis	Bendra nominalioji vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė 2022.12.31	Palūkanų norma	Išpirkimo data
LT0000670028	1.000	100.000	102.618	96.594	0,20%	2024.08.23
LT0000630071	1.000	100.000	100.035	99.542	0,09%	2023.04.01
LT0000630071	4.000	400.000	399.847	398.166	0,12%	2023.04.01
LT0000630071	3.000	300.000	299.973	298.625	0,11%	2023.04.01
LT0000630071	3.000	300.000	300.017	298.625	0,10%	2023.04.01
LT0000630071	4.000	400.000	399.788	398.166	0,12%	2023.04.01
LT0000630071	4.000	400.000	399.671	398.166	0,13%	2023.04.01
LT0000630071	2.584	258.400	258.111	257.215	0,14%	2023.04.01
LT0000630071	4.000	400.000	399.906	398.166	0,11%	2023.04.01
LT0000630071	4.000	400.000	399.729	398.166	0,13%	2023.04.01
LT0000630071	943	94.300	94.257	93.868	0,12%	2023.04.01
LT0000630089	3.000	300.000	303.182	287.562	0,00%	2024.06.02
LT0000630089	2.419	241.900	244.431	231.871	0,00%	2024.06.02
Iš viso:	36.946	3.694.600	3.701.565	3.654.732		

5 pastaba. Finansinis turtas, Eur

Iki 2022 m. gruodžio 31 d. buvo sudaryta 20 paskolų sutarčių, VIPA lėšomis išmokėta 7.639.409 Eur (per 2022 m. išmokėta paskolų 2.841.717 Eur). 2022 m. kovo 10 d. tarp VIPA, KŪB „Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas“ (toliau - TIPS) ir UAB „Solarbank“ pasirašytos Novacijų sutartys Nr. 2022/19-4 ir Nr. 2022/19-5, kurių pagrindu TIPS iš VIPA perėmė UAB „Solarbank“ likusias negražintas paskolų dalis 700.193,71 Eur ir 1.092.640 Eur.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje išmokėtų, bet dar negražintų paskolų likutis sudarė 3.100.780 Eur (2021 m. gruodžio 31 d. 3.715.403 Eur).

VIPA nustatė suteiktų paskolų tikėtiną 12 mėnesių kredito nuostolį ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apskaičiavo 3.454 Eur atidėjinius (2021 m. gruodžio 21 d. 45.656 Eur).

VIPA ir valstybės kapitalo „Lietuvos energijos“ grupei priklausanti energijos skirstymo bendrovė „Energetinio efektyvumo projektų finansavimo platforma“ (ESO) 2018 m. liepos 3 d. pasirašė komanditinės ūkinės bendrijos „Energetinio efektyvumo projektų finansavimo platforma“ (toliau - EEPFP) steigimo dokumentus. VIPA yra atsakinga už visa EEPFP veiklą: finansuojamų projektų paiešką, paraiškų vertinimą, administravimą ir t.t. Vadovaujantis KŪB „Energetinio efektyvumo finansavimo platforma“ dalyvių sutarties nuostatomis, VIPA (EEPFP Tikrasis narys) įnešė 1 Eur.

2021 m. kovo 23 d. pasirašytas susitarimas dėl ESO pasitraukimo iš EEPFP. Susitarta, kad paskutinė ESO kaip komanditoriaus dalyvavimo Bendrijoje diena yra 2021 m. kovo 31 d. 2021 m. kovo 29 d. iš Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos išregistruoti duomenys apie ESO kaip Bendrijos dalyvį.

2021 m. rugsėjo 24 d. buvo priimtas Bendrijos vienintelio dalyvio VIPA sprendimas dėl naujo nario - The European Energy Efficiency Fund, S.A., SICAV-SIF, viešas ribotos atsakomybės juridinis asmuo („société anonyme“), kintamojo kapitalo investicinės bendrovės - specializuoto investicinio fondo („société d’investissement à capital variable - fonds d’investissement spécialisé“) įsteigto pagal Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės įstatymus, (toliau - EEEF) priėmimo į bendriją.

2021 m. rugsėjo 30 d. tarp VIPA ir EEEF pasirašyta dalyvių veiklos sutartis. VIPA ir EEEF sutarė, pakeisti bendrijos pavadinimą į komanditinę ūkinę bendriją „Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas“.

Šiuo metu TIPS pasiruošusi teikti ilgalaikes paskolas (iki 10 metų), juridiniams asmenims, kurie vysto ar planuoja vystyti gaminančių vartotojų rinką bei diegti saulės elektrines gaminantiems vartotojams (juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims) arba investuoti į nutolusių saulės elektrinių parkus, taip pat juridiniams asmenims įgyvendinantiems energijos efektyvumo projektus. VIPA 2021 m. įnešė 200.000 Eur ir 2022 m. kovo 8 d. 1.800.000 Eur.

VIPA Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedimu atstovauja Lietuvos valstybę Trijų jūrų iniciatyvos Investiciniame fonde (toliau - 3J fondas). 3J fondas yra skirtas investuoti į infrastruktūros plėtros projektus, kuriais plėtojama transporto, energetinės ir skaitmeninės jungtys tarp valstybių Centrinėje ir Rytų Europoje ir sumažinti šių šalių socialinius-ekonominius skirtumus lyginant su Vakarų Europa. Valstybės investuojančios į 3J fondą tampa jo steigėjomis (A klasės narėmis) ir įgyja teisę priimti strateginius sprendimus dėl jo veikos. 2020 m. lapkričio mėn. JAV Atstovų rūmai priėmė rezoliuciją remti 3J fondą. Lietuva įsipareigojo investuoti iki 20 mln. Eur įsigyjant 3J fondo A klasės akcijų ir įgyvendinti valstybės, kaip vienos iš 3J fondo akcininkų, turtines ir neturtines teises bei pareigas. 2022 m. gruodžio 31 d. investicijos į trijų jūrų fondą buvo 10.932.517 Eur, 2021 m. gruodžio 31 d. - 7.322.256 Eur.

6 pastaba. Atidėtojo pelno mokesčio turtas, Eur

Atidėtojo pelno mokesčio turtas paskaičiuotas įvertinus 2022 m. gruodžio 31 d. atostogų kaupinius, kurie susideda iš darbo užmokesčio (atostoginių) dalies, darbdavio socialinio draudimo įmokų bei kaupinius pensinio amžiaus darbuotojų išeitinėms kompensacijoms mokėti:

	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai	12.106	9.000
Atostoginių kaupiniai - Darbo užmokesčiui	230.433	170.394
Atostoginių kaupiniai - Socialinio draudimo įmokoms	4.079	3.020
Iš viso	246.618	182.414
	15%	15%
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	36.993	27.362

7 pastaba. Išankstiniai mokėjimai / sumokėti avansai, Eur

Straipsnis	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Išankstiniai/avansiniai mokėjimai tiekėjams:	17.839	12.281
<i>inventoriaus įsigijimas</i>	7.463	5.510
<i>mokymų paslaugos</i>	322	-
<i>transporto priemonių stovėjimo vietų nuomos paslaugos</i>	-	3.142
<i>audito paslaugos</i>	4.125	
<i>partnerio pasitenkinimo sociologinis tyrimas</i>	5.929	
<i>socialinės komunikacinės aplinkos sukūrimas ir viešinimo paslaugos</i>		3.629

8 pastaba. Asocijuotų įmonių skolos ir kitos gautinos sumos, Eur

Gautinos sumos	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikių suteiktų paskolų einamųjų metų dalis, sukauptos palūkanų pajamos	430.817	1.135.860
KŪB „Tvaryjų išteklių plėtros skatinimas“	-	33.260
Paskolų sutarčių sudarymo mokesčiai	18.000	18.000
VIPA vykdomi tarptautiniai projektai	22.131	26.322
Gautinas valdymo mokestis	1.156.616	1.157.091
Fondų kompensuojamos neigiamos palūkanos	-	35.140
Kitos gautinos sumos	12.162	8.903
Biudžeto skola įmonei	18.854	-
Gautini VVP ir VVP palūkanos	3.056.453	3.753
Iš viso	4.715.033	2.418.329

9 pastaba. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

VIPA atsiskaitymai galimi ir mokėjimai vykdomi tik banko pavedimu (kasos nėra).

2022 m. gruodžio 31 d. ir 2021 m. gruodžio 31 d. pinigus ir pinigų ekvivalentus sudarė pinigines lėšas bankų sąskaitose eurais.

VIPA nuosavas pinigines lėšas laiko Swedbank AB, AB Šiaulių bankas, AB Luminor bankas.

2022 10 06 VIPA nuosavas lėšas padėjo į AB Luminor bankas du trumpalaikius (4 mėn. trukmės, iki 2023 m. vasario 6 d.) terminuotus indėlius (3 mln. Eur indėlis ir 2,5 mln. Eur indėlis, kurių pajamingumas siekė 0,30 proc. metinių palūkanų).

Pinigų srautų ataskaita sudaroma netiesioginiu metodu, kuomet ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas (nuostolis) yra perskaičiuojamas į ataskaitinio laikotarpio pinigų kiekį, gautą arba išleistą pagrindinėje VIPA veikloje.

10 pastaba. Ateinančių laikotarpių sąnaudos, Eur

VIPA apskaitoje ateinančių laikotarpių sąnaudoms priskiriama prenumeratos, draudimo ir panašios tęstinio pobūdžio paslaugos, kai yra abi šios sąlygos:

- už paslaugas yra apmokama pagal sąskaitą faktūrą, draudimo polisą ar kitą apskaitos dokumentą, patvirtinantį paslaugų atlikimą;
- paslaugos bus gaunamos nuolatos, daugiau nei vieną ateinantį ataskaitinį laikotarpį, kuriam sudaromas metinių arba tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys.

Ateinančių laikotarpių sąnaudos	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Prenumerata	614	607
Prisijungimo mokestis prie Lexnet sistemos	479	479
CV-Online LT duomenų bazės mokestis	797	1.481
Turto draudimas	388	514
Antivirusinių licencijų mokestis, programinės įrangos nuoma	11.022	16.921
Licencijos sąmatų skaičiavimo įrankiui (ENEF)	245	851
Viešųjų pirkimų programinės įrangos licencija, konsultacinės paslaugos	262	262
Partnerių pasitenkinimo sociologinis tyrimas	-	2.420
Sveikatos draudimas	48.268	39.628
Civilinės atsakomybės draudimas	6.978	5.529
Narystės mokesčiai	680	680
Mokymai	900	5.171
VIPA svetainės patalpinimo internete mokestis	197	82
Iš viso	70.830	74.625

11 pastaba. Akcininkų nuosavybė

Akcininkas	Paprastųjų akcijų skaičius (vnt.)	Paprastųjų akcijų vertė (EUR)	Proc.
	2022 m. gruodžio 31 d.		
LR finansų ministerija	1.070.481	31.001.130	100

Pelnas (nuostoliai) tenkantis vienai akcijai apskaičiuoti dalijant VIPA ataskaitinio laikotarpio grynąjį pelną (grynuosius nuostolius) iš akcijų skaičiaus.

Straipsnis	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Grynasis ataskaitinio laikotarpio pelnas (nuostoliai), Eur	762.457	839.429
Akcijų skaičius, vnt.	1.070.481	1.070.481
Pelnas (nuostolis) tenkantis vienai akcijai, Eur	0,71	0,78

Dividendai iki 2021 m. gruodžio 27 d. buvo skiriami ir mokami vadovaujantis LR vyriausybės 1997 m. sausio 14 d. nutarimo „Dėl dividendų už valstybei priklausančias bendrovių akcijas ir valstybės įmonių pelno įmokų“ Nr. 20 (nauja redakcija nuo 2017 m. sausio 1 d.) nuostatomis.

Nuo 2021 m. gruodžio mėn. dividendai skiriami ir mokami vadovaujantis LR Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 665 „Dėl valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija 2021 m. gruodžio 28 d.).

2023 m. sausio 2 d. keitėsi VIPA akcininkas, 100 proc. akcijų perduota UAB „Investicijų ir verslo garantijos“.

12 pastaba. Rezervai

Vadovaujantis LR acinių bendrovių įstatymu, VIPA privalo pervesti ne mažiau kaip 1/20 (5 proc.) ataskaitinių finansinių metų pelno į privalomuosius rezervus, kol bus pasiektas rezervo dydis ne mažesnis nei 1/10 įstatinio kapitalo (ne mažiau 10 proc. įstatinio kapitalo vertės). Privalomasis rezervas gali būti naudojamas tik VIPA nuostoliams padengti.

Vadovaujantis LR nacionalinių plėtros įstaigų (toliau - NPĮ) įstatymo 15 str. nuostatomis VIPA kaip NPĮ turi suformuoti specialųjį kapitalo rezervą, kurio dydis privalo būti ne mažesnis kaip 5 proc. įstatinio kapitalo. Specialusis kapitalo rezervas formuojamas kaupimo principu, kiekvienais metais tokiam rezervui formuoti skiriant ne mažiau kaip 10 procentų tų metų paskirstytojo pelno, iki bus pasiektas nustatytas rezervo lygis. Specialusis kapitalo rezervas NPĮ visuotinio acininkų susirinkimo sprendimu gali būti naudojamas NPĮ nuostoliams dengti.

Straipsnis	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Privalomasis rezervas, Eur	338.504	290.505
Specialusis kapitalo rezervas (NPĮ įst.), Eur	237.113	141.115

13 pastaba. Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai), Eur

VIPA pajamas sudaro valdymo mokestis, gautas už:

- finansų tarpininko funkcijų atlikimą, įgyvendinant daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą;
- finansų tarpininko funkcijų atlikimą, įgyvendinant aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučių atnaujinimo (modernizavimo) programos įgyvendinimą;
- Daugiabučių namų modernizavimo fondo valdytojo funkcijų atlikimą;
- Energijos efektyvumo fondo valdytojo funkcijų atlikimą;
- Kultūros paveldo ir Savivaldybių pastatų fondų valdytojo funkcijų atlikimą;
- Vandentvarkos fondo valdytojo funkcijų atlikimą;
- finansinės priemonės „Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas“ valdytojo funkcijų atlikimą;
- pajamos už suteiktas paskolas iš nuosavų lėšų.

Straipsnis	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Finansų tarpininko funkcijų atlikimas	377.714	403.137
Fondų valdytojo funkcijų atlikimas	4.565.805	3.684.389
Paskolų suteikimas (palūkanų pajamos ir sutarties sudarymo mokestis)	162.124	61.935
Iš viso	5.105.643	4.149.461

Kitos pajamos, Eur :

Straipsnis	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Investicinės veiklos pajamos (VVP)	10.407	3.040
Baudų, delspinigių pajamos	4.867	6.175
Kitos finansinės veiklos pajamos	-	536
Iš viso	15.274	9.751

VIPA įgyvendina 2014-2020 metų projektus „Veiksmų programos administravimas“ ir „Informavimas apie veiksmų programą“, kurių metu patirtos išlaidos yra kompensuojamos 2014-2020 metų ES techninės

paramos lėšomis. Dalis veiklos išlaidų kompensuojama tarptautinių projektų ir Komandinės ūkinės bendrijos „Energijos efektyvumo finansavimo platforma“, kurių veiklos įgyvendinime dalyvauja VIPA, lėšomis.

Sąnaudų straipsniai	2022 m. gruodžio 31 d.			2021 m. gruodžio 31 d.
	sąnaudos iš viso	sąnaudų kompensavimas	sąnaudos po kompensavimo	sąnaudos po kompensavimo
Darbo užmokesčio ir soc. draudimo sąnaudos, kitos susijusios išmokos	3.513.104	452.120	3.060.984	2.335.651
Nusidėvėjimas ir amortizacija	430.069	11.220	418.849	193.684
Komunalinės paslaugos	24.158	3.171	20.987	14.586
Automobilio eksploatacijos sąnaudos, kuras	10.955	-	10.955	6.313
Ryšių paslaugų sąnaudos	15.729	-	15.729	10.388
Komandiruočių sąnaudos	22.271	9.520	12.751	7.697
Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos	44.282	-	44.282	39.562
Konsultacinės ir teisinės paslaugos	246.947	65.103	181.844	114.237
Ilgalaikio turto priežiūros paslaugos	138.180	-	138.180	98.232
Veiklos sąnaudos	379.164	45.629	333.535	352.015
Pelno mokesčio sąnaudos	120.364	-	120.364	147.418
Iš viso	4.945.223	586.763	4.358.460	3.319.783

14 pastaba. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai, Eur

Kreditoriai	Per vienerius metus		Po vienerių metų	
	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai			12.106	9.000
Įsipareigojimai tiekėjams už prekes, paslaugas	38.238	30.147		
Atostogų kaupiniai	234.511	173.414		
Sukauptos sąnaudos	384.994	311.541		
Ateinančių laikotarpių pajamos	29.164	36.617		
Pelno mokesčio įsipareigojimai	-	63.376		
Veiklos nuomos įsipareigojimai	140.986	115.886	13.097	126.755
„Savivaldybėms priklausančių viešųjų pastatų atnaujinimo (modernizavimo), įgyvendinant viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programą“ priemonės lėšos	-	612.152		
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	25.043	70.471		
Iš viso	852.936	1.413.604	25.203	135.755

2022 m. gruodžio 31 d. atostogų rezervas apskaičiuotas atsižvelgiant į vidutines darbo užmokesčio sąnaudas ir sukauptas nepanaudotas atostogų dienas iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos.

Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai:

- 8.269 Eur - Horizon 2020 tarptautinio projekto lėšos;
- 2.999 Eur - Powerty tarptautinio projekto lėšos;
- 13.742 Eur - mokėtinas atlygis stebėtojų tarybos nariams bei gyventojų pajamų mokesčio ir socialinio draudimo įmokos;
- 33 Eur - kitos mokėtinos sumos.

Veiklos nuomos įsipareigojimai (tai nuomos sutartys, kurių įsipareigojimai pripažinti kaip ilgalaikis turtas „Teisės į nuomojamą turtą“):

Mokėjimai	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
2022 m.	-	121.839
2023 m.	146.025	121.840
2024 m.	11.724	9.641
2025 m.	1.954	1.607
Minus (būsimos palūkanos)	(5.620)	(12.286)
	154.083	242.641
Trumpalaikė dalis	140.986	115.886
Ilgalaikė dalis	13.097	126.755

15 pastaba. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

VIPA finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami tik tada, kai įmonė prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu turtu. Planuojami sandoriai, suteiktos garantijos ir laidavimai, kurių dar nereikia vykdyti, VIPA finansiniais įsipareigojimais nepripažįstami, kol jie neatitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžimo. VIPA tokių įsipareigojimų neturėjo ataskaitinio laikotarpio pabaigai.

VIPA nėra suteikusi garantijų tretiesiems asmenims ar įkeitusi turto.

Atidėjiniai

2022 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitoje prie ilgalaikių įsipareigojimų - Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai įtraukta pensinio amžiaus darbuotojų išėtinėms išmokoms suformuotas 12.106 Eur atidėjinys, kurį sudaro 2 mėnesių darbuotojų vidutinis darbo užmokestis.

Teisminiai ginčai

VIPA neturi reikšmingų teisinių ginčų su trečiosiomis šalimis.

Vadovybės žiniomis nebuvo pateikti ir nėra nagrinėjami jokie ieškiniai VIPA kaip atsakovei.

VIPA žinomų mokestinių ar kitų ieškinių, įstatymų ar poįstatyminių norminių aktų pažeidimų ar galimų pažeidimų, su VIPA susijusių tyrimų, kuriuos atliko ar atlieka bet kokia bendrovė kontroliuojanti vyriausybinių institucijų, ar kitų galimų atsakomybės atvejų nėra.

2020-11-27 Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Klaipėdos valdyba raštu informavo, kad vykdo ikiteisminį tyrimą ir tiria aplinkybes dėl kitų asmenų galimai padarytų nusikalstamų veiksmų, klastojant dokumentus bei siekiant papirkti UAB „Šilalės šilumos tinklai“. UAB „Šilalės šilumos tinklai“ - projektų (daugiabučių namų Maironio g. 25, Šilalė ir Dariaus ir Girėno g. 63, Šilalė atnaujinimo (modernizavimo) projektai), finansuojamų DNMF lėšomis, administratorius.

Atsižvelgiant į tai, kad buvo gauta informacija iš STT apie vykdomą ikiteisminį tyrimą, kurios pagrindu VIPA, vadovaudamasi 2014-10-16 LR Finansų ministro įsakymu Nr. 1K-326 patvirtintomis Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklėmis bei 2014-10-08 LR Finansų ministro įsakymu Nr. 1K-316 patvirtintomis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, 2020-12-14 pradėjo įtariamą pažeidimo, susijusio su aukščiau nurodytais daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektais,

kurių rangovas yra UAB „Ranstata“, tyrimą bei laikinai sustabdė aukščiau minėtų paskolų lėšų išmokėjimą. 2021-02-18 paskolų lėšų išmokėjimas buvo atnaujintas remiantis VIPA generalinio direktoriaus įsakymu dėl paskolų lėšų išmokėjimo atnaujinimo pradėto įtariamo pažeidimo atveju. 2021-01-27 rangovas UAB „Ranstata“ pateikė civilinį ieškinį atsakovei UAB „Šilalės šilumos tinklai“ dėl skolos ir delspinigių priteisimo, kur VIPA buvo įtraukta kaip trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų. 2021-05-05 Klaipėdos apygardos teismo nutartimi patvirtinta taikos sutartis. Byla baigta, ieškoviui ir atsakovui sudarius taikos sutartį ir teismui ją patvirtinus.

Rangovas UAB „Žilinskis ir Co“ pateikė ieškinį atsakovui UAB „Šilalės šilumos tinklai“, dėl netesybų pagal rangos darbų sutartį (renovacijos darbų apmokėjimo vėlavimo) daugiabučių namų D. Poškos g. 9, Šilalėje ir Žemaitės g. 8, Šilalėje atnaujinimo (modernizavimo projektai), kurių projektų administratorius - UAB „Šilalės šilumos tinklai“ (DNMF paskolos sutartys D-87SI-P0844; D-87SI-P0838). VIPA į bylą įtraukta trečiuoju asmeniu. Tauragės apylinkės teismas atmetė ieškinį. Tačiau priteisė sumokėti UAB „Šilalės šilumos tinklai“ bylinėjimosi išlaidas 1.100,00 Eur, o VIPA - 365,80 EUR bylinėjimosi išlaidų. Byla dar nepasibaigusi, nes UAB „Žilinskis ir Co“ pateikė apeliacinį skundą, VIPA nusprendė neteikti atsiliepimo, nes kaip trečiasis asmuo neturi pareigos, tik teisę teikti atsiliepimą į apeliacinį skundą. Paskirtas Apeliacinės instancijos teismo posėdis rašytinio proceso tvarka. 2021-11-21 Klaipėdos teismo sprendimu išnagrinėtas apeliacinis skundas UAB „Žilinskis ir CO“ dėl Tauragės apylinkės teismo sprendimo ir ieškinys tenkintas iš dalies: kas liečia VIPA - iš UAB „Žilinskis ir Co“ priteista 309,19 Eur bylinėjimosi išlaidų. Išsiuntus raštą dėl bylinėjimosi išlaidų apmokėjimo, pinigai buvo pervesti į VIPA sąskaitą 2022-02-21.

VIPA yra sudariusi daugiabučio namo Žemaitės g. 5, Jonava atnaujinimo (modernizavimo) paskolos sutartį Nr. E/D-46JO-P0775/75 su UAB „Jonavos paslaugos“. Civilinėje byloje Nr. e2-39202-294/2020 Buvo gautas BUAB „Magirnis“ ieškiny, kurio atsakove įtraukta ir VIPA dėl atlikto tiesioginio apmokėjimo projekto subrangovui UAB „Baltoji Vokė“. Ieškinyje minimas 39.000 EUR apmokėjimas buvo įvykdytas vadovaujantis projekto administratoriaus UAB „Jonavos paslaugos“ pateiktu mokėjimo prašymu bei minėtu trišaliu susitarimu su subrangovu. 2020 m. lapkričio 26 d. VIPA gavo Vilniaus miesto apylinkės teismo pranešimą dėl atsiliepimo į ieškovės BUAB „Magirnis“ ieškinį atsakovėms UAB „Jonavos paslaugos“, UAB „Baltoji vokė“ VIPA pateikimo. Vilniaus miesto apylinkės teismas nustatė 14 dienų terminą nuo teismo pranešimo įteikimo dienos atsiliepimui į ieškinį pateikti. VIPA pateikė atsiliepimą, kad nėra tinkamas atsakovas byloje, nes ieškovo reikalavimas sumokėti 39.000 Eur sumą yra netinkamas ir nepagrįstas.

2021 m. birželio 10 d. byla perduota nagrinėti pagal teisingumą Vilniaus apygardos teismui. 2021 m. lapkričio 10 d. paskirtas teismo posėdis byloje, kurio metu byla buvo planuojama nagrinėti iš esmės. 2021 m. spalio 15 d. vykusio parengiamojo posėdžio metu ieškovas nesutiko pakeisti VIPA procesinio statuso į trečiąjį asmenį net ir teismui pasiūlius, todėl byloje dalyvaujame kaip atsakovas.

Vilniaus apygardos teismo 2022 m. sausio 24 d. sprendimu, atmetė ieškovės BUAB „Magirnis“ ieškinį atsakovėms UAB „Jonavos paslaugos“, UAB „Baltoji Vokė“, UAB „Viešųjų investicijų plėtros agentūra“ dėl sandorių pripažinimo niekiniais ir negaliojančiais bei restitucijos taikymo. Taip pat priteisė atsakovei UAB „Viešųjų investicijų plėtros agentūra“ iš ieškovės BUAB „Magirnis“ 3 121,80 Eur (tris tūkstančius šimtą dvidešimt vieną eurą 80 ct) bylinėjimosi išlaidų.

BUAB „Magirniui“ 2022 m. vasario 23 d. suėjo terminas teismo nutarties apskundimui. Bylinėjimosi išlaidų pagal nutartį į VIPA sąskaitą nepervedė. BUAB „Magirnis“ 2022 m. vasario 24 d. apskundė teismo sprendimą, 2022 m. vasario 28 d. gautas pranešimas pateikti atsiliepimą iki 2022 m. kovo 17 d. Atsiliepimas pateiktas kovo 17 d., UAB „Jonavos paslaugos“ ir UAB „Baltoji Vokė“ pateikė kovo 18 d., visi atsiliepimai priimti ir byla persiųsta į Lietuvos apeliacinį teismą.

Lietuvos Apeliacinio teismo 2022 m. spalio 14 d. nutartimi paliko nepakeistą 2022 m. sausio 24 d. Vilniaus apygardos teismo sprendimą.

VIPA baigė teisminį ginčą dėl sutarties Nr. 04.3.1-VIPA-V-101-01-0007 (gražinamoji subsidija). Biudžetinė įstaiga Lietuvos nacionalinis dramos teatras (toliau - LNĐT) 2021-02-25 apskundė VIPA 2021-01-22 sprendimą dėl pažeidimo Nr. IT02 Lietuvos administracinių ginčų komisijai. Lietuvos administracinių ginčų komisija, išnagrinėjusi LNĐT skundą, 2021-04-06 priėmė sprendimą, tačiau šį komisijos sprendimą VIPA 2021-05-06 apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui. Išnagrinėjęs pateiktą skundą, 2021-11-04 Vilniaus apygardos administracinis teismas nusprendė VIPA skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atsižvelgiant į priimtą teismo sprendimą administracinėje byloje Nr. e13-3422-821/2021 ir sprendime išdėstytomis nuostatomis, VIPA atnaujino įtariamo pažeidimo tyrimą ir 2021-12-03 konstatavo, kad pažeidimas nenustatytas.

VIPA taip pat užbaigė kitą teisminį ginčą dėl sutarties Nr. 04.3.1-VIPA-V-101-01-0007 (gražinamoji subsidija). LNNT 2021-03-05 apskundė VIPA 2021-02-05 sprendimą dėl pažeidimo Nr. IT01 Lietuvos administracinių ginčų komisijai. Lietuvos administracinių ginčų komisija, išnagrinėjusi LNNT skundą, 2021-04-15 priėmė sprendimą, tačiau šį komisijos sprendimą LNNT 2021-05-15 apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui. Vilniaus apygardos administracinis teismas, išnagrinėjęs LNNT pateiktą skundą, 2022-03-23 nusprendė LNNT skundą atmesti kaip nepagrįstą. Pažeidimo tyrimo metu VIPA nustatė, kad LNNT, vykdydamas viešąjį pirkimą Nr. 453917 „Bendrųjų ir specialiųjų statybos darbų techninės priežiūros paslaugos“, pažeidė VPĮ 82 str. 2 dalies reikalavimus, VPĮ 55 str. 1 dalies reikalavimus ir VPĮ 45 str. 1 dalies ir 49 str. 1 ir 3 dalių nuostatas. Atsižvelgiant į tai, VIPA netinkamomis finansuoti pripažino projekto išlaidas, kurios siekia 1.848 Eur (su PVM).

2022-04-06 UAB „Pabradės komunalinis ūkis“ pateikė skundą Lietuvos administracinių ginčų komisijai. 2022-05-12 Lietuvos administracinių ginčų komisija priėmė sprendimą Nr. 21R-(AG-160/03-2022). 2022-06-14 „Pabradės komunalinis ūkis“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinę teisumą su skundu dėl VIPA sprendimo apie pažeidimą panaikinimo (administracinė byla Nr. e13-5060-979/2022).

2022-04-25 UAB „Kuršėnų vandenys“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinę teisumą su skundu dėl VIPA sprendimo apie pažeidimą panaikinimo. 2022-10-28 Vilniaus apygardos administracinis teismas priėmė sprendimą iš dalies patenkinti UAB „Kuršėnų vandenys“ skundą ir pakeisti VIPA 2022-03-23 sprendimą „Dėl pažeidimo Nr. IT01“, panaikinant jo dalį dėl pirmojo pažeidimo.

2020-12-21 UAB „Vilniaus vandenys“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinę teisumą su skundu dėl VIPA sprendimo apie pažeidimą panaikinimo. 2021-06-03 Vilniaus apygardos administracinis teismas nutartimi nutraukė administracinę bylą pagal pareiškėjos UAB „Vilniaus vandenys“ skundą atsakovei UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra. 2021-06-10 UAB „Vilniaus vandenys“ pateikė atskirąjį skundą Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. 2021-09-15 Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas tenkino atskirąjį skundą, panaikino Vilniaus apygardos administracinio teismo nutartį ir bylą grąžino nagrinėti iš naujo į pirmą instanciją. 2021-09-16 byla su atskiruoju skundu grįžo į Vilniaus apygardos administracinę teisumą. 2021-10-28 Vilniaus apygardos administracinis teismas priėmė dar vieną UAB „Vilniaus vandenys“ skundą dėl direktoriaus įsakymų, susijusių su pažeidimu ir lėšų susigrąžinimo, panaikinimo. 2021-11-11 Vilniaus apygardos administracinis teismas sujungė abi bylas į vieną bylą. 2022-03-23 Vilniaus apygardos administracinis teismas priėmė nutartį (administracinė byla Nr. e13-507-1066/2022) atnaujinti bylos nagrinėjimą iš esmės. 2022-05-12 Vilniaus apygardos administracinis teismas priėmė sprendimą administracinėje byloje Nr. e13-507-1066/2022. Vilniaus apygardos administracinis teismas visiškai patenkino UAB „Vilniaus vandenys“ skundą ir panaikino VIPA priimtus dokumentus, kuriais buvo konstatuotas pažeidimas. 2022-06-13 VIPA, atsižvelgdama į 2022-05-12 Vilniaus apygardos administracinio teismo priimtą sprendimą administracinėje byloje Nr. e13-507-1066/2022, atnaujino įtariamo pažeidimo tyrimą ir konstatavo, kad pažeidimas nenustatytas.

2022-08-09 UAB „Kretingos vandenys“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinę teisumą su skundu dėl VIPA sprendimo apie pažeidimą panaikinimo. 2022-08-11 Vilniaus apygardos administracinis teismas priėmė šį skundą nagrinėti (administracinė byla Nr. e13-5927-872/2022).

Kapitalo rizikos valdymas

Pagrindinis VIPA kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir užtikrintų jos veiklos tęstinumą. VIPA kapitalą sudaro savininko - valstybės kapitalas, turtą - atitinkantis kapitalas, rezervai ir nepaskirstytasis pelnas. LR finansų ministerija yra VIPA valstybei nuosavybes teise priklausančių akcijų valdytoja.

LR finansų ministerija nustatytuose VIPA strateginio planavimo dokumentuose numato reikalavimus, siektinus rodiklius bendrovei, kurių vykdymas pateiktas VIPA veiklos ataskaitoje.

VIPA siekia 2022 metų metinių tikslų:

- pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją (EBITDA) - siektinas rodiklis 1 mln. Eur, 2022 m. pasiekimas - 1,31 mln. Eur (2021 m. pasiekimas - 1,19 mln. Eur, 2020 m. - 1,08 mln. Eur, 2019 m. - 0,47 mln. Eur, 2018 m. - 0,15 mln. Eur, 2017 m. - 0,4 mln. Eur, 2016 m. - 0,6 mln. Eur).

VIPA nuosavo kapitalo grąža 2022 m. siekė 2,35 proc. (2021 m. - 3,77 proc., 2020 m. - 6,56 proc., 2019 m. - 2,23 proc., 2018 m - 2,71 proc., 2017 m. - 7,76 proc., 2016 m. - 13,69 proc.). Dividendai iki 2021 m. gruodžio 27 d. buvo skiriami ir mokami vadovaujantis LR vyriausybės 1997 m. sausio 14 d. nutarimo „Dėl dividendų už valstybei priklausančias bendrovių akcijas ir valstybės įmonių pelno įmoku“ Nr. 20 (nauja redakcija nuo 2017 m. sausio 1 d.) nuostatomis. Nuo 2021 m. gruodžio mėn. dividendai skiriami ir mokami vadovaujantis LR Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 665 „Dėl valstybės turitinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija 2021 m. gruodžio 28 d.).

Kredito rizika

VIPA diversifikuoja laisvas pinigines lėšas bankuose, sandorius sudaro tik su institucijomis, kurios pačios, ar jas kontroliuojantys bankai, turi ilgalaikio skolinimosi užsienio valiuta aukštus kredito reitingus (ne žemesnį nei A-) arba yra pripažinti VIPA partnerių (Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, Europos investicijų bankas).

61 proc. VIPA nuosavų lėšų (vyriausybės vertybiniai popieriai ir laisvos lėšos) laikoma Swedbank AB (tarptautinės reitingų agentūros „Moody’s Investors Service“ 2020 04 02 suteiktas reitingas Aa3), 37 proc. (terminuoti indėliai ir laisvos lėšos) AB Luminor banke (tarptautinės reitingų agentūros „Moody’s Investors Service“ 2020 03 25 suteiktas reitingas Baa1), 1 proc. AB Šiaulių banke (2021 02 22 Moody’s suteiktas reitingas Baa2; stambiausias akcininkas Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas - VIPA partneris).

Straipsniai	Apskaitinė vertė	Sutartiniai pinigų srautai				
		Iš viso	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų
Investicijos į vertybinius popierius (ilgalaikiai)	598.627	598.627	-	-	598.627	-
Suteiktos paskolos (ilgalaikiai)	2.672.339	2.672.339	-	-	591.396	2.080.943
Investicijos į 3 jūrų fondą	10.932.517	10.932.517	-	-	-	10.932.517
Suteiktos paskolos (trumpalaikiai)	428.441	428.441	130.510	297.931	-	-
Kitos gautinos sumos	4.265.362	4.265.362	1.208.909	3.056.453	-	-
Trumpalaikės investicijos	5.500.000	5.500.000	5.500.000	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	5.588.710	5.588.710	5.588.710	-	-	-
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	29.985.996	29.985.996	12.428.129	3.354.384	1.190.023	13.013.460
Investicijos į vertybinius popierius (ilgalaikiai)	3.715.933	3.715.933	-	-	3.715.933	-
Suteiktos paskolos (ilgalaikiai)	2.533.887	2.533.887	-	-	1.106.002	1.427.885
Investicijos į 3 jūrų fondą	7.322.256	7.322.256	-	-	-	7.322.256
Suteiktos paskolos (trumpalaikiai)	1.139.613	1.139.613	205.979	933.634	-	-
Kitos gautinos sumos	1.278.716	1.278.716	1.278.716	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	16.481.084	16.481.084	16.481.084	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	32.471.489	32.471.489	17.965.779	933.634	4.821.935	8.750.141

Likvidumo rizika

Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas reiškia pakankamą pinigų ir pinigų ekvivalentų kiekio užtikrinimą. VIPA pinigų srautai yra teigiami, o jos trumpalaikis turtas didele dalimi viršija trumpalaikius įsipareigojimus, dėl to likvidumo rizika yra labai nedidelė. Dėl šios priežasties VIPA vadovybė nėra įdiegusi jokių formalių procedūrų likvidumo rizikai valdyti.

Likvidumo rizika valdoma planuojant VIPA pinigų srautų judėjimą. VIPA turi prievolę sudaryti 3 metų strateginį planą bei pajamų - išlaidų sąmatą, kurių vykdymą kontroliuoja akcininkas.

Straipsniai	Apskaitinė vertė	Sutartiniai pinigų srautai				
		Iš viso	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų
Investicijos į vertybinius popierius (ilgalaikiai)	598.627	598.627	-	-	598.627	-
Suteiktos paskolos (ilgalaikiai)	2.672.339	2.672.339	-	-	591.396	2.080.943
Investicijos į 3 jūrų fondą	10.932.517	10.932.517	-	-	-	10.932.517
Suteiktos paskolos (trumpalaikiai)	428.441	428.441	130.510	297.931	-	-
Kitos gautinos sumos	4.265.362	4.265.362	1.208.909	3.056.453	-	-
Trumpalaikės investicijos	5.500.000	5.500.000	5.500.000	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	5.588.710	5.588.710	5.588.710	-	-	-
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	29.985.996	29.985.996	12.428.129	3.354.384	1.190.023	13.013.460
Investicijos į vertybinius popierius (ilgalaikiai)	3.715.933	3.715.933	-	-	3.715.933	-
Suteiktos paskolos (ilgalaikiai)	2.533.887	2.533.887	-	-	1.106.002	1.427.885
Investicijos į 3 jūrų fondą	7.322.256	7.322.256	-	-	-	7.322.256
Suteiktos paskolos (trumpalaikiai)	1.139.613	1.139.613	205.979	933.634	-	-
Kitos gautinos sumos	1.278.716	1.278.716	1.278.716	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	16.481.084	16.481.084	16.481.084	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	32.471.489	32.471.489	17.965.779	933.634	4.821.935	8.750.141

Toliau pateikiami 2022 m. gruodžio 31 d. ir 2021 m. gruodžio 31 d. finansinių įsipareigojimų, įskaitant apskaičiuotas palūkanas, mokėjimo terminai pagal sutartis:

Straipsniai	Apskaitinė vertė	Sutartiniai pinigų srautai				
		Iš viso	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai	12.106	12.106	-	-	12.106	-
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	13.097	13.097	-	-	13.097	-
Skolos tiekėjams	38.238	38.238	38.238	-	-	-
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	234.511	229.712	5.201	234.511	-	-
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	166.029	166.029	166.029			
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	463.981	469.182	209.468	234.511	25.203	-
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai	9.000	9.000	-	-	9.000	-
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	126.755	126.755	-	-	126.755	-
Skolos tiekėjams	30.147	30.147	30.147	-	-	-
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	448.258	448.258	-	448.258	-	-
Pelno mokesčio įsipareigojimai	63.376	63.376	-	63.376	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	677.536	677.536	30.147	511.634	135.755	-

Operacinė rizika

Operacinė rizika - tikimybė patirti nuostolius dėl netinkamų ar neveikiančių:

- vidinių procesų,
- žmonių ir
- sistemų arba
- išorinių įvykių.

Operacinės rizikos apibrėžimas apima atitikties ir reputacijos riziką.

Operacinės rizikos valdymo tikslas yra laiku nustatyti, įvertinti, stebėti bei kontroliuoti visų reikšmingų VIPA veiklos sričių, procesų ir sistemų operacinę riziką, siekiant apsaugoti bendrovės turtą ir akcininkų interesus.

2018 m. pabaigoje VIPA tapo Nacionaline plėtros įstaiga, kurios priežiūrą vykdo Lietuvos bankas. Tuo tikslu buvo atnaujinta Rizikos valdymo procedūra, kuri buvo papildyta sąvokomis ir valdymo priemonėmis artimesnėmis bankiniam sektoriui.

Atidėjinių valdymas

Atidėjiniai formuojami visoms VIPA išduotoms paskoloms, taikant tikėtinų kredito nuostolių modelį. Tikėtini kredito nuostoliai - atsižvelgiant į tikimybę apskaičiuoti kredito nuostoliai tikėtiniu finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu. VIPA tikėtinius nuostolius ir sumažėjusias kreditų vertes skaičiuoja vadovaudamasi „Tikėtinų kredito nuostolių ir sumažėjusių kreditų vertės skaičiavimo procedūra“, kuri yra parengta atsižvelgiant į 9-ajame TFAS nustatytus tikėtinų kredito nuostolių modelio reikalavimus, bet kol kas nepatvirtinta.

Visos Grupės kredito portfelio pozicijos, atsižvelgiant į kredito rizikos pokyčius, turi būti priskirtos vienam iš etapų, pozicijai suformuotas atidėjinio dydis priklausys nuo jai priskirto etapo ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

(i) Pirmam etapui priskiriamos veiksnių pozicijos, kurių kredito rizika nuo pirminio pripažinimo reikšmingai nepadidėjo (t. y. sutartyje numatyti mokėjimai vykdomi laiku arba su ne didesniais kaip 30 dienų vėlavimais ir tikimasi, kad skolininkas bus pajėgus vykdyti sutartyje numatytus pinigų srautų įsipareigojimus ateityje). Grupė tos pozicijos atidėjinį nuostoliams turi įvertinti suma, lygia tikėtiniams 12 mėnesių kredito nuostoliams.

(ii) Antram etapui priskiriamos pozicijos, kurių kredito rizika nuo pirminio pripažinimo reikšmingai padidėjo. Grupė tos pozicijos atidėjinį nuostoliams kiekvieną finansinių ataskaitų datą turi įvertinti suma, lygia tikėtiniems galiojimo laikotarpiu kredito nuostoliams.

(iii) Trečio etapui priskiriamos nuvertėjusios pozicijos (t. y. tokios, kurioms nustatyti nuostolio įvykiai, lemiantys sutartyje numatytų pinigų srautų trūkumus). Esant poreikiui šiam etapui priskirtos pozicijos gali būti išskaidytos į pogrupius, pavyzdžiui, atskiriamos pozicijos su nutrauktomis paskolomis nuo kitų nuvertėjusių paskolų.

Tikėtina 12 mėn. nuostolio tikimybė (*PD12mėn.*) skaičiuojama pirmojo etapo pozicijoms priklausomai nuo klientui priskirto kliento kredito rizikos reitingo, kuris gali būti vidinis arba išorinis. VIPA taiko tokią vidinių reitingų lentelę su kiekvienam reitingui priskirtu skolinių įsipareigojimų nevykdymo tikimybe (PD):

Reitingas	Vidurkis PD	Min PD	Max PD	Reitingas	Vidurkis PD	Min PD	Max PD
AAA	0,000134	0	0,000148	BB	0,010653	0,008702	0,013036
AA+	0,000181	0,000148	0,000222	BB-	0,015942	0,013036	0,019485
AA	0,000272	0,000222	0,000334	B+	0,023795	0,019485	0,02903
AA-	0,00041	0,000334	0,000503	B	0,035376	0,02903	0,043047
A+	0,000617	0,000503	0,000756	B-	0,052292	0,043047	0,063391
A	0,000927	0,000756	0,001137	CCC+	0,076654	0,063391	0,092419
A-	0,001395	0,001137	0,00171	CCC	0,111036	0,092419	0,132855
BBB+	0,002097	0,00171	0,002571	CCC-	0,158198	0,132855	0,187331
BBB	0,003152	0,002571	0,003863	CC	0,220424	0,187331	0,25751
BBB-	0,004734	0,003863	0,005801	C	0,298448	0,25751	0,342888
BB+	0,007106	0,005801	0,008702	D	0,4018	0,342888	1

Tikėtinų nuostolių dydis, įvykus įsipareigojimo nevykdymui (LGD) nustatomas arba pagal istorinius nuostolio įvykių dydžius, arba kur istorinių statistinių duomenų nepakanka, naudojamas užtikrinimo priemonių modelis, kuris naudojamas ir kapitalo pakankamumo skaičiavimo reikalavimuose, pavyzdžiui, jei užstato nėra, o paskola nesubordinuota taikomas $LGD = 0,45$.

Laikoma, kad kredito rizika yra reikšmingai išaugusi po pirminio pripažinimo ir tai sudaro pagrindą perkelti poziciją į 2 etapą, kai:

- paskolos arba jos dalies grąžinimo ir (ar) palūkanų mokėjimo terminas pagal FT pateiktas ataskaitas yra praleistas daugiau kaip 30 dienų, bet ne daugiau kaip 90 dienų;
- dėl ekonominių arba teisinių priežasčių, susijusių su skolininko finansine būkle, skolininkui suteikiama nuolaida, kurios kredito įstaiga paprastai nebūtų suteikusi:
 - skolininko paskola pertvarkoma pratęsiant paskolos (ar jos dalies) grąžinimo ir (arba) palūkanų mokėjimo terminus;
 - išduodama nauja paskola vienai ar kelioms anksčiau išduotoms paskoloms ir (arba) palūkanoms padengti;
 - kapitalizuojamos palūkanos ir šia suma didinama esama paskola;
 - pritaikomas lengvatinis paskolos (ar jos dalies) ir (arba) palūkanų tvarkymo laikotarpis, reikšmingą paskolos (ar jos dalies) grąžinimo dalį nukeliant į termino pabaigą;
 - skolininkui suteikiama kitokia nuolaida;
- reikšmingai padidėjo kredito gavėjo bankroto tikimybė (PD).
- yra žinomi faktai apie kredito gavėjo veiklą ir (ar) finansuojamo projekto įgyvendinimą, galintys turėti reikšmingos neigiamos įtakos kredito gavėjo mokumui;
- galima pagrįstai teigti, kad dėl neigiamų ekonominių ar verslo sąlygų pasikeitimų, sumažėjo kredito gavėjo gebėjimas įvykdyti sutartyje numatytus pinigų srautų įsipareigojimus. Į antrąjį etapą patekusioms pozicijoms skaičiuojama viso tikėtino pozicijos laikotarpio nuostolio tikimybė.

Į trečią etapą priskiriamos tos finansinio turto pozicijos, kurio vertė sumažėjusi. Finansinio turto vertė yra sumažėjusi dėl kredito rizikos įvykus vienam arba daugiau įvykių, neigiamai paveikusių

apskaičiuotus būsimus to finansinio turto pinigų srautus. Finansinio turto vertės sumažėjimo dėl kredito rizikos įrodymai yra stebėjimais grindžiami duomenys apie šiuos įvykius:

- reikšmingą sutarties pažeidimą, kai kyla pagrindas nedelsiant nutraukti sutartį dėl kitų priežasčių, nei reikšmingo mokėjimo pradelsimas;
- pradėtą bankroto, likvidavimo, reorganizavimo procedūrą;
- kredito įmokos, arba jos dalies grąžinimo ir (ar) palūkanų mokėjimo terminas yra praleistas daugiau kaip 90 dienų;

Finansinio turto vertės sumažėjimą dėl kredito rizikos gali kartu lemti keli įvykiai.

Ekonominiai faktoriai tokie, kaip BVP, infliacijos, ilgalaikių palūkanų normų, nedarbo lygio, nekilnojamojo turto kainų pokyčiai ir būsimų laikotarpių jų prognozėmis paremti scenarijai yra naudojami perskaičiuojant tikėtiną nuostolius iš įsipareigojimo nevykdymo.

Finansinių instrumentų tikroji vertė

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti yra naudojami tokie metodai ir prielaidos:

1) trumpalaikių prekybos gautinų sumų, trumpalaikių indėlių, trumpalaikių prekybos skolų ir trumpalaikių skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei;

2) ilgalaikių indėlių bei ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, tikroji vertė yra artima jų apskaitinei vertei. Bendrovės ilgalaikių indėlių palūkanų normos yra artimos rinkos palūkanų normoms, todėl jų tikroji vertė yra artima jų apskaitinei vertei;

3) iki termino pabaigos laikomų Vyriausybės bei bankų obligacijų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis kotiruojamomis rinkos kainomis arba tokios pat ar panašios obligacijos palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino obligacijoms.

Vyriausybės obligacijų, laikomų iki termino pabaigos, tikroji vertė yra pagrįsta rinkos kainomis remiantis brokerių ar dilerių kainomis. Jei tokia informacija yra neprieinama, tikroji vertė yra apskaičiuojama remiantis rinkos kainomis, panašių vertybinių popierių su panašiomis kredito, termino bei gaunamų pajamų charakteristikomis ir rinkos kainomis. Vertybinių popierių tikroji vertės 2022 m. gruodžio 31 d. buvo artima amortizuotai savikaina atėmus vertės sumažėjimą.

Trumpalaikiai ir ilgalaikiai indėliai, iki termino pabaigos laikomų Vyriausybės bei bankų obligacijos priskiriamos 1 hierarchijos lygiui nustatant tikrąją vertę, visas kitas įmonės finansinis turtas ir įsipareigojimai priskiriami 3 hierarchijos lygiui.

16 pastaba. Kita reikšminga informacija

Lietuvoje finansinės priemonės infrastruktūrai buvo pradėtos įgyvendinti siekiant atnaujinti (modernizuoti) daugiabučius namus. Tam tikslui 2009 metais buvo įsteigtas JESSICA Kontroluojantysis fondas (JESSICA KF), valdomas Europos investicijų banko. VIPA pasirinkta finansiniu tarpininku. 2013 m. buvo pasirašyta sutartis su Europos investicijų banku (EIB) dėl lengvatinių paskolų teikimo ir administravimo mokymo įstaigų studentų bendrabučių atnaujinimui. VIPA buvo paskirta finansiniu tarpininku.

JESSICA Kontroluojantysis fondas apskaitomas atskirai užbalansėje.

Vykdydama 2013 m. rugpjūčio 19 d. VIPA kartu su Centrine projektų valdymo agentūra (toliau - CPVA) pasirašytą Sąlyginės paskolos sutartį su Europos Investicijų banku dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) įgyvendinant JESSICA Kontroluojančiojo fondo veiklas Lietuvoje, VIPA iš viso sudarė 115 paskolos sutarčių dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo), kurių vertė siekė 29,8 mln. eurų. Projektai baigti įgyvendinti 2017 m., išmokėta 29,5 mln. eurų paskolų.

Vykdydama 2013 m. liepos 18 d. VIPA kartu su CPVA pasirašytą Sąlyginės paskolos sutartį su Europos Investicijų banku dėl aukštųjų mokyklų bei profesinio mokymo įstaigų bendrabučių atnaujinimo

(modernizavimo), VIPA sudarė 16 paskolos sutarčių. Bendra pasirašytų sutarčių vertė - 11,7 mln. eurų. Projektai baigti įgyvendinti 2016 m., išmokėta 11,7 mln. eurų paskolų.

2015 m. vasario 18 d. VIPA pasirašė trišalę Energijos Efektyvumo fondo (ENEF) steigimo ir finansavimo sutartį su LR Finansų ministerija ir LR Energetikos ministerija. ENEF įsteigtas kaip fondų fondas, kurį patikėjimo teise valdo ir administruoja VIPA. Fondo tikslas - energijos efektyvumo didinimas investuojant į viešąją infrastruktūrą. Bendra ENEF įnašo suma - 32,05 mln. eurų. ENEF suteiktos paskolų garantijos: 403.000 Eur Jonavos rajono savivaldybei, 7.351 Eur Širvintų rajono savivaldybei, 1.200.000 Eur UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“, 175.028 Eur Telšių rajono savivaldybės administracijai, 20.724 Eur Kalvarijos savivaldybės administracijai. Iki 2022 m. gruodžio 31 d. išmokėtų paskolų suma centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimui buvo 12,1 mln. eurų. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos suteiktų vienkartinųjų subsidijų techninei dokumentacijai suma centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimui buvo 0,8 mln. eurų.

2015 m. kovo 27 d. VIPA pasirašė trišalę Daugiabučių namų modernizavimo fondo (DNMF) steigimo ir finansavimo sutartį su LR Finansų ministerija ir LR Aplinkos ministerija. DNMF tikslas - skatinti energijos vartojimo efektyvumo didinimą investuojant į daugiabučių namų modernizavimą. 2015 m. rugsėjo 17 d. buvo atliktas DNMF sutarties pakeitimas, kuriuo bendra DNMF įnašo suma padidinta iki 74 mln. eurų. DNMF įsteigtas kaip finansinė priemonė, jį patikėjimo teise valdo ir administruoja VIPA. Sudarytos 238 daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) sutartys už 80,2 mln. eurų (sutarčių virškontraktavimui panaudotos grįžtančios lėšos). Faktiškai suteiktų paskolų vertė 2022 m. gruodžio 31 d. buvo 78,8 mln. eurų.

2017 m. gegužės 10 d. VIPA pasirašė sutartį su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku (ERPB) dėl 50 mln. eurų paskolos daugiabučių namų renovacijai Lietuvoje. Gautas ERPB finansavimas skirtas daugiabučių namų atnaujinimo lengvatinėms paskoloms, kurioms taikomos VIPA daugiabučių namų renovacijos (modernizacijos) tvarkos apraše numatytos sąlygos. Sudarytos 133 daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) sutartys už 50,9 mln. eurų (sutarčių virškontraktavimui panaudotos grįžtančios lėšos). Išmokėtų paskolų suma iki 2022 m. gruodžio 31 d. buvo 49,9 mln. eurų.

2021 m. rugpjūčio 4 d. VIPA pasirašė dar vieną sutartį su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku (ERPB) dėl 67,5 mln. eurų paskolos daugiabučių namų renovacijai Lietuvoje. Iki 2022 m. gruodžio 31 d. gauta 26 mln. eurų įnašo dalis, sudarytos 82 daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) sutartys už 47,2 mln. eurų, išmokėtų paskolų suma sudarė 18,0 mln. eurų.

2018 m. balandžio 30 d. VIPA pasirašė paskolos sutartį su LR Finansų ministerija vadovaudamasi LR Vyriausybės 2018 m. balandžio 9 d. nutarimu Nr. 341 „Dėl Valstybės perskolinamos paskolos valstybės investicijų projektui, bendrai finansuojamam iš Europos Sąjungos fondų lėšų, finansuoti suteikimo“. Ministerija įsipareigojo suteikti 68 mln. eurų paskolą valstybės investicijų projektui „Daugiabučių namų modernizavimo fondas“ (DNMF). Sudaryta 170 daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) sutarčių už 69,2 mln. eurų (sutarčių virškontraktavimui bus panaudotos grįžtančios lėšos). Išmokėtų paskolų suma iki 2022 m. gruodžio 31 d. buvo 68,2 mln. eurų.

Vadovaujantis LR vyriausybės 2018 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1038 „Dėl valstybės perskolinamų paskolų valstybės investicijų projektams, bendrai finansuojamiems iš Europos Sąjungos fondų lėšų, finansuoti suteikimo“ 2019 m. rugsėjo 4 d. VIPA pasirašė 100 mln. Eur paskolos sutartį su LR finansų ministerija. Pagal paskolos sutarties pakeitimą, Ministerijos įsipareigojama suteikti paskola buvo padidinta nuo 100 mln. Eur iki 167,5 mln. Eur. Finansų ministerija išmokėjo 132 mln. Eur paskolos. Paskola skirta Daugiabučių namų modernizavimo fondui (DNMF). Iki 2022 m. gruodžio 31 d. buvo sudarytos 348 daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) sutartys 159,2 mln. Eur sumai, bendra išmokėtų paskolų suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje siekė 149,6 mln. Eur.

2017 m. rugsėjo 29 d. LR Finansų ministerija, LR Kultūros ministerija ir VIPA pasirašė fondų fondo „Kultūros paveldo fondas“ (toliau - KPF) steigimo ir finansavimo sutartį. Bendra įnašo į KPF suma - 5,2 mln. eurų. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos finansų tarpininkui AB „Šiaulių bankas“ buvo išmokėta 2,5 mln. eurų. Pagal AB „Šiaulių bankas“ pateiktą ataskaitą iki 2022 m. gruodžio 31 d. buvo išmokėta 2,47 mln. eurų šešioms sukontraktuotoms paskoloms - UAB „Plungės darna“ dėl Šateikių dvaro sodybos ponų namo tvarkybos darbų (atnaujinimo ir aktualizavimo); UAB „Plungės darna“ dėl pastato, esančio Mažeikiuose, Stoties g. 32, tvarkomųjų statybos ir remonto darbų; Šalčininkų rajono savivaldybės administracijai dėl Jašiūnų ofisinio pastato pritaikymo šiuolaikinio muziejaus poreikiams; VŠĮ Vilniaus dailės akademija dėl Panemunės pilies restauravimo darbų; UAB „Galvės investicija“ dėl Abromiškių dvaro pastato tvarkomųjų statybos darbų; UAB „Plungės darna“ dėl Biržų banko pastatų komplekso atnaujinimo.

2017 m. rugsėjo 27 d. LR Finansų ministerija, LR Aplinkos ministerija ir VIPA pasirašė fondų fondo „Savivaldybių pastatų fondas“ (toliau - SPF) steigimo ir finansavimo sutartį. Bendra įnašo į SPF suma - 17,3 mln. eurų. Sutartis su atrinktu finansinės priemonės valdytoju - AB „Šiaulių bankas“ pasirašyta 2018 m. gegužės 18 d. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos finansų tarpininkui AB „Šiaulių bankas“ buvo išmokėta 5,98 mln. eurų. Pagal AB „Šiaulių bankas“ pateiktą ataskaitą iki 2022 m. gruodžio 31 d. buvo išmokėta 13,6 mln. eurų (SPF lėšos 5,85 mln. eurų, privačios lėšos 7,75 mln. eurų) Tauragės, Šalčininkų, Elektrėnų, Molėtų, Panevėžio, Švenčionių, Ukmergės, Šiaulių, Kėdainių, Šakių, Rokiškio, Kretingos, Plungės, Vilkaviškio, Radviliškio, Akmenės, Trakų, Pasvalio, Visagino ir Vilniaus rajonų savivaldybių administracijoms. 2020 m. gruodžio 12 d. sudaryta kreditavimo sutartis 8,43 mln. Eur tarp AB SEB bankas, VIPA ir UAB „Nullus“, kurios pagrindu SEB bankas įsipareigoja suteikti UAB „Nullus“ 6,29 mln. Eur kredito dalį, o VIPA 2,14 mln. Eur kredito dalį. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos išmokėta 2,14 mln. Eur.

2019 m. vasario 1 d. LR finansų ministerija, LR aplinkos ministerija ir VIPA pasirašė Sanglaudos lėšomis finansuojamo Vandentvarkos fondo (VF) steigimo sutartį. VF įnašo suma yra 30 mln. Eur. Iki 2022 m. gruodžio 31 d. pasirašytos 36 sutartys 29,33 mln. eurų sumai, iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos paskoloms išmokėta 14,37 mln. Eur.

2021 m. lapkričio 10 d. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija ir VIPA pasirašė finansinės priemonės „Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas“ (toliau - LEZ), finansuojamo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, steigimo ir finansavimo sutartį. FP tikslas - spartinti aukštą pridėtinę vertę kuriančias investicijas, kurios prisidės prie valstybės ekonominės, socialinės ir regionų plėtros. 2021 m. gruodžio 22 d. gauta įnašo dalis 31,05 mln. eurų. 2022 m. pasirašytos 2 paskolos sutartys 14,38 mln. eurų sumai.

Nuo 2016 metų sausio 1 d. fondų fondai tapo viešojo sektoriaus subjektais ir jų apskaita yra atskirta nuo VIPA apskaitos.

VIPA laisvos lėšos bankų sąskaitose, terminuotuose indėliuose ir vertybinių popierių portfelyje 2022 m. gruodžio 31 d. sudarė 14,744 mln. Eur.

Valdomų fondų laisvos lėšos (nėra VIPA nuosavybė):

- DNMF 56,773 mln. Eur,
- ENEF 4,617 mln. Eur,
- KPF 0,057 mln. Eur,
- SPF 0,002 mln. Eur,
- VF 8,253 mln. Eur,
- LEZ 29,884 mln. Eur.

JESSICA Kontroluojančiojo fondo laisvos lėšos sudarė 1,748 mln. Eur.

Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos lėšos gali būti išimtinai naudojamos tik daugiabučių namų atnaujinimui (modernizavimui), tai yra lėšų pervedimui rangos darbus vykdančioms įmonėms, VIPA valdymo mokesčio sumokėjimui, lėšų gražinimui Europos Investicijų bankui.

Bendrabučių atnaujinimo (modernizavimo) programos lėšos gali būti išimtinai naudojamos tik bendrabučių atnaujinimui (modernizavimui), tai yra lėšų pervedimui rangos darbus vykdančioms įmonėms, VIPA valdymo mokesčio sumokėjimui, lėšų gražinimui Europos Investicijų bankui.

Pinigai, esantys VIPA banko sąskaitose, kuriais VIPA disponuoja įgyvendindama aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučių atnaujinimo (modernizavimo) ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programas, finansuojamas JESSICA Kontroluojančiojo fondo lėšomis, nelaikoma VIPA nuosavybe. VIPA apskaitoje šios priemonės lėšos yra apskaitomos taikant atskirą apskaitos kodą.

17 pastaba. Finansiniai ryšiai su įmonės vadovais ir kitais susijusiais asmenimis

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus.

VIPA susijusiais asmenimis yra laikoma komandinė ūkinė bendrija „Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas“ (kurioje VIPA yra Tikrasis narys), VIPA vadovybė, valdyba, stebėtojų taryba ir su jais susiję asmenys. Jokių kitų sandorių nei nurodyti ankstesnėse pastabose su šiais asmenimis VIPA nei ataskaitiniais nei praėjusiais metais neturėjo.

2022 m., 2021 m. ir ankstesniais metais VIPA vadovybei (direktoriui, valdybos ir stebėtojų tarybos nariams) nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perleidimo.

	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Per ataskaitinį laikotarpį VIPA vadovams priskaičiuotos sumos, susijusios su darbo santykiais, Eur	291.852	285.437
<i>tame skaičiuje 2021 m. kintama atlygio dalis</i>	<i>29.582</i>	
Premija skirta vadovui iš paskirstytinojo pelno, Eur	3.946	-
Vidutinis vadovų skaičius per atskaitinį laikotarpį, žm.	3,8	4,3

18 pastaba. COVID-19 ir geopolitinė situacija

Kiekviena VIPA įgyvendinama finansinė priemonė yra peržiūrima, tiek finansavimo sąlygų prasme, tiek ir projektų srauto prasme. Kiekvienam fondui VIPA turi pasiūlymų kaip pagerinti, palengvinti sąlygas (pvz., pakeisti proporcijas paskolos ir subsidijos, palengvinti finansavimo sąlygas). Projekto srauto prasme yra komunikuojama su pareiškėjais, vedami nuotoliniai mokymai, atliekamas rizikos monitoringas.

VIPA įgyvendinamų priemonių (išskyrus DNMF) naudos gavėjai yra viešosios įstaigos. Valstybės sektoriuje darbas nesustoja, tad VIPA COVID-19 įtaka yra neženkli.

VIPA atliko pajamų (fondų valdymo mokesčių) prognozių skaičiavimą skirtingais scenarijais. Skaičiavimų rezultatai atskleidė, kad VIPA uždirbamos pajamos yra jautrios išmokėjimų rangovams ir įmokų surinkimo lėtėjimui.

Statybų ir rangos sektoriai patiria didelę COVID-19 riziką, jų likvidumo rodikliai yra įtempti, nebegaudami mokėjimų iš klientų, jie būtų priversti stabdyti veiklą. Šios rizikos valdymas labai priklauso nuo to, kaip greitai ir kokia apimtimi nacionaliniu mastu bus įgyvendintos pagalbos verslui (tarp jų ir statybų sektoriui) priemonės. VIPA, atsižvelgdama į COVID-19 sukeltą riziką statybų sektoriui, peržiūrėjo savo vidaus procedūras ir sumažino mokėjimo prašymų apmokėjimo terminus iki minimumo.

Siekiant skatinti Lietuvos ekonomiką, VIPA prisideda tuo, kad nesiekia mažinti išlaidų ir lėtinti atsiskaitymų. VIPA mokėjimai tiekėjams neturi didelės sutartinės rizikos. Atsiskaitymams su kreditoriais VIPA yra sukaupusi pakankamai lėšų.

Operacinė rizika yra didesnė nei įprasta ir yra siejama su personalu bei informacijų technologijų rizika (tikimybe, kad įranga suges, neveiks tinkamai, nebus užtikrinamas patikimas ir saugus ryšys). Ši rizika yra valdoma taikant įprastas operacinės rizikos valdymo priemones.

Klientų identifikavimas nuotoliniu būdu vykdomas naudojant el. pasirašymo funkcionalumus.

Yra patvirtinta VIPA generalinio direktoriaus tvarka dėl COVID-19 pandemijos privalomo darbo organizavimo nuotoliniu būdu, darbų atlikimo laikymosi terminų, tvarkos, komunikavimo priemonių, saugumo reikalavimų laikymosi. Visiems darbuotojams suteiktos priemonės (kompiuteriai, monitoriai), priėjimai prie VIPA serverio, atlikti skambučių peradresavimai. Nuotolinė prieiga prie VIPA sistemų yra užtikrinama per VPN. Visos programinės įrangos licencijos leidžia dirbti nutolusioje darbo vietoje. Siekiant užtikrinti duomenų saugumą vartotojų prieigos teisės tiek prie sistemų, tiek prie failų reguliariai peržiūrimos ir valdomos. Automatinis duomenų atsarginis kopijavimas atliekamas nutolusioje ir vietinėje atskiroje tarnybinėje stotyje.

Susitikimai organizuojami teams meeting priemonėmis. Dokumentai pasirašomi kvalifikuotu elektroniniu parašu per Dokobit.com ir goSign.lt. Gautos apmokėjimai sąskaitos vizuojamos per Dokumentų valdymo sistemą (DOKAS). Sustiprinta vidinė komunikacija ir visos gautos informacijos pateikimas darbuotojams su COVID-19 susijusiais veiksmais, parengta atmintinė kaip elgtis susirgus koronavirusu, siunčiamos rekomendacijos dėl darbo sąlygų namuose.

VIPA veidama kaip Nacionalinė plėtros įstaiga, pagal kompetenciją ir veiklos sritis prisideda prie LR Vyriausybės patvirtinto „EKONOMIKOS SKATINIMO IR KORONAVIRUSO (COVID-19) SUKELTŲ PASEKMIŲ MAŽINIMO PRIEMONIŲ PLANO“. Prisidedama prie šio priemonių plano įgyvendinimo, VIPA aktyviai bendradarbiauja su ministerijomis siekiant spartinti investicijų programas, greitinoti išmokėjimus bei spartinti daugiabučių namų renovacijos programą.

Lygiagrečiai VIPA komunikuoja su savo partneriais - tarptautinėmis finansų įstaigomis, su kuriais ieškoma būdų, kaip palengvinti investavimo sąlygas, atsisakyti tam tikrų ribojimų. Pagal valdomus VIPA fondus: Daugiabučių namų modernizavimo fondas (DNMF), Energinio efektyvumo fondas (ENEF), Savivaldybių pastatų fondas (SPF), Kultūros paveldo fondas (KPF), Vandentvarkos fondas (VF) ir įgyvendinamas Gražinamosios subsidijos (GS) ir Savivaldybių dotacijos priemonės siekiama skatinti renovacijų spartinimą: sutrumpinti paraiškų vertinimo terminai, peržiūrėti VIPA vidaus suteikimo procesai, pakeisti teisės aktai.

VIPA nenustatė tikslinės ir reputacinės rizikos, kadangi ties visomis priemonėmis yra atlikti arba derinami finansavimo sąlygų pagerinimai. Visos VIPA priemonės nėra naujos, jos įgyvendinamos ne vienus metus.

Geopolitinė situacija, karas Ukrainoje neturi ir neturės tiesioginės įtakos finansiniams rezultatams ar veiklos tęstinumui. Pagrindinis stebimas veiksnys - statybos darbų ir medžiagų pabrangimas. Remiantis statybų sektoriaus apžvalgomis, prognozuojama, kad pradėti objektų atnaujinimai bus užbaigti ir išmokėjimai paskolų gavėjams vyks laiku. Atkreiptinas dėmesys, kad VIPA administruojami projektai daugiausiai apima pastatų modernizavimą ir atnaujinimą, o ne naujas statybas. Nėra tiekėjų, kreditorių ar kitų sąsajų su kariniame konflikte dalyvaujančiomis šalimis.

19 pastaba. Pobalansiniai įvykiai

2023 m. sausio 2 d. keitėsi VIPA akcininkas, 100 proc. akcijų perduota UAB „Investicijų ir verslo garantijos“.

Jokių kitų pobalansinių įvykių, kurie galėtų daryti reikšmingą įtaką VIPA finansinėms ataskaitoms iki ataskaitų patvirtinimo datos nebuvo.

2023 m. kovo 27 d.

Generalinis direktorius

Gvidas Dargužas

Finansų apskaitos skyriaus vadovė - apskaitą tvarkantis asmuo

Rasa Jasaitienė

VIPA

Uždarosios akcinės bendrovės
Viešųjų investicijų plėtros agentūra

VEIKLOS ATASKAITA

VEIKLOS ATASKAITA
(METINIS PRANEŠIMAS)

UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

Investicijos tvariai Lietuvos ateičiai

www.vipa.lt

TURINYS

VADOVO ŽODIS	4
I. BENDROJI INFORMACIJA	5
1.1. PAGRINDINIAI DUOMENYS	5
1.2. ĮSTATINIS KAPITALAS. AKCIJOS	5
1.4. SKAIDRUMO GAIRĖS	6
1.5. VIPA VEIKLA	6
1.6. MISIJA, VIZIJA, TIKSLAI, VERTYBĖS	8
1.7. VIPA VEIKLOS MODELIS	8
1.8. VIPA VEIKLOS SRITYS	9
1.9. SPECIALIŲJŲ ĮPAREIGOJIMŲ VYKDYMAS	9
1.9.1. FINANSINĖS PRIEMONĖS, FONDŲ FONDO VALDYTOJO FUNKCIJOS	9
VIPA SPECIALIUOJU ĮPAREIGOJIMU ĮGYVENDINA:	9
1.9.2. ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO SKATINIMO BEI APLINKOSAUGOS, GAMTOS IŠTEKLIŲ DARNUS NAUDOJIMO IR PRISITAIKYMO PRIE KLIMATO KAITOS PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMAS	12
1.10. 2022 M. STRATEGINIAI TIKSLAI IR JŲ MATAVIMO RODIKLIAI	15
1.11. ATEITIES PERSPEKTYVOS IR PLANAI	24
1.12. SVARBIAUSI 2022 METŲ ĮVYKIAI	24
II. SVARBIAUSI 2022 M. ĮVYKIAI PAGAL VIPA FINANSUOJAMAS VEIKLOS SRITIS	25
2.1. DAUGIABUČIŲ NAMŲ MODERNIZAVIMAS	26
2.2. VIEŠŲJŲ PASTATŲ MODERNIZAVIMAS	28
2.2.1. CENTRINĖS VALDŽIOS VIEŠŲJŲ PASTATŲ MODERNIZAVIMAS	28
2.2.2. SAVIVALDYBIŲ VIEŠŲJŲ PASTATŲ MODERNIZAVIMAS	30
2.3. VANDENTVARKA – GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO BEI NUOTEKŲ SURINKIMO TINKLŲ PLĖTRA IR REKONSTRUKCIJA	31
2.4. KULTŪROS PAVELDO INFRASTRUKTŪRA IR AKTUALIZAVIMAS	33
2.5. MOKSLO ĮSTAIGŲ INFRASTRUKTŪRA	34
2.6. ŽALIEJI ĮMONIŲ PROJEKTAI IR INVESTICINĖ PLATFORMA TIPS	34
2.7. TIPINĖS GAMYBOS PASKIRTIES PASTATŲ LAISVOSIOSE EKONOMINĖSE ZONOSE, PRAMONĖS PARKUOSE IR KITOSE PRAMONINĖSE TERITORIJOSE (LEZ) ĮRENGIMAS	35
2.8. MAŽOJI RENOVACIJA	35
2.9. KITA SVARBI VEIKLA	35
III. VIPA VALDYMAS	35
3.1. VISUOTINIS AKCININIKŲ SUSIRINKIMAS	36
3.2. STEBĖTOJŲ TARYBA	36
3.3. VALDYBA	40
3.4. VADOVYBĖ	42
3.5. VIPA PASKOLŲ IR GARANTIJŲ KOMITETAS	43
IV. ORGANIZACIJOS STRUKTŪRA IR DARBUOTOJAI	43

4.1. DARBUOTOJAI	43
4.2. SANTYKIAI SU DARBUOTOJ AIS	46
4.3. DARBUOTOJŲ UGDYMAS	46
4.4. DARBUOTOJŲ MOTYVAVIMAS	46
4.5. METINIAI DARBUOTOJŲ VEIKLOS APTARIMAI	47
4.6. PRAKTIKA	47
4.7. ATLYGIO POLITIKA	47
4.8. ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ PROCESAI	48
4.9. 2022 M. DARBO UŽMOKESTIS	48
4.10. VADOVO DARBO UŽMOKESTIS	49
V. RIZIKA IR JOS VALDYMAS	49
5.1. BENDROJI RIZIKOS POLITIKA IR VALDYMAS	49
5.2. SU FONDO VALDYTOJO VEIKLA SUSIJUSI RIZIKA	51
5.3. VIPA RIZIKA, SUSIJUSI SU SKATINAMOJO FINANSAVIMO VEIKLA IŠ NUOSAVŲ LĖŠŲ	52
VI. KORUPCIJOS PREVENCIJOS VALDYMAS	53
6.1. PRANEŠĖJŲ APSAUGA	54
6.2. PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMAS	54
VII. TVARUMAS	55
VIII. INFORMACIJA APIE FINANSINIUS RODIKLIUS	58
8.1. INVESTICIJOS	58
8.3. ĮSIPAREIGOJIMAI	61
8.4. PAJAMOS	63
8.5. VEIKLOS SĄNAUDOS	65
8.6. AUDITAS	67

VADOVO ŽODIS

Lietuva skiria vis didesnę dėmesį tvarumui ir žaliajai energijai - tai įrodo uždarosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūros (VIPA) finansuojamų projektų paskirtis: per 2022 metus daugiausia investicijų skyrėme pastatų renovacijos, saulės energetikos plėtros ir kitiems tvariams projektams. Tokia patirtis mūsų komandai dvejoja - ji tapo ir iššūkiu, ir galimybe finansuoti projektus, kurie atneš realius pokyčius mūsų šalyje.

2022-uosius metus VIPA pradėjo sutelkusi 765 mln. eurų sumą įvairių projektų bei tvarių investicijų finansavimui. Prisidėjome prie tokių strateginių tikslų įgyvendinimo, kaip atsinaujinančių energijos išteklių gamybos pajėgumo didinimo, pastatų renovacijos, siekiant didesnio energinio efektyvumo, taršos mažinimo prijungiant gyventojus prie centralizuotų nuotekų valymo ir geriamojo vandens tiekimo tinklų, taip pat tiesioginių investicijų didinimo.

2021-ieji Lietuvai ir pasauliui pažėrė daugybę išbandymų. Pradėjus augti elektros energijos kainoms, tiek verslams, tiek individualiems asmenims teko ieškoti sprendimų, kaip suvaldyti nuolat augančius kaštus. Džiaugiamės, kad galėjome prisidėti ir padėti sumažinti šias išlaidas - VIPA tapo patikimu finansuotoju didelei klientų grupei, investuojančiai į saulės energetiką. Lėšos buvo skirtos tiek vystytojų projektams, tiek verslo subjektų sumanymams, statant saulės elektrines savo reikmėms.

Kaip ir anksčiau, taip ir 2022-aisiais, didžiausią VIPA portfelio dalį sudarė pastatų renovacijos projektai, kuriems praėję metai atnešė vieną didžiausių iššūkių - stipriai augo rangos darbų kainos, todėl reikėjo ieškoti sprendimų, kurie padėtų sėkmingai užbaigti projektus. Visada vertinga investuoti į pastatų renovaciją ir modernizavimą, kadangi tai ženkliai prisideda prie energijos efektyvumo didinimo ir į atmosferą išmetamų, šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo. Vien per praėjusius metus renovacijos darbai buvo užbaigti VIPA finansuotuose 170 daugiabučių ir 29 viešųjų pastatų atnaujinimo projektuose. Vienas iš tokių pavyzdžių - modernizuotas LR Vadovybės apsaugos tarnybos administracinis pastatas, kuris po atnaujinimo pasiekė A+ efektyvumo klasę.

Praėjusiais metais teko susidurti ir su visiškai naujomis patirtimis - sukurti tipinių gamybos pastatų finansavimo priemonę. Nors ir nauja, tačiau ši patirtis, didelės VIPA komandos dėka, turėjo sėkmingą galutinį rezultatą - profesionaliai sukurtą finansinį produktą. Šią priemonę lydėjo greitas pasisiekimas rinkoje - vos per du mėnesius buvo gautos paraiškos visai priemonei skirtų lėšų sumai padengti.

2022 m. sudarytų naujų finansavimo sutarčių suma siekė daugiau nei 75 mln. eurų, o įgyvendinant projektus išmokėta beveik 103 mln. Rūpųjūtį Valdymo koordinavimo centras (VKC) paskelbė, kad 2021 m. VIPA tinkamai įgyvendino strategijoje numatytus uždavinius, 100 proc. pasiekė numatytus tikslus ir įgyvendino akcininko lūkesčius. Panašių rezultatų laukiame ir VKC įvertinus 2022 metų rezultatus.

Kasmet atliekame klientų pasitenkinimo tyrimą, kuris leidžia apžvelgti mūsų veiklą ir gerinti teikiamų paslaugų kokybę. Tyrimas atskleidė, kad praėjusiais metais apklausti klientai būtų linkę VIPA rekomenduoti savo draugams, kolegoms ar verslo partneriams. Per metus agentūros klientų NPS (angl. *Net Promoter Score*) rodiklio reikšmė pakilo 4 punktais ir siekia +59 - tokie rezultatai rodo ypač aukštą klientų pasitikėjimo lygį. Pagal šį tyrimą 91 proc. klientų yra patenkinti VIPA paslaugomis.

2023-aisiais planuojame tęsti ankstesnę sėkmingą veiklą ir siekti didžiausio galimo rezultato būsto pastatų modernizavimo srityje. Prioritetais išliks energijos efektyvumo didinimas bei atsinaujinančių energijos išteklių plėtra, kursime naujus finansinius produktus centralizuoto šilumos tiekimo ir susisiekimo sektoriuose. Aktyviai bendradarbiausime su ministerijomis, ieškosime naujų galimybių regionuose kartu su savivaldybėmis. Pasiūlysime finansavimo įrankius atsinaujinančių energijos išteklių bendrijoms, viešajam sektoriui bei įmonėms.

Gvidas Dargužas,
VIPA generalinis direktorius

I. BENDROJI INFORMACIJA

Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra (toliau – VIPA), įsteigta Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau - Vyriausybė) 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1428 „Dėl Uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūros steigimo ir valstybės turto investavimo“. Juridinių asmenų registre įregistruota 2013 m. balandžio 11 d. (įstatai atnaujinti 2021 m. birželio 30 d.).

VIPA – finansų įstaiga, kurios tikslas finansuoti ir skatinti tvarią plėtrą tose srityse, kuriose yra rinkos nepakankamumas, siekiant pelningos veiklos, bet nemaksimizuojant pelno.

1.1. PAGRINDINIAI DUOMENYS

Pavadinimas	Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra
Registracijos adresas	Lukiškių g. 2, Vilnius
Buveinės adresas	Gedimino pr. 18 / Jogailos g. 2, Vilnius
Telefonas	(8 5) 203 4977
El. paštas	info@vipa.lt
Įstatinis kapitalas	31 001 129,76 Eur
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė, ribotos civilinės atsakomybės privatus juridinis asmuo
Veiklos laikotarpis	Neribojamas
Įmonės kodas	303039520
PVM mokėtojo kodas	Įmonė nėra PVM mokesčio mokėtoja
Juridinių asmenų registro tvarkytojas	Valstybės įmonė Registrų centras
Įstatai	Įregistruoti Juridinių asmenų registre 2013 m. balandžio 11 d. (atnaujinti 2021 m. birželio 30 d. LR finansų ministro įsakymu Nr. 1K-230)
Filialai	VIPA filialų ir atstovybių neturi

1.2. ĮSTATINIS KAPITALAS. AKCIJOS

VIPA įstatinis kapitalas yra 31 001 129, 76 Eur. Jį sudaro 1 070 481 vnt. 28,96 Eur (dvidešimt aštuonių eurų devyniasdešimt šešių euro centų) nominaliosios vertės paprastosios vardinės akcijos. Visos VIPA akcijos yra vienos klasės – paprastosios vardinės akcijos. Per 2022 metus VIPA nebuvo įsigijusi savų akcijų.

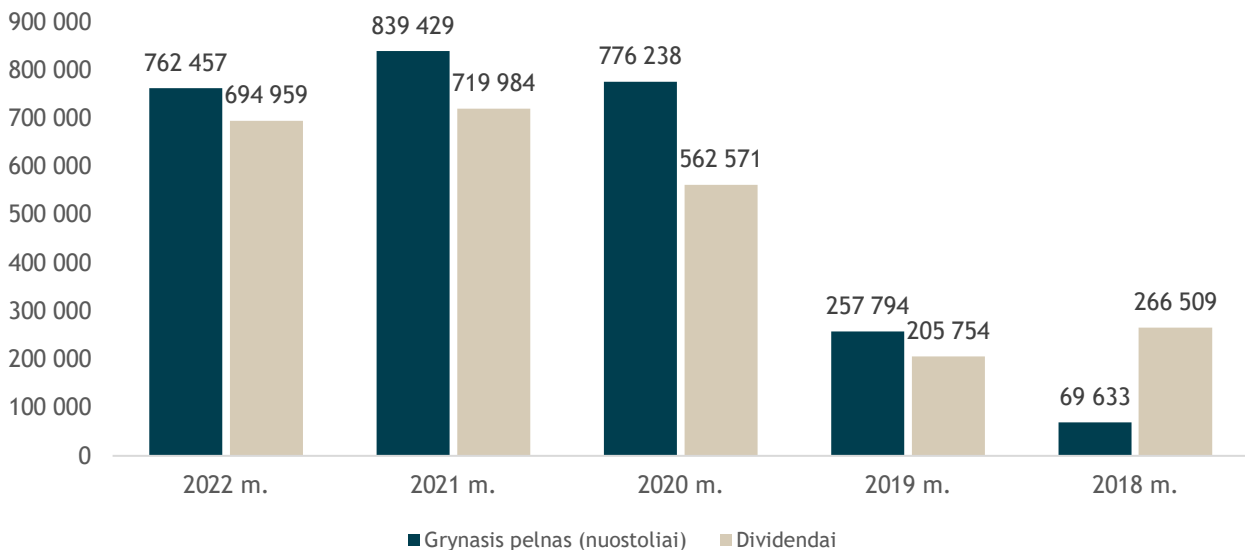
Visų 100 proc. VIPA akcijų savininkė 2022 metais buvo Lietuvos valstybė. Įgyvendinant valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiamas teises bendrovėje, valstybei atstovavo Finansų ministerija. 2023 metų sausio 2 d. visos VIPA akcijos perduotos UAB „Investicijų ir verslo garantijos“.

Vadovaujantis Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo, patvirtinto Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665, nuostatomis, valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių dividendai yra susieti su bendrovių nuosavo kapitalo gražos rodikliu, o apskaičiavimo bazė yra paskirstytinas pelnas. Dividendams įmonės turi skirti nuo 60 proc. iki 85 proc. paskirstytino pelno. Bendrovės, kurios pasiekia didesnę nuosavo kapitalo gražą, moka mažesnius dividendus, o likusią pelno dalį gali skirti investicijoms bei tolesnei įmonės plėtrai.

Paskirstant 2022 m. pelną, preliminari dividendams skiriama suma – 80 proc. paskirstytino pelno, t. y. 694 959 Eur, dividendams skiriamą sumą akcininkas, vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, turi patvirtinti 2023 m. II ketv.

Žemiau pateikiame paveiksle pateikiama VIPA grynojo pelno (nuostolių) ir dividendų santykis bei faktiniai ir planuojami išmokėjimai pakirstant pelną už 2018 - 2022 metus.

Pav. Nr. 1 VIPA dividendų ir grynojo pelno (nuostolių) santykis 2018–2022 metais, Eur

1.3. TEISĖS AKTAI, KURIAIS VADOVAUJANTIS PARENGTA VEIKLOS ATASKAITA

VIPA veiklos 2022 metų ataskaita parengta vadovaujantis šių teisės aktų ir standartų reikalavimais ir rekomendacijomis: 2012 m. birželio 6 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 665 patvirtintu Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašu, Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo gairių aprašu, patvirtintu Vyriausybės 2019 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 284 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimo Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodeksu bei atsižvelgiant į tarptautinius ir nacionalinius korporatyvinio valdymo principus, taip pat į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) bei į Baltic Institute of Corporate Governance (BICG) rekomendacijas Lietuvai dėl valstybės valdomų įmonių savarankiškumo, skaidrumo ir efektyvumo didinimo ir į tarptautinius verslo apskaitos standartus.

1.4. SKAIDRUMO GAIRĖS

VIPA savo veikloje ir rengdama tarpines bei metines veiklos ataskaitas laikosi visų Vyriausybės Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairėse numatytų reikalavimų informacijos sklaidai ir viešumui. Veiklos ataskaitose visiškai atskleistas VIPA valdymas ir su tuo susijusi informacija, veiklos strateginiai tikslai ir jų pasiekimas, finansiniai rezultatai, specialiųjų įpareigojimų vykdymas, rizikų valdymo politika ir principai, atlygio politika, informacija apie darbo užmokestį, socialinio verslo veiklos atskaitomybės modelis, informacija apie suteiktą paramą (jeigu tokia buvo teikta). Internetinėje svetainėje viešinama ir nuolatos atnaujinama aktuali informacija.

1.5. VIPA VEIKLA

VIPA veiklos tikslas - finansuoti ir skatinti tvarią plėtrą tose srityse, kuriose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir kurios savo veikla siekia užpildyti rinkoje esantį investicijų finansavimo paslaugų ir produktų trūkumą. VIPA ne konkuruoja su rinkos dalyviais (bankais, finansų įstaigomis, rizikos kapitalo valdymo įmonėmis ir kt.), o sudaro palankesnes sąlygas investicijų pritraukimui.

Pagrindinės VIPA funkcijos:

- Įgyvendina įvairių finansinių šaltinių, Europos Sąjungos investicinių fondų, nuosavo kapitalo, tarptautinių finansų įstaigų ir privataus sektoriaus pritrauktomis lėšomis finansuojamas skatinamąsias finansines priemones. Jas įgyvendina tiesiogiai, per finansinius tarpininkus, investicines platformas ar kitais būdais;
- VIPA formuoja finansiškai gyvybingų projektų srautą. Šią veiklą VIPA vykdo ne tik konsultuodama projektų vykdytojus, bet ir teikdama pasiūlymus ir ekspertinę pagalbą institucijoms ir įstaigoms, inicijuodama investicinės aplinkos gerinimo veiksmus;
- VIPA pritraukia privačias lėšas projektams finansuoti srityse, kuriose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus;

- VIPA teikia dotacijas ir subsidijas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimtus sprendimus dėl valstybės lėšų investavimo sričių.

Kitos VIPA funkcijos:

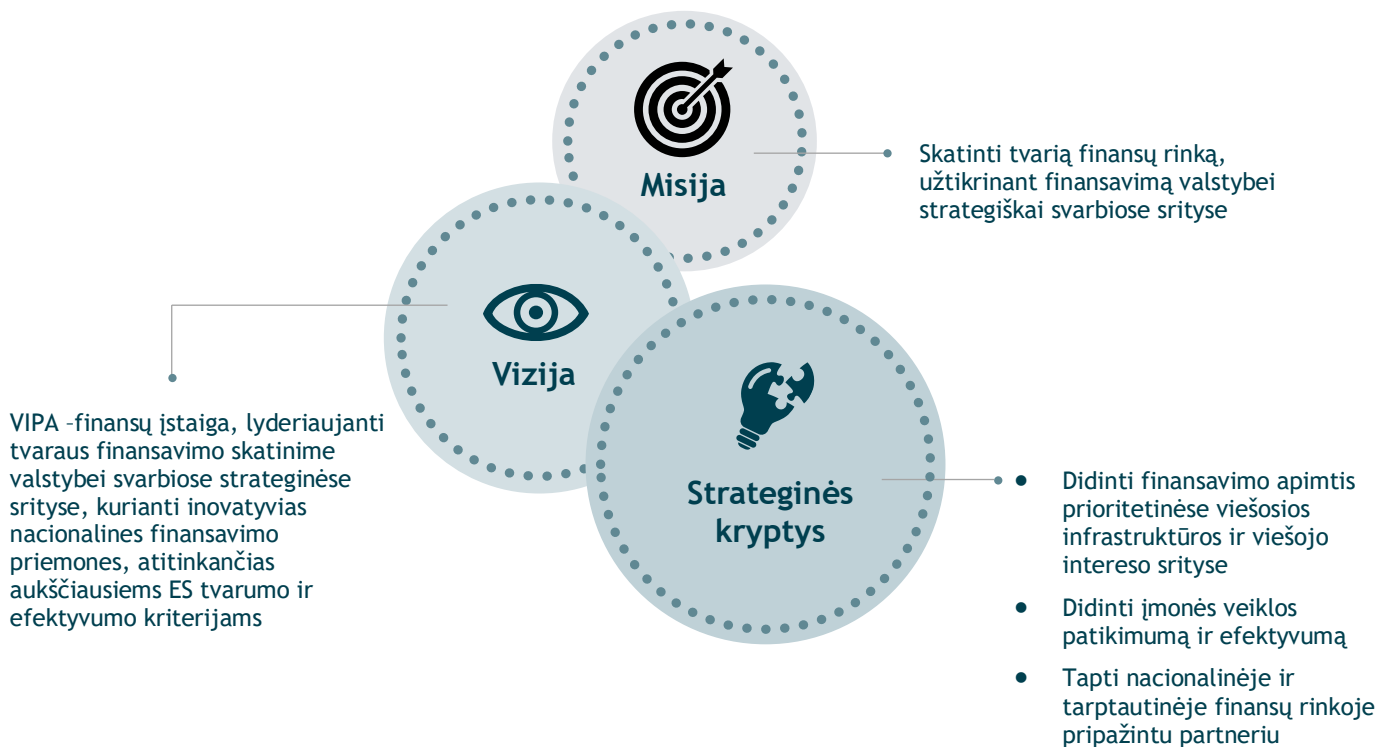
- dalyvauja rengiant skatinamųjų finansinių priemonių investavimo strategijas ir vykdamas investicijų rezultatyvumo bei poveikio stebėseną;
- skleidžia arba didina finansinių paslaugų teikimo ir administravimo patirtį, inicijuodama arba vykdydama patirties sklaidos projektus ar juose dalyvaudama;
- atlieka kitas funkcijas, kurios reikalingos veiklos tikslams pasiekti.

Licencijuojamos veiklos ar tokios veiklos, kuriai reikia gauti leidimus, VIPA nevykdo. VIPA tyrimų ir plėtros veikloje nedalyvauja.

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis VIPA vykdo veiklą 2022 metais:

- Lietuvoje teisę vykdyti finansinių priemonių administravimo ir (arba) įgyvendinimo funkcijas Vyriausybė yra pavedusi nacionalinėms finansų įstaigoms. Valstybinė investicijų skatinimo politika, vadovaujantis Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo (toliau – Investicijų įstatymas) 12 str. nuostatomis, sudaro palankias sąlygas privačioms investicijoms ir užtikrina efektyvų valstybės lėšų, skirtų investicijoms ar jų skatinimui, panaudojimą, siekiant valstybės ekonominės ir socialinės plėtros. Valstybė, siekdama skatinti investicijas būsto ir viešosios arba viešajai interesui tenkinančios infrastruktūros objektų atnaujinimo ir plėtros, energijos vartojimo efektyvumo srityse, skiria lėšų finansinėms priemonėms įgyvendinti ir (arba) fondų fondams valdyti. Vyriausybės pavedimas VIPA, kaip valstybės valdomai finansų įstaigai, tiesiogiai susijęs su Investicijų įstatyme apibrėžtomis investicijų kryptimis bei finansinėmis priemonėmis.
- Vadovaujantis, 2017 m. birželio 14 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 430 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1367 „Dėl Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“, VIPA pavesta valdyti fondų fondus arba įgyvendinti finansines priemones, kai fondų fondas nesteigiamas, urbanizuotų ar urbanizuojamų teritorijų plėtros, būsto ir viešosios arba viešajam interesui tenkinti skirtos infrastruktūros objektų atnaujinimo ir plėtros bei energijos vartojimo efektyvumo srityje.
- Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą ir rengiantis įgyvendinti 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą“.
- 2016 m. gegužės 11 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 473 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklių pakeitimo“, VIPA pavesta atsakomybę Finansų ministro nustatyta tvarka atlikti veiksmus dėl dotacijos skyrimo, kai savivaldybei pagal Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimą Nr.1326 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedo patvirtinimo“ skiriama dotacija projekto vykdytojo ir (ar) partnerio nuosavų lėšų indėliui finansuoti, ir dėl šios dotacijos susigrąžinimo.
- 2018 m. spalio 17 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 1046 „Dėl pavedimo vykdyti nacionalinės plėtros įstaigos veiklą“ VIPA pavesta vykdyti nacionalinės plėtros įstaigos veiklą urbanizuotų ar urbanizuojamų teritorijų plėtros, būsto ir viešosios arba viešajam interesui tenkinti skirtos infrastruktūros objektų atnaujinimo ir plėtros, energijos vartojimo efektyvumo skatinimo srityse.
- Lietuvos banko priežiūros tarnybos sprendimu Nr. 241–268 VIPA nuo 2018 m. gruodžio 3 d. yra įtraukta į Nacionalinių plėtros įstaigų sąrašą.
- Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašu, patvirtintu 2010 m. liepos 14 d. Vyriausybės nutarimu Nr.1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“, įgyvendina visus skaidrumo reikalavimus.
- Kiti teisės aktai, reglamentuojantys VIPA veiklą: Akcinių bendrovių įstatymas, Finansų įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos nacionalinių plėtros įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas Lietuvos nacionalinių plėtros įstaigų vidaus kontrolės reikalavimų aprašas, Nacionalinių plėtros įstaigų sąrašo tvarkymo taisyklės, Viešųjų pirkimų įstatymas, Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo gairių aprašas, Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašas, Finansinės apskaitos įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas, mokesčių apskaičiavimą bei mokėjimą reglamentuojantys teisės aktai.

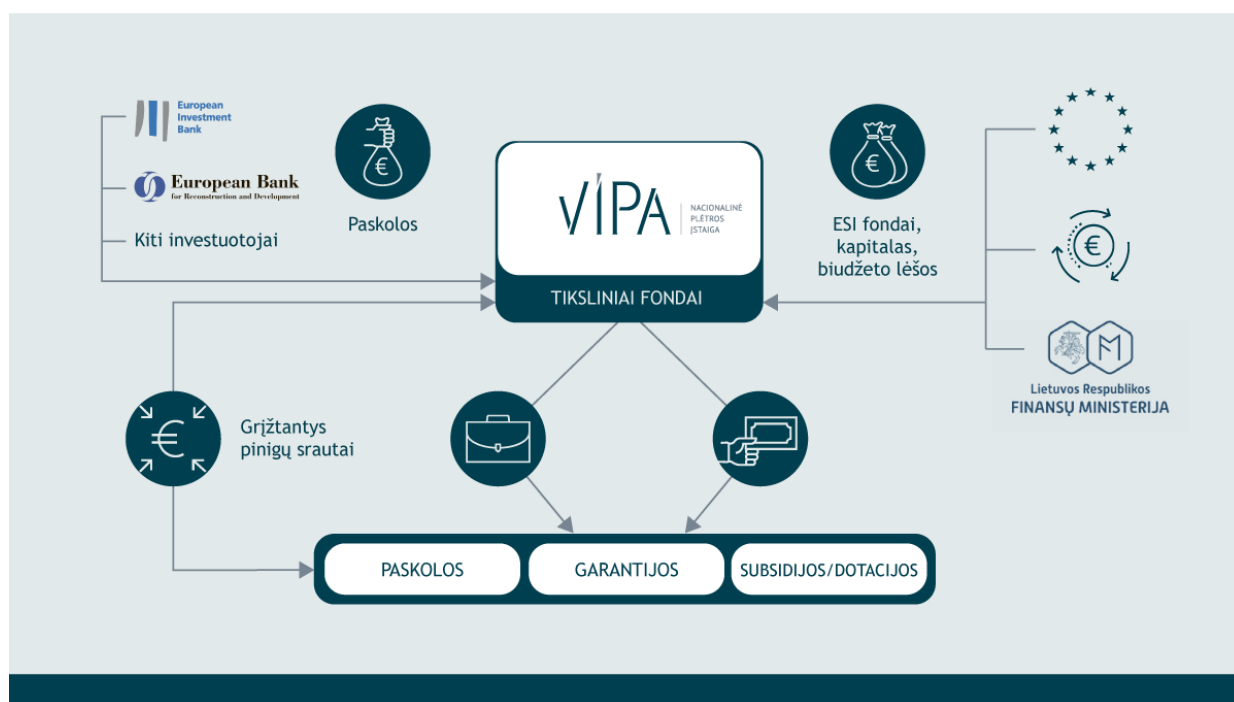
1.6. MISIJA, VIZIJA, TIKSLAI, VERTYBĖS

1.7. VIPA VEIKLOS MODELIS

Didžiąją VIPA veiklos dalį sudaro finansinių ir kitų priemonių, padedančių skatinti finansines priemones, vystymas ir tiesioginis jų teikimas galutiniams naudotojams. VIPA taip pat teikia dalį finansavimo pasinaudodama finansų tarpininkais. Finansinės priemonės vystomos pasitelkiant Europos Sąjungos struktūrinių fondų, Lietuvos Respublikos biudžeto, VIPA kapitalo ir privačias lėšas (EBRD, EIB, EEEF ir pan.). Pasitelkus finansines priemones suteiktas finansavimas įgalina grįžusias lėšas vėl panaudoti tais pačiais ar kitais tikslais. Taip užtikrinamas efektyvus viešųjų lėšų panaudojimas. Grafinė VIPA veiklos modelio schema pavaizduota 2 paveiksle.

Pav. Nr. 2 VIPA veikimo schema

1.8. VIPA VEIKLOS SRITYS

VIPA kuria tvarias ir efektyvias finansines priemones, prisidedančias prie klimato kaitos prevencijos ir darnaus vystymosi šiuose prioritetiniuose sektoriuose.

Pav. Nr. 3 VIPA veiklos sektoriniai prioritetai

1.9. SPECIALIŲJŲ ĮPAREIGOJIMŲ VYKDYMAS

Specialieji įpareigojimai – tai valstybės sprendimais ir teisės aktais pavesta vykdyti funkcija, kuri nėra laikoma komercine veikla ir kurios įmonė nesiimtų vykdyti komerciniais pagrindais ar už didesnę kainą. Vykdydami specialiuosius įpareigojimus, nėra nustatomi finansinės grąžos rodikliai.

Vadovaujantis 2013 m. gruodžio 20 d. Ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu Nr. 4-1100 patvirtintomis Valstybės valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijomis, atlikus vertinimą bei identifikavus Vyriausybės pavedimus ir teisės aktus, kuriais pavestos vykdyti funkcijos, didžioji VIPA veiklos dalis priskirta specialiųjų įpareigojimų vykdymui - tai skatinamųjų finansinių priemonių kūrimas ir įgyvendinimas bei su tuo susijusių veiklų vykdymas.

VIPA įgyvendina skatinamąsias finansines priemones įvairiomis formomis ir iš įvairių finansavimo šaltinių, visos priemonės yra skatinamojo finansavimo, nes tai yra pagrindinė VIPA funkcija įgyvendinant skatinamąsias finansines priemones, nėra orientuojamasi į pelną ir pelno maksimizavimą. Finansinių priemonių įgyvendinimo kainodaroje nėra skaičiuojamas pelno elementas, o gaunamas valdymo mokestis yra reglamentuotas neatsižvelgiant į kaštų bei pelno elementus ir tik iš dalies dengia patirtus kaštus.

VIPA veikla didžiąja dalimi yra susijusi su specialiųjų įpareigojimų vykdymu, o vykdoma komercinė veikla yra nereikšminga. VIPA vykdo teisės aktais nustatytus specialiuosius įpareigojimus.

1.9.1. FINANSINĖS PRIEMONĖS, FONDŲ FONDO VALDYTOJO FUNKCIJOS

Pagrindinė VIPA veikla yra fondų ir (ar) atskirų finansinių priemonių valdytojo funkcijų atlikimas, JESSICA Kontroluojančiojo fondo, valdomo Europos investicijų banko, finansinio tarpininko funkcijų atlikimas.

VIPA specialiuoju įpareigojimu įgyvendina:

- finansines priemones (2014–2020 m. ES struktūrinių fondų finansavimo laikotarpiu);
- kitų finansinių šaltinių lėšomis finansuojamas priemones;
- dalyvauja įgyvendinant finansines priemones kaip JESSICA Kontroluojančiojo fondo paskirta finansų tarpininkė (2007–2013 m. ES struktūrinių fondų finansavimo laikotarpiu);

- fondų fondo (toliau – Fondo arba Fondų) valdytojo funkcijas (2014–2020 m. ES struktūrinių fondų finansavimo laikotarpiu).

2009 metais buvo įsteigtas JESSICA Kontroluojantysis fondas, kurį valdo Europos investicijų bankas. VIPA buvo paskirta finansiniu tarpininku, 2013 m. pasirašius sutartis su Europos investicijų banku dėl lengvatinių paskolų teikimo ir administravimo mokymo įstaigų studentų bendrabučių atnaujinimui bei 2013 m. pasirašius Sąlyginės paskolos sutartį su Europos investicijų banku dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo), įgyvendinant JESSICA Kontroluojančiojo fondo veiklas Lietuvoje. JESSICA Kontroluojantysis fondas apskaitomas atskirai užbalansėje.

Fondo valdytojo funkcijų vykdymas būsto ir viešosios infrastruktūros objektų atnaujinimo ir energijos vartojimo efektyvumo srityse VIPA yra pavestas Vyriausybės 2015 m. rugpjūčio 5 d. nutarimu Nr. 814 „Dėl Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 12 straipsnio įgyvendinimo“ su vėlesniais pakeitimais. Nutarime yra numatyta, kad VIPA yra pavedama valdyti fondų fondus arba įgyvendinti finansines priemones, kai fondų fondas nesteigiamas, būsto ir viešosios infrastruktūros objektų atnaujinimo ir energijos vartojimo efektyvumo srityse.

VIPA, kaip atitinkamo Fondo valdytojas, finansinės priemonės valdytojas atlieka šias funkcijas:

- įgyvendina investavimo strategiją, nustatytą Fondo / finansinės priemonės steigimo ir finansavimo sutartyje;
- įgyvendina finansines priemones tiesiogiai ar (ir) per finansų tarpininkus, kaip tai nustatyta Fondo / finansinės priemonės steigimo ir finansavimo sutartyje;
- atlieka Fondo / finansinės priemonės lėšomis finansuojamų projektų atranką, pasirašo sutartis su galutiniais naudos gavėjais / projektų valdytojais, vykdo projektų įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę;
- valdo ir administruoja Fondo / finansinės priemonės lėšomis paremtų projektų portfelį;
- vykdo finansų tarpininkų atranką, sutarčių su jais sudarymą ir priežiūrą;
- teikia ataskaitas, vadovaudamasis finansinių priemonių taisyklių reikalavimais ir Fondo / finansinės priemonės steigimo ir finansavimo sutarties nuostatomis;
- valdo Fondo / finansinės priemonės laisvų lėšų likutį pagal išdo gaires, kaip nustatyta Fondo / finansinės priemonės steigimo ir finansavimo sutartyje;
- tiria galutinių naudos gavėjų / projektų valdytojų pažeidimus, kaip nustatyta finansinių priemonių taisyklėse;
- atlieka kitus veiksmus, kuriuos atlikti pagal ES teisės aktus ir finansinių priemonių taisykles priklauso Fondo ir finansinės priemonės valdytojui, siekia Fondo / finansinės priemonės tikslų ir tinkamai valdo Fondą / finansinę priemonę;
- siekia, kad visą Fondo / finansinės priemonės įgyvendinimo laikotarpį Fondas / finansinė priemonė atitiktų reikalavimus, nustatytus finansinių priemonių taisyklėse bei Stebėsenos komiteto patvirtintus specialiuosius ir prioritetinius atrankos kriterijus.

Vadovaujantis atskiro Fondo / finansinės priemonės steigimo ir finansavimo sutarties nuostatomis, VIPA, kaip Fondo / finansinės priemonės valdytojai ir (ar) finansų tarpininkei, yra mokamas valdymo mokeskis už numatytas valdymo ir (ar) administravimo veiklas. Valdymo mokesčio skaičiavimą reglamentuoja Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 480/2014, patvirtintas 2014 m. kovo 3 d. Europos Komisijos, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, patvirtintas 2013 m. gruodžio 17 d. bei atitinkamų Fondų / finansinių priemonių steigimo ir finansavimo sutartys su jų pakeitimais. Detalesnė informacija apie valdymo mokesčio rezultatus pateikiama VIPA veiklos ataskaitos (Metinio pranešimo) 8.4. skyriuje.

Atitinkami Fondai / finansinės priemonės laikomi atskirais viešojo sektoriaus subjektais, jų metinė finansinė atskaitomybė ir aiškinamasis raštas rengiami vadovaujantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais. VIPA finansinės ataskaitos rengiamos vadovaujantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais. Finansinių ataskaitų duomenys yra skelbiami VIPA internetiniame tinklapyje. Pagrindiniai veiklos rodikliai, susiję su specialiojo įpareigojimo vykdymu, yra numatyti strateginiuose tiksluose, kurių tikslai ir matavimo rodikliai yra atskleidžiami VIPA veiklos ataskaitos (Metinio pranešimo) dalyje 1.10 „2022 m. strateginiai tikslai ir jų matavimo rodikliai“. Kadangi visa VIPA veikla yra laikoma specialiuoju įpareigojimu, visi įmonės finansiniai rezultatai (finansinės būklės bei bendrųjų pajamų ataskaitos) atitinka specialiųjų įpareigojimų rezultatus. Detalesnė informacija apie finansinius rezultatus pateikiama VIPA veiklos ataskaitos (Metinio pranešimo) 8 skyriuje.

Specialusis įpareigojimas	Specialiojo įpareigojimo paskirtis	Specialiojo įpareigojimo finansavimo šaltinis	Specialiojo įpareigojimo (finansinės priemonės, fondo dydis), mln. Eur	Specialiojo įpareigojimo (finansinės priemonės, fondo) administruojama dalis, mln. Eur	Specialiojo įpareigojimo (finansinės priemonės, fondo) balansinis turtas 2022 m., mln. Eur	Specialiojo įpareigojimo (finansinės priemonės, fondo) pajamos 2022 m., mln. Eur	Specialiojo įpareigojimo (finansinės priemonės, fondo) pajamos 2021 m., mln. Eur
Energijos efektyvumo fondas (ENEF)	Paskolos viešiesiems pastatams ir gatvių apšvietimui	Europos regioninės plėtros fondas	23,70	19,01	17,23	0,50	0,20
JESSICA kontroliuojantysis fondas	Paskolos aukštųjų mokyklų bei profesinio mokymo įstaigų bendrabučių atnaujinimui (modernizavimui)	Europos investicijų bankas	11,74	11,74	20,39	0,26	0,28
	Paskolos daugiabučių namų pastatų modernizavimui		29,78	29,78		0,31	0,33
Daugiabučių namų atnaujinimo modernizavimo fondas (DNMF)	Paskolos daugiabučių namų pastatų modernizavimui	Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERP) paskola	50,00	50,00	288,77	6,26	5,83
		Europos regioninės plėtros fondas	74,00	74,00			
		Valstybės perskolinama paskola - LR Vyriausybės žaliosios obligacijos	68,00	68,00			
		Valstybės perskolinama paskola - Centrinio Europos banko paskola	167,50	152,00			
		Europos rekonstrukcijos ir plėtros Banko (ERP) antroji paskola	67,50	26,00			
Savivaldybių pastatų fondas (SPF)	Paskolos savivaldybių viešųjų pastatų atnaujinimui	Europos regioninės plėtros fondas	17,27	8,63	8,07	0,21	0,12
Kultūros paveldo fondas (KPF)	Paskolos kultūrinių objektų atnaujinimui	Europos regioninės plėtros fondas	3,21	2,61	2,51	0,04	0,04
Vandentvarkos fondas (VF)	Paskolos geriamojo vandens ir nuotekų tinklų įrengimui	Sanglaudos fondas	30,00	22,50	22,63	0,09	0,04
LEZ	Tipinės gamybos paskirties pastatų įrengimas	Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	41,40	31,05	30,52	0,48	0,06
Iš viso:			584,10	495,32	390,12	8,15	6,90

1.9.2. ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO SKATINIMO BEI APLINKOSAUGOS, GAMTOS IŠTEKLIŲ DARNUS NAUDOJIMO IR PRISITAIKYMO PRIE KLIMATO KAITOS PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMAS

Be pagrindinės VIPA veiklos, susijusios su finansų tarpininko ir finansinių priemonių ar Fondo valdytojo funkcijų atlikimu, VIPA vykdo priskirtą funkciją įgyvendinti 2014–2020 metų Europos Sąjungos (toliau vadinama - Europos Sąjunga arba ES) fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.3.1-VIPA-V-101, 04.3.1-VIPA-T-113 ir 13 prioriteto „Veiksmų, skirtų COVID-19 krizei įveikti, skatinimas ir pasirengimas ekonomikos atsigavimui“, 13.1.2-VIPA-T-113 priemonės ir 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-VIPA-T-024 priemonę. Atsižvelgiant į tai, kad šio specialaus įpareigojimo vykdymas yra siaura funkcija, VIPA finansinėje atskaitomybėje nėra išskirtas šios veiklos rezultatas, susijęs su pelno / nuostolio atskleidimu, nes tinkamai įgyvendinant minėtas priemones patirtos išlaidos yra kompensuojamos 2014–2020 m. ES techninės paramos lėšomis (projekto Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0012 „Veiksmų programos administravimas“).

Vykdyti įgyvendinančiosios institucijos funkcijas VIPA yra pavedusi Vyriausybė 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“ bei atitinkamų priemonių, finansuojamų iš Europos Sąjungos fondų, finansavimo sąlygų aprašuose. Projektas Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0012 „Veiksmų programos administravimas“ skirtas užtikrinti efektyvų ES struktūrinių fondų lėšų administravimą. Šiuo projektu finansuojamos su VIPA pavestų ES struktūrinių fondų lėšų administravimo funkcijų vykdymu susijusios išlaidos, kurios numatytas Techninės paramos administravimo taisyklėse, patvirtintose finansų ministro 2014 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 1K-337 „Dėl techninės paramos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

VIPA įgyvendina iš viso du 2014–2020 metų finansavimo periodo techninės paramos projektus – anksčiau minėtąjį ir projektą Nr. 12.0.1-CPVA-V-202-01-0015 „Informavimas apie veiksmų programą“.

Pastarasis projektas skirtas užtikrinti efektyvų visuomenės grupių informavimą apie veiksmų programos teikiamas galimybes gauti ES finansavimą, reikalavimus, įgyvendinamų ir įgyvendintų projektų rezultatus, šių projektų teikiamą naudą ir kuriamą pridėtinę vertę. Projektu finansuojamos su VIPA pavestų visuomenės informavimo apie ES investicijas funkcijų vykdymu susijusios išlaidos, numatytos „Techninės paramos administravimo taisyklėse“, finansų ministro patvirtintose 2014 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 1K-337 „Dėl techninės paramos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

Detalesnė informacija apie VIPA priskirtas administruoti priemones:

- 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-VIPA-T-024 priemonės tikslas – padidinti nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir sistemos efektyvumą tose aglomeracijose, kuriose susidaro 2000 ir daugiau gyventojų ekvivalentų atitinkanti apkrova. Remiamos veiklos – centralizuotųjų nuotekų surinkimo sistemų įrengimas ir (arba) nuotekų išleidimo tinklų tiesimas. Galimi pareiškėjai – geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai. ES fondų lėšų suma – 26,3 mln. Eur. Projektai yra bendrai finansuojami pagal priemonę Nr. 05.3.2-VIPA-T-024 ir priemonę Nr. 05.3.2-FM-F-015 „Vandentvarkos fondas“. Dalis investicijų atitinkamai pagal kiekvienam kvietimui nustatytą proporciją yra finansuojama grąžinamosios subsidijos lėšomis, atitinkamai likusi procentinė arba 10 procentų dalis finansuojama paskola iš Vandentvarkos fondo lėšų. Grąžinamoji subsidija negrąžinama, jeigu pasiekiami numatyti projekto stebėsenos rodikliai, apie kuriuos pateikta detalesnė informacija VII aprašo skyriuje.

[Nuoroda į projektų finansavimo sąlygų aprašą.](#)

- 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.3.1-VIPA-V-101 priemonė „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas“, 04.3.1-VIPA-T-113 priemonė „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas (II)“ ir 13 prioriteto „Veiksmų, skirtų COVID-19 krizei įveikti, skatinimas ir pasirengimas ekonomikos atsigavimui“, 13.1.2-VIPA-T-113 priemonė „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas“ (II). Iš viso projektams įgyvendinti skirta iki 45,45 mln. Eur. Pagal 04.3.1-VIPA-T-113 ir 13.1.2-VIPA-T-113 priemones „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas (II)“ remiamos veiklos:
 - Valstybei priklausančių viešųjų pastatų atnaujinimas ir jų inžinerinių sistemų fizinių ir energetinių savybių pagerinimas, didinant energijos vartojimo efektyvumą. Pagal šį punktą tai yra biudžetinės

įstaigos (muziejai, policijos komisariatai ir pan.), kuriems taikomas 100 procentų kompensavimas grąžinamosios subsidijos lėšomis.

- Valstybei arba viešosioms įstaigoms, kurių savininkas yra valstybė, priklausančių viešųjų pastatų atnaujinimas ir jų inžinerinių sistemų fizinių ir energetinių savybių pagerinimas, didinant energijos vartojimo efektyvumą, kai dalį investicijų numatoma finansuoti pagal 04.3.1-FM-F-105 priemonę „Energijos vartojimo efektyvumo didinimas viešojoje infrastruktūroje“. Pagal šį punktą tai yra kitos valstybės įstaigos (ligoninės, universitetai ir pan.), kurioms taikomas iki 70 procentų finansavimas grąžinamosios subsidijos lėšomis, o likusi dalis yra finansuojama Energijos efektyvumo fondo (ENEF) paskolos dalimi.
- [Nuoroda į 04.3.1-VIPA-T-113 ir 13.1.2-VIPA-T-113 priemonių aprašą.](#)
- Pagal 04.3.1-VIPA-V-101 priemonę „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas“ remiama veikla – valstybei nuosavybės teise priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų viešųjų pastatų atnaujinimas, didinant energijos vartojimo efektyvumą. [Nuoroda į projektų finansavimo sąlygų aprašą.](#)

VIPA atlieka visas įgyvendinančiai institucijai priskirtas funkcijas, numatytas Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“ ketvirtajame skirsnyje.

Tinkamai įgyvendinant priemones patirtos išlaidos yra kompensuojamos 2014–2020 m. ES techninės paramos lėšomis. VIPA kartu su LR finansų ministerija kasmet sudaro valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį, vadovaudamasi „Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių“, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimo Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ 61 punktu ir „Techninės paramos administravimo taisyklių“, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 1K-337 „Dėl Techninės paramos administravimo taisyklių patvirtinimo“ 73 punktu. Sutartyje yra numatyta, kiek skiriama Europos Sąjungos techninės paramos lėšų veiksmų programai administruoti ir apie ją informuoti. Pagal tikslinę paskirtį VIPA lėšas naudoja vadovaudamasi sutarties priede nurodyta sąmata. Kas ketvirtį VIPA Finansų ministerijai teikia biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitas bei mokėjimo prašymus išlaidoms kompensuoti. CPVA įvertina tinkamas kompensuoti išlaidas, o po patvirtinimo VIPAI yra kompensuojamos patirtos išlaidos. Toliau lentelėje nurodyta VIPA skirta Techninės paramos lėšų suma ir VIPA panaudota Techninės paramos lėšų suma.

Specialusis įpareigojimas	Specialiojo įpareigojimo paskirtis	Specialiojo įpareigojimo finansavimo šaltinis	Lėšos skirtos specialiojo įpareigojimo vykdymui 2022 m., mln. Eur	Panaudotos lėšos vykdant specialųjį įpareigojimą 2022 m., mln. Eur	Lėšos skirtos, specialiojo įpareigojimo vykdymui 2021 m., mln. Eur	Panaudotos lėšos vykdant specialųjį įpareigojimą 2021 m., mln. Eur
Energijos efektyvumo ir atsinaujančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimo bei aplinkosaugos, gamtos išteklių darnaus naudojimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos prioritetų įgyvendinimas	Projektų administravimas	Techninės paramos lėšos	0,36	0,35	0,24	0,23

Pagrindiniai veiklos rodikliai, susiję su specialiojo įpareigojimo vykdymu, yra numatyti priemonių aprašuose.

[Priemonei „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas“ Nr. 04.3.1-VIPA-V-101 nustatyti siektini rodikliai.](#)

[Priemonėms „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas II“ Nr. 04.3.1-VIPA-T-113 ir 13.1.2-VIPA-T-113 nustatyti siektini rodikliai.](#)

[Priemonei „Nuotekų surinkimo tinklų plėtra“ Nr. 05.3.2-VIPA-T-024 nustatyti siektini rodikliai.](#)

VIPA finansiniai veiklos rezultatai yra atskleidžiami ir analizuojami kitose VIPA veiklos ataskaitos (Metinio pranešimo) dalyse.

1.10. 2022 M. STRATEGINIAI TIKSLAI IR JŲ MATAVIMO RODIKLIAI

Strateginė kryptis	Tikslas	Rodiklis	Planuojamos rodiklių reikšmės		Rodiklio pasiekimo metodologija	Rodiklio pasiekimo detalizavimas	Atsakingas asmuo
			2022 m. planas	2022 m. faktas			
Didinti finansavimo apimtį prioritetingose viešosios infrastruktūros ir viešojo intereso srityse (1)	Skatinamųjų finansinių priemonių plėtra srityse, kuriose yra rinkos nepakankamumas (1.1)	Sutelktos lėšos, mln. Eur (1.1.1)	750	765,7	<p>Sutelktomis lėšomis laikomos lėšos, kurios buvo pritrauktos vystant skatinamąsias VIPA (ar kartu su kitomis nacionalinėmis plėtros įstaigomis ir (ar) valstybės institucijomis) VIPA iniciatyvas ir (ar) projektus finansuoti/investuoti tiesiogiai arba per tarpininkus arba sukurtos sąlygos tokio finansavimo galimybei atsirasti, įskaitant nuosavo kapitalo lėšas, skirtas finansuoti projektus, ir dėl kurių priimtas sprendimas ir/ar pasirašyta sutartis, taip pat įskaitant savivaldybių tikslines dotacijas ir gražinamąsias subsidijas ar kitas negražinamąsias priemones.</p> <p>Rodiklis apskaičiuojamas akumuliuotu būdu nuo įmonės įsteigimo datos, įskaitant atvejus, kai lėšos pritrauktos bendradarbiaujant su kitomis nacionalinėmis plėtros įstaigomis ir (ar) valstybės institucijomis.</p>	<p>Per 2022 m. faktiškai pasiekta 765,7 mln. Eur suma susidaro iš:</p> <ul style="list-style-type: none"> - JESSICA sutarties, skirtos bendrabučių modernizavimui - 11,8 mln. Eur - JESSICA sutarties, skirtos daugiabučių modernizavimui - 29,8 mln. Eur - DNMF lėšų - 433,1 mln. Eur: <ul style="list-style-type: none"> • DNMF įnašo (įskaitant grįžusių lėšų panaudojimą) - 80,1 mln. Eur • EBRD I paskolos - 50 mln. Eur • Valstybės perskolinamosios paskolos (pagrįstos „žaliųjų“ obligacijų išleidimu) - 68 mln. Eur • Valstybės perskolinamosios paskolos (pagrįstos Europos tarybos vystymo banko paskola) - 167,5 mln. Eur • EBRD II paskola - 67,5 mln. Eur - ENEF lėšų - 23,69 mln. Eur - Savivaldybių tikslinių dotacijų - 42,98 mln. Eur - Centrinės valdžios pastatų modernizavimo (GS 101 priemonė) -4,45 mln. Eur - Centrinės valdžios pastatų modernizavimo (GS 113 priemonė) -41 mln. Eur - Klimato kaitos programos priemonės, skirtos Centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimo projektų išbrangimui padengti - 10 mln. Eur. - Vandentvarkos GS - 26,3 mln. Eur - Savivaldybių pastatų fondo (SPF) - 22,81 mln. Eur - Klimato kaitos programos priemonės, skirtos savivaldybių EE projektams - 7,3 mln. Eur - Kultūros paveldo fondo (KPF) - 3,21 mln. Eur - Vandentvarkos fondo - 30 mln. Eur - KŪB „Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas“ investicijos - 12 mln. Eur - EIB paskolos TIPS - 12,5 mln. Eur 	Už programų / finansinių priemonių vystymą įgyvendinimą atsakingų skyrių vadovai

						<ul style="list-style-type: none"> - VIPA kapitalo lėšų (įskaitant investiciją į KŪB „Tvaryjų išteklių plėtros skatinimas“) - 13,36 mln. Eur - „Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas“ (LEZ) priemonės - 41,4 mln. Eur. 	
		<p>įgyvendinamos priemonės, kurių lėšomis finansuojami projektai viešosios infrastruktūros ir viešojo intereso srityse, vnt. (1.1.2)</p>	≥ 18	18	<p>Rodiklis apskaičiuojamas akumuliuotu būdu, kai yra formalizuotas sprendimas dėl priemonės įgyvendinimo. Rodiklis taip pat skaičiuojamas ir tais atvejais, kai naujos finansinės priemonės sukuriamos bendradarbiaujant kartu su kitomis nacionalinėmis plėtros įstaigomis ar valstybės institucijomis. Rodiklis taip pat skaičiuojamas tais atvejais, kai esamos priemonės papildomos naujais įnašais.</p>	<p>2022 m. pabaigoje VIPA įgyvendino šias priemones:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. JESSICA daugiabučių namų modernizavimas 2. JESSICA aukštųjų ir profesinių mokyklų bendrabučių modernizavimas 3. ENEF centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimas 4. ENEF gatvių apšvietimo modernizavimas 5. Daugiabučių namų modernizavimo fondas (DNMF) 6. Savivaldybių pastatų fonas (SPF) 7. Mažoji renovacija 8. KŪB energinio efektyvumo įmonėse 9. Paskolos saulės elektrinių įsirengimui vystytojams 10. Paskolos aukštojo mokslo ir profesinio mokymo infrastruktūrai 11. Kultūros paveldo modernizavimo fondas 12. Vandentvarkos fondas 13. „Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas“ (LEZ) 14. Gražintina subsidija centrinės valdžios pastatų modernizavimui 15. Gražintina subsidija vandentvarkos plėtrai ir modernizavimui 16. Savivaldybių dotacija 17. Klimato kaitos programos priemonė savivaldybių EE projektams 18. (nauja) Klimato kaitos programos priemonė centrinės valdžios viešiesiems pastatams. 	<p>Verslo plėtros skyriaus vadovas</p>

		<p>Pritrauktos papildomos lėšos (projektų arba finansinių priemonių/fondų lygmeniu), mln. Eur (1.1.3)</p>	430	442,67	<p>VIPA pritrauktos privačios ir (ar) viešosios lėšos (ne ESI fondų) reiškia lėšas, kurios pritrauktos, o ne pavestos valdyti VIPA pagal finansinių priemonių taisykles, veikiančias kaip NPĮ. Taip pat neskaičiuojamos pagal grąžinamosios subsidijos, dotacijų priemonės administruojamos lėšos.</p> <p>Rodiklis skaičiuojamas akumuliuotu būdu nuo įmonės įsteigimo datos, įskaitant dukterinių įmonių pritrauktas lėšas taip pat atvejus, kai lėšos pritrauktos bendradarbiaujant su kitomis NPĮ ar valstybės institucijomis.</p>	<p>2022 m. pabaigoje VIPA pritrauktų papildomų lėšų suma 442,67 mln. Eur susidaro iš:</p> <p>1. Sutarčių su finansuotojais:</p> <p>1.1. 2017 m. VIPA ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERPB) pasirašyta sutartis dėl 50 mln. Eur paskolos daugiabučių namų renovacijai.</p> <p>1.2. 2018 m. VIPA ir Finansų ministerijos pasirašyta sutartis dėl 68 mln. Eur valstybės perskolinamos paskolos suteikimo Daugiabučių namų modernizavimo fondui (DNMF).</p> <p>1.3. 2019 m. pasirašyta VIPA ir Finansų ministerijos sutartis dėl 100 mln. Eur papildomos valstybės perskolinamos paskolos suteikimo Daugiabučių namų modernizavimo fondui (DNMF). 2020 m. VIPA ir Finansų ministerijos paskolos sutartis dėl valstybės perskolinamos paskolos suteikimo Daugiabučių namų modernizavimo fondui (DNMF), finansuojama Europos tarybos vystymo banko lėšomis, padidinta nuo 67,5 mln. Eur iki 167,5 mln. Eur.</p> <p>1.4. 2021 m. VIPA ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERPB) pasirašyta sutartis dėl 67,5 mln. Eur paskolos daugiabučių namų renovacijai.</p> <p>1.5. 2018 m. pasirašyta VIPA ir AB Šiaulių banko fondų fondo „Savivaldybių pastatų fondas“ sutartis. AB Šiaulių bankas prisideda 9,61 mln. Eur nuosavų lėšų.</p> <p>1.6. 2021 m. į TIPS buvo priimtas naujas komanditorius - Europos energijos efektyvumo fondas, kuris į KŪB „Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas“ kapitalą įsipareigojo įnešti 10 mln. Eur.</p> <p>1.7. 2019 m. pasirašyta paskolos sutartis su Europos investicijų banku (EIB) dėl 12,5 mln. Eur paskolos VIPA valdomai KŪB „Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas“ (toliau - TIPS arba KŪB „Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas“).</p> <p>2. Pritrauktų privačių lėšų projektų lygiu:</p> <p>2.1. 2020 m. pasirašyta paskolos sutartis Kauno r. savivaldybės įgyvendinamam viešosios ir privačios partnerystės projektui - mokyklų atnaujinimui. Projektas bendrai finansuotas SEB, VIPA ir „BaltCap Infrastructure Fund“, pritrauktos lėšos sudaro 11,46 mln. Eur.</p> <p>2.2. LEZ lygiu sudaro 2,17 mln. Eur</p> <p>2.3. ENEF centrinės valdžios pastatų projektų lygiu sudaro 20,35 mln. Eur.</p>	<p>Už programų / finansinių priemonių vystymą įgyvendinimą atsakingų skyrių vadovai, išdo analitikas</p>
--	--	---	-----	--------	---	--	--

						<p>2.4. ENEF gatvių apšvietimo projektų lygiu sudaro 5,08 mln. Eur.</p> <p>2.5. TIPS projektų lygiu - 4,73 mln. Eur.</p> <p>2.6. Kultūros paveldo fondo (KPF) projektų lygiu - 2,54 mln. Eur.</p> <p>2.7. Atsinaujinančių išteklių energijos projektų lygiu sudaro 1,62 mln. Eur.</p> <p>2.8. Aukštųjų mokyklų projektų lygiu - 6,07 mln. Eur.</p> <p>2.9. Vandentvarkos fondo projektų lygiu sudaro 1,8 mln. Eur.</p>	
		Išmokėtos lėšos galutiniams naudos gavėjams (KPF, SPF, VF, ENEF), mln. EUR (1.1.4)	16,5	21,56	Rodiklis apskaičiuojamas sudedant pagal VIPA įgyvendinamus KPF, SPF, VF, ENEF išmokėtas lėšas galutiniams naudos gavėjams. Rodiklis skaičiuojamas einamiesiems metams.	<p>Per 2022 m. galutiniams naudos gavėjams išmokėta:</p> <p>1.1. KPF - 0,65 mln. Eur</p> <p>1.2. SPF - 6,44 mln. Eur</p> <p>1.3. VF - 8,77 mln. Eur</p> <p>1.4. ENEF - 5,7 mln. Eur.</p> <p>Siekiant įgyvendinti rodiklį numatoma bendradarbiauti su ministerijomis ir projektų vykdytojais, vykdyti reklaminio pobūdžio veiklas.</p>	Už programų / finansinių priemonių vystymą įgyvendinimą atsakingų skyrių vadovai
	Tvarumo procesų diegimas įmonės ir finansavimo procesuose (1.2)	Tvarumo principų diegimas įmonėje ir jos veikloje (1.2.1)	Atnaujinta įmonės aplinkosauginė ir socialinė politika	Atnaujinta įmonės aplinkosauginė ir socialinė politika	VIPA numato diegti tvarumo politikos principus ne tik organizacijoje, bet ir savo finansuojamų projektų apimtyje. 2022 metais numatyta atlikti veiklos įvertinimą tvarumo atžvilgiu ir atnaujinti VIPA aplinkosauginę ir socialinę politiką.	VIPA vis daugiau dėmesio skirs tvarumo procesų diegimui visais VIPA lygiais. 2022 m. eigoje išnagrinėti gerosios praktikos pavyzdžiai, teisinis reglamentavimas. VIPA Tvarumo politika patvirtinta 2022 m. gruodžio mėn.	Marketingo ir komunikacijos skyriaus vadovas, verslo plėtros skyriaus vadovas

Strateginis tikslas	Tikslas	Rodiklis	Planuojamos rodiklių reikšmės		Rodiklio pasiekimo metodologija	Rodiklio pasiekimo detalizavimas	Atsakingas asmuo
			2022 m. planas	2022 m. faktas			
Didinti įmonės veiklos patikimumą ir efektyvumą (2)	Įmonės finansinis stabilumas ir patikimumas (2.1)	Kapitalo pakankamumo rodiklis, proc. (2.1.1)	≥20 %	94,24 %	<p>Kapitalo pakankamumo rodiklis - yra pagrindinis rodiklis finansinių įstaigų rizikai vertinti ir stebėti. Šis rodiklis nusako finansinės įstaigos rizikingumą atsižvelgiant į jos turto bei kapitalo struktūrą.</p> <p>Rodiklis apskaičiuojamas pagal formulę: Kapitalo pakankamumo rodiklis = ((I lygio kapitalas + II lygio kapitalas) / pagal rizikas įvertintas turtas) *100 %.</p>	<p>Siekiant įgyvendinti rodiklį, numatoma tobulinti apskaitos informacijos sistemą, palaikyti įmonės registrus, kad juose informacija būtų tiksli ir laiku atnaujinama. Vystyti išankstinio perspėjimo sistemą, kai rodiklis artėja prie ribos. Formuoti VIPA paskolų portfelį atsižvelgiant į kapitalo pakankamumo reikalavimo rodiklį.</p>	Rizikų valdymo ir kokybės direktorius

		Pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją (EBITDA), mln. Eur (2.1.2)	≥1,0	1,31	Pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją. Rodiklis apskaičiuojamas pagal formulę: grynasis pelnas + palūkanų sąnaudos + pelno mokestis + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos.	Per 2022 m. nusidėvėjimo bei amortizacijos sąnaudos sudarė 0,42 mln. Eur, palūkanų sąnaudos - 0,01 mln. Eur, pelno mokestis - 0,12 mln. Eur, grynasis pelnas - 0,76 mln. Eur. EBITDA rodiklis buvo 1,31 mln. Eur.	Finansų valdymo departamento vadovas / už finansinių priemonių vystymą ir įgyvendinimą atsakingų skyrių vadovai
Įmonės vidaus procesų optimizavimas ir efektyvinimas atsižvelgiant į pasirinkto vertinimo reikalavimus (2.2)		IT valdymo standarto ISO 27001 diegimas ir jo išlaikymas (2.2.1)	Atliktas vertinimas siekiant nustatyti atitikimą įsigytam standartui	Atliktas vertinimas siekiant nustatyti atitikimą įsigytam standartui	Pagal pasirinktą gauti įvertinimą atliekamas įmonės savęs vertinimas (angl. <i>self-assesment</i>), o vėliau nepriklausomas išorės auditas. Pagal pateiktas rekomendacijas planuojamas atlikti IT funkcionalumų gerinimas ir plėtra. Tarpinis rodiklio pasiekimas matuojamas pagal įgyvendinamus proceso etapus.	2022 m. II ketv. atliktas atitikties vertinimas bei gautos vertinimo išvados.	Rizikų valdymo ir kokybės direktorius
		Suteiktas nacionalinėje rinkoje pripažįstamas įvertinimas (2.2.4)	A	A	VIPA siekia įgyti ir išlaikyti nacionalinėje finansų rinkoje pripažįstamą įvertinimą, kuris didintų akcininko, partnerių, nacionalinių ir tarptautinių investuotojų pasitikėjimą VIPA. Nacionaliniu lygiu atliekamas VIPA, kaip valstybės valdomos įmonės, įvertinimas ir gerojo valdymo indekso suteikimas. Indeksu įvertinama, kaip VIPA įgyvendina gerąsias valdymo praktikas ir valdymo kokybę pagal EBPO rekomendacijas, nacionalinio reglamentavimo nuostatas bei kitus veiklą formuojančius dokumentus.	2022 m. VIPA tikslas - išlaikyti esamą įvertinimą (A). Valdymo koordinavimo centro (VKC) keliami reikalavimai ir vertinimo metodika kiekvienais metais atnaujinama ir nustatomi aukštesni ir papildomi vertinimo kriterijai, todėl išsilaikyti esamoje pozicijoje reikalingas nuolatinis procesų/veiklų tobulinimas. Siekiant aukščiausio įvertinimo (A+) bus siekiama stiprinti kolegialių organų įsitraukimą, strateginio planavimo priemones, gerinti VIPA socialinių, aplinkosauginių ir verslo etikos tikslų (reikalavimų) įgyvendinimą. Šis tikslas glaudžiai susijęs su 1.2.1 rodiklio pasiekimu.	Teisės ir korporatyvinio valdymo direktorius/skyrių vadovai
Įmonės žmogiškojo kapitalo stiprinimas (2.3)		Savanoriška darbuotojų kaita po bandomojo laikotarpio, proc. (2.3.1)	≤17 %	5,44 %	VIPA siekia išlaikyti geriausius savo srities specialistus. Rodiklis skaičiuojamas pagal po bandomojo laikotarpio savanoriškai išėjusių darbuotojų santykį su vidutiniu darbuotojų skaičiumi nuo metų pradžios iki 2022 m. pabaigos.	Siekiant išlaikyti minimaliai pastovų kaitos rodiklį, bet ne didesnę nei 17%, dėmesys skiriamas darbuotojų profesiniam tobulėjimui ir įsitraukimui. Atsižvelgiant į darbo rinkos tendencijas, periodiškai peržiūrima ir atnaujinama atlygio sistema, skatinanti efektyvumą ir iniciatyvumą, formuojanti ir kitas ne finansinio pobūdžio naudas darbuotojui. Rodiklio dydis parinktas pastovus, atsižvelgiant į rinkoje vyraujančius, panašią veiklą vykdančių, įmonių darbuotojų kaitos rodiklius, VIPA praėjusių metų duomenis ir į augantį VIPA darbuotojų skaičių.	Teisės ir korporatyvinio valdymo direktorius

						VIPA naudoja ir kitas priemones darbuotojų poreikiams ir kitai svarbiai informacijai, susijusiai su darbuotojais, susirinkti - tai darbuotojų nuomonės tyrimai, įvairios diskusijos, atlyginimų rinkos tyrimai.	
		Darbuotojų pasitenkinimas, proc. (2.3.2)	Didesnis negu Lietuvos vidurkis, bet ne mažiau kaip 75%	85 %	VIPA svarbus veiklos tvarumas ir visų darbuotojų pasitenkinimas darbu (savirealizacija, motyvacija, įgalinimas, bendradarbiavimas, pripažinimas, tobulėjimo ir mokymosi galimybės). 2022 m. atlikto darbuotojų pasitenkinimo ir įsitraukimo tyrimo bendras apklaustų įmonės darbuotojų pasitenkinimas darbu yra 85 % (apklausoje pažymėti reikšmingi atsakymai 4, 5, 6, t.y. darbuotojų kurie patenkinti arba labai patenkinti darbu VIPA). Rodiklio pasiekimas matuojamas pagal strategijoje nustatytą planą ir įgyvendintus konkrečius veiksmus. Kiekvienais metais bus atliekamas darbuotojų pasitenkinimo tyrimas, pasitelkiant išorinius ekspertus, naudojant specialius įrankius ir metodus. VIPA sieks, kad šis vidurkis būtų didesnis, negu Lietuvos vidurkis vertinant pagal tokią pačią metodiką.	Siekiant išlaikyti rodiklį aukštesnį nei Lietuvos vidurkis, bet ne mažesnį nei 75%, ir atsižvelgiant į darbuotojų įsitraukimo ir pasitenkinimo tyrimo rezultatus buvo parengtas veiksmų planas, kuriame numatytos papildomos motyvacinės priemonės, gerinama komunikacija tarp aukščiausiojo lygio vadovų ir darbuotojų, stiprinama organizacinė kultūra ir darbuotojų psichologinis atsparumas konsolidacijos metu. Darbuotojų pasitenkinimo tyrimas atliktas 2022 m. IV ketv.	

Strateginis tikslas	Tikslas	Rodiklis	Planuojamos rodiklių reikšmės		Rodiklio pasiekimo metodologija	Rodiklio pasiekimo detalizavimas	Atsakingas asmuo
			2022 m. planas	2022 m. faktas			
Tapti nacionalinėje ir tarptautinėje rinkoje pripažintu partneriu (3)	Orientacija į partnerius (3.1)	Partnerių pasitenkinimas, proc. (3.1.1)	80 %	93 %	2021 m. atnaujinta ir patvirtinta VIPA rinkodaros komunikacijos strategija, įgyvendinami joje nustatyti tikslai. Šio tyrimo tikslas - identifikuoti VIPA partnerių nuomonę (pasitenkinimą) apie VIPA darbuotojų, struktūrinių padalinių darbo kokybę tam, kad būtų tikslingai numatyti veiklos prioritetai tolimesniems veiksmams įgyvendinti, siekiant ne žemesnio, nei 80% pasitenkinimo lygio. 2022 m. IV ketv. vykdyto tyrimo metu 93 proc. apklaustų partnerių bendradarbiavimo su VIPA patirtį įvertino labai gerai arba gerai. Rodiklio pasiekimas apskaičiuojamas pagal kiekvienais metais atliekamą vidinį/išorinį partnerių pasitenkinimo tyrimą.	Pagal identifikuotas problemas, rezultatų apibendrinimą bei išvadas 2022 m. bus atliekami ir įgyvendinami tolimesni veiksmai, siekiant kelti arba išlaikyti partnerių pasitenkinimo rodiklį. Tarp numatomų veiksmų: į partnerius orientuotos komunikacijos tobulinimas ir naujų marketingo ir komunikacijos priemonių įgyvendinimas. Taip pat su partneriais numatoma vykdyti: apsieitimą informacija (apie naujas iniciatyvas, reikalavimus) ir patirtimi; dalyvauti nacionalinių ir tarptautinių partnerių renginiuose bei projektuose; institucijoms padėti savo patirtimi, kompetencijomis ir įžvalgomis vykdant teisinės aplinkos efektyvinimo ir vystymo procesus; aktyviai dalyvauti tarpinstitucinėse darbo grupėse; inicijuoti susitikimų su institucijomis viešinant finansinių priemonių privalomumus bei inicijuojant naujų finansinių priemonių vystymą; rengti pažymas ar kitą informaciją naujiems ir esamiems nacionalinių institucijų atstovams; derinti įvairių institucijų pozicijas specifinių sferų srityje; aktyviai komunikuoti sėkmingų projektų pavyzdžius, pristatyti užsienio patirtį; bendradarbiauti su naujų formų potencialiais finansų partneriais; aktyviai dalyvauti nacionalinėse ir tarptautinėse asociacijose. Partnerių pasitenkinimo tyrimas atliktas 2022 m. IV ketv.	Marketingo ir komunikacijos skyriaus vadovas/skyrių vadovai
		VIPA žinomumas prioritetinėse-tikslinėse grupėse, proc. (3.1.2)	80 %	96 %	Rodiklio pasiekimas apskaičiuojamas pagal kiekvienais metais atliekamą vidinį/išorinį VIPA žinomumo prioritetinėse grupėse tyrimą. Nuo 2022 metų tyrimą numatoma atlikti kiekvienais metais.	2021 metų pradžioje pasikeitus VIPA struktūrai buvo įkurtas atskiras Marketingo ir komunikacijos skyrius. Atskiro skyriaus sukūrimu yra siekiama mažinti nepakankamą išorinę komunikaciją apie VIPA kuriamą pridėtinę vertę. Šio skyriaus komanda buvo suformuota 2021 metų IV ketvirtį. Nuo 2022 metų pradžios planuojama aktyviai naudoti marketingo ir komunikacijos priemones, siekiant didinti VIPA žinomumą. Siekiant įgyvendinti rodiklį numatoma periodiškai (kasmet) vykdyti VIPA žinomumo ir	Marketingo ir komunikacijos skyriaus vadovas

					įvaizdžio tyrimus, klientų ir partnerių pasitenkinimo tyrimus, proaktyviai plėtoti komunikacijos kanalus ir priemones, įskaitant populiariausius socialinių tinklus bei turinio platformas, vystyti VIPA ekspertinį įvaizdį pasitelkiant gerosios praktikos ir sėkmės istorijų komunikaciją, ekspertines išvalgas, profesionaliai, inovatyviai ir interaktyviai pateikti informaciją apie VIPA, teikiamas paslaugas, produktus ir bendradarbiavimo galimybes. Tyrimas suplanuotas ir atliktas 2022 m. IV ketv. Atsižvelgiant į tyrimo rezultatus, 96 proc. apklaustųjų prioretitinėse-tiklinėse grupėse VIPA paslaugų žinomumą įvertino kaip pakankamą arba visiškai pakankamą. Konsultuojantis su tiekėjais buvo gauta rekomendacija atskirti VIPA žinomumo tyrimą nuo kitų tyrimų, tačiau atsižvelgiant į įgyvendinamą nacionalinių plėtros įstaigų konsolidaciją tyrimą vis dėlto nuspręsta vykdyti kartu su partnerių pasitenkinimo tyrimu.	
	Pasirašytų sutarčių su partneriais skaičius, vnt. (3.1.3)	40	40	Rodiklis skaičiuojamas akumuliuotu būdu nuo VIPA veiklos pradžios. Skaičiuojamos visos pasirašytos sutartys dėl finansinių priemonių/fondų steigimo, sutartys su finansiniais tarpininkais, Lietuvos institucijomis, investuotojais, tarptautinio bendradarbiavimo partneriais, įsakymai dėl VIPA įtraukimo į darbo grupes, sutartys dėl narystės ir veiklos įvairiose asociacijose ir kt.	Siekiant įgyvendinti rodiklį, atsižvelgiant į valstybės, akcininko, ministerijų bei VIPA veiklos sritis ir prioritetus, numatoma bendradarbiauti su įvairiomis institucijomis Lietuvoje ir užsienyje. Per 2022 metus sudarytos dvi naujos sutartys su partneriais: VIPA įtraukta į NPĮ konsolidavimo darbo grupę; sudaryta sutartis dėl Klimato kaitos lėšų panaudojimo viešųjų pastatų modernizavimo projektams.	Verslo plėtros direktorius
Orientacija į klientą (3.2)	Baigtų projektų, pasiekusių programos /finansinių priemonių/ priemonių tikslus, dalis, proc.	95 %	100 %	. Rodiklio pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigoje, lyginant planuotus pasiekti ir faktiškai pasiektus projekto tikslus (pvz., pasiektas planuotas energinis efektyvumas, prijungti nauji vartotojai prie nuotekų tinklų ir t.t.). Rodiklis apskaičiuojamas baigtų, pasiekusių programos tikslus, projektų skaičių dalinant iš visų baigtų projektų skaičiaus.	Iki 2022 m. IV ketv. pabaigos buvo 802 baigti DNMF daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektai, iš kurių 802, t. y. visi projektai pasiekė ne mažesnę kaip C klasę ir ne mažiau kaip 40 proc. energijos sutaupymų. Iki 2022 m. IV ketv. pabaigos užbaigta 20 centrinės valdžios viešųjų pastatų atnaujinimo projektų, iš kurių visi pasiekė nustatytus programos tikslus, t. y. pasiekė ne mažesnę kaip C energijos naudingumo klasę ir sutaupė ne mažiau kaip 30 proc. energijos bei ne mažiau kaip 30 proc. sumažino išmetamų CO2 dujų kiekį. Iki 2022 m. IV ketv. pabaigos užbaigti 3 gatvių apšvietimo projektai, kuriems buvo suteikta VIPA garantija. Abu užbaigti projektai pasiekė programos tikslus.	Už finansinių priemonių įgyvendinimą atsakingų skyrių vadovai

		(3.2.1)				<p>Iki 2022 m. IV ketv. pabaigos užbaigta 14 Savivaldybių pastatų fondo lėšomis finansuotų projektų, kurie pasiekė nustatytus tikslus, t. y. ne mažesnę kaip C energijos naudingumo klasę ir ne mažiau kaip 30 proc. sumažino išmetamų CO2 dujų kiekį.</p> <p>Iki 2022 m. IV ketv. pabaigos užbaigti 2 Kultūros paveldo fondo lėšomis finansuoti projektai, kurie pasiekė nustatytus programos tikslus, t. y. buvo atnaujintas kultūros paveldo objektas, kuris po atnaujinimo generuoja naujus lankytojų srautus.</p>	
		<p>Klientų pasitenkinimas VIPA teikiamų paslaugų kokybe, proc. (3.2.2)</p>	85 %	91 %	<p>Rodiklio pasiekimas apskaičiuojamas pagal kiekvienais metais atliekamą vidinį/išorinį klientų pasitenkinimo tyrimą. Šie rodikliai taip pat numatyti VIPA fondų ir finansinių priemonių valdymo sutartyse.</p>	<p>Vykdomos įvairios klientų pasitenkinimo VIPA darbu didinimo veiklos (paprastinamos procedūros, vykdomi mokymai, operatyviai reaguojama į klientų pastabas ir nusiskundimus, iš anksto vertinamos ir komunikuojamos galimos su projektų įgyvendinimu susijusios rizikos ir pan.). VIPA palaiko individualų kontaktą su pareiškėjais ir teikia individualias ekspertines konsultacijas. Kiekvienas potencialus VIPA klientas turi savo poreikius bei griežtus apribojimus projektų įgyvendinimui, be to, projektų finansinis gyvybingumas dažniausiai yra itin žemas. Tuo tarpu finansinės priemonės taip pat kuriamos siekiant tam tikrų konkrečių tikslų, ES fondų lėšomis finansuojamos finansinės priemonės gali remti tik tam tikras veiklas ir investicijas. Tai lemia, kad pasireiškia pareiškėjų poreikių ir finansuojamų veiklų nesutapimas, ir siekiant, kad projektas galiausiai būtų įgyvendintas, VIPA ekspertai turi padėti klientams patenkinti jų poreikius taikomų reikalavimų ribose. Tyrimas atliktas 2022 m. IV ketv.</p>	<p>Marketingo ir komunikacijos skyriaus vadovas / už finansinių priemonių įgyvendinimą atsakingų skyrių vadovai</p>

1.11. ATEITIES PERSPEKTYVOS IR PLANAI

VIPA, vertindama ambicingus Europos Sąjungos ir Lietuvos ekonomikos žalinimo, kovos su klimato kaita, švaresnės ir sveikesnės aplinkos kūrimo, atsinaujinančios energetikos plėtros tikslus, planuoja kurti naujas finansines priemones, prisidedančias prie šalies gerovės, orientuotas į investicijas tvariesiems projektams. Atsižvelgiant į Lietuvos strategines investavimo kryptis, VIPA kuriamų ir įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių plėtrai numatyti šie prioritetiniai sektoriai: daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) sritis, atsinaujinančių energijos išteklių plėtra, taip pat finansinės priemonės centralizuoto šilumos tiekimo ir susisiekimo sektoriuose.

Aktyvus bendradarbiavimas su ministerijomis, kitomis nacionalinėmis plėtros įstaigomis, nuolatinis ir betarpiškas bendravimas ir naujų galimybių regionuose kartu su savivaldybėmis paieška išliks veiklos prioritetu naujų finansinių priemonių vystymo ir veiklos plėtros srityje.

1.12. SVARBIAUSI 2022 METŲ ĮVYKIAI

Vykdydama veiklą, VIPA atsižvelgia į Vyriausybės ir ministerijų prioritetines investicijų kryptis, analizuoja rinką ir siūlo finansines priemones ilgalaikio finansavimo reikalingose viešojo intereso srityse. Didžiausias dėmesys 2022 metų eigoje skirtas pastatų renovacijos, saulės energetikos plėtros, atsinaujinančių energijos išteklių gamybos pajėgumų didinimo ir kitiems „žaliesiems“ projektams taip pat nacionalinių plėtros įstaigų konsolidavimo proceso įgyvendinimui.

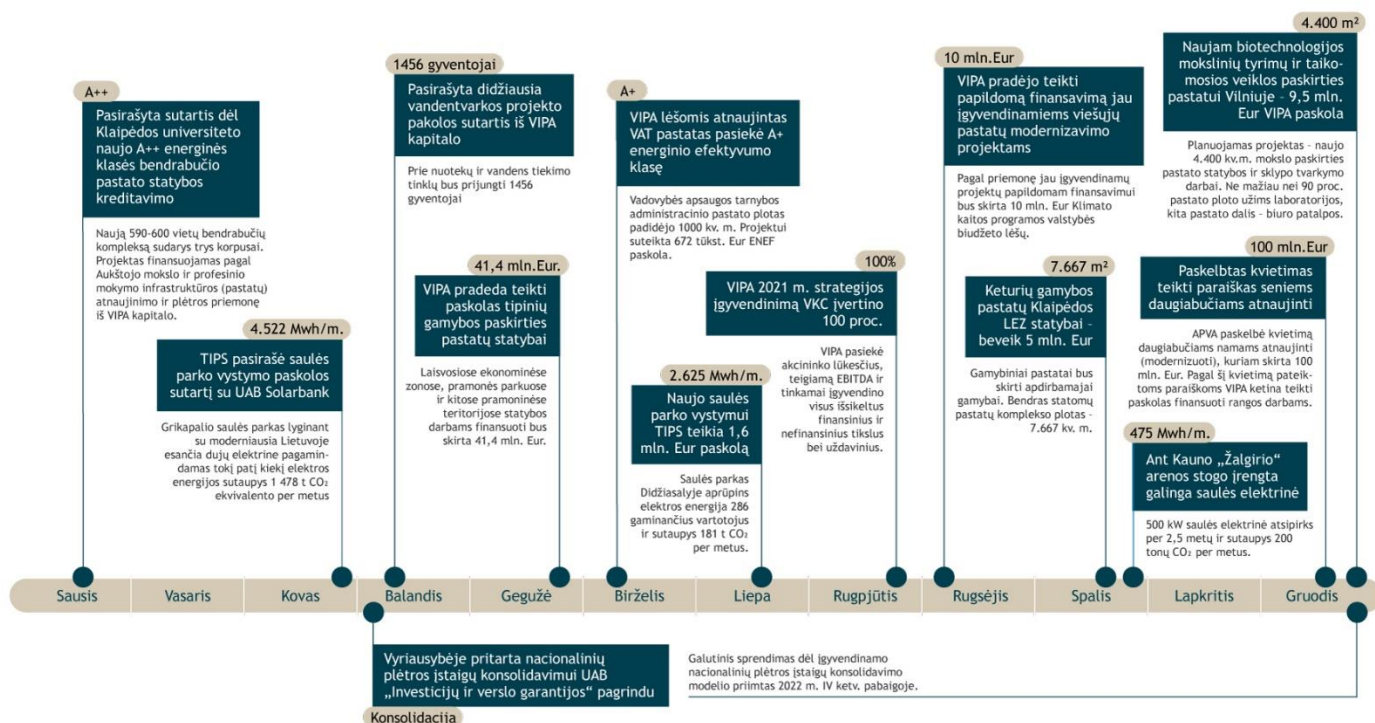
Svarbiausi 2022-ųjų metų įvykiai, VIPA rezultatai bei projektai:

- Vyriausybėje pritarta nacionalinių plėtros įstaigų konsolidavimui UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ pagrindu. Galutinis sprendimas dėl įgyvendinamo nacionalinių plėtros įstaigų konsolidavimo modelio priimtas 2022 m. IV ketv. pabaigoje.
- Pasirašyta paskolos sutartis su Klaipėdos universitetu dėl naujo A++ energinės klasės bendrabučio pastato statybos darbų finansavimo.
- VIPA valdoma komanditinė ūkinė bendrija „Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas“ suteikė 2,4 mln. Eur paskolą UAB „Solarbank“ saulės parko vystymui. Nauja sutartis skirta finansuoti Grikapalio saulės parko antrąjį vystymo etapą. Pirmasis etapas buvo finansuotas VIPA lėšomis, jo įgyvendinimas baigtas 2021 m. lapkričio mėn. Bendra (I ir II etapų) galia sudarys 3350 kW, o per metus parkas pagamins daugiau kaip 4 522 500 kWh energijos.
- 2022 m. kovo 29 d. VIPA pasirašė vandentvarkos projekto paskolos sutartį su UAB „Pabradės komunalinis ūkis“. Bendra projekto vertė siekia 5,7 mln. Eur, iš kurių grąžinamosios subsidijos dalis sudaro apie 1,96 mln. Eur, Vandentvarkos fondo dalis sudaro apie 1,99 mln. Eur, 1,75 mln. Eur - VIPA kapitalo paskola. Tai didžiausia iš VIPA kapitalo vandentvarkos projektui suteikta paskola. Įgyvendinus projektą planuojama prie nuotekų tinklų prijungti 876 Pabradės aglomeracijos ir Švenčionių aglomeracijos Cirklišio kaimo gyventojus, dar 580 gyventojų bus prijungti prie vandens tiekimo tinklų.
- Nuo 2022 m. gegužės 30 d. VIPA pradėjo teikti paskolas tipinių gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose LR pramoninėse teritorijose statybos darbams finansuoti (LEZ). Finansinei priemonei įgyvendinti skirta 41,4 mln. Eurų. Per du mėnesius buvo gautos paraiškos visai finansinei priemonei skirtų lėšų sumai padengti.
- VIPA lėšomis atnaujintas LR Vadovybės apsaugos tarnybos administracinis pastatas pasiekė A+ energinio efektyvumo klasę. Pastatas atnaujintas pasinaudojant VIPA Energinio efektyvumo fondo (ENEF) lėšomis. Projektui buvo suteikta 672 tūkst. Eur paskola. Per 2022 metus iš viso rangos darbai baigti 170 daugiabučių namų ir 29 viešųjų pastatų atnaujinimo projektuose.
- VIPA valdoma komanditinė ūkinė bendrija „Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas“ suteikė 1,6 mln. Eur paskolą 1840 kW galios saulės parko Didžiasalyje finansavimui. Tai - antrasis saulės parkas su Lietuvoje pagamintais ir tvarumo bei žiediško reikalavimus atitinkančiais dvipusio veikimo saulės moduliais ir saulės sekimo sistema. Parkas aprūpins elektros energija 286 gaminančius vartotojus. Saulės parkas per metus sugeneruos ne mažiau kaip 2 484 000 kWh energijos ir sutaupys 181 t. CO2 ekvivalento/MWh.
- Nuo 2022 m. rugsėjo 15 d. pradėtas teikti papildomas finansavimas jau įgyvendinamiems viešųjų pastatų modernizavimo projektams. Pagal priemonę „Valstybei nuosavybės teise priklausančių

pastatų atnaujinimas (II)“ jau įgyvendinamų projektų papildomam finansavimui skirta 10 mln. Eur Klimato kaitos programos LR valstybės biudžeto lėšų.

- Aplinkos projektų valdymo agentūra 2022 m. gruodžio 12 d. paskelbė kvietimą daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti), kuriam skirta 100 mln. Eur. Pagal šį kvietimą pateiktoms paraiškoms VIPA ketina teikti paskolas daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) rangos darbams finansuoti.
- Pirmoji LEZ paskolos sutartis pasirašyta 2022 m. rugsėjo mėn. su UAB „Flex Start Two“, kuri Klaipėdos laisvojoje ekonominėje zonoje (LEZ) pastatys keturis sublokuotus gamybinius pastatus su juos lydinčia infrastruktūra. Vystomo projekto vertė siekia daugiau nei 6 mln. Eur, iš kurių 4 880 000 Eur sudaro VIPA paskola. Gamybiniai pastatai bus skirti apdirbamajai gamybai. Bendras statomų pastatų komplekso plotas - 7 667 kv. m. 2022 m. gruodžio mėn. pasirašyta 9,5 mln. Eur paskolos sutartis su VšĮ „Northtown Vilnius“. Vystomo projekto vertė siekia daugiau nei 10 mln. Eur, iš kurių 9 500 000 Eur sudaro VIPA paskola. Planuojamas įgyvendinti projektas - naujo 4400 kv.m. mokslo paskirties pastato statybos ir sklypo tvarkymo darbai. Ne mažiau nei 90 proc. pastato ploto užims laboratorijos, kita pastato dalis - biuro patalpos.

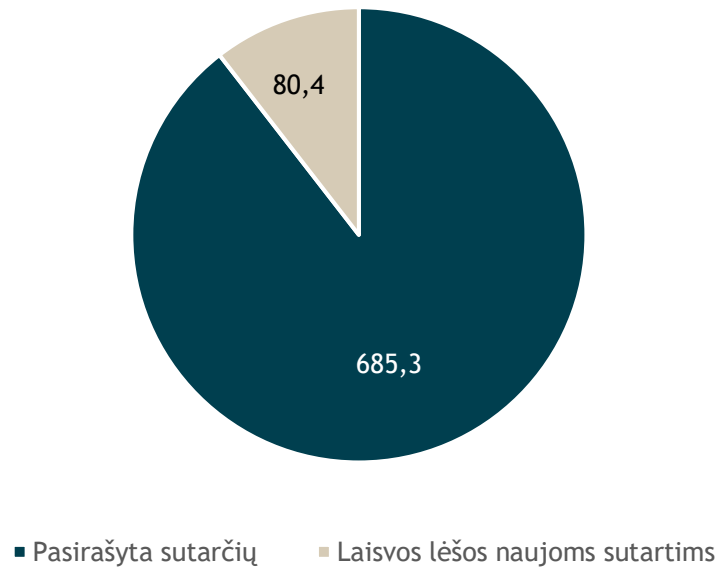
Pav. Nr. 4. Svarbiausi įvykiai - 2022 m.

II. SVARBIAUSI 2022 M. ĮVYKIAI PAGAL VIPA FINANSUOJAMAS VEIKLOS SRITIS

2022 m. pabaigoje VIPA sutelktų lėšų suma siekia 765,7 mln. Eur. Sutelktomis lėšomis laikomos lėšos, kurios buvo pritrauktos vystant VIPA iniciatyvas ir (ar) projektus finansuoti/investuoti tiesiogiai ar per tarpininkus arba sukurtos sąlygos tokio finansavimo galimybei atsirasti, įskaitant nuosavo kapitalo lėšas, skirtas finansuoti projektus, ir dėl kurių priimtas sprendimas ir / ar pasirašyta sutartis. 2022 m. buvo pasirašyta sutarčių už 76,44 mln. Eur, o bendra pasirašytų sutarčių vertė yra 685,3 mln. Eur, t. y. 89,5 proc. bendro portfelio sumos (žr. paveikslą 5 žemiau).

Pav. Nr. 5 Bendras finansinių priemonių portfelis 2022 m. pab., mln. Eur

Daugumos VIPA valdomų finansinių bei gražinamosios subsidijos priemonių (Energijos efektyvumo fondo, Savivaldybių pastatų fondo, Vandentvarkos fondo, Kultūros paveldo fondo bei su šiomis priemonėmis derinamų gražinamosios subsidijos priemonių) tinkamų finansuoti investicijų deklaravimo laikotarpis baigsis 2023 metų pabaigoje. Todėl 2022 metais buvo orientuojamasi į projektų finansavimo sutarčių sudarymą, o 2023-iais pagrindinė VIPA komandos užduotis bus užtikrinti sėkmingą finansuojamų projektų užbaigimą ir rezultatų pasiekimą.

Toliau aptariamas portfelio pasiskirstymas pagal konkrečias VIPA vystomas iniciatyvas.

2.1. DAUGIABUČIŲ NAMŲ MODERNIZAVIMAS

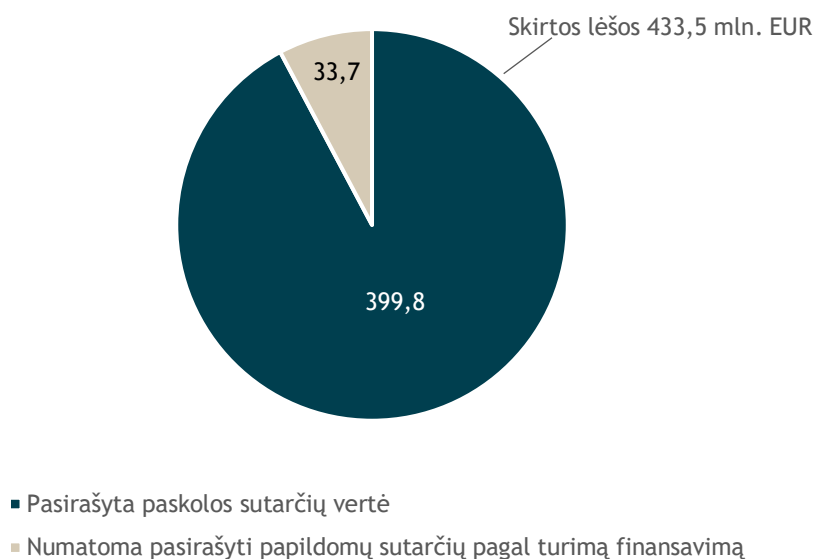
VIPA nuo pat savo veiklos pradžios finansuoja daugiabučių namų modernizavimo projektus, jų finansavimas sudaro didelę viso VIPA portfelio dalį – apie 57 proc., t. y. net 433 mln. Eur iš visų 765,7 mln. Eur VIPA sutelktų lėšų yra skirtos daugiabučių namų modernizavimo projektų finansavimui teikiant ilgalaikes paskolas. Projektais yra siekiama energijos vartojimo efektyvumo didinimo, o visi modernizuoti daugiabučiai namai po modernizavimo privalo atitikti ne žemesnę nei C energinio naudingumo klasę.

2013 m. pasirašiusi 29,9 mln. Eur sutartį, VIPA tapo EIB kontroliuojamo JESSICA fondo finansų tarpininke. 2015 m. VIPA buvo pavesta valdyti Daugiabučių namų modernizavimo fondą (toliau – DNMF), kuris iki šiol yra vienas iš pagrindinių daugiabučių namų modernizavimo finansavimo šaltinių Lietuvoje. VIPA pavyko sėkmingai padidinti DNMF portfelį nuo 74 mln. Eur iki 433 mln. Eur pritraukus įvairių šaltinių lėšų: Europos Sąjungos fondų 74 mln. Eur įnašą į DNMF papildė grįžusios lėšos, gauta Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko paskola (50 mln. Eur), valstybės perskolintosios paskolos lėšos, finansuotos 2018 m. Vyriausybei itin sėkmingai išleidus žaliąsias obligacijas (68 mln. Eur), bei papildomos valstybės perskolintosios paskolos lėšos, finansuotos Europos Tarybos vystymo banko paskolos lėšomis (167,5 mln. Eur), 2021 m. su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku pasirašyta dar viena finansavimo sutartis (iki 67,5 mln. Eur vertės).

2022 m. pab. darbai buvo vykdomi 157-iuose daugiabučių namų atnaujinimo projektuose, projektų įgyvendinimui ruošiasi dar 104 projektai (rengiami techniniai projektai, perkami rangos darbai). Iš viso DNMF lėšomis jau baigti įgyvendinti 802 projektai.

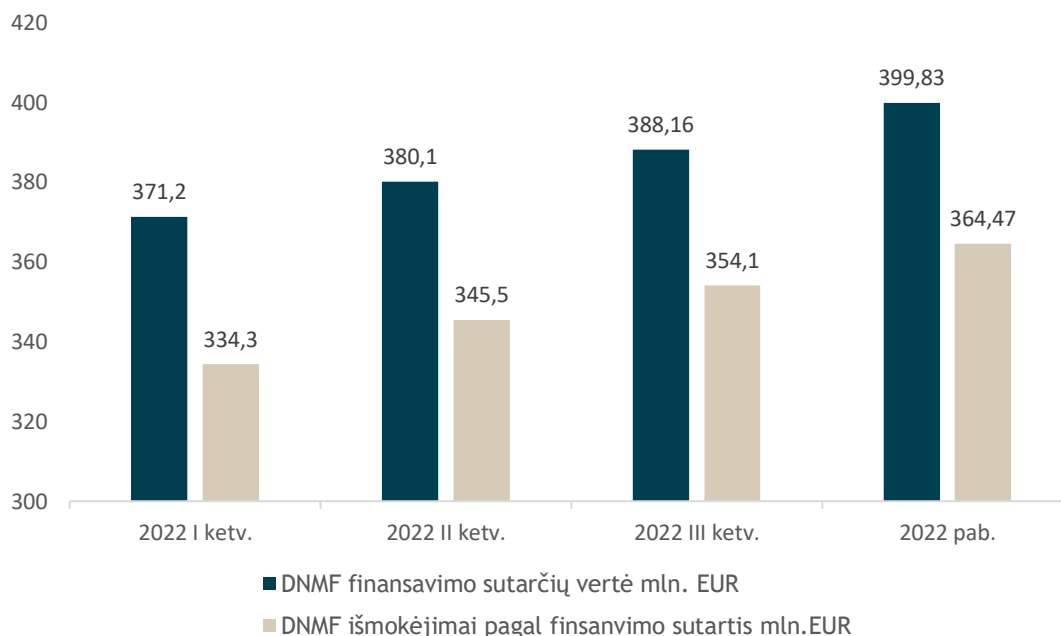
Paveiksle Nr. 6 matyti, kad 2022 m. pab. iš visų daugiabučių namų modernizavimo projektų finansavimui skirtų lėšų (433 mln. Eur) finansavimo sutartys sudaro 399,83 mln. Eur - t. y. 92 proc. skirto finansavimo.

Pav. Nr. 6 Daugiabučių namų modernizavimo portfelis 2022 m., mln. Eur

Paveiksle Nr. 7 pateikta daugiabučių namų modernizavimo projektų paskolų sutarčių vertės dinamika bei išmokėjimai.

Pav. Nr. 7 Daugiabučių namų modernizavimo fondo paskolų sutarčių vertė ir išmokėjimai per 2022 m.

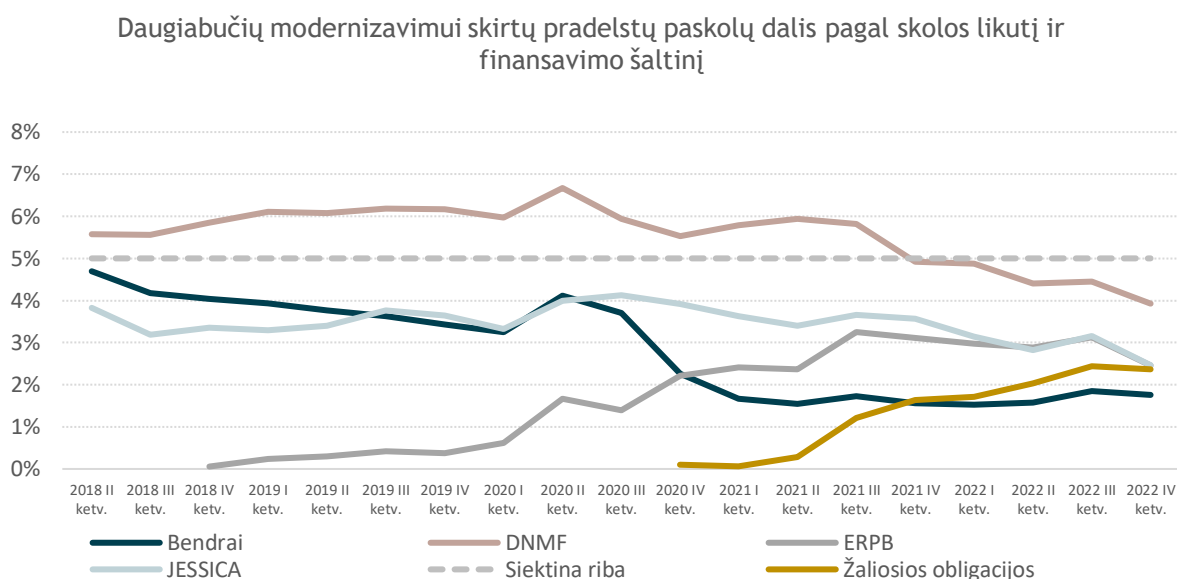

2022-aisiais metais geopolitinė situacija, išaugusios rangos darbų kainos ir kitos daugiabučių namų renovacijos projektų įgyvendinimo kliūtys (blogėjanti rangovų finansinė būklė) stipriai sulėtino daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) tempus pagal VIPA pasirašytas paskolų sutartis: jeigu 2021 m. per mėnesį buvo vidutiniškai išmokama 7,9 mln. Eur, tai 2022 m. išmokėjimų vidurkis per mėnesį siekė 3,5 mln. Eur. Per 2020 m. VIPA daugiabučiams atnaujinti išmokėta lėšų suma sudarė 101 mln. Eur, per 2021 metus išmokėta 96 mln. Eur, o per 2022 m. išmokėtų lėšų suma sumažėjo iki 42 mln. Eur.

2022 m. buvo planuota pasirašyti 96 proc. paskolų sutarčių nuo patvirtintų projektų, tačiau dėl aukščiau nurodytų objektyvių rinkoje susiklosčiusių sąlygų to padaryti nepavyko: ne visiems projektams pasisėkė laiku įgyti rangos darbus, kainų didėjimas turėjo tiesioginį poveikį pirkimo rezultatams ir dokumentų, būtinų pasirašant paskolos sutartį, parengimui. Per 2022 metus buvo pasirašytos 52 paskolų sumos padidinimo sutartys už 34,1 mln. Eur.

Administruodama paskolų grąžinimą, VIPA siekia, kad bendra daugiabučių namų modernizavimui suteiktų vėluojančių daugiau kaip 90 dienų paskolų dalis neviršytų 5 proc. (įskaitant JESSICA lėšomis finansuotas paskolas). 2022 m. pabaigoje šis rodiklis buvo 1,76 proc., pradelstų mokėti paskolų dalis DNMF portfelyje pavaizduota 8 paveiksle.

Pav. Nr. 8 Daugiabučių modernizavimui vėluojančių daugiau kaip 90 d. paskolų dalis pagal skolos likutį ir finansavimo šaltinį

DNMF portfelio paskolos (naudos) gavėjų skaičius per 2022 metus išaugo nuo 22,6 tūkst. iki 29,83 tūkst.

2.2. VIEŠŪJŲ PASTATŲ MODERNIZAVIMAS

VIPA nuo 2015 m. finansuoja viešųjų pastatų modernizavimo projektus, kuriuos įgyvendina tiek centrinės valdžios subjektai, tiek savivaldybės. Viešųjų pastatų modernizavimas sudaro apie 15 proc. VIPA portfelio vertės, t. y. 112,12 mln. Eur iš visų 765,7 mln. Eur VIPA sutelktų lėšų, jos skirtos viešųjų pastatų modernizavimo projektų finansavimui teikiant ilgalaikes paskolas.

Viešųjų pastatų modernizavimui VIPA yra sutelkusi keletą skirtingų finansavimo šaltinių ir formų. Toliau atskirai pateikiama informacija apie centrinės valdžios ir apie savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimą.

2.2.1. Centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimas

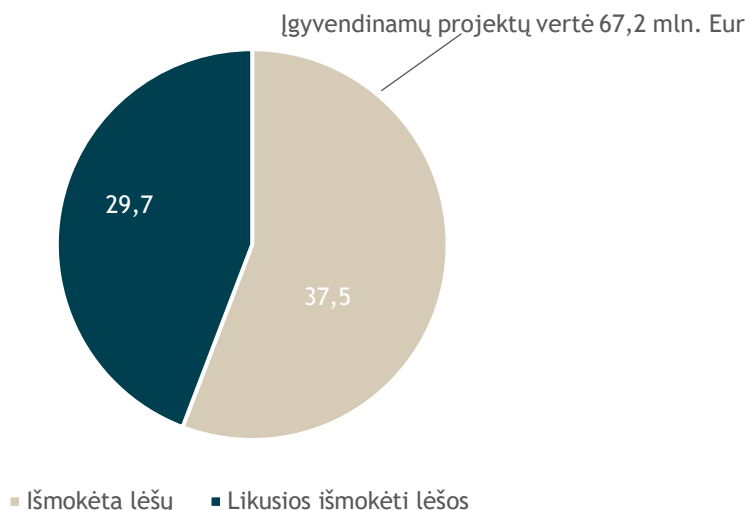
Centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimo projektai yra finansuojami:

- Gražinamosios subsidijos forma, pagal priemonę „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas“, kuriai skirta 4,4 mln. Eur (priemonė Nr. 04.3.1-VIPA-V-101);
- Energijos efektyvumo fondo (toliau – ENEF) lėšomis teikiant paskolas, kurios yra derinamos su gražinamosios subsidijos priemone „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas (II)“ (priemonė Nr. 04.3.1-VIPA-T-113 ir priemonė Nr. 13.1.2-VIPA-T-113), projektus finansuojant „vieno langelio“ principu. Paskolų teikimui iš ENEF yra numatyta 21,74 mln. Eur, o gražinamosios subsidijos priemonės vertė – 41,00 mln. Eur. Pažymėtina, kad iš ENEF lėšų taip pat yra teikiamos ir garantijos apšvietimo modernizavimo finansavimo projektams įgyvendinti. Garantijų gatvių apšvietimo modernizavimui sutarčių vertė 2022 m. sudaro 1,8 mln. Eur.

Šiais projektais yra siekiama energijos vartojimo efektyvumo didinimo, o visi modernizuoti viešieji pastatai privalo pasiekti ne žemesnę nei C energinio naudingumo klasę. Svarbu paminėti, kad šie centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimo projektai prisideda prie Energinio efektyvumo direktyvos įgyvendinimo Lietuvoje. Pastatų modernizavimas siekiant energijos vartojimo efektyvumo didinimo – vienas iš pagrindinių strateginių Lietuvos prioritetų.

Paveiksle Nr.9 matyti, kad iš visų centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimui skirtų lėšų finansavimo sutartys siekia 67,2 mln. Eur . Iš viso išmokėta CVVP lėšų - 37,5 mln. Eur.

Pav. Nr. 9 Centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimo portfelis 2022 m.. Eur

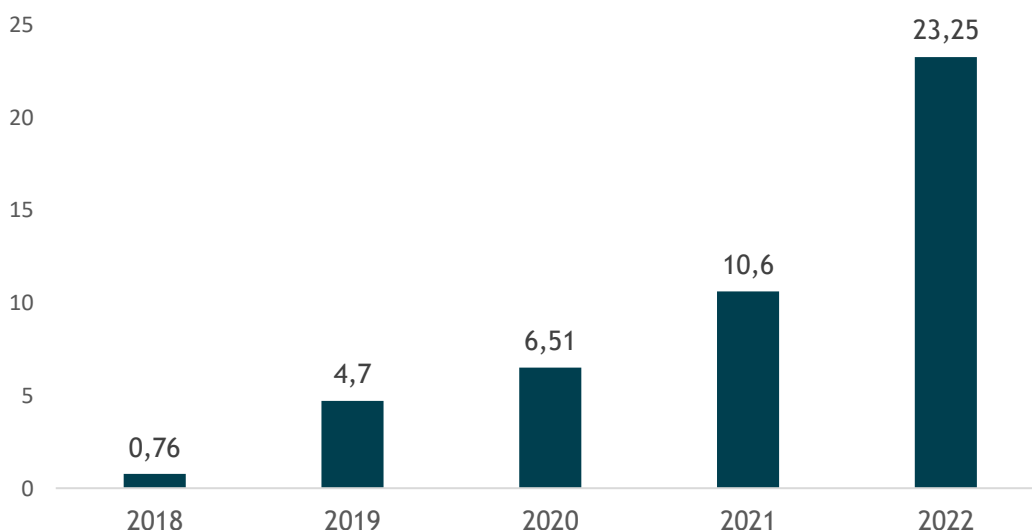

Techninės dokumentacijos finansavimo sutarčių bendra vertė - 2,9 mln. Eur. Šių sutarčių pagrindu, ENEF lėšomis, projektų vykdytojams apmokamos techninės dokumentacijos (tokios kaip techniniai projektai) parengimas.

2022 m. visi įgyvendinami projektai baigė rangos darbų viešųjų pirkimų procedūras ir pradėjo vykdyti rangos darbus.

Paveiksle Nr.10 pateikta centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimo projektų finansavimo sutarčių išmokėjimai.

Pav. Nr. 10 Centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimo išmokėjimai, mln. Eur

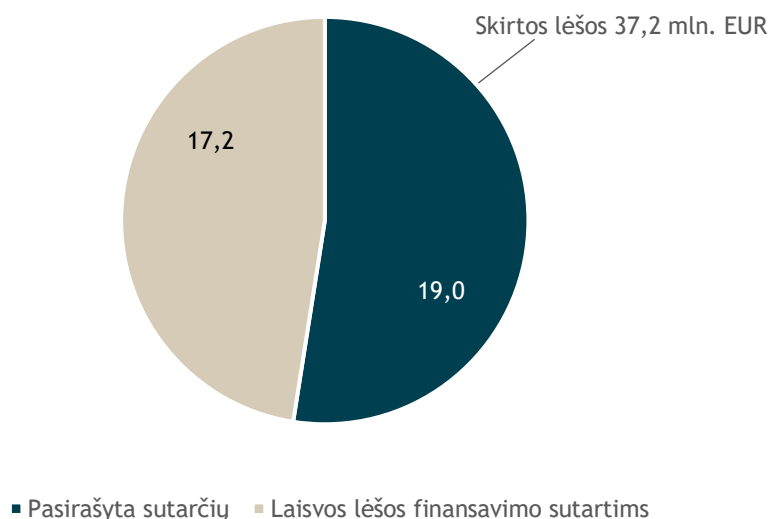
2.2.2. Savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimas

Savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimas – tai dar viena VIPA veiklos sritis, kuria siekiama skatinti energijos vartojimo efektyvumo didinimą investuojant į savivaldybėms priklausančius viešuosius pastatus. Savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimas yra finansuojamas nuo 2018 m. įgyvendinamo Savivaldybių pastatų fondo (toliau – SPF) lėšomis. SPF veiklas VIPA įgyvendina kartu su viešųjų pirkimų būdu atrinktu finansų tarpininku – Šiaulių banku, kuris ne tik atlieka finansų tarpininko funkcijas, bet ir įsipareigojo savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimo projektams papildomai skirti iki 20 mln. Eur nuosavų lėšų.

Atsižvelgiant į tai, kad savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimo projektų įgyvendinimas užtrunka apie 2 metus, o investicijų tinkamumo finansuoti laikotarpis baigsis 2023 metų pabaigoje, jau 2022 metų antroje pusėje Priežiūros komiteto metu buvo nuspręsta sumažinti fondo dydį atsižvelgiant į tai, kad visų fondui skirtų lėšų panaudoti nepavyks. Fondo dydis Priežiūros komiteto sprendimu buvo sumažintas iki 27 mln. Eur, o iš jų savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimui skirta lėšų suma siekia 22,81 mln. Eur (ir tikėtina, kad ji nebedidės).

Paveiksle Nr. 11 matyti, jog finansavimo sutarčių vertė yra 19 mln. Eur, o tai sudaro apie 51 proc. savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimui skirtų lėšų.

Pav. Nr. 11 Savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimo portfelis 2022 m. pab., mln. Eur

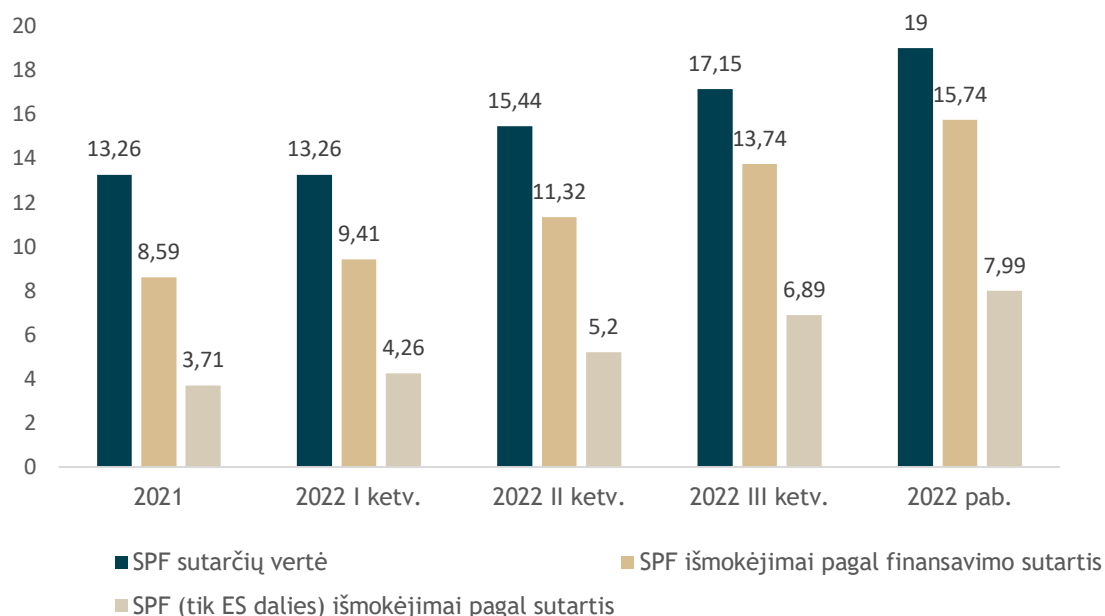

Pagal pateiktus duomenis iki 2022 m. pab. finansavimo sutarčių sudaryta už 19 mln. Eur, šiomis lėšomis įgyvendinami 40 savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimo projektai.

2020 m. viduryje LR aplinkos ministerija patvirtino Klimato kaitos programos kompensacinių išmokų mokėjimo savivaldybių viešųjų pastatų atnaujinimui tvarkos aprašą, pagal kurį SPF lėšomis finansuotiems projektams 2020 m. buvo skirta 30 proc. kompensacinė išmoka. Įvertinus sėkmingus 2020 m. rezultatus, LR aplinkos ministerija nusprendė papildomai skirti 5 mln. Eur 2021 m. savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimo projektų įgyvendinimui. Kompensacinės išmokos siekė iki 30 proc. projekto vertės, o nuo 2022 m. liepos mėn. Klimato kaitos kompensacinę išmoką pakeitė 50 proc. projektų vertės siekiantis finansavimas modernizavimo fondo lėšomis.

Paveiksle Nr. 12 pateikta savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimo projektų finansavimo sutarčių vertės dinamika bei išmokėjimai nuo 2021 m.

Pav. Nr. 12 Savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimo finansavimo sutarčių vertė ir išmokėjimai per 2022 m., mln. Eur

2.3. VANDENTVARKA – GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO BEI NUOTEKŲ SURINKIMO TINKLŲ PLĖTRA IR REKONSTRUKCIJA

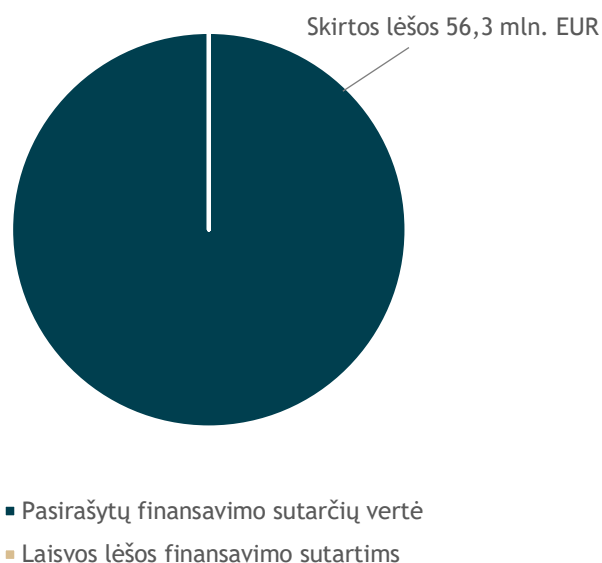
VIPA nuo 2019 m. finansuoja vandentvarkos sektoriaus projektus, apimančius geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų surinkimo tinklų plėtrą ir rekonstrukciją. Šiuos projektus įgyvendina viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų surinkimo tvarkytojai. Finansavimas, skirtas vandentvarkos sektoriui, sudaro apie 7 proc. VIPA portfelio, t. y. 56,3 mln. Eur iš visų 765,7 mln. Eur VIPA sutelktų lėšų. Vandentvarkos sektoriaus projektai yra finansuojami:

- Vandentvarkos fondo (toliau – VF) lėšomis teikiant ilgalaikes paskolas geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų surinkimo tinklų plėtros ir rekonstrukcijos projektams. Finansavimas VF lėšomis nuotekų surinkimo tinklų plėtros projektams taip pat yra derinamas su grąžinamosios subsidijos priemone „Nuotekų surinkimo tinklų plėtra“, projektus finansuojant „vieno langelio“ principu. Paskolų teikimui iš VF yra numatyta 30 mln. Eur.
- Grąžinamosios subsidijos forma pagal priemonę „Nuotekų surinkimo tinklų plėtra“, kuriai skirta 26,3 mln. Eur (priemonė Nr. 05.3.2-VIPA-T-024).

Šiais projektais yra siekiama gerinti geriamojo vandens tiekimo kokybę ir prieinamumą, taip pat mažinti nuotekų sukeltą taršą. Svarbu paminėti, kad nuotekų surinkimo tinklų plėtros projektai prisideda prie Miestų nuotekų valymo direktyvos įgyvendinimo Lietuvoje. Lietuva šiuo metu vis dar neužtikrina daugiau kaip 2 tūkst. gyventojų turinčiose aglomeracijose tinkamo miestų nuotekų surinkimo ir valymo sistemos.

Visų vandentvarkos sektoriaus projektų finansavimui skirtų lėšų finansavimo sutartys siekia 56,3 mln. Eur ir sudaro 100 proc. skirto finansavimo.

**Pav. Nr. 13 Vandentvarkos infrastruktūros modernizavimo portfelis
2022 m. pab., 56,3 mln. Eur**

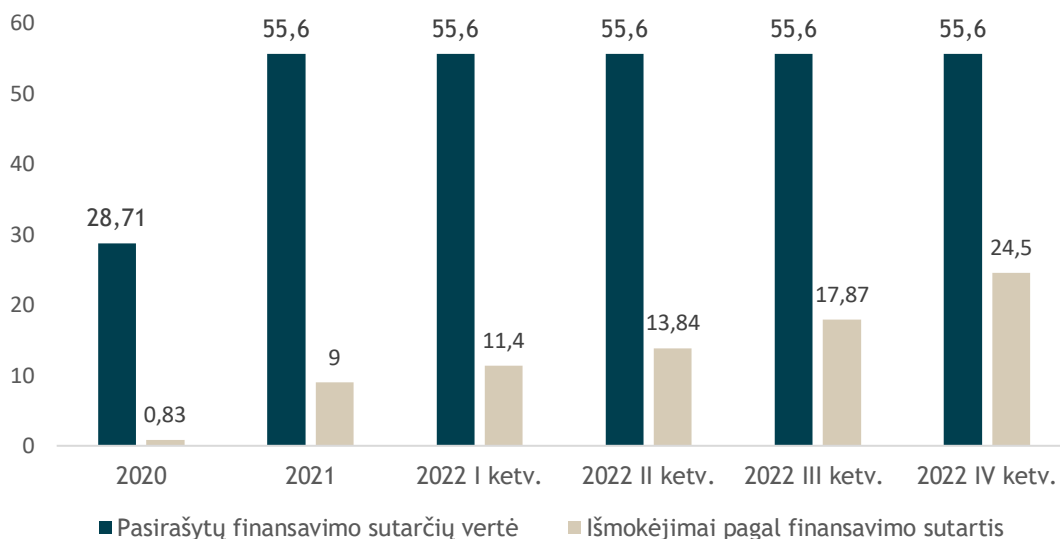

Nuotekų surinkimo tinklų plėtra yra aukšto prioriteto investicijų sritis šalyje, todėl vandentvarkos sektoriaus projektų finansavimo struktūra tai atspindi: būtent nuotekų surinkimo tinklų plėtrai teikiama grąžinamosios subsidijos dalis nuo 2019 m. iki 2020 m. pabaigos padidėjo nuo 50 proc. iki maksimalios galimos 90 proc. ribos. Tokį LR aplinkos ministerijos sprendimą lėmė noras paskatinti vandens tiekimo ir nuotekų valymo įmones investuoti į nuotekų surinkimo tinklų plėtrą, siekiant kuo greičiau ištaisyti pažeidimą, užfiksuotą pagal Miestų nuotekų valymo direktyvą. Įmonėms sudaryta galimybė investuoti ne tik savo aglomeracijoje, bet ir kitose, ypač tokiose, kuriose veikiančios regioninės vandens tiekimo ir nuotekų valymo įmonės yra silpnos finansinės būklės ir pačios vykdyti didelės apimties investicijų negali. Tikimasi, kad tai ilgalaikėje perspektyvoje paskatins vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo įmonių jungimąsi ir šio sektoriaus veiklos efektyvinimą.

Pagal sudarytas finansavimo sutartis, iki 2021 m. pabaigos buvo išmokėta 9 mln. Eur. Iki 2022 m. pabaigos buvo išmokėta 24,5 mln. Eur. Visi vandentvarkos projektai turi būti užbaigti iki 2023 metų pabaigos.

Paveiksle Nr. 14 yra pateikta vandentvarkos infrastruktūros projektų finansavimo sutarčių vertės dinamika bei išmokėjimai nuo 2020 m.

Pav. Nr. 14 Vandentvarkos infrastruktūros finansavimo sutarčių vertė ir išmokėjimai, mln. Eur

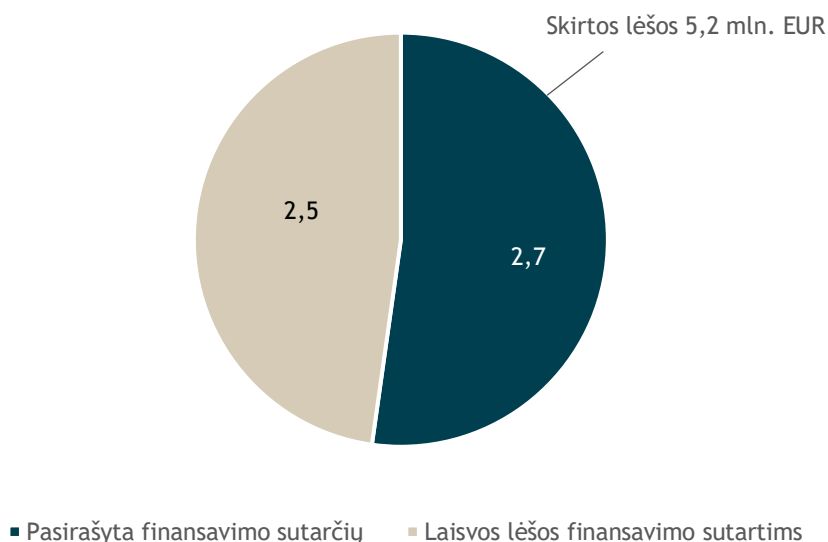

2.4. KULTŪROS PAVELDO INFRASTRUKTŪRA IR AKTUALIZAVIMAS

Nuo 2019 m. VIPA sudaro galimybę finansuoti kultūros paveldo objektų atnaujinimo ir įveiklinimo projektus. Kultūros paveldo infrastruktūros projektai yra finansuojami Kultūros paveldo fondo (toliau – KPF) lėšomis, kuriam skirta 3,2 mln. Eur. KPF veiklas VIPA įgyvendina kartu su viešųjų pirkimų būdu atrinktu finansų tarpininku – Šiaulių banku.

Paveiksle Nr. 15 matyti, kad paskolų sutartys 2022 m. pabaigoje siekia 2,7 mln. Eur ir sudaro apie 85 proc. kultūros paveldo infrastruktūros projektams skirtų lėšų.

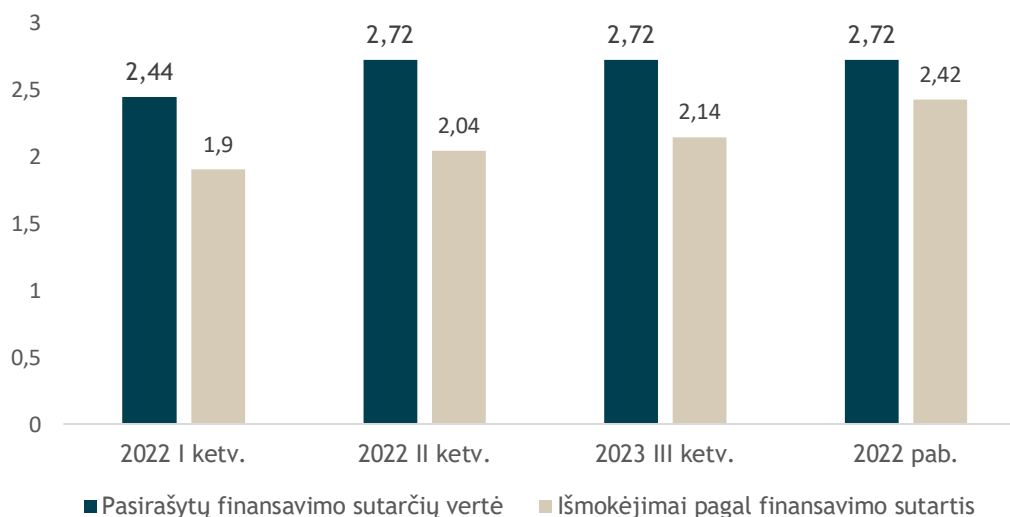
Pav. Nr. 15 Kultūros paveldo modernizavimo portfelis 2022 m., mln. Eur

Turizmo sektorių (kuriame kultūros paveldo objektų valdytojai dažniausiai teikia savo paslaugas) pandemija paveikė stipriai ir tiesiogiai, o sektoriaus atgaivinimas nebus toks greitas. Nepaisant to, susidomėjimas KPF, kaip finansine priemone, yra nemažas net ir po 2020-ųjų – pandemijos metų. Vis dėlto Šiaulių bankas, vertindamas per KPF pateiktas paraiškas, privalo įvertinti pareiškėjų kredito riziką, tad dalis projektų negali būti finansuojami.

Paveiksle Nr. 16 yra pateikiama Kultūros paveldo infrastruktūros paskolų sutarčių vertės ir išmokėjimų pagal paskolų sutartis dinamika per 2022 m.

Pav. Nr. 16 Kultūros paveldo infrastruktūros projektų paskolų sutarčių vertė ir išmokėjimai per 2022 m, mln. Eur

2.5. MOKSLO ĮSTAIGŲ INFRASTRUKTŪRA

Mokslo įstaigų infrastruktūros projektus VIPA pradėjo finansuoti nuo pat VIPA veiklos pradžios, kai 2013 m. VIPA finansavo bendrabučių modernizavimo didinant energinį efektyvumą projektus pagal sąlyginės paskolos sutartį su Europos investicijų banku. Pagal šią priemonę projektams buvo teikiamos ilgalaikės paskolos ir jie buvo baigti įgyvendinti 2016 metais, o nuo to laiko iki pat 2020 m. naujų finansavimo galimybių mokslo įstaigų infrastruktūrai nebuvo sudaryta.

2020 m. pradžioje VIPA paskelbė ilgalaikių paskolų teikimo galimybę mokslo įstaigos infrastruktūros projektams. Ši finansavimo galimybė, sudaryta įgyvendinant 2020–2023 m. VIPA veiklos strateginio plano tikslus, yra reikšminga tuo, kad finansuojama VIPA nuosavo kapitalo lėšomis. Šios priemonės lėšomis gali būti finansuojami tiek energinio efektyvumo, tiek rekonstrukcijos ar kitokie infrastruktūros projektai. Tokios sąlygos buvo sudarytos atsiliepiant į aukštojo ir profesinio mokymo įstaigų išsakytą poziciją, kad vien tik energinio efektyvumo didinimo priemonių finansavimas nepadengia aukštojo mokslo ir profesinio mokymo įstaigų poreikio.

2021 m. pasirašytų sutarčių vertė sudarė 7 mln. Eur.

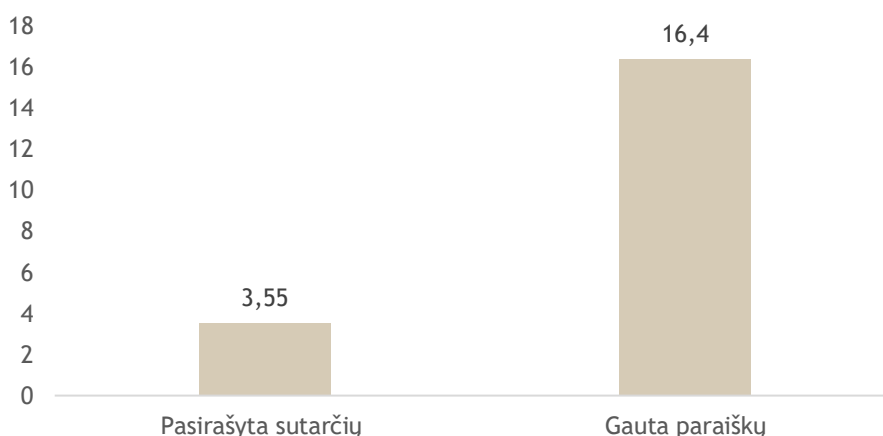
2022 m. buvo baigti įgyvendinti 3 projektai, kurių bendra vertė - 2,5 mln. Eur. Įgyvendinami projektai 2022 m. vykdė projektavimo veiklas ir 2023 m. planuoja pradėti vykdyti rangos darbus.

2.6. ŽALIEJI ĮMONIŲ PROJEKTAI IR INVESTICINĖ PLATFORMA TIPS

VIPA, kryptingai įgyvendindama savo veiklos strategiją, siekia sudaryti galimybes finansuoti įvairius „žaliuosius“ projektus, įskaitant ne tik energijos vartojimo efektyvumo didinimo, bet ir atsinaujinančių energijos išteklių.

Siekdama sutelkti skirtingus finansavimo šaltinius, VIPA ir valstybės kapitalo „Lietuvos energijos“ grupei priklausanti energijos skirstymo bendrovė „Energijos skirstymo operatorius“ (ESO) 2018 m. liepos 12 d. įsteigė komanditinę ūkinę bendriją „Energijos efektyvumo finansavimo platforma“ (toliau – EEFP). EEFP finansuojama ESO ir tarptautinių finansų institucijų lėšomis – 10 mln. Eur skyrė ESO, o 2019 m. buvo pasirašyta 12,5 mln. Eur paskolos sutartis su Europos investicijų banku. Teigiamą sprendimą pradėti derybas dėl galimo paskolos suteikimo EEFP priėmė ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas. Tačiau 2020 m. ESO raštu informavo VIPA, kad 2021–2030 m. laikotarpiu neturės poreikio tokiems energetinio efektyvumo sutaupymams, kuriuos galėtų generuoti EEFP, todėl dalyvavimas EEFP veikloje ESO tampa nebeaktualus. 2021 m. pavasarį ESO iš investicinės platformos pasitraukė, o 2021 m. rugsėjo 24 d. į EEFP priimtas naujas komanditorius - Europos energijos efektyvumo fondas. Kartu su nauju komanditoriumi buvo nuspręsta pakeisti ir pavadinimą, todėl nuo 2021 m. IV ketv. EEFP vadinasi - komanditinė ūkinė bendrija „Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas“ (toliau - komanditinė ūkinė bendrija „Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas“ arba TIPS).

Pav. Nr. 17 Žaliųjų įmonių projektų paskolų sutarčių ir paraiškų vertė 2022 m. pabaigoje

Iki 2022 m. pabaigos buvo suteiktas finansavimas atsinaujinančių energijos išteklių plėtros projektams už 3,55 mln. Eur, o bendra gauta paraiškų vertė siekė 16,4 mln. Eur.

2.7. TIPINĖS GAMYBOS PASKIRTIES PASTATŲ LAISVOSIOSE EKONOMINĖSE ZONOSE, PRAMONĖS PARKUOSE IR KITOSE PRAMONINĖSE TERITORIJOSE (LEZ) ĮRENGIMAS

2022 m. gegužės 30 dieną VIPA paskelbė kvietimą teikti paraiškas tipinių gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose Lietuvos Respublikos pramoninėse teritorijose statybos darbams finansuoti (LEZ). Iki 2022 m. III ketv. pabaigos buvo gautos 8 paraiškos, bendra prašomų suteikti paskolų suma viršijo finansinei priemonei skirtą biudžetą. 2022 m. rugsėjo 29 d. pasirašyta pirmoji paskolos sutartis su Klaipėdos laisvosios ekonominės zonos valdymo bendrovės dukterine įmone dėl 4,88 mln. Eur paskolos suteikimo 4 sublokuotų tipinių gamybos paskirties pastatų statybai. 2022 m. gruodžio 21 d. pasirašyta paskolos sutartis su UAB “Northtown Vilnius” dėl 9,5 mln. Eur paskolos suteikimo mokslo paskirties pastato statybai.

2.8. MAŽOJI RENOVACIJA

2022 m. birželio mėn. VIPA patvirtintas Paskolų, skirtų mažosios renovacijos projektų įgyvendinimui, suteikimo tvarkos aprašas. Projektams įgyvendinti finansavimas bus skiriamas iš VIPA kapitalo. Pagal Aplinkos projektų valdymo agentūros (toliau - APVA) kvietimo “Daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimo (mažoji renovacija)” sąlygas mažosios renovacijos projektams skiriama iki 80 proc. subsidija. Per 2022 m. vyko potencialių pareiškėjų individualios konsultacijos dėl finansavimo sąlygų. Dėl APVA palankesnių projektų finansavimo sąlygų VIPA mažosios renovacijos produktui potencialių projektų sąrašo nepavyko suformuoti, todėl nuspręsta Mažosios renovacijos produkto nebetęsti.

2.9. KITA SVARBI VEIKLA

2020 m. LR Vyriausybės pavedimu buvo nuspręsta, kad VIPA atstovaus Lietuvą 3 Jūrų Inicijatyvos Investiciniame Fonde (toliau – 3SIIF), investavusi 20 mln. Eur bei prisijungusi prie 3SIIF valdymo organų (valdybos ir stebėtojų tarybos). Šiuo tikslu 2020-2021 m. VIPA kapitalas buvo padidintas 20 mln. Eur. 3SIIF tikslas – investuoti į transporto, energetikos ir skaitmeninę infrastruktūrą 3 Jūrų iniciatyvos šalyse ir padėti įveikti atskirų ES regionų vystymosi skirtumus. Svarbus 3SIIF vaidmuo – papildyti ir sustiprinti atskirų šalių kapitalo panaudojimą ir ES finansines priemones.

2021 metų I ketv. VIPA sėkmingai prisijungė prie 3SIIF, o vasario mėnesį VIPA atstovai buvo paskirti į 3SIIF valdybą ir stebėtojų tarybą. Per 2022 metus į 3SIIF iš įsipareigotų 20 mln. Eur buvo įnešta 10,93 mln. Eur.

III. VIPA VALDYMAS

VIPA valdymas vykdomas dviem lygiais - stebėtojų tarybos, atliekančios priežiūros ir kontrolės funkcijas, ir valdybos, atliekančios valdymo funkcijas. Nustatytoji VIPA valdymo organų struktūra atitinka tarptautinius ir nacionalinius korporatyvinio valdymo principus, užtikrina profesionalią priežiūrą ir efektyvų valdymą. Vadovaujantis VIPA veiklą reglamentuojančių teisės aktų ir priežiūros institucijos taikomų reikalavimų nuostatomis dėl organų narių atrankos, skyrimo ir atleidimo, užtikrinama, kad atrenkant naujus narius būtų vertinama jų patirtis, kvalifikacija ir reputacija teisėsaugos ir priežiūros institucijose. Valdymo organų veikla reglamentuota VIPA vidaus dokumentuose, už veiklos rezultatus atsiskaitoma stebėtojų tarybos/valdybos veiklos ir rezultatų vertinimo ataskaitose.

VIPA valdymo organai:

- visuotinis akcininkų susirinkimas;
- stebėtojų taryba;
- valdyba;

- generalinis direktorius.

3.1. VISUOTINIS AKCININKŲ SUSIRINKIMAS

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias bendrovės organas. Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams prilyginami priimti raštiški vienintelio akcininko sprendimai. Išlygų dėl specialiųjų teisių ar balsavimo apribojimų 2021 metais nenustatyta.

Pagrindinės visuotinio akcininkų susirinkimo funkcijos yra:

- keisti bendrovės įstatus;
- rinkti ir atšaukti stebėtojų tarybą bei jos narius;
- rinkti ir atšaukti auditorių ar audito įmonę metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditui atlikti, nustatyti audito paslaugų apmokėjimo sąlygas;
- tvirtinti metinių finansinių ataskaitų rinkinį;
- priimti sprendimą dėl pelno (nuostolių) paskirstymo;
- tvirtinti tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį, sudarytą siekiant priimti sprendimą dėl dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo;
- priimti sprendimą dėl dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo;
- priimti sprendimą padidinti įstatinį kapitalą;
- nustatyti bendrovės veiklos vertinamus rodiklius, nuo kurių priklauso bendrovės generalinio direktoriaus mėnesinės algos kintamosios dalies dydis.

3.2. STEBĖTOJŲ TARYBA

Stebėtojų taryba – kolegialus bendrovės veiklą prižiūrintis organas, kurį 4 (ketverių) metų kadencijai renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Stebėtojų tarybą sudaro 5 (penki) nariai, iš kurių 3 (trys) yra nepriklausomi. Naujos kadencijos stebėtojų taryba paskirta 2021 m. lapkričio 12 d. finansų ministro įsakymu Nr. 1K-352 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūra stebėtojų tarybos sudarymo“. Trečioji nepriklausoma stebėtojų tarybos narė į VIPA stebėtojų tarybą paskirta 2022 m. gegužės 2 d. finansų ministro įsakymu Nr. 1K-154 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūros stebėtojų tarybos nario skyrimo“. Stebėtojų taryba užtikrina bendrovės ir akcininko interesų atstovavimą, atskaitomybę akcininkui, objektyvią VIPA veiklos ir jos valdymo organų priežiūrą ir nešališką rekomendacijų teikimą.

Stebėtojų tarybos darbo tvarką nustato jos priimtas darbo reglamentas, vykdydama savo veiklą, ji rengia šiuos dokumentus:

- metinį stebėtojų tarybos veiklos planą,
- metinę stebėtojų tarybos veiklos ataskaitą,
- posėdžių protokolus ir nutarimus,
- stebėtojų tarybos savo veiklos vertinimo anketas.

Stebėtojų tarybos narių atranka

Stebėtojų tarybos narių atranka vykdoma vadovaujantis Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631 patvirtintu Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkama kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo nustatytais reikalavimais, pagal kuriuos ne mažiau nei 1/2 stebėtojų tarybos narių turi būti nepriklausomi pagal nepriklausomumo kriterijus ir atitikti nustatytuosius bendruosius ir specialiuosius finansų, strateginio planavimo, ūkio šakos, kurioje veikia įmonė, ir rizikų valdymo sričių reikalavimus.

Pagrindinės stebėtojų tarybos funkcijos:

- svarstyti ir tvirtinti bendrovės veiklos strategiją, analizuoti ir vertinti informaciją apie bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimą, šią informaciją teikti eiliniam visuotiniam akcininkų susirinkimui;
- rinkti valdybos narius, atšaukti juos iš pareigų;
- prižiūrėti valdybos ir bendrovės vadovo bei jo pavaduotojų veiklą;
- svarstyti generalinio direktoriaus teikiamą kandidato, kuris užimtų vidaus audito tarnybos vadovo arba vidaus auditoriaus pareigas, kai nusteigiama vidaus audito tarnyba, kandidatūrą ir jai pritarti;
- pateikti visuotiniam susirinkimui atsiliepinimus ir (arba) pasiūlymus dėl bendrovės veiklos strategijos projekto ir planuojamų pasiekti strateginio laikotarpio veiklos rodiklių prieš Finansų ministerijai nustatant valstybės valdomų įmonių, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Finansų ministerija arba yra akcijų valdytoja, planuojamus pasiekti pagrindinius veiklos rodiklius, dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio, dėl pelno (nuostolių) paskirstymo projekto ir bendrovės metinio pranešimo, taip pat dėl valdybos, generalinio direktoriaus bei jo pavaduotojo veiklos, dėl bendrovės valdybos patvirtintos bendrovės strategijos ir jos įgyvendinimo atskirais kalendorinių metų ketvirčiais;
- pateikti visuotiniam susirinkimui atsiliepinimus ir pasiūlymus sprendimo dėl dividendų už trumpesnę nei finansiniai metai laikotarpį skyrimo projekto ir jam priimti sudaryto tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio bei parengto tarpinio pranešimo;
- pritarti bendrovės valdybos tvirtinamai bendrovės valdymo struktūrai ir darbuotojų pareigybėms;
- pritarti bendrovės valdybos sprendimams dėl bendrovės tapimo kitų juridinių asmenų steigėja, dalyve;
- pritarti bendrovės valdybos sprendimams dėl bendrovės filialų ir atstovybių steigimo ar jų veiklos nutraukimo, jų vadovų skyrimo ir atšaukimo.

Stebėtojų tarybos nariai (2022 m. gruodžio 31 d. duomenimis)

Vardas, pavardė	Darbovietės, pareigos	Išsilavinimas	Kadencijos trukmė	Kadencijos pradžia
Aurimas Maždžierius (nepriklausomas narys, stebėtojų tarybos pirmininkas)	MB „CARGOBIKE LT“ steigėjas ir vadovas, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tarybos narys, UAB „DriveWealth Lithuania“ vadovas	Vilniaus universitetas, ekonomikos bakalauras Baltic Management Institute, verslo administravimo magistras	1,2 m.	2021 11 12
Irma Patapienė (Finansų ministerijos atstovė, stebėtojų tarybos pirmininko pavaduotoja)	LR finansų ministerijos Investicijų departamento vyresnioji patarėja, UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ valdybos narė	Kauno technologijos universitetas, verslo administravimo ir vadybos magistrė	1,2 m.	2021 11 12
Kristina Navickienė (nepriklausoma narė)	UAB „LITESKO“ ir UAB „Vilniaus energija“ finansų direktorė	Vilniaus universitetas, statistikos bakalaurė ir ekonomikos magistrė	1,2 m.	2021 11 12
Lina Liubauskaitė (Vyriausybės kanceliarijos atstovė)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos politikos grupės vadovė, UAB „Žemės ūkio paskolų ir garantijų fondas“ stebėtojų tarybos narė	Vilniaus universitetas, ekonomikos bakalaurė	1,2 m.	2021 11 12
Jolanta Diaukštienė (nepriklausoma narė)	Advokatų profesinės bendrijos Norkus ir partneriai „Cobalt“ personalo vadovė	Vilniaus universitetas, tarptautinio verslo ir ekonomikos magistrė	8 mėn.	2022 05 02

Stebėtojų tarybos kompetencijos

Kokybiškai stebėtojų tarybos veiklai per 2022 metus buvo užtikrintos visos reikalingos kompetencijos, atsižvelgiant į VIPA veiklos apimtį ir stebėtojų tarybos atsakomybę, priimamus sprendimus ir vykdomą priežiūrą.

Stebėtojų tarybos narių kompetencijos šiose srityse:

Finansų (finansų valdymo, finansų analizės ar audito) srityje: Aurimas Maždžierius (*stebėtojų tarybos pirmininkas, MB „CARGOBIKE LT“ steigėjas ir vadovas, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tarybos narys, UAB „DriveWealth Lithuania“ vadovas*), Kristina Navickienė (*nepriklausoma stebėtojų tarybos narė, UAB „LITESKO“ ir UAB „Vilniaus energija“ finansų direktorė*), Irma Patapienė (*stebėtojų tarybos narė, stebėtojų tarybos pirmininko pavaduotoja, Finansų ministerijos Investicijų departamento vyresnioji patarėja, UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ valdybos narė*).

Strateginio planavimo ir valdymo srityje: Aurimas Maždžierius (*stebėtojų tarybos pirmininkas, nepriklausomas stebėtojų tarybos narys, MB „CARGOBIKE LT“ steigėjas ir vadovas, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tarybos narys, UAB „DriveWealth Lithuania“ vadovas*), Irma Patapienė (*stebėtojų tarybos narė, stebėtojų tarybos pirmininko pavaduotoja, Finansų ministerijos Investicijų departamento vyresnioji patarėja, UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ valdybos narė*), Lina Liubauskaitė (*stebėtojų tarybos narė, Vyriausybės Ekonomikos politikos grupės vadovė, UAB „Žemės ūkio paskolų ir garantijų fondas“ stebėtojų tarybos narė*), Jolanta Diaukštienė (*nepriklausoma stebėtojų tarybos narė, advokatų profesinės bendrijos Norkus ir partneriai „Cobalt“ personalo vadovė*), Kristina Navickienė (*nepriklausoma stebėtojų tarybos narė, UAB „LITESKO“ ir UAB „Vilniaus energija“ finansų direktorė*).

Ūkio šakos, kurioje veikia įmonė, srityje: Lina Liubauskaitė (*stebėtojų tarybos narė, Vyriausybės Ekonomikos politikos grupės vadovė, UAB „Žemės ūkio paskolų ir garantijų fondas“ stebėtojų tarybos narė*), Irma Patapienė (*stebėtojų tarybos narė, stebėtojų tarybos pirmininko pavaduotoja, Finansų ministerijos Investicijų departamento vyresnioji patarėja, UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ valdybos narė*).

Investicijų ir finansinių priemonių portfelio valdymo ir rizikos vertinimo srityse: Aurimas Maždžierius (*stebėtojų tarybos pirmininkas, MB „CARGOBIKE LT“ steigėjas ir vadovas, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tarybos narys, UAB „DriveWealth Lithuania“ vadovas*), Irma Patapienė (*stebėtojų tarybos narė, stebėtojų tarybos pirmininko pavaduotoja, Finansų ministerijos Investicijų departamento vyresnioji patarėja, UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ valdybos narė*).

Stebėtojų tarybos posėdžiai ir priimti sprendimai

Per 2022 metus įvyko 15 (penkiolika) stebėtojų tarybos posėdžių.

- priimtų sprendimų – 50;
- svarstyta klausimų – 71 .

Stebėtojų taryba savo veiklą organizuoja kiekvienų metų pradžioje sudarydama stebėtojų tarybos metinį posėdžių planą, kuriame detalizuojamas iš anksto suplanuotos stebėtojų tarybos posėdžių datos bei planuojami svarstyti svarbiausi klausimai. 2022 metų eigoje parengta ir patvirtinta stebėtojų tarybos metinė veiklos ataskaita, organizuotos strateginės sesijos, kurių metų parengtas, įvertintas ir patvirtintas VIPA 2022 - 2024 metų strateginis veiklos planas, periodiškai vertinti tiek metiniai, tiek ketvirtiniai veiklos finansiniai rezultatai bei pasiekti strateginiai rodikliai, vykdyta VIPA 2022 - 2024 metų strateginio veiklos plano peržiūra, suformuotos VIPA valdybos kompetencijos, vykdyta valdybos nepriklausomų narių atranka, pritarta atnaujinti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos, Kainodaros, Korupcijos prevencijos politikoms taip pat naujai tvirtinamoms Atlygio, Interesų konfliktų valdymo bei Tvarumo politikoms, spęsti kiti aktualūs VIPA veiklos priežiūros ir vidaus kontrolės sistemos stebėsenos ir vystymo klausimai.

Stebėtojų tarybos narių dalyvavimas posėdžiuose 2022 m.

Stebėtojų tarybos nario vardas ir pavardė	Lankomumas (%)
Aurimas Maždžierius	100
Irma Patapienė	100
Kristina Navickienė	100
Lina Liubauskaitė	90
Jolanta Diaukštienė	90

Nepriklausomų stebėtojų tarybos atlygis 2022 m.

Atsižvelgiant į LR Valstybės tarybos įstatymo pakeitimus ir Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 3 d. nutarimu Nr. 794 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 14 d. nutarimo Nr. 1092 „Dėl Valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių valdybų narių atlygio skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir valdybos narių civilinės atsakomybės draudimo“ pakeitimo“ patvirtinto Atlygio valstybės valdomų įmonių ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių organų nariams mokėjimo tvarkos aprašo nuostatas, atlygio už veiklą VIPA stebėtojų taryboje dydžiai bei mokėjimo principai buvo peržiūrėti ir pakeisti. Finansų ministro 2022 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. 1K-352 „Dėl finansų ministro 2021 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. 1K-352 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūra stebėtojų tarybos sudarymo“ pakeitimo“ stebėtojų tarybos nariams mokamas atlygis pakeistas sekančiais:

- VIPA stebėtojų tarybos pirmininkui - 1/3 VIPA vadovo 2021 metų vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio;
- VIPA nepriklausomam stebėtojų tarybos nariui - 1/4 VIPA vadovo 2021 metų vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio;
- VIPA stebėtojų tarybos nariui valstybės tarnautojui - 1/8 VIPA vadovo 2021 metų vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio.

Stebėtojų tarybos nariui atlygis mokamas už praėjusį mėnesį ne vėliau nei per 10 kalendorinių dienų nuo to mėnesio pabaigos. Iš viso per 2022 metus VIPA stebėtojų tarybai priskaičiuotas atlygis detalizuotas lentelėje apačioje.

Už veiklą stebėtojų taryboje 2022 m. nepriklausomiems stebėtojų tarybos nariams iš viso išmokėta (prieš mokesčius, Eur)

Stebėtojų tarybos nario vardas ir pavardė	Suma (Eur)
Aurimas Maždžierius (nepriklausomas narys, stebėtojų tarybos pirmininkas)	14 612,96
Irma Patapienė (Finansų ministerijos atstovė, stebėtojų tarybos pirmininko pavaduotoja)	5 097,60
Jolanta Diaukštienė (nepriklausoma stebėtojų tarybos narė)	7 799,84
Lina Liubauskaitė (Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos atstovė)	5 097,60
Kristina Navickienė (nepriklausoma stebėtojų tarybos narė)	10 409,84

3.3. VALDYBA

Valdyba yra kolegialus VIPA valdymo organas, kurio darbo tvarką nustato jos priimtas valdybos darbo reglamentas. Valdyba užtikrina bendrovės strategijos įgyvendinimą, tinkamą bendrovės valdyseną, atsižvelgiant į akcininko interesus ir įstatymų bei VIPA vidaus politikų nuostatas, rizikos valdymo sistemos sudarymą ir jos veikimo kontrolę. Finansų ministro 2021 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 1K-230 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūros įstatinio kapitalo padidinimo ir finansų ministro 2013 m. vasario 8 d. įsakymo Nr. 1K-059 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūros įstatų patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeistas valdybos narių skaičius. Nustatyta, jog valdybą sudaro 5 (penki) nariai: 2 (du) VIPA darbuotojai ir 3 (trys) nepriklausomi nariai. 2 (du) iš 3 (trijų) nepriklausomų valdybos narių į VIPA valdybą paskirti 2022 m. balandžio 27 d. Trečiasis nepriklausomas narys į pareigas paskirtas 2022 m. liepos 5 d. Pagrindinės valdybos funkcijos:

- svarstyti ir tvirtinti:
- bendrovės metinį pranešimą;
- bendrovės tarpinį pranešimą;
- bendrovės valdymo struktūrą ir darbuotojų pareigybes;
- pareigybes, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka;
- nustatyti bendrovės generalinio direktoriaus atrankos konkurso tvarką, rengti ir atšaukti bendrovės generalinį direktorių, nustato jo atlyginimą, kitas darbo sutarčių sąlygas, tvirtinti pareiginius nuostatus, skatinti ir skirti nuobaudas. Nustatant bendrovės generalinio direktoriaus atlyginimą vadovaujamosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimu Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ ir Visuotinio susirinkimo nustatytais Bendrovės veiklos vertinamais rodikliais, nuo kurių priklauso bendrovės generalinio direktoriaus mėnesinės algos kintamosios dalies dydis. Sprendimas dėl konkrečių bendrovės generalinio direktoriaus mėnesinės algos pastoviosios ir kintamosios dalių dydžio priimamas gavus visuotinio susirinkimo pritarimą;
- priimti sprendimus:
- bendrovei tapti kitų juridinių asmenų steigėja, dalyve;
- steigti bendrovės filialus ir atstovybes ar nutraukti jų veiklą, skirti ir atšaukti jų vadovus;
- dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 (viena dvidešimtoji) bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos (skaičiuojama atskirai kiekvienai sandorio rūšiai);
- dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 (viena dvidešimtoji) bendrovės įstatinio kapitalo, įkeitimo ir hipotekos (skaičiuojama bendra sandorių suma);
- dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 1/20 (viena dvidešimtoji) bendrovės įstatinio kapitalo, įvykdymo laidavimo ar garantavimo;
- įsigyti ilgalaikio turto už kainą, didesnę kaip 1/20 (viena dvidešimtoji) bendrovės įstatinio kapitalo.

Valdyba, vykdydama savo veiklą, rengia šiuos dokumentus:

- metinį valdybos veiklos planą,
- metinę valdybos veiklos ataskaitą,
- posėdžių protokolus ir sprendimų nutarimus,
- valdybos veiklos įsivertinimo anketas.

Valdybos nariai (2022 m. gruodžio 31 d. duomenimis)

Vardas, pavardė	Darbovietės, pareigos	Išsilavinimas	Kadencijos trukmė	Kadencijos pradžia
Gvidas Dargužas (Valdybos pirmininkas)	UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra generalinis direktorius	Šiaulių universitetas, ekonomikos magistras	1 m. 8 mėn.	2021 04 25
Raimonda Lauraitytė (Valdybos narė)	UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra finansų valdymo direktorė	Vilniaus universitetas, ekonomikos bakalaure	1 m. 8 mėn.	2021 04 25
Mindaugas Kyguolis (Nepriklausomas valdybos narys, valdybos pirmininko pavaduotojas)	AB „Lietuvos paštas“ valdybos pirmininkas, VšĮ Garliavos pirminės sveikatos priežiūros centras direktorius	Vytauto Didžiojo universitetas, teisės magistras Kauno technologijos universitetas, finansų vadybos magistras Hamburgo universitetas, teisės ir ekonomikos magistras	0 m. 8 mėn.	2022 04 27
Donatas Voveris (Nepriklausomas valdybos narys)	UAB „Vilniaus planas“ valdybos pirmininkas, MB „D Strategist“ direktorius	ISM vadybos ir ekonomikos universitetas bei BI Norvegijos verslo mokykla, vadybos magistras Vilniaus universitetas, vadybos doktorantas	0 m. 8 mėn.	2022 04 27
Kazys Pupinis (Nepriklausomas valdybos narys)	UAB "Eleport" direktorius, UAB „Eljudris“ akcininkas ir direktorius, SĮ Šiaulių oro uostas valdybos narys	Vilniaus universitetas, Sociologijos bakalauras Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas, Lyginamosios politikos magistras	0 m. 6 mėn.	2022 07 05

Valdybos narių kompetencijos šiose srityse:

- Strateginis veiklos planavimas, vystymas ar pokyčių valdymas, veiklos rizikos analizė ir valdymas, korporatyvinis bei žmogiškųjų išteklių valdymas, fondų steigimas, finansinių priemonių kūrimas ir kapitalo investavimas, valdymas ar kitų finansinių priemonių administravimas ir įgyvendinimas – Gvidas Dargužas (*valdybos pirmininkas, VIPA generalinis direktorius*).
- Strateginis veiklos planavimas, vystymas ar pokyčių valdymas, veiklos rizikos analizė ir valdymas, finansinis planavimas, finansinio plano vykdymo analizė ir kontrolė, korporatyvinis bei žmogiškųjų išteklių valdymas - Mindaugas Kyguolis (*VIPA valdybos pirmininko pavaduotojas, nepriklausomas valdybos narys*). Mindaugui Kyguoliui VIPA taip pat pavesta vykdyti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos organizavimą.
- Finansinis planavimas, finansinio plano vykdymo analizė ir kontrolė, fondų steigimas, finansinių priemonių kūrimas ir kapitalo investavimas, valdymas ar kitų finansinių priemonių administravimas ir įgyvendinimas, strateginis veiklos planavimas, vystymas ar pokyčių valdymas – Raimonda Lauraitytė (*VIPA finansų valdymo direktorė*).
- Strateginis veiklos planavimas, vystymas ar pokyčių valdymas, korporatyvinis bei žmogiškųjų išteklių valdymas, finansinis planavimas, finansinio plano vykdymo analizė ir kontrolė - Donatas Voveris (*VIPA nepriklausomas valdybos narys*).
- Strateginis veiklos planavimas, vystymas ar pokyčių valdymas, fondų steigimas, finansinių priemonių kūrimas ir kapitalo investavimas, valdymas ar kitų finansinių priemonių administravimas ir įgyvendinimas - Kazys Pupinis (*VIPA nepriklausomas valdybos narys*).

Per 2022 m. įvyko 16 valdybos posėdžių.

- priimtų sprendimų – 46;
- svarstytų klausimų – 80.

Valdyba savo veiklą organizuoja kiekvienų metų pradžioje sudarydama valdybos metinį posėdžių planą, kuriame detalizuojamas iš anksto suplanuotos valdybos posėdžių datos bei planuojami svarstyti svarbiausi klausimai. 2022 metais valdybos didžiausiais veiklos prioritetais buvo VIPA nustatytų strateginių rodiklių bei tikslų pasiekimas, vidaus procesų ir procedūrų tobulinimas bei veiklos tęstinumo pokyčių laikotarpiu užtikrinimas.

Valdybos narių dalyvavimas posėdžiuose 2022 m.

Valdybos nario vardas ir pavardė	Lankomumas (%)
Gvidas Dargužas	100 %
Raimonda Lauraitytė	100 %
Donatas Voveris	100 %
Mindaugas Kyguolis	100 %
Kazys Pupinis	100 %

Nepriklausomų valdybos narių atlygis 2022 m.

Vadovaujantis VIPA įstatais, atlygį nepriklausomiems valdybos nariams už veiklą VIPA valdyboje nustato VIPA stebėtojų taryba. VIPA darbuotojams atlygis už dalyvavimą valdybos veikloje nėra mokamas. Nepriklausomiems valdybos nariams atlygis nustatytas VIPA stebėtojų tarybos 2022 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 2022/8-19, jį sudaro:

- pastovioji atlygio dalis - 1800 (vienas tūkstantis aštuoni šimtai) eurų (neatskaičius mokesčių) nepriklausomam bendrovės valdybos nariui, jeigu jis yra bendrovės valdybos pirmininkas, 1300 (vienas tūkstantis trys šimtai) eurų (neatskaičius mokesčių) nepriklausomam bendrovės valdybos nariui, jeigu jis nėra bendrovės valdybos pirmininkas.
- kintamoji atlygio dalis - 30 procentų metinės pastoviosios atlygio dalies, kuri mokama VIPA Atlygio politikoje nustatyta tvarka.

Už veiklą VIPA valdyboje 2022 m. nepriklausomiems valdybos nariams iš viso išmokėta (prieš mokesčius, Eur)

Valdybos nario vardas ir pavardė	Suma (Eur)
Mindaugas Kyguolis (nepriklausomas narys, valdybos pirmininko pavaduotojas)	10 595,00
Donatas Voveris (nepriklausomas valdybos narys)	10 595,00
Kazys Pupinis (nepriklausomas valdybos narys)	7 670,00

3.4. VADOVYBĖ

Bendrovės vadovas yra vienasmenis bendrovės valdymo organas, kuris pagal savo įgaliojimus organizuoja kasdieninę bendrovės veiklą. Nuo 2013 m. gegužės 2 d. generalinio direktoriaus pareigas eina Gvidas Dargužas.

3.5. VIPA PASKOLŲ IR GARANTIJŲ KOMITETAS

VIPA generalinio direktoriaus įsakymu sudarytas patariamasis organas, kuris nagrinėja paraiškų gauti garantiją ar paskolą dokumentus, įvertina garantijos ar paskolos riziką, svarsto ir teikia pasiūlymus VIPA generaliniam direktoriui dėl garantijų ar paskolų teikimo sąlygų, blogų paskolų pertvarkymo, blogų paskolų sutarčių nutraukimo ir (ar) blogų paskolų nurašymo, garantijų arba paskolų administravimo bei atlieka kitas Paskolų ir garantijų komiteto darbo reglamente nustatytas funkcijas. Paskolų ir garantijų komiteto nariais skiriami VIPA darbuotojai. Atlygis VIPA darbuotojams už dalyvavimą komiteto veikloje nėra mokamas.

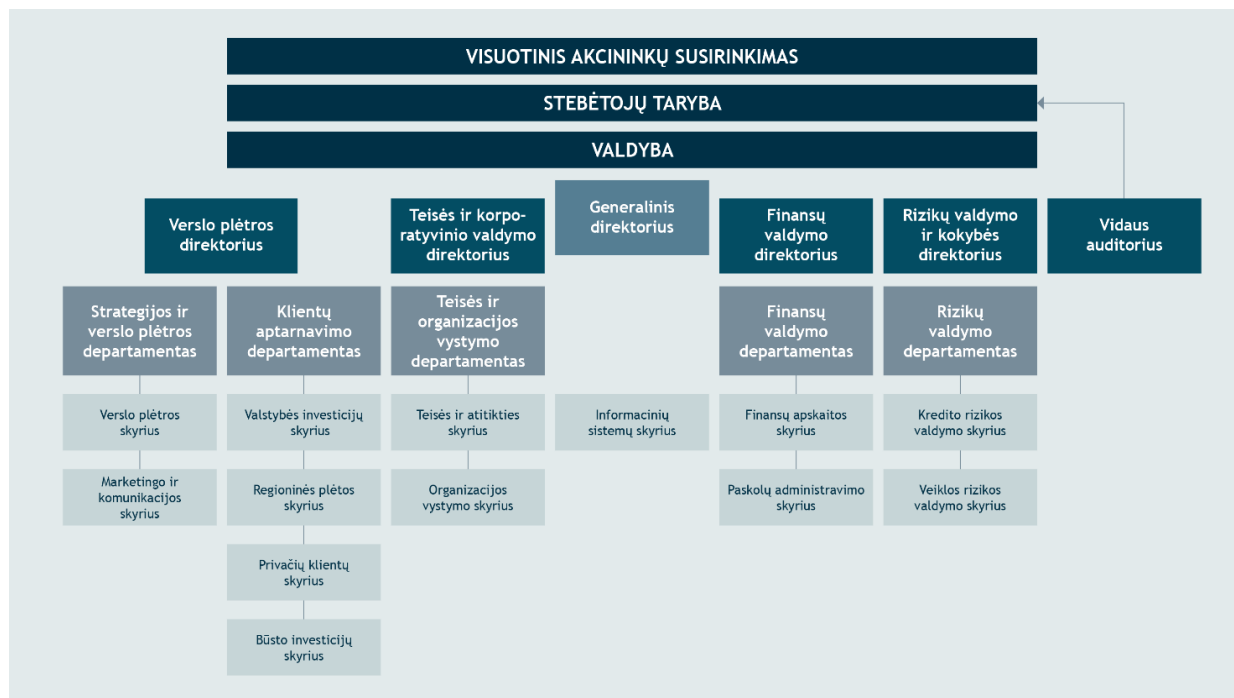
Per 2022 m. buvo sušaukti 58 Paskolų ir garantijų komiteto posėdžiai, 34 iš jų buvo sušaukti dėl lengvatinių daugiabučių sutarčių sąlygų pakeitimo. Posėdžių metu Paskolų ir garantijų komitetas priėmė 137 sprendimus. Iš 137 teigiamų sprendimų 107 teigiami sprendimai buvo susiję su daugiabučiais.

IV. ORGANIZACIJOS STRUKTŪRA IR DARBUOTOJAI

Nuo 2021 m. balandžio 1 d. įgyvendinta nauja VIPA organizacinė struktūra. VIPA organizacinę struktūrą sudaro tokie struktūriniai vienetai: vidaus auditorius, kurio pareigybės nepriklausomumas užtikrinamas numatant jo pavaldumą tiesiogiai stebėtojų tarybai, generalinis direktorius, atitinkamų sričių direktoriai, kurie koordinuoja ir yra atsakingi už verslo vystymą, marketingą, finansų, rizikų ir korporatyvinį valdymą bei teisę. Departamentai ir skyriai atitinkamai suskirstyti pagal pavestų vykdyti funkcijų sritis:

- strateginis planavimas, finansinių priemonių ir paslaugų sukūrimas
- finansinių priemonių įgyvendinimas
- valdysena ir teisinė atitiktis
- rizikos valdymas ir kontrolė
- finansų valdymas, planavimas, stebėseną
- vidaus administravimas, kuris apima veiklos planavimo ir vykdymo priežiūros koordinavimą, personalo valdymą, pirkimų vykdymą, juridinių dokumentų valdymą ir biuro administravimą
- informacinių sistemų (IT) ir duomenų valdymas

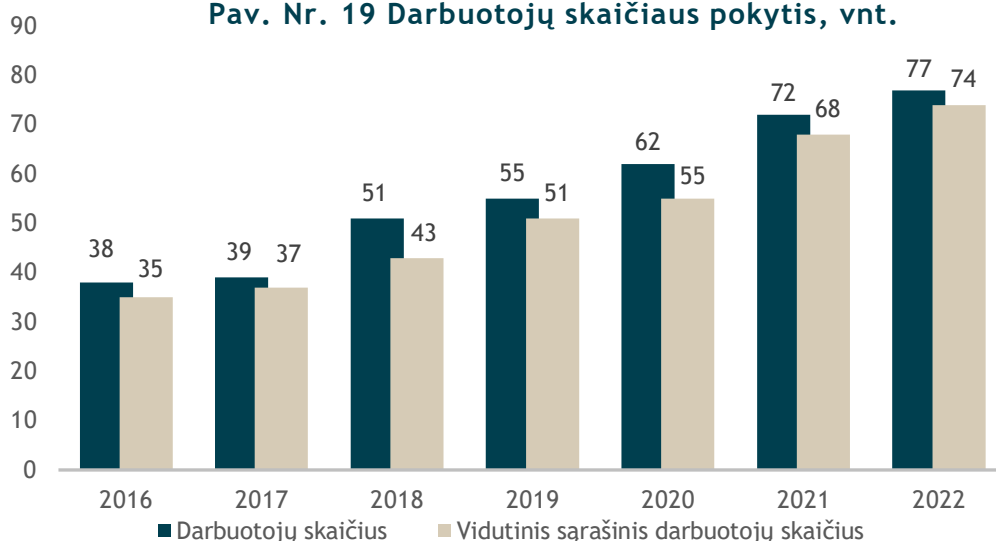
Pav. Nr. 18 VIPA struktūra

4.1. DARBUOTOJAI

2021 m. gruodžio 31 d. VIPA dirbo 82 darbuotojai (iš jų 5 buvo vaiko priežiūros atostogose), 2022 m. vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius – 73,6 darbuotojai. Per 2022 metus buvo priimti 14 naujų darbuotojų.

Pav. Nr. 19 Darbuotojų skaičiaus pokytis, vnt.

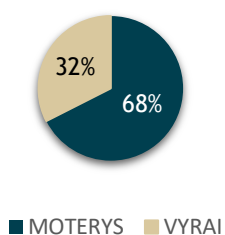
Per 2022 m. savo noru išėjo 4 darbuotojai, 2022 m. darbuotojų savanoriškos kaitos rodiklis buvo 5,44 %. Siekiant išlaikyti minimaliai pastovų kaitos rodiklį, ypatingas dėmesys skiriamas darbuotojų profesiniam tobulėjimui ir įtraukimui. Atsižvelgiant į darbo rinkos tendencijas, periodiškai peržiūrima ir atnaujinama atlygio sistema, skatinanti efektyvumą ir iniciatyvumą, formuojanti ir kitas nefinansinio pobūdžio naudas darbuotojui. Rodiklis skaičiuojamas – po bandomojo laikotarpio savanoriškai išėjusių darbuotojų santykis su vidutiniu darbuotojų skaičiumi nuo metų pradžios iki metų pabaigos, t. y. iki 2022 m. gruodžio 31 d.

Pav. Nr. 20 Darbuotojų kaitos rodiklis, %

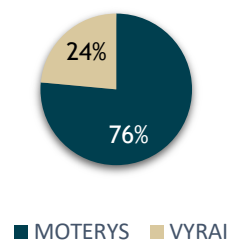

VIPA sudaro lygias galimybes įsidarbinti bei sėkmingai dirbti ir siekti vadovaujančios pozicijos įvairaus amžiaus, lyties ir patirties darbuotojams. Organizacijoje didžiąją darbuotojų dalį sudaro moterys – 68 proc., vyrai atitinkamai sudaro 32 proc. Tarp vadovaujančias pozicijas užimančių darbuotojų pagal lytį vyrauja moterys: iš vadovų 76 proc. yra moterys, atitinkamai vyrų - 24 proc. Vidutinis VIPA dirbančių darbuotojų amžius yra 38,4 metai.

Pav. Nr. 21 Darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį, proc.

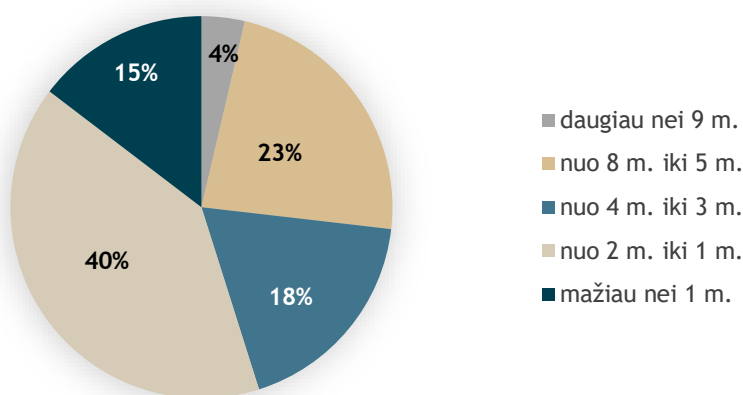

Pav. Nr. 22 Vadovų pasiskirstymas pagal lytį, proc.

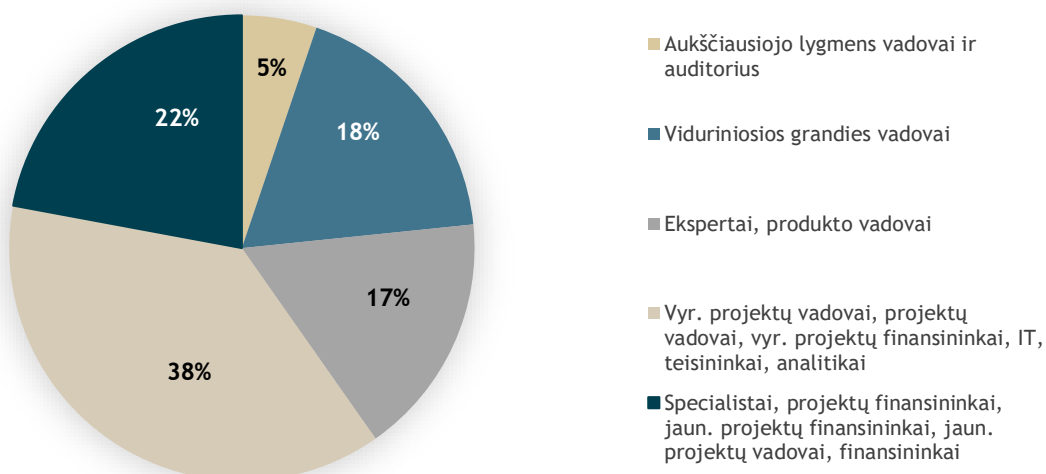
Darbuotojų darbo stažo pasiskirstymas rodo, kad daugiausiai yra darbuotojų, dirbančių nuo 1 iki 2 metų, jie sudaro 40 % visų darbuotojų. Reikšmingą dalį sudaro ir ilgamečiai (nuo 8 metų iki 5 metų dirbantys VIPA) - 23 % visų darbuotojų.

Pav. Nr. 23 Darbuotojų darbo stažas, proc.

Šiuo metu VIPA dirbantys darbuotojai: 5 % yra aukščiausio lygmens vadovai - tai generalinis direktorius, vidaus auditorius, verslo plėtros ir finansų valdymo direktoriai; 18 % vidurinės grandies vadovų vadovauja ekspertams, produkto ir projektų vadovams, IT darbuotojams, teisininkams ir specialistams. Darbuotojų pareigybių pasiskirstymas rodo, kad daugiausiai VIPA dirba vyr. projektų vadovų ir vyr. finansininkų, IT darbuotojų, rizikų valdymo ekspertų / analitikų - jie sudaro 38 % visų VIPA darbuotojų.

Pav. Nr. 24 Darbuotojų pasiskirstymas pagal kategorijas, proc.

4.2. SANTYKIAI SU DARBUOTOJAIS

Žmogiškųjų išteklių planavimas ir valdymas orientuotas į ilgalaikių strateginių tikslų siekimą ir įgyvendinimą, darbuotojų pritraukimą ir efektyviai dirbančių darbuotojų palaikymą, profesionalumo ir ekspertinio lygio kėlimą, motyvacijos ir įsitraukimo didinimą, orientavimo į rezultatų siekimą.

VIPA žmogiškųjų išteklių valdymas yra atliekamas vadovaujantis patvirtinta Žmogiškųjų išteklių planavimo ir valdymo procedūra, kurioje reglamentuotas darbuotojų poreikių planavimas, atranka, priėmimo tvarka, darbuotojų veiklos ir kompetencijų vertinimo organizavimo principai, darbuotojų skatinimas ir motyvavimas, kvalifikacijos kėlimas.

4.3. DARBUOTOJŲ UGDYMAS

VIPA skatina ir investuoja į darbuotojų ugdymą, darbuotojai nuo pat 2022 metų pradžios aktyviai dalyvauja skirtinguose mokymuose, kurie yra skirti tobulinti darbuotojų profesines ir asmenines kompetencijas.

2022 m. II ketv. skyriaus vadovai ir vadovybė dalyvavo viešojo kalbėjimo mokymuose. Šių mokymų metu vadovai sustiprino viešojo kalbėjimo įgūdžius. Gegužės mėnesį visi VIPA darbuotojai dalyvavo pinigų plovimo prevencijos mokymuose, o birželio mėnesį vyko MS Excel mokymai, kuriuose darbuotojai galėjo sudalyvauti pasirinktinai. Darbuotojai taip pat turėjo galimybę patys išsirinkti mokymus, jų nuomone, reikalingus kelti jų profesinę kvalifikaciją.

2022 m. pirmąjį pusmetį didelis dėmesys buvo skiriamas naujai atėjusiems darbuotojams, kuriems paskiriamas mentorius, supažindinantis su VIPA veikla, strateginiais tikslais, vidine tvarka, pagrindinėmis jo pareiginėmis užduotimis. Po bandomojo laikotarpio atliekama darbuotojų apklausa ir įvyksta pokalbis, siekiant išsiaiškinti jo adaptavimosi ir įsitraukimo į veiklą proceso trūkumus ir įvertinti pasiteisinusias pagalbos priemones. Orientuojantis į naujo darbuotojo emocinę būklę išbandymo laikotarpiu, buvo skatinamas vadovo įsitraukimas ir nenutrūkstanti komunikacija. Atliktos apklausos parodė, kad visiems naujai atėjusiems darbuotojams įvedimo procesas vyko sklandžiai. Mentorai už kokybišką naujo darbuotojo mokymą skatinami papildomomis premijomis.

VIPA darbuotojai III ketv. aktyviai mokėsi ir lavino įvairiais savo srities kvalifikacijos žinias: veiklos rizikos skyriaus darbuotojas dalyvavo rizikų valdymo mokymuose, organizacijos vystymo skyriaus darbuotojos dalyvavo personalo valdymo mokymuose ir konferencijoje, o finansų apskaitos skyriaus darbuotoja stiprino savo viešojo sektoriaus apskaitos žinias ir t.t. Taip pat rugsėjo viduryje 5 VIPA vadovai pradėjo 4 mėnesių trukmės seminarų ciklą vadovams „Vadovo laikas“, kuriame vadovai stiprins savo gebėjimus problemų sprendime, bendradarbiavime tarpusavyje ir tobulins savo kompetencijas ir gebėjimus.

2022 m. IV ketvirtį buvo organizuoti net 3 skirtingi mokymai, kurie buvo skirti visiems VIPA darbuotojams: korupcijos prevencijos ir interesų konfliktų mokymai, asmens duomenų apsaugos reikalavimų įgyvendinimo viešajame sektoriuje mokymai ir kibernetinio saugumo ugdymo mokymai. Šie mokymai buvo numatyti 2022 m. metiniame mokymų plane ir kiekvienais metais VIPA darbuotojai atnaujina savo žinias ir įgūdžius šiose srityje ir savo organizacijoje nuolat stengiamės ir motyvuojame, kad visi darbuotojai puoselėtų savo žinias.

Spalio mėnesį visi VIPA vadovai dalyvavo rizikų valdymo mokymuose, kuriuose vadovai pagilino savo žinias apie rizikos valdymo svarbą organizacijoje, rizikos valdymo modelius, įmonės strategiją ir rizikos valdymo politiką.

Darbo Tarybos nariai dalyvavo nuotoliniuose mokymuose „Darbo taryba: funkcijos, veiklos gairės, reikšmė“. Mokymų metu buvo pristatytos darbo tarybos teisės ir pareigos, apibrėžti darbo tarybų ir profesinių sąjungų skirtumai, darbo tarybos veiklos aprėptis, svarbiausi darbo tarybos veiklos reglamento rengimo ir įgyvendinimo aspektai, darbdavio santykiai su darbo taryba (darbdavio teisės ir pareigos) įskaitant informavimą ir konsultavimąsi darbdavio reorganizavimo ir kitais atvejais.

4.4. DARBUOTOJŲ MOTYVAVIMAS

VIPA, būdama socialiai atsakinga ir rūpindamasi savo darbuotojų sveikata, kaip ir ankstesniais metais visiems darbuotojams suteikė sveikatos draudimą. Atsižvelgus į išorinius aplinkos pokyčius, atitinkamai buvo pritaikytos ir pagerintos sveikatos draudimo sąlygos. Nuo 2021 m. VIPA įsitraukė COVID-19 tyrimus, padidino ambulatorinio gydymo sumas, įtraukė papildomas draudimo išmokas kritinių ligų atveju. Sveikatos draudimas suteikia galimybę stiprinti ir tikrinti sveikatą pasirinktose medicinos įstaigose pas geriausius specialistus, pirkti vaistus, atlikti diagnostinius tyrimus, naudotis kitomis sveikatos stiprinimo paslaugomis.

2022 m. suteiktos papildomos naudos VIPA darbuotojams:

- darbuotojų sveikatos draudimas;
- papildoma atostogų diena už nepertraukiamą darbo stažą;
- papildoma atostogų diena gimimo dienos proga;
- galimybė dalyvauti tarptautiniuose projektuose;
- anglų kalbos kursai;
- pirmų 2 nedarbingumo dienų apmokėjimas;
- šventiniai, metiniai priedai;
- išmokos asmeninių švenčių ar įvykių proga;
- skiepai;
- lankstus darbo grafikas, galimas nuotolinis darbas.

4.5. METINIAI DARBUOTOJŲ VEIKLOS APTARIMAI

Kiekvienų metų I ketv. VIPA vyksta metiniai darbuotojų veiklos aptarimai - kartu su vadovu aptariami praėjusių metų tikslai, jų pasiekimai, darbuotojo turimos ir tobulintinos kompetencijos, ugdymas bei iškeliami ateinančio laikotarpio tikslai. Pokalbio metu skatinamas atviras ir abipusis grįžtamasis ryšys, siekiama išsiaiškinti darbuotojo ir VIPA lūkesčius bei tikslingai nukreipti juos siekti bendro rezultato.

4.6. PRAKTIKA

Per 2022 m. VIPA privalomąją praktiką atliko 2 praktikantai. Vienas praktikantas praktiką atliko Būsto investicijų skyriuje, o kitas praktikantas Organizacijos vystymo skyriuje, abu praktikantai turėjo galimybę įgyti naudingų žinių, patobulinti reikalingus įgūdžius ir pritaikyti juos praktiškai.

4.7. ATLYGIO POLITIKA

Nuo 2021 m. liepos 1 d. buvo pakeista VIPA atlygio tvarka, kurioje buvo peržiūrėtos ir, atsižvelgus į atlikto darbo užmokesčio tyrimo išvadas, atnaujintos darbo užmokesčio ribos, atitinkančios rinkos sąlygas. Kitos atlygio sistemos nuostatos reglamentuoja visiems darbuotojams vieningą mokamo darbo užmokesčio struktūrą ir kitas motyvacinės priemonės, skatinančias siekti VIPA strateginiame veiklos plane nustatytų rodiklių ir jų reikšmių, didinančių asmeninį efektyvumą ir produktyvumą.

Atlygio sistema užtikrina sąžiningą, skaidrų ir aiškų rodiklių bei pasiekimų įvertinimą. Darbuotojų darbo užmokestį sudaro:

- pastovioji dalis (fikuotas, darbo sutartyje numatytas darbo užmokestis);
- kintamoji darbo užmokesčio dalis – išmokama kartą metuose (einamųjų metų II-ame ketvirtyje) už darbuotojui iškeltų tikslų, nustatomų kiekvieniems einamiesiems metams, pasiekimą bei VIPA vertybių laikymąsi, VIPA finansinių ir strateginių veiklos rodiklių pasiekimą, struktūrinio padalinio strateginių rodiklių pasiekimus. Kintamosios dalies dydžius tvirtina ir periodinį jų peržiūrėjimą vykdo VIPA generalinis direktorius, generaliniam direktoriui – akcininkas. Periodinė kintamųjų dalių peržiūra vyksta kasmet.
- priemokos – tai darbuotojui mokama piniginė suma prie darbo užmokesčio už papildomai atliekamas funkcijas ar papildomų užduočių vykdymą;
- premijos – tai darbuotojui mokama piniginė suma, skirta paskatinti darbuotoją už gerai atliktą darbą, jo ar VIPA, skyriaus ar darbuotojų grupės veiklą ar veiklos rezultatus;
- kitos motyvacinės priemonės.

Darbuotojų asmeniniai rodikliai nustatomi atsižvelgiant į VIPA strateginius rodiklius, skyriaus rodiklius bei darbuotojo atliekamas funkcijas. Skyriaus ir asmeniniai rodikliai nustatomi vieneriems finansiniams metams arba trumpesniam laikotarpiui, peržiūrimi tarpiniai rodiklių rezultatai ir keičiami metų eigoje, jeigu pasikeičia prioritetinės pozicijos veiklos ar tam tikri rodikliai tampa nereikšmingi.

4.8. ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ PROCESAI

2021 m. pasikeitus VIPA organizacinei struktūrai ir atlygio politikai, pakeistos visų darbuotojų darbo sutartys. Siekiant užtikrinti ir tobulinti darbuotojų profesinius įgūdžius, parengtas ir pristatytas darbuotojams 2022/2023 metų mokymų/ugdymo planas. Svarbiausioms ir kartinėms pareigybėms organizuoti įvairūs profesiniai mokymai, taip pat ugdantys kiekvieno dalyvio asmenybę, skatinantys savęs ir kitų pažinimą bei emocinio intelekto kompetencijų augimą.

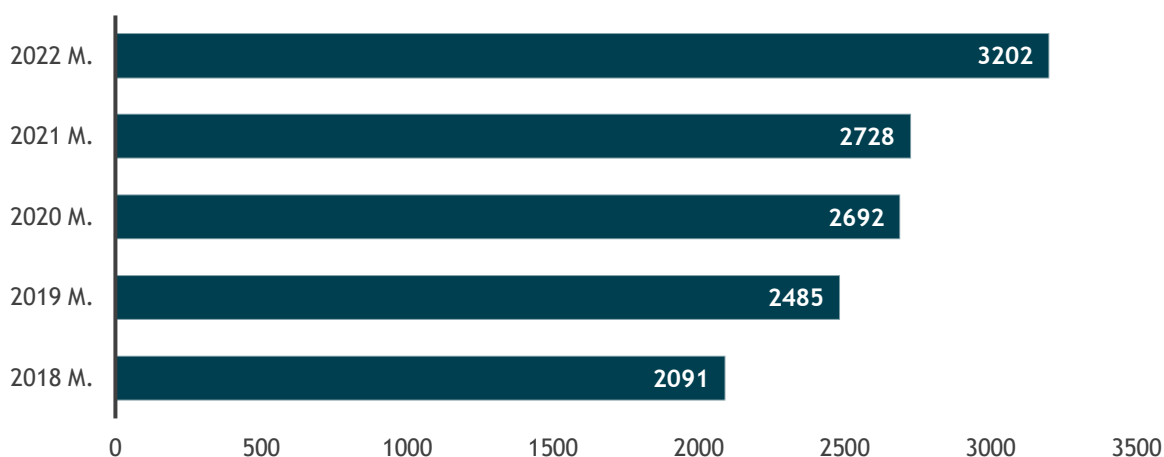
Atliktas darbuotojų įsitraukimo ir pasitenkinimo tyrimas, atsižvelgus į tyrimo rezultatus paruoštas veiksmų planas ir aprašyti planuojami įgyvendinti pokyčiai, siekiant dar didesnio darbuotojų pasitenkinimo ir įsitraukimo.

Užsibrėžus pritraukti daugiau kandidatų į laisvas pozicijas, atnaujintas VIPA darbo skelbimų šablonas, peržiūrėtos motyvacinės priemonės, įvertintos kitos naudos, patikrinti darbo skelbimų viešinimo kanalai.

4.9. 2022 M. DARBO UŽMOKESTIS

2021 m. kovo 30 d. VIPA valdybos nutarimu Nr. 2021/3-9 nuo 2021 m. balandžio 1 d. VIPA patvirtinta nauja VIPA struktūra. Vidutinis darbo užmokestis 2022 m. - 3201,71 Eur. Vidutinis darbo užmokestis pagal pareigybes atskleistas grafike. Atsižvelgta į ES bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą, kuris pradėtas taikyti nuo 2018 m. gegužės 25 d.

Pav. Nr. 25 Vidutinis darbo užmokestis, Eur

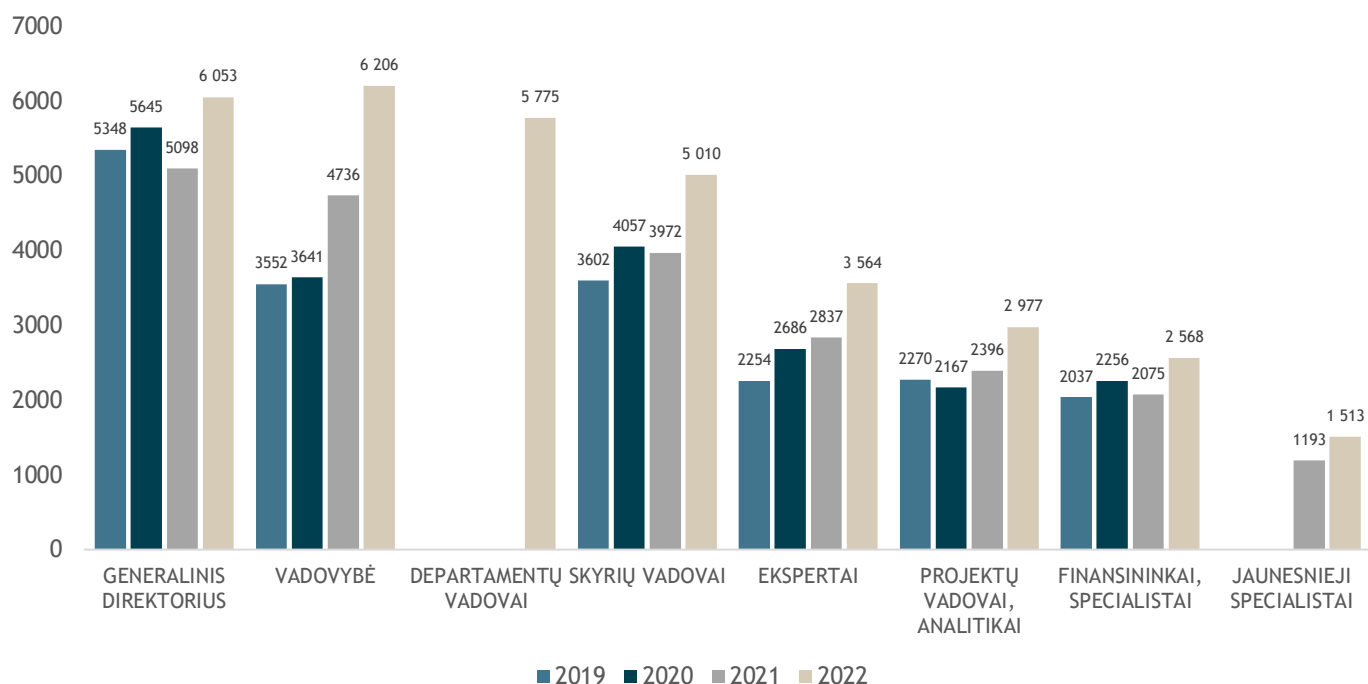

*2022 m. birželio mėn. darbuotojams išmokėta kintamoji atlygio dalis už 2021 m. pasiektus tikslus.

Pasikeitus VIPA organizacinei struktūrai ir keičiant atlygio tvarką, nuo 2021 m. sausio 1 d. darbo užmokesčio vidurkių palyginimas perskirstytas į naujas kategorijas, įtraukiant naujai atsiradusias pozicijas:

- I kategorija - generalinis direktorius;
- II kategorija - vadovybė (vidaus auditorius, verslo plėtros, teisės ir korporatyvinio valdymo, finansų, rizikų valdymo bei kokybės direktoriai);
- III kategorija - skyrių ir departamentų vadovai;
- IV kategorija - ekspertai ir produkto vadovai;
- V kategorija - vyriausieji projektų vadovai, projektų vadovai ir analitikai;
- VI kategorija - finansininkai ir specialistai;
- VII kategorija - jaunesnieji specialistai.

Pav. Nr. 26 VIPA pareigybių darbo užmokesčio palyginimas, Eur

4.10. VADOVO DARBO UŽMOKESTIS

Generalinio direktoriaus darbo užmokestis nustatomas vadovaujantis Vyriausybės nutarimu Nr.1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“. Generalinio direktoriaus darbo užmokestį sudaro pastovioji ir kintamoji darbo užmokesčio dalis. Pastovioji darbo užmokesčio dalis nustatoma pagal VIPA kategoriją ir atsižvelgiant į praėjusių finansinių metų rodiklius. Nuo 2019 m. birželio 1 d. VIPA priskirta I kategorijai. Nuo 2022 m. balandžio 11 d. nustatytas mėnesinio darbo užmokesčio pastoviosios dalies koeficientas - 21,8. Kintamoji darbo užmokesčio dalis nustatoma finansiniams metams atsižvelgiant į praėjusiais finansiniais metais pasiektus bendrovės akcininko nustatytus bendrovės veiklos rodiklius.

Rodikliai, pagal kuriuos nustatyta įmonės kategorija, ir šių rodiklių faktiniai dydžiai	Įmonės kategorija	Pastovioji dalis		Kintamoji dalis
		Koef.	Eur	Eur
„...valdomas turtas didesnis nei 150 mln. Eur“	I (kategorija nuo 2019.06.01)	21,8*	3 945,80	1972,90

*Lietuvos Respublikos 2021 m. lapkričio 25 d. įstatymu Nr. XIV-709 „Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikymo 2022 metais“.

V. RIZIKA IR JOS VALDYMAS

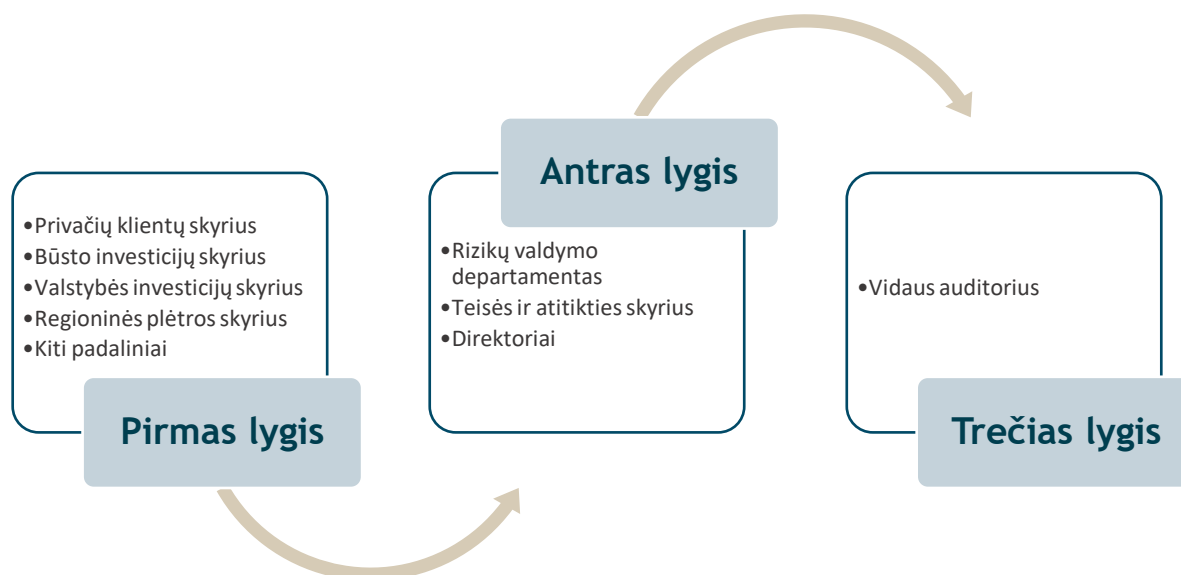
5.1. BENDROJI RIZIKOS POLITIKA IR VALDYMAS

Rizika VIPA valdoma remiantis 2021 m. gegužės 18 d. generalinio direktoriaus įsakymu atnaujinta Rizikos valdymo procedūra, kurios tikslas – nustatyti rizikų, su kuriomis susiduria VIPA, įgyvendinama strateginius tikslus ir uždavinius, kylančius iš sudarytų susitarimų su partneriais, identifikavimo, įvertinimo, valdymo ir atskaitomybės tvarką, tokiu būdu didinant įmonės patikimumą ir efektyvumą. VIPA siekia rizikos valdymą integruoti į esamą veiklos praktiką ir procesus tokiu būdu, kad jis taptų VIPA kultūros dalimi ir nebūtų laikomas atskira veiklos rūšimi.

Rizikos valdymas VIPA grindžiamas trijų apsaugos lygių koncepcija:

- pirmasis apsaugos lygis – atlieka kasdienį rizikos valdymą operacijų lygmeniu, prisiima riziką, ją valdo, jei reikia, nedelsiant imasi koreguojančių priemonių. Šis lygis yra atsakingas už vidaus kontrolės ir atitinkamų procedūrų bei limitų įgyvendinimą. Tiesioginę atsakomybę už rizikos valdymą prisiima skyrių vadovai, kurie savo atsakomybės srityse nuolat aktyviai vykdo rizikų valdymą;
- antrasis apsaugos lygis – atlieka likutinės rizikos valdymą ir vykdo rizikos valdymo procesų kontrolę, teikia metodinę pagalbą pirmajam lygiui, apibrėžia rizikos limitus, vykdo atitikties stebėsenos funkcijas ir užtikrina rizikos informacijos sklaidą VIPA lygiu;
- trečiasis apsaugos lygis – atlieka nepriklausomą rizikos sistemos vertinimą ir teikia nuomonę vadovybei dėl rizikos valdymo sistemos patikimumo, šią funkciją vykdo VIPA vidaus auditorius.

Pav. Nr. 27. VIPA trijų lygių rizikų valdymo sistema

Rizikų valdymo procedūroje išskiriamos VIPA veiklos rizikų rūšys, veiksniai, aprašomos pagrindinės joms valdyti taikomos priemonės, detalizuotas rizikos valdymo procesas. Vykdydama veiklą VIPA susiduria arba gali susidurti su visomis finansų įstaigoms būdingomis rizikos rūšimis:

- **strateginė rizika** – tikimybė, kad dėl tam tikrų vidinių arba išorinių veiksnių VIPA tikslai ir strateginiai uždaviniai nebus įgyvendinti laiku;
- **finansinė rizika** – apima kredito (įskaitant sandorio šalies), rinkos (apima ir palūkanų normų riziką), likvidumo riziką, kuri VIPA kyla iš valdomo ar pavesto valdyti finansinio turto ir įsipareigojimų;
- **operacinė rizika** – tikimybė patirti nuostolius dėl netinkamų ar neveikiančių vidinių procesų, personalo, sistemų arba išorinių įvykių. Operacinės rizikos apibrėžimas VIPA apima atitikties ir reputacijos riziką, kadangi visos šios rizikos yra glaudžiai tarpusavyje susijusios.

VIPA rizikos valdymo sistema skirta minėtų rizikų optimalių priemonių nustatymui, vertinant su VIPA veikla ir pagrindinėmis funkcijomis susijusius rizikos veiksniai. VIPA rizikos valdymo procedūroje rizikos veiksniai skirstomi į vidinius ir išorinius, o pastarieji dar skaidomi į mikroaplinkos ir makroaplinkos veiksniai, kurie priklauso nuo jų pasireiškimo masto. Makroaplinkos išoriniai veiksniai yra teisiniai, susiję su teisės aktų pasikeitimais, politiniai, susiję su politine valia, valstybės vystymo kryptimis ir prioritetais, ekonominiai, susiję su ekonomine Europos Sąjungos ir Lietuvos valstybės raida ir cikliškumu, gamtiniai ir socialiniai, pastarieji tampa vis svarbesni vystantis tvarumą skatinančiai aplinkai, ir technologiniai veiksniai. Mikroaplinkos veiksniai yra susiję su VIPA teikiamų paslaugų gavėjais, galutiniais naudotojais ir su procesuose dalyvaujančiomis įstaigomis, kaip pagrindinius veiksniai išskiriant jų kompetenciją, pasirengimą ir motyvaciją prisidėti prie VIPA tikslų, taip pat tinkamą technologinį parengtumą ir sąžiningumą. Vidiniai VIPA veiksniai, galintys daryti įtaką rizikai, yra susiję su darbuotojų kompetencija ir jos ugdymu, darbuotojų kaita, organizacine VIPA struktūra, planavimo ir valdymo sistema, VIPA procesais ir technologine vidaus sistemų pažanga.

Rizikos veiksniai, jų pasireiškimo tikimybė ir galimas poveikis yra nuolat vertinami pildant rizikų registrą ir numatant rizikos valdymo priemones. 2022 m. VIPA įgyvendino vidaus ir išorės audito rekomendacijas, klientai reitinguojami remiantis nauju kredito rizikos vertinimo modeliu ir kainos skaičiuokle, peržiūrėtos pinigų plovimo prevencijos politika ir tarptautinės sankcijas įgyvendinančios procedūros, tvarkos ir sutartys.

Apie rizikos lygį kas ketvirtį teikiamos ataskaitos valdymo organams teikiant ataskaitas, metams pasibaigus pateikiama išsami VIPA rizikų ataskaita.

5.2. SU FONDO VALDYTOJO VEIKLA SUSIJUSI RIZIKA

VIPA kaip finansinio tarpininko, fondų fondo ar finansinės priemonės valdytojo veikla neatsiejama nuo patiriamos operacinės rizikos. Vykdydama šią veiklą, VIPA siekia įgyvendinti atitinkamo fondo investavimo strategiją, pasiekti joje nustatytus tikslus ir rodiklius, nuo to priklauso VIPA gaunamo atlygio (valdymo mokesčio) dydis, taip pat vykdyti įsipareigojimus, susijusius su papildomo finansavimo pritraukimu, jei tai buvo numatyta fondo steigimo sutartyje. VIPA privalo laikytis teisės aktų reikalavimų ir sutartyse nustatytų sąlygų, susijusių su tinkamų pagal investavimo strategiją ir specifinius ir prioritetinius atrankos kriterijus projektų atranka, sutarčių pasirašymu ir administravimu, stebėseną ir kontrolę, patikromis, pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencija ir priemonėmis, fondo apskaitos tvarkymu, laikinai laisvų fondo lėšų investavimu, lėšų susigrąžinimu esant netinkamoms finansuoti išlaidoms. Valdant šiuos procesus itin svarbi tinkamai organizuota, efektyvi vidaus kontrolės sistema, funkcijų atskyrimas. Riziką taip pat mažina konkrečių finansinių priemonių procedūrų vadovuose detalieji aprašyti VIPA veiklos procesai, jų eiga, terminai. Procedūros siekiant atitikti teisės aktų reikalavimus periodiškai peržiūrimos. VIPA darbuotojų funkcijos, sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė reglamentuoti skyrių ir darbuotojų pareiginiuose nuostatuose, konkrečių priemonių procedūrų vadovuose siekiama išlaikyti funkcijų atskyrimą. VIPA veikianti vidaus kontrolės sistema vertinama atliekant vidaus auditus. VIPA vidaus kontrolės sistemos priežiūrą vykdo ir rekomendacijas teikia ir Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė.

VIPA siekia išlaikyti valdomų Fondų portfelių kokybę. Vertindami kiekvieną finansavimui teikiamą paraišką, VIPA darbuotojai vadovaujasi Projektų rizikos vertinimo procedūra. Remiantis Procedūra nustatius, kad projektas, kurį VIPA pateikė pareiškėjas gauti paskolą ar suteikti garantiją, buvo įvertintas kaip aukštos rizikos projektas, gali būti VIPA finansuojamas ar garantuojamas tik išimtiniais atvejais, jo finansavimas struktūrizuojamas pasitelkiant papildomas prevencinės rizikos mažinimo priemones, o laidavimas, lėšų ar turto įkeitimas nustatomas Paskolų ir garantijų komitete. Jei projektas buvo įvertintas kaip labai aukštos rizikos projektas ir yra tikimybė, kad nebus įgyvendintas, VIPA negali finansuoti ar garantuoti šio projekto dėl per didelės rizikos ir turi atmesti šią paraišką paskolai gauti ar suteikti garantiją. Fondų paskolų portfeliams nėra taikomi limitai ar diversifikavimo reikalavimai. Fondų paskolų portfelio kokybė išliko stabili. Tarp vėluojančių paskolas gražinti atnaujintų daugiabučių namų gyventojų, vėluojančių gražinti paskolas daugiau kaip 90 dienų iš eilės, paskolų dalis 2022 m. gruodžio 31 d. sudarė 3,1 proc. kreditų portfelio vertės (imant seniausius, iki 2020 m., išduotas paskolas) per metus sumažėjo vienu procentiniu punktu dėka VIPA Paskolų administravimo skyriaus veiksmų informuojant skolininkus apie susidariusias skolas. Bendrame išduotų paskolų portfelyje, vėluojančių gražinti paskolas daugiau kaip 90 dienų iš eilės, dalis metų pabaigoje sudarė 1,76 proc.

Fondų, kaip ir VIPA, laisvos lėšos investuojamos remiantis 2019 m. balandžio 15 d. generalinio direktoriaus įsakymu patvirtinta Finansinio turto investavimo ir finansinės rizikos valdymo procedūra. VIPA finansinis turtas investuojamas ir valdomas vadovaujantis pirmiausia saugumo principu, kuris yra prioritetinis likvidumo ir pelningumo principų atžvilgiu. Finansinio turto investavimo priemonės yra parenkamos pagal investavimo trukmę – kuo trumpesnis investavimo horizontas, tuo didesnę investicinio portfelio dalį turi sudaryti mažiau rizikingos investicijos, tokios kaip pinigai, indėliai, trumpalaikiai vyriausybės skolos vertybiniai popieriai. Investicinius sprendimus siūlo generalinio direktoriaus įsakymu sudaryta Investicijų valdymo grupė. 2021 m., atsižvelgdama į tikėtinus palūkanų pokyčius, VIPA ėmėsi veiksmų, siekdama sumažinti vertybinių popierių trukmę investiciniuose portfeliuose, 2022 m. išlaikė portfelio sudėtį nepasikeitusią.

Siekiant valdyti VIPA valdomų fondų likvidumą, periodiškai yra atliekamas piniginių srautų prognozavimas, apimantis numatomas pinigų įplaukas ir pinigų išmokas, suskirstytas pagal svarbiausias finansines priemones. Vertinant finansavimo (likvidumo) poreikį, turi būti atsižvelgiama ne tik į bazinį, bet ir į galimus alternatyvius scenarijus, kad dalis lėšų negrįš dėl padidėjusios kredito rizikos arba bus didesnis poreikis išmokėjimams rangovams atlikti dėl šiltos žiemos ir nusistovėjusių palankių statyboms sąlygų. Atsižvelgiant į situaciją rinkose, gali būti sudaromi atitinkami likvidumo rezervai.

5.3. VIPA RIZIKA, SUSIJUSI SU SKATINAMOJO FINANSAVIMO VEIKLA IŠ NUOSAVŲ LĖŠŲ

2020 m. VIPA pradėjo teikti paskolas iš nuosavo kapitalo. Bendra pasirašytų sutarčių paskolų vertė 2022-12-31 sudarė 10,21 mln. Eur, išmokėta 3,1 mln. Eur. Paskolos yra išmokėjimo stadijoje, vykdomi palūkanų mokėjimai, tačiau paskolos gražinimas atidėtas iki projektų užbaigimo. Visų paskolų kredito kokybė išlieka stabili, reikšmingai nepakito nuo paskolos suteikimo. VIPA portfelio kokybė atitiko kreditavimo politikoje nustatytus portfelio ir vienam klientui tenkančios kredito rizikos reikalavimus.

VIPA, vykdydama skatinamojo finansavimo veiklą iš nuosavų lėšų, privalo vadovautis 2022 m. liepos 27 d. VIPA valdybos patvirtinta Kreditavimo politika, kuri nustato bendruosius kreditavimo veiklos ir kredito rizikos valdymo principus. Verslo padaliniai įpareigoti laikytis Kreditavimo politikoje nustatytų limitų sektoriaus ir kliento ar klientų grupės koncentracijai, taip pat portfelio kokybės kriterijų. Kiekvienam VIPA klientui turi būti priskiriamas vidaus kredito reitingas, kuris turi būti peržiūrimas ne rečiau kaip kartą per metus, vadovaujantis VIPA patvirtinta Kreditavimo vertinimo procedūra, kuri atnaujinta 2023 sausio mėn. Užtikrinimo priemonių vertinimas atliekamas vadovaujantis Klientų įsipareigojimų užtikrinimo priemonių vertinimo procedūra. Procedūros ir politikos 2022 m. buvo peržiūrėtos, kadangi VIPA įgyvendino kainodaros projektą, finansuojamą Europos investavimo konsultacijų centro techninės paramos lėšomis, pagal kurį buvo sukurtas naujas rizikos reitingavimo modelis.

VIPA Paskolos pagal tikslus:	A	BBB	BB	Suma	Proc.
Aukštųjų mokyklų infrastruktūra	4,54	2,28		6,83	67
Atsinaujinantys energijos ištekliai			0,5832	0,58	6
Vandentvarka	0,40	1,94	0,46	2,80	27
Suma, mln. Eur	4,79	4,23	0,78	10.21	100
Proc.	49	41	10	100	

VIPA nėra įpareigota laikytis kredito įstaigoms taikomų kapitalo pakankamumo reikalavimų, todėl pagal VIPA kreditavimo politiką 2022 m. suskaičiuavus kapitalo pakankamumo rodiklį standartizuotu metodu, jis siekė 94 proc. VIPA kapitalas yra daugiau nei pakankamas, kad įmonė galėtų veikti patikimai. Tikslas - išlaikyti ne mažesnę kaip 20 proc. kapitalo pakankamumo rodiklį. VIPA taip pat laikosi teisės aktuose nustatytą kapitalo rezervo formavimo reikalavimų.

COVID-19 poveikis ir karo įtaka VIPA veiklai

Pandemijos ir besitęsiančio karo Ukrainoje įtaka paskoloms iš VIPA valdomų fondų lėšų išlieka minimali. VIPA pavyko pagerinti gautinų sumų surinkimą iš daugiabučių renovavimo projektų, pasitelkta daugiau žmogiškųjų resursų, intensyviai ieškoma priemonių skolų surinkimo efektyvumui didinti, atnaujintas susikaupusių lengvatinių paskolų išieškojimas teisiniu keliu. Nerimo kelia brangstančios statybos medžiagos ir darbai, taip pat tam tikrų statybinių medžiagų trūkumas rinkoje, tačiau kol kas išmokėjimai pagal atliktus darbus vykdomi taip, kaip ir buvo planuota, projektų vykdytojai teikia paraiškas paskolų sumų didinimui.

Nacionalinių plėtros įstaigų konsolidavimo poveikis ir įtaka VIPA veiklai

Vykstant nacionalinių plėtros įstaigų konsolidavimui dalis plėtros planų, susijusių su tam tikromis naujomis priemonėmis, finansavimo pritraukimu, IT sistemų plėtra, vidaus audito rekomendacijų įgyvendinimu buvo laikinai pristabdyti. Be bendrojo rizikos registro VIPA yra sudariusi konsolidavimo rizikų žemėlapij, kurį periodiškai peržiūri, esant poreikiui, atnaujina. Viena didžiausių VIPA įvardintų rizikų - galima didesnė darbuotojų kaita. Stebima kiek padidėjusi darbuotojų kaita (5,44 proc.), tačiau ši rizika valdoma vidinėmis papildomomis priemonėmis ir VIPA veiklos tęstinumas yra užtikrintas. Atkreiptinas dėmesys, kad tik nedidelę dalį rizikų VIPA gali valdyti savarankiškai. Galutinės priemonės didžiajai daliai identifikuotų rizikų suvaldyti bus parengtos paaiškėjus integracijos proceso detaliems veiksniams ir jų terminams.

VI. KORUPCIJOS PREVENCIJOS VALDYMAS

Vadovaujantis Korupcijos prevencijos politika, VIPA yra vykdoma kryptinga korupcijos prevencija, kurią pagal kasmet paruošiamą Korupcijos prevencijos priemonių planą įgyvendina paskirti atsakingi VIPA darbuotojai bei Korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės darbo grupė. Įgyvendinamu korupcijos prevencijos priemonių planu VIPA siekiama šių tikslų:

- kurti ir palaikyti atsparią korupcijai VIPA darbo aplinką, sumažinti identifikuotas korupcijos pasireiškimo tikimybes, gerinti korupcijos prevencijos priemonių taikymo organizavimą;
- didinti darbuotojų žinias ir nepakantumą galimai korupcijai ir neetiškam elgesiui VIPA ir visuomenėje;
- didinti VIPA suinteresuotų šalių (klientų ir tiekėjų, visuomenės, akcininko ir investuotojų) pasitikėjimą VIPA, kaip valstybės valdomos bendrovės vykdomos veiklos skaidrumu;
- didinti skaidrios ir aktualios informacijos apie VIPA vykdomą veiklą prieinamumą.

Remiantis VIPA korupcijos prevencijos priemonių planu 2020-2023 metams, atnaujintu VIPA generalinio direktoriaus 2022 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. 2022/9-28, 2022 m. buvo vykdomos šios prevencinės priemonės:

- vadovaujantis Korupcijos prevencijos tvarkos aprašu, patvirtintu finansų ministro 2022 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. 1K-179 (toliau - Korupcijos prevencijos tvarkos aprašas), 2022 m. I ketv. buvo peržiūrėtas ir papildytas sąrašas VIPA veiklos sričių, kuriose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Veiklos sritys identifikuotos pagal Korupcijos prevencijos įstatymo str. 6 nustatytus korupcijos pasireiškimo tikimybės rizikos veiksnius ir papildomus Korupcijos prevencijos tvarkos aprašo 8 punkte nurodomus šios rizikos kriterijus. Šis VIPA veiklos sričių sąrašas yra sudėtinė VIPA rizikų valdymo registro (žemėlapis) dalis;
- atsižvelgiant į parengtas pagal 2021 m. atliktos VIPA veiklos srities antikorpucinės analizės vertinimo ataskaitos pasiūlymus ir LR finansų ministerijos nustatytas antikorpucines priemones veiklos sričiai, 2022 m. I-III ketv. buvo peržiūrėtas VIPA Paskolų ir garantijų komiteto darbo reglamentas, pakeista, atnaujinta ir nauja redakcija išdėstyta Paraiškų registravimo ir vertinimo procedūra;
- kasmet atliekant bent vienos VIPA veiklos srities korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę, 2022 m. analizuota veiklos sritis „Klientų įsiskolinimų valdymas perduodant teisiniui išieškojimui“. Korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės darbo grupėje suformuluoti pasiūlymai dėl korupcijos rizikos sumažinimo šioje veiklos srityje, parengtos ir patvirtintos prevencijos priemonės ir korupcijos pasireiškimo tikimybės išvada. Atlikus analizę nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo galimybė yra nežymi (minimali). VIPA korupcijos pasireiškimo tikimybės 2022 m. išvada viešai skelbiama VIPA interneto svetainėje: <https://www.vipa.lt/apie-vipa/pazeidimaikorupcijos-prevencija/> ;
- vykdomas nuolatinis darbuotojų antikorpucinis švietimas ir antikorpucinio sąmoningumo didinimas— visi nauji darbuotojai supažindinami su VIPA korupcijos prevencijos sistema ir aktualia dokumentacija. 2022 m. IV ketv. įvyko kasmetiniai visų VIPA darbuotojų mokymai korupcijos prevencijos tema. Už šią veiklos sritį atsakingi darbuotojai taip pat dalyvavo Skaidrumo akademijos inicijuotuose seminaruose ir diskusijose;
- siekiant įvertinti darbuotojų žinias, požiūrį į korupciją ir jų santykį su korupcinio pobūdžio apraiškomis, 2022 m. IV ketv. atliktas VIPA darbuotojų tolerancijos korupcijai tyrimas, kurio išvados leis suformuluoti rekomendacijas dėl antikorpucinio švietimo sklaidos didinimo VIPA, įvertinti darbuotojų požiūrį į korupciją ir jų žinių pokytį per kalendorinius metus;
- atlikus VIPA korupcijos priemonių plane numatytą patikrinimą konstatuota, kad visi darbuotojai, privalantys deklaruoti viešuosius ir privačiuosius interesus, yra pateikę deklaracijas Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačiųjų interesų derinimo įstatymo bei VIPA Interesų konfliktų valdymo politikos nustatyta tvarka. Deklaracijų turinį peržiūri paskirti atsakingi VIPA darbuotojai;
- suteikta parama viešinama VIPA svetainėje. 2022 m. gruodžio mėn. atnaujinus ir nauja redakcija išdėščius VIPA Korupcijos prevencijos politiką VIPA atsisakyta paramos teikimo;

- pakeistas ir nauja redakcija išdėstytas VIPA Korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės darbo grupės reglamentas;
- parengtas VIPA Etikos kodekso, kuriame aptarti VIPA darbuotojų antikorporacinio elgesio standartai, naujos redakcijos projektas.

Siekiant didinti VIPA veiklos skaidrumą, valdymo atvirumą bei visuomenės informatyvumą, VIPA tinklapyje viešinama korupcijos prevencijos priemonių 2020-2023 m. planas kartu su priemonių įgyvendinimo statusu bei asmenų, atsakingų už antikorporacinę veiklą, kontaktinė informacija. Per 2022 m. įvykdytos visos VIPA korupcijos prevencijos 2020-2023 m. plane numatytos įgyvendinti priemonės. Per 2022 metus nebuvo nustatyta ar gauta pranešimų apie galimos korupcijos atvejus.

6.1. PRANEŠĖJŲ APSAUGA

Siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatas, 2021 m. kovo 24 d. generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 2021/9-28 buvo patvirtintos VIPA Gautos informacijos apie pažeidimus administravimo taisyklės. Šių taisyklių pagrindu VIPA buvo sukurtas ir įdiegtas saugus ir konfidencialumą užtikrinantis informacijos apie pažeidimus teikimo kanalas, kuriuo asmenys, turintys informacijos apie VIPA vykdomą ar įvykdytą teisės aktų, darbo drausmės, profesinės etikos normų ar kitą pažeidimą gali tiesiogiai pranešti VIPA. Asmenims sudarytos galimybės teikti informaciją apie pažeidimą šiais būdais: I) tiesiogiai atvykus į VIPA, II) atsiunčiant paštu VIPA buveinės adresu, III) VIPA interneto tinklapyje skiltyje „Informavimas apie pažeidimus ir korupcijos prevencija“ užpildant laisvos formos pranešimą, taip pat IV) specialiai sukurtu elektroninio pašto adresu pazeidimai@vipa.lt. Gautos informacijos apie pažeidimus administravimo taisyklės, pranešimo apie pažeidimą forma, patvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr.1133 „Dėl Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimo“, kompetentingo subjekto funkcijas paskirto vykdyti darbuotojo kontaktiniai duomenys bei rekomenduotini teikti informacijos apie pažeidimą būdai paskelbti ir VIPA interneto svetainėje. 2022 metais pranešimų apie galimus pažeidimus VIPA negauta.

6.2. PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMAS

Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas, VIPA Interesų konfliktų valdymo politika, patvirtinta VIPA valdybos 2022 m. gegužės 31 d. nutarimu Nr. 2022/3-15, taip pat VIPA Etikos kodeksas ir kitos vidaus procedūros nustato interesų konfliktų valdymą veikloje, interesų konfliktų valdymo priemonės, užtikrina, kad visi sprendimai būtų priimami nepriklausomai ir be jokio poveikio, įtakos, skatinimo ar kitokio neteisėto suinteresuotumo ir elgiantis taip, kad nekiltų abejonų, jog toks konfliktas yra. 2021 m. birželio 23 d. generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 2021/9-58 „Dėl pareigybių, kurios privalo teikti privačių interesų deklaracijas, sąrašo patvirtinimo“ atnaujintas sąrašas pareigybių, kurios privalo deklaruoti interesus Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nustatyta tvarka. Elektroninėmis priemonėmis privačių interesų deklaraciją privalo pateikti šie asmenys: generalinis direktorius, sričių direktoriai, stebėtojų tarybos ir valdybos nariai, struktūrinių padalinių vadovai, paskolų ir garantijų komiteto nariai, vidaus auditorius, viešuosiuose pirkimuose dalyvaujantys asmenys. Visi nurodyti asmenys teisės aktų nustatyta tvarka elektroninėmis priemonėmis yra pateikę viešųjų ir privačių interesų deklaracijas. Taip pat naujai priimti į pareigas asmenys, nurodyti VIPA Interesų konfliktų politikos 2.2 ir 2.3 punktuose, prieš pradėdami eiti pareigas VIPA, privalo užpildyti ir pateikti Interesų konfliktų atskleidimo anketą, kurioje pateikiama informacija apie buvusias darbovietes per pastaruosius 12 mėn. Anketoje pateikti duomenys naudojami interesų konfliktų valdymo tikslais.

Vadovaujantis VIPA korupcijos priemonių planu 2020-2023 metams (aktuali redakcija patvirtinta generalinio direktoriaus 2022 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. 2022/9-28), VIPA darbuotojams kiekvienais kalendoriniais metais išsiunčiami priminimai dėl prievolės atnaujinti deklaracijų turinį pasikeitus interesams, pateiktas deklaracijas peržiūri paskirti atsakingi asmenys, vykdomas nuolatinis tiek naujai priimtų, tiek senų VIPA darbuotojų antikorporacinis (įskaitant ir viešųjų bei privačių interesų deklaravimą) švietimas.

Remiantis VIPA galiojančiomis vidaus procedūromis, atsakingi asmenys, dalyvaujantys sprendimų priėmimo ir kilus viešųjų ir privačiųjų interesų konflikto grėsmei, nusišalina nuo klausimo nagrinėjimo ir

sprendimo priėmimo, pateikę nusišalinimo deklaraciją. Per 2022 metus buvo 9 (devynis) kartus nusišalinta nuo sprendimų nagrinėjama klausimais priėmimo.

VII. TVARUMAS

2022 m. gruodžio 19 d. VIPA valdyboje patvirtinta VIPA Tvarumo politika. Tvarumo politika nustato pagrindinius trijų tvarumo sričių: aplinkos apsaugos, socialinius ir valdysenos (angl. Environmental, Social, Governance (ESG)) principus ir veikimo gaires. Siekdama didinti veiklos tvarumą ir mažinti veiklos neigiamą poveikį, VIPA vadovaujasi šiais bendraisiais principais:

- integravimas į veiklą ir atskaitomybė
- skaidrumas ir įtraukimas
- atitiktis
- tvarumo duomenų valdymas
- kompetencijos didinimas

Pav. Nr. 28 VIPA Tvarumo politikos apimtis

Aplinkos apsaugos tvarumas. Aplinkos apsaugos srityje VIPA siekia mažinti savo veiklos neigiamą poveikį suinteresuotosioms šalims, visuomenei ir aplinkai bei skatinti suinteresuotąsias šalis diegti tvarias veiklos praktikas ir pereiti prie mažai šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau - ŠESD) į aplinką išskiriančių technologijų ir procesų. Tvarumas aplinkos apsaugos srityje įgyvedinamas per tiesioginį ir netiesioginį VIPA poveikį aplinkai.

Tiesioginis poveikis aplinkai	Netiesioginis poveikis aplinkai (sietinas su suinteresuotųjų šalių poveikiu)
Vartoti tvarius produktus ir technologijas	Siekti, kad didžioji dalis investicijų būtų nukreipta į tvarias sritis
Atsakingai tvarkyti ir rūšiuoti atliekas	Integruoti ES taksonomijos "nedaryti reikšmingos žalos" principą į paraiškų vertinimo procesą
Skatinti mažai taršaus transporto naudojimą, atsakingai planuoti keliones	Aptarti aplinkosaugos aspektus su suinteresuotomis šalimis, pagal kompetenciją jas konsultuoti
Mažinti veiklos metu sukuriama ŠESD	

Informuoti apie bet kokią situaciją, kai gali būti padaryta žala aplinkai, imtis prevencijos, likviduoti padarinius	Analizuoti, kokį poveikį aplinkai daro VIPA siūlomi finansiniai produktai ir priemonės ir juose nustatyti aplinkosaugos tikslus
Vykdyti darbuotojų švietimą ir skatinti sąmoningumą	

Nuo 2021 m. VIPA įvesta energijos efektyvumo didinimo ir aplinkosaugos rodiklių matavimo metodika, kurios numatytų energijos efektyvumo ir aplinkosauginių rodiklių kasmetinė dinamika pateikiama lentelėje apačioje.

VIPA finansuojamų saulės elektrinių parkų ir saulės elektrinių projektų pasiekti ir (arba) numatomi pasiekti rezultatai		2021 m.	2022 m.
Bendra instaliuota galia	kW	4700	3774
Pagaminama elektros energija per metus	mln. kWh	4,6	4,8
Išsaugomi medžiai per metus	tūkst.	51	40
Šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo sumažinimas per metus	t CO ₂ ekv.	321	500

Bendras VIPA finansuojamų atsinaujinančių energijos išteklių ir energijos efektyvumo didinimo projektų numatomas rezultatas		2021 m.	2022 m.
Šiltnamio dujų efektą sukeliančių dujų emisijos sumažinimas per metus	t CO ₂ ekv.	13310	13892

Socialinis tvarumas. Socialinėje srityje VIPA siekia kurti vertybėmis grįstą organizacinę kultūrą, į VIPA veiklą integruoti socialinės atsakomybės veiksnius ir skatinti šiuos veiksnius taikyti suinteresuotąsias šalis. Tvarumas socialinėje srityje įgyvendinamas per VIPA santykius su darbuotojais ir suinteresuotomis šalimis bei visuomene.

Santykiai su darbuotojais	Santykiai su suinteresuotomis šalimis ir visuomene
Sprendimus dėl priėmimo į darbą / perkėlimo į kitas pareigas priimti atsižvelgiant tik į objektyvius kriterijus	Visais komunikacijos kanalais bendrauti skaidriai, aiškiai ir pagarbiai
Darbo užmokestį nustatyti vadovaujantis skaidria atlygio politika	Vertinti skundus ir atsiliepinimus, nes jie padeda tobulinti produktus ir paslaugas
Kurti vertybėmis grįstą darbo kultūrą, pritraukti ir išlaikyti talentus, didinti darbuotojų įsitraukimą	Palaikyti ir skatinti bendradarbiavimą, grindžiamą tvaria plėtra ir žmogaus teisių laikymus
Sudaryti sąlygas derinti darbo ir šeimos įsipareigojimus	Nebendradarbiauti su suinteresuotomis šalimis, jeigu jos nesivadovauja žmogaus teisėmis, vykdo diskriminaciją
Kurti sveiką, saugią, nediskriminacinę darbo aplinką, užtikrinti lygias teises ir vienodas galimybes, netoleruoti smurto, priekabiavimo, diskriminacijos, žmogaus teisių pažeidimų	Didinti suinteresuotųjų šalių sąmoningumą, dalintis savo žiniomis ir gerąja praktika, vykdyti švietėjišką veiklą
Taikyti skatinamąsias priemones už gerus rezultatus	
Papildomas naudas taikyti remiantis aiškiais ir žinomais kriterijais	
Skatinti darbuotojų savanorystę	

Remdamasi gerąja rinkos praktika, nuo 2021 metų VIPA įvedė socialinio atsakingumo rodiklių matavimo metodiką, kurios numatytų rodiklių kasmetinė dinamika pateikiama lentelėse apačioje.

Generalinio direktoriaus atlyginimo, premijų (X) ir vidutinio visą darbo dieną dirbančių darbuotojų atlyginimo santykis		2021 m.	2022 m.
Generalinio direktoriaus atlyginimo, premijų (X) ir vidutinio visą darbo dieną dirbančių darbuotojų atlyginimo santykis	X:1	1,77:1,00	1,72:1,00

Atlyginimo santykis pagal lytis		2021 m.	2022 m.
Bendro vidutinio vyrų atlyginimo (X) ir vidutinio moterų atlyginimo santykis	X:1	1,03:1,00	1,07:1,00

Darbuotojų kaitos rodiklis		2021 m.	2022 m.
Visą darbo dieną dirbančių darbuotojų kaita per laikotarpį	%	13,29 %	5,44 %
Ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų kaita per laikotarpį		1,48 %	0
Terminuotą/konsultacijų darbo sutartį turinčių darbuotojų kaita per laikotarpį		0	0

Lyčių įvairovė		2021 m.	2022 m.
Bendra faktiškai dirbančių vyrų ir moterų dalis	%	Moterys - 64,79 %; vyrų - 35,21 %	Moterys - 68 %; vyrų - 32 %
Vyrų ir moterų užimamos stažuotojų pozicijos		Moterys - 0 %; vyrų - 100 %	Moterys - 100 %; vyrų - 0 %
Vyrų ir moterų užimamos specialistų ir jaun. specialistų pozicijos		Moterys - 80 %; vyrų - 20 %	Moterys - 88,24 %; vyrų - 11,76 %
Vyrų ir moterų užimamos vyr. specialistų ir analitikų pozicijos		Moterys - 64 %; vyrų - 36 %	Moterys - 60,72 %; vyrų - 39,28 %
Vyrų ir moterų užimamos ekspertų ir produkto vadovų pozicijos		Moterys - 46,15 %; vyrų - 53,85 %	Moterys - 46,15 %; vyrų - 53,85 %
Vyrų ir moterų užimamos vidurinio lygmens vadovų pozicijos		Moterys - 76,92 %; vyrų - 23,08 %	Moterys - 78,57 %; vyrų - 21,43 %
Vyrų ir moterų užimamos aukščiausio lygmens vadovų pozicijos		Moterys - 40 %; vyrų - 60 %	Moterys - 75 %; vyrų - 25 %

Laikinių darbuotojų dalis		2021 m.	2022 m.
Ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų dalis	%	4,2 %	1,3 %
Pagal terminuotą / konsultacijų darbo sutartį dirbančių darbuotojų dalis		1,4 %	2,6 %

Nediskriminavimas		2021 m.	2022 m.
Ar įmonė laikosi kovos su seksualiniu priekabiavimu ir (arba) nediskriminavimo politikos?	Taip / Ne	Taip	Taip

Sužalojimų darbe rodiklis		2021 m.	2022 m.
Sužalojimų dažnumas, lyginant su visu išdirbtu laiku	%	0	0

Visuotinė sveikata ir sauga		2021 m.	2022 m.
Ar įmonė skelbia ir laikosi darbuotojų sveikatos ir saugos ir (arba) visuotinės sveikatos ir saugos politikos?	Taip / Ne	Taip	Taip

Vaikų ir priverstinis darbas		2021 m.	2022 m.
Ar įmonė laikosi vaikų darbo politikos?	Taip / Ne	Taip	Taip
Ar įmonė laikosi priverstinio darbo politikos?		Taip	Taip

Laikinių darbuotojų dalis		2021 m.	2022 m.

Ar įmonė skelbia ir laikosi žmogaus teisių politikos?	Taip / Ne	Taip	Taip
---	-----------	------	------

Valdysenos tvarumas. Šioje srityje VIPA siekia užtikrinti skaidrų ir patikimą valdymą, tvarią finansų būklę, efektyviai veikiančią vidaus kontrolę ir atsakomybės pasiskirstymą, įvairių korupcijos formų ir pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevenciją. Valdysenos srityje įgyvendinami VIPA principai detalizuojami lentelėje apačioje.

Valdysena
Laikytis aukščiausių sąžiningumo, skaidrumo, patikimumo ir verslo etikos standartų
Formuoti nulinės tolerancijos sukčiavimui, korupcijai, pinigų plovimui ir terorizmo finansavimui politiką, vykdyti prevenciją ir mokymus, taikyti proporcingas ir efektyvias kontrolės priemones
Laikytis griežtos interesų konfliktų vengimo politikos
Asmens duomenis tvarkyti vadovaujantis Bendroju duomenų apsaugos reglamentu
Užtikrinti skaidrią valdymo ir priežiūros organų struktūrą ir kompetenciją, įtraukiant nepriklausomus narius ir laikantis lyčių lygybės principo
Visuose valdymo lygiuose atsižvelgti į aplinkos apsaugos ir socialinius veiksnius, tinkamai įvertinti rizikas ir priimti tinkamus strateginius sprendimus šioms rizikos valdyti
Etiškai, skaidriai ir sąžiningai bendrauti su suinteresuotomis šalimis, teikti aiškia ir suprantama informaciją
Skatinti savo klientus diegti gerąsias valdysenos praktikas

Tvarumo politikos nuostatas papildoma ir įgyvendinama VIPA Etikos kodeksas, Psichologinio saugumo užtikrinimo bei smurto ir priekabiavimo prevencijos aprašas, Atlygio politika, Korupcijos prevencijos politika, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos politika ir kiti VIPA vidaus dokumentai.

VIII. INFORMACIJA APIE FINANSINIUS RODIKLIUS

Pagrindiniai 2020-2022 m. VIPA finansiniai rodikliai

	2022 m.	2021 m.	2020 m.
Pardavimo pajamos, Eur	4 943 519	4 087 527	3 157 817
Grynasis pelnas (nuostoliai), Eur	762 457	839 429	776 238
Pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją (EBITDA), mln. Eur	1 310 098	1 187 804	1 086 843
EBITDA pelningumo koeficientas (EBITDA pelnas / pardavimo pajamos)	0,27	0,29	0,34
Įstatinis kapitalas, Eur	31 001 130	31 001 130	11 001 151
Akcininkų nuosavybė, vidurkis, Eur	32 419 088	22 254 312	11 830 651
Nuosavo kapitalo grąža (ROE), proc.	2,40	3,77	6,56
Pelnas (nuostoliai), tenkantys vienai akcijai, Eur	0,73	0,78	2,04
Akcijų skaičius	1 070 481	1 070 481	379 874
Investicijos, Eur	429 426	673 665	108 286
Darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje (žm.)	82	76	62

8.1. INVESTICIJOS

2022 m. VIPA investicijos į ilgalaikį materialų ir nematerialų turtą sumažėjo 36 proc. lyginant su 2021 m. ir sudarė 429 426 Eur. VIPA šiuo metu nevykdo tokių investicijų, kurios būtų priskirtos investiciniams

projektams bei ateityje neplanuoja jas vykdyti. VIPA investicijos į ilgalaikį turtą skirtos tik turimam ilgalaikiam turtui (programinei įrangai, kompiuterinei technikai, baldams ir pan.) pakeisti kitu analogiškos rūšies turtu, jo atnaujinimui ir papildymui. Nuo 2019 m. sausio 1 d. VIPA ilgalaikis turtas padidėjo dėl 16 Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymo administracinių patalpų ir tarnybinio automobilio nuomos sutartims (teisės į nuomojamą turtą).

VIPA 2020 m. balandžio mėn. laisvas nuosavo kapitalo lėšas (3 653 703 Eur) investavo į Vyriausybės vertybinius popierius. 2021 m. liepos 2 d., atsiradus piniginių lėšų poreikiui, parduota 5 000 vnt. Vertybinių popierių, sandorio suma 503 636 Eur. 2021 m. liepos 26 d. įsigyti vertybiniai popieriai, kurių įsigijimo vertė 547 613 Eur. 2022 m. gruodžio 31 d. investicijų portfelis, įvertinus rinkos verte, siekė 3 654 732 Eur (per 2022 m. rinkos vertė sumažėjo 62 650 Eur, lyginant su 2021 m. gruodžio 31 d.).

8.2. TURTAS

Nuo 2020 m. pradžios yra pasikeitusi VIPA ilgalaikio turto struktūra. 2019 m. įstatinio kapitalo lėšos buvo apskaitytos trumpalaikių investicijų straipsnyje, vėliau, siekiant išvengti neigiamo bankų sąskaitų likučio apmokestinimo, įstatinio kapitalo lėšų dalis buvo investuota į Vyriausybės vertybinius popierius, kurie apskaitomi ilgalaikio finansinio turto straipsnyje. 2022 m. pabaigoje Vyriausybės vertybinių popierių rinkos vertė sudarė 3 654 732 Eur. Įstatinio kapitalo lėšų dalis, investuota į Vyriausybės vertybinius popierius, apskaitoma ilgalaikio finansinio turto straipsnyje.

Ilgalaikio turto padidėjimą 2022 m. lėmė investicijos į Trijų jūrų iniciatyvos investicinį fondą (3SI). Iki 2022 m. pabaigos VIPA į Trijų jūrų iniciatyvos investicinį fondą yra investavusi 10 932 517 Eur. Planuojama, kad iš viso investicijos į Trijų jūrų iniciatyvos fondą sudarys 20 mln. Eur. Siekiant šio tikslo, vadovaujantis Vyriausybės 2020 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. 1323, 2020 m. buvo padidintas VIPA įstatinis kapitalas 19 999 979 Eur suma (2020 m. buvo padidinta 999 989 Eur, o 2021 m. - 18 999 990 Eur). Finansų ministro įsakymu Nr. 1K-230 buvo pakeisti VIPA įstatai, 2021 m. rugpjūčio 9 d. Registrų centre užregistruotas VIPA įstatinio kapitalo padidinimas, todėl nuo šios dienos VIPA įstatinis kapitalas siekia 31 001 129 Eur.

Ilgalaikio turto padidėjimui įtaką daro VIPA įstatinio kapitalo lėšomis suteiktos paskolos. Įstatinio kapitalo lėšos leidžia VIPA sėkmingai vystyti naujus viešosios infrastruktūros ir viešojo intereso projektų finansavimo produktus Lietuvoje. Iki 2022 m. pabaigos VIPA nuosavo kapitalo lėšomis finansavo tryliką projektų ir iš viso išmokėjo 7,6 mln. Eur. Suteikus daugiau paskolų, finansuojamų įstatinio kapitalo lėšomis, padidėjo VIPA ilgalaikis finansinis turtas.

VIPA, vadovaudamasi 16 Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų nuostatomis, administracinių patalpų ir automobilio nuomos sutartis nuo 2019 m. apskaito ilgalaikio turto straipsnyje. 2021 m. birželio 18 d. buvo pratęsta patalpų nuomos sutartis iki 2023 m. gruodžio 31 d., todėl ilgalaikis turtas 2021 m. padidėjo 210 920,05 Eur. Automobilis išnuomotas nuo 2021 m. kovo 4 d. iki 2025 m. kovo 3 d., ilgalaikiam turte užregistruotas naudojimo teise valdomas turtas sudaro 37 260,52 Eur. 2022 m. rugsėjo 9 d. pasirašytas susitarimas dėl automobilio nuomos įmokos perskaičiavimo ir mėnesinė įmoka padidėjo iki 976,98 Eur., todėl ilgalaikiam turte užregistruotas naudojimo teise valdomas turtas padidintas 4 618 Eur. 2023 m. sausio 9 d. gautas UAB "Mano turtas" pranešimas dėl negyvenamųjų patalpų nuomos dydžio perskaičiavimo nuo 2023 m. sausio 1 d., mėnesinė įmoka padidėjo iki 11 191,78 Eur, naudojimo teise valdomas turtas padidėjo 23 189 Eur.

2021 m. padidėjusias investicijas į ilgalaikį turtą sudaro investicijos į programines įrangas (už 517 810,41 Eur įsigytas kainodaros modelis), baldus ir kompiuterinę įrangą taip pat turėjo įtakos ilgalaikio turto padidėjimui 2021 m. Pagal 2020-12-21 EIB ir VIPA sutartį „Dėl investicinių konsultacijų paslaugų kūrimo ir įgyvendinimo finansavimo“ dalis kainodaros modelio įsigijimo kaštų - 414 254,55 Eur - bus kompensuoti EIB lėšomis. 2021 m. ši suma užregistruota VIPA užbalansėje (gautinos dotacijos).

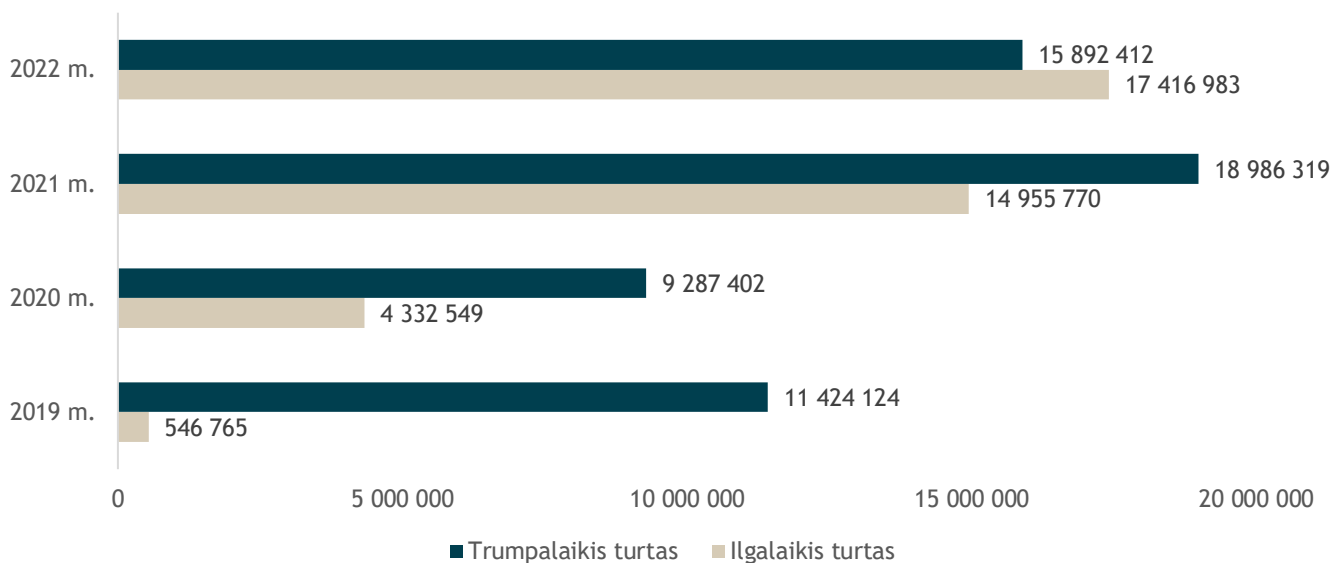
2022 m. ilgalaikis finansinis turtas padidėjo, kai kovo 8 d. VIPA papildomai įnešė 1,8 mln. Eur į komanditinę ūkinę bendriją „Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas“.

2021 m. birželio 30 d. įstatinis kapitalas buvo padidintas 9 499 995 Eur suma. 2021 m. spalio 27 d. gauta dalis įstatinio kapitalo lėšų yra 4 749 997 Eur, likusi suma - 4 749 997 Eur gauta 2021 m. gruodžio 15 d. Šios lėšos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apskaitomos kaip pinigai ir pinigų ekvivalentai trumpalaikio turto straipsnyje.

VIPA trumpalaikio turto padidėjimą 2021 m. taip pat lėmė ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalis, t. y. per vienerius metus gautinos sumos iš VIPA suteiktų paskolų įstatinio kapitalo lėšomis. 2022 m. pastebimas trumpalaikio turto sumažėjimas dėl sumažėjusių pinigų ir pinigų ekvivalentų, investavus 1,8

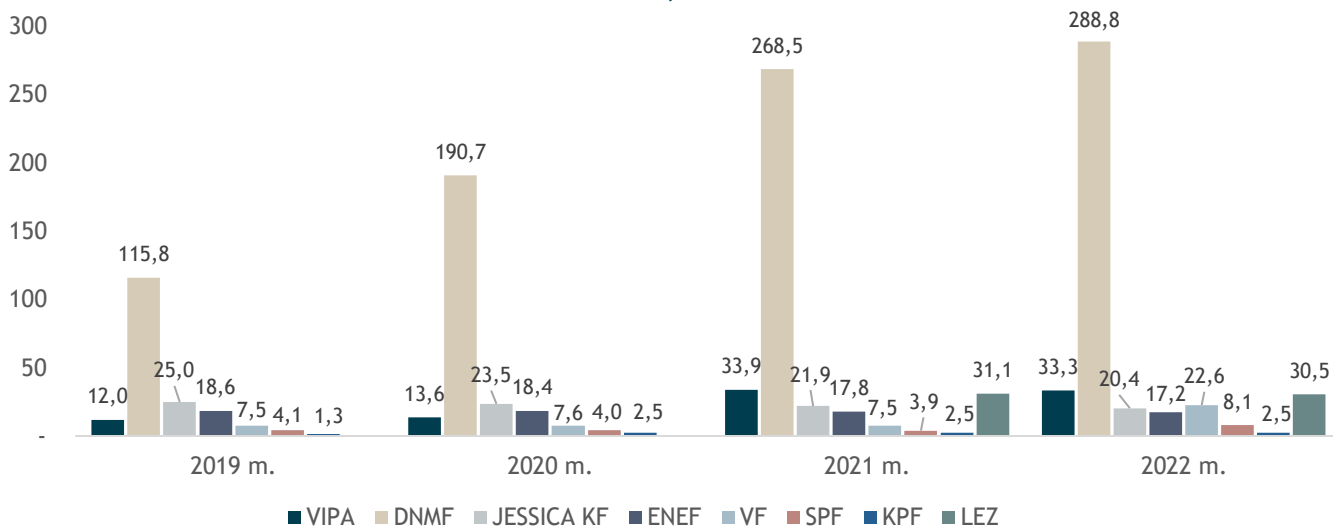
mln. Eur į komanditinę ūkinę bendriją „Tvarijų išteklių plėtros skatinimas“, 3 mln. Eur investavus į vertybinius popierius bei 5,5 mln. Eur investavus į terminuotus indėlius.

Pav. Nr. 29 VIPA turto dinamika 2019-2022 m., Eur

30 pav. Pavaizduota VIPA ir jos valdomų fondų / finansinių priemonių turto dinamika. Atkreiptinas dėmesys, kad tiek VIPA, tiek daugumos jos valdomų fondų / finansinių priemonių turtas nuo 2019 m. nuosekliai didėjo. Bendras VIPA turtas nuo 2019 m. iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos padidėjo 21,3 mln. Eur, o valdomi fondai / finansinės priemonės iš viso padidėjo 217,9 mln. Eur. Daugiausia didėjo Daugiabučių namų modernizavimo fondas - nuo 115,8 mln. Eur 2019 m. iki 288,8 mln. Eur 2022 m. Be to, 2019 m. į Valdomus fondus įtrauktas Vandentvarkos fondas, o 2021 m. įtraukta nauja valdoma finansavimo priemonė - LEZ.

Pav. Nr. 30 VIPA ir jos valdomų fondų / finansinių priemonių turto dinamika 2019-2022 m., mln. Eur

8.3. ĮSIPAREIGOJIMAI

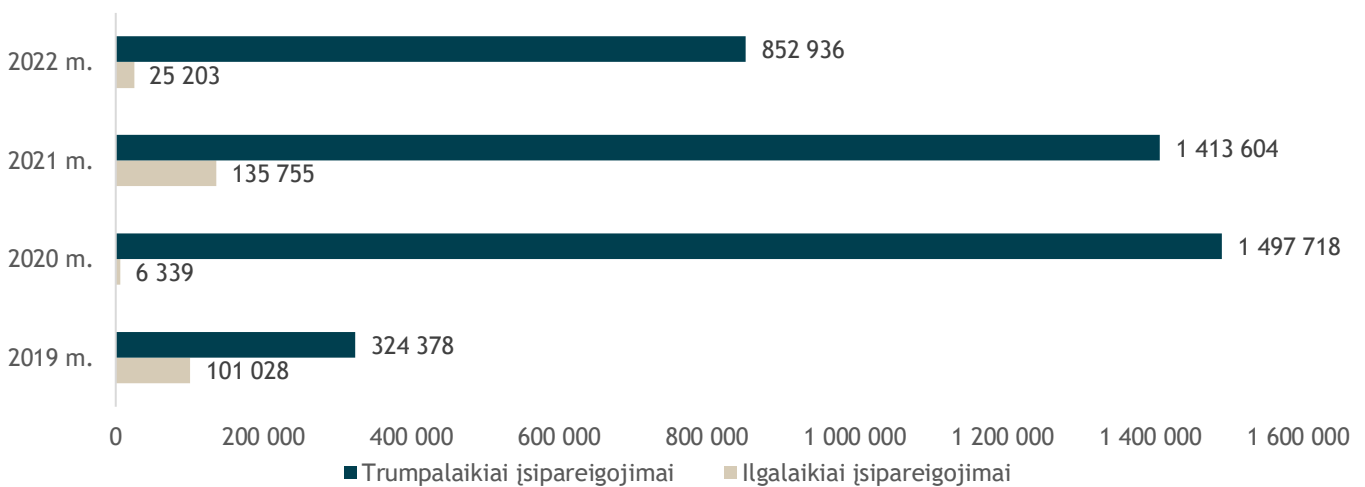
Lyginant su trumpalaikiais įsipareigojimais, ilgalaikiams VIPA įsipareigojimams tenka nežymi dalis. Ilgalaikius VIPA įsipareigojimus sudaro pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai, o, vadovaujantis 16 Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų nuostatomis, nuo 2019 m. IV ketvirčio įtraukti ir įsipareigojimai pagal nebaigtas vykdyti sutartis, t. y., mokėtinos sumos už administracinių patalpų ir automobilio nuomą. Dėl šios priežasties nuo 2019 m. IV ketvirčio padidėjo ilgalaikiai įsipareigojimai. Ilgalaikiai įsipareigojimai 2021 m. padidėjo dėl patalpų nuomos sutarties pratęsimo ir automobilio nuomos sutarties sudarymo. Kadangi administracinių patalpų nuomos sutartis 2021 m. birželio 18 d. buvo pratęsta iki 2023 m., likusi ilgalaikių įsipareigojimų dalis už administracinių patalpų nuomą perkelta į trumpalaikius įsipareigojimus. Nauja tarnybinio automobilio nuomos sutartis sudaryta 2020 m. IV ketvirtį, ji galioja iki 2025 m. sausio 27 d.

Trumpalaikiai įsipareigojimai 2020 m. pabaigoje padidėjo dėl gautų lėšų akcinio kapitalo didinimui. Lietuvos valstybė įsipareigojo investuoti iki 20 mln. Eur įsigyjant Trijų jūrų iniciatyvos investicinio fondo (3SI) A klasės akcijų ir įgyvendinti valstybės, kaip vienos iš Trijų jūrų iniciatyvos investicinio fondo akcininkų, turtines ir neturtines teises bei pareigas. Šiuo tikslu Vyriausybė 2020 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. 1323 padidino VIPA įstatinį kapitalą 19 999 979 Eur. Įstatinio kapitalo didinimui lėšos skiriamos tris kartus, pirmoji lėšų dalis įstatinio kapitalo didinimui (999 989 Eur) buvo gauta 2020 m. gruodžio 16 d., 2020 m. ši suma registruota trumpalaikių įsipareigojimų straipsnyje, o 2021 m. pradžioje, įregistravus VĮ Registrų centre įstatinio kapitalo didinimą, šios sumos perkeltos į nuosavo kapitalo straipsnį.

2020 m. pabaigoje trumpalaikių įsipareigojimų padidėjimui įtakos turėjo ir įsipareigojimai, susiję su darbo santykiais (atostogų kaupiniai), sukauptos sąnaudos (mokėtinos sumos už audito, elektroninio parašo paslaugas), pelno mokesčio įsipareigojimai. Taip pat 2020 m. gruodžio 16 d. buvo gauti 999 988,80 Eur įstatinio kapitalo didinimui apskaityti trumpalaikėse mokėtinose sumose, 2021 m. padidintas įstatinis kapitalas.

2021 m. pabaigoje trumpalaikiuose įsipareigojimuose apskaitoma 612 152 Eur suma, kuri gauta pagal 2021-02-17 sutartį Nr. (52)-D8(E)-1018 „Savivaldybėms priklausančių viešųjų pastatų atnaujinimo (modernizavimo), įgyvendinant viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programą, priemonės įgyvendinimo biudžeto lėšų naudojimo sutartis“. Šios sutarties tikslinei paskirčiai gautos ir nepanaudotos lėšos 2022 m. sausio 6 d. gražintos Aplinkos ministerijai, todėl 2022 m. sumažėjo trumpalaikiai įsipareigojimai.

Pav. Nr. 31 VIPA įsipareigojimai 2019-2022 m., Eur

Finansiniai likvidumo ir skolos rodikliai

Likvidumo ir skolos rodikliai	2022 m.	2021 m.	2020 m.
Bendrasis likvidumo koeficientas	19,00	13,44	6,2
Trumpalaikis turtas	15 892 412	18 986 319	9 287 402
Trumpalaikės skolos	852 936	1 413 604	1 497 718
Kritinio likvidumo koeficientas	19,00	13,44	6,2
Trumpalaikis turtas	15 892 412	18 986 319	9 287 402
Trumpalaikės skolos	852 936	1 413 604	1 497 718
Atsargos	0	0	0
Skolos-nuosavybės koeficientas	0,03	0,07	0,13
Skolos (ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai)	878 139	1 549 359	1 504 057
Nuosavo kapitalo vidurkis	32 419 088	22 254 312	11 830 651

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, lyginant su 2021 m., trumpalaikis turtas sumažėjo 19 proc., sumažėjus pinigams ir pinigų ekvivalentams, o trumpalaikių skolų sumažėjimas buvo žymus - 69 proc., gražinus Aplinkos ministerijai nepanaudotas lėšas, tai lėmė padidėjusį trumpalaikio turto bei trumpalaikių skolų santykį, kuris nurodo, kad 2022 m. VIPA trumpalaikis turtas 19 kartų viršija trumpalaikes skolas. VIPA trumpalaikis turtas viršija trumpalaikius įsipareigojimus, todėl įmonė yra pajėgi vykdyti trumpalaikius įsipareigojimus.

VIPA atsargas sudaro raštinės reikmenys, kuras tarnybinei transporto priemonei, mažavertis inventorių. Lyginamais periodais VIPA atsargų likučio neturėjo. Likutinė atsargų vertė lyginamų periodų pabaigoje yra lygi nuliui, nes įsigijimai sutampa su nurašymais (atsargų panaudojimas veikloje) per laikotarpį. Kadangi atsargų likučio nebuvo, bendrojo ir kritinio likvidumo koeficientai sutampa.

Skolos-nuosavybės koeficiento reikšmėms ir jų pokyčiams didelę įtaką turėjo VIPA įstatinio kapitalo padidėjimai, kurie iš pradžių buvo apskaitomi trumpalaikių įsipareigojimų straipsnyje, o tai didino trumpalaikių įsipareigojimų reikšmes, kurios lėmė didesnę skolos-nuosavybės santykį. VIPA nuosavas kapitalas yra didinamas, įsipareigojimai yra santykinai nedideli (VIPA neturi ilgalaikių finansinių skolų ar panašių įsipareigojimų, o jos veikla yra finansuojama nuosavomis apyvartinėmis lėšomis). 2022 m. pastebimas ilgalaikių bei trumpalaikių įsipareigojimų sumažėjimas bei nuo 2020 m. nuoseklus nuosavo kapitalo padidėjimas, todėl nuo 2020 m. skolos-nuosavybės koeficiento reikšmės mažėja ir yra vertinamos labai teigiamai.

Finansiniai pelningumo ir apyvartumo rodikliai

Pelningumo ir apyvartumo rodikliai	2022 m.	2021 m.	2020 m.
PELNINGUMO RODIKLIAI			
Bendrasis pelningumas	64%	67 %	71 %
Pardavimo pajamos	4 943 519	4 087 527	3 157 817
Pardavimų savikaina	(1 774 053)	(1 354 208)	(903 056)
Grynasis pelningumas	15%	21 %	25 %
Pardavimo pajamos	4 943 519	4 087 527	3 157 817
Grynasis pelnas	762 457	839 429	776 238
APYVARTUMO RODIKLIAI			
Turto apyvartumas	0,15	0,12	0,23

Pardavimo pajamos	4 943 519	4 087 527	3 157 817
Turtas	33 309 395	33 942 089	13 619 950

2022 m. bendrojo pelningumo rodiklio reikšmė yra 3 proc. mažesnė nei 2021 m. ir siekia 64 proc. Plečiantis VIPA veiklai, patiriamos didesnės sąnaudos, susijusios su darbuotojų skaičiaus augimu, didėjančiais darbo vietų, programinės įrangos ir pan. kaštais, todėl didėja ir pardavimų savikainos rodiklis. 2022 m. savikaina padidėjo 31 proc., lyginant su ankstesniais metais, o pardavimo pajamos padidėjo 21 proc. Savikainai didėjant labiau nei pardavimo pajamoms, pastebimas nežymus bendrojo pelningumo sumažėjimas.

2022 m. grynojo pelningumo rodiklio reikšmė yra 6 proc. mažesnė nei 2021 m. ir siekia 15 proc. Rodiklio sumažėjimą lėmė tai, kad 2022 m. pajamos padidėjo 21 proc., lyginant su 2021 m., o grynasis pelnas 2022 m. sumažėjo 7 proc., lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu.

VIPA, siekdama akcininko nustatytų rodiklių, plečia savo veiklą ir aktyviai investuoja į naujas iniciatyvas, tokias kaip paskolų teikimas nuosavo kapitalo lėšomis, didėja Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos apimtys, 2023 m. planuojama pasirašyti naują finansavimo sutartį dėl Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo). 2021 m. VIPA tapo finansinės priemonės „Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas“ (toliau - LEZ) valdytoja.

Vertinant VIPA turto apyvartumo rodiklio dinamiką, pastebima, kad turto apyvartumas, lyginant 2022 m. su 2021 m., padidėjo - nuo 0,12 iki 0,15, tam įtakos turėjo padidėjusios pajamos.

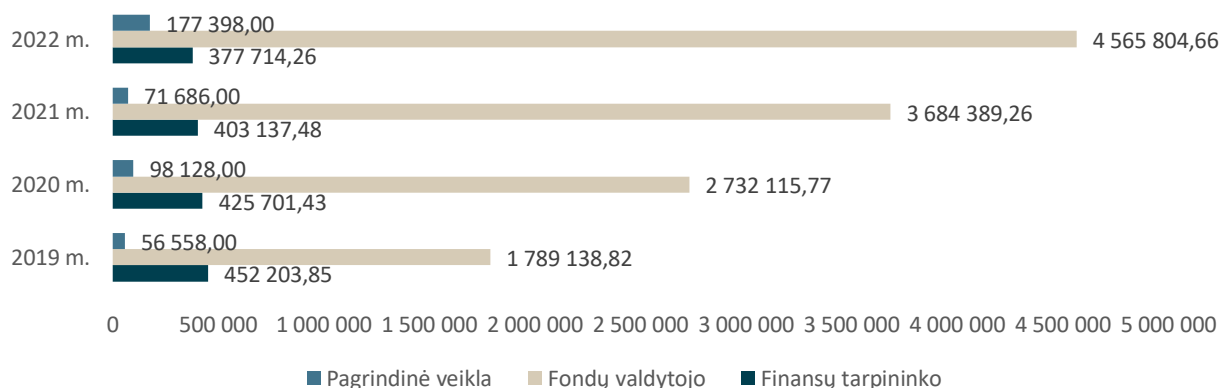
8.4. PAJAMOS

Per 2022 m. VIPA uždirbo 5 120 917 Eur pajamų. Didžiąją dalį (96,5 proc.) uždirbtų pajamų – 4 943 519 Eur, sudaro valdymo mokestis už:

- finansų tarpininko funkcijų atlikimą įgyvendinant aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučių ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programų įgyvendinimą;
- daugiabučių namų modernizavimo fondo valdytojo funkcijų atlikimą;
- vandentvarkos fondo valdytojo funkcijų atlikimą;
- energijos efektyvumo fondo valdytojo funkcijų atlikimą;
- savivaldybių pastatų atnaujinimo fondo valdytojo funkcijų atlikimą;
- kultūros paveldo fondo valdytojo funkcijų atlikimą;
- LEZ finansinės priemonės valdytojo funkcijų atlikimą.

Investicinės veiklos pajamos 10 407 Eur – palūkanos už Vyriausybės vertybinius popierius, baudų ir delspinigių pajamos – 4 867 Eur, palūkanų pajamos ir sutarties sudarymo mokestis už suteiktas paskolas, finansuojamas VIPA įstatinio kapitalo lėšomis, – 162 124 Eur.

Pav. Nr. 32 VIPA pajamos pagal veiklas 2019-2022 m., Eur

Didžiausią VIPA uždibrbamų pajamų dalį sudaro valdymo mokesčio, uždibrbto atliekant finansų tarpininko ir fondų valdytojo funkcijas, pajamos.

Uždibrbamos pajamos, atliekant JESSICA Kontroliuojančiojo fondo finansinio tarpininko funkcijas, nuo 2016 m. mažėja dėl to, kad yra galutinai išmokėtos lėšos paskoloms pagal paskolų sutartis, taip pat dėl paskolų portfelio dydžio mažėjimo, kurį lemia grįžusios lėšos iš galutinių naudos gavėjų. Aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučių atnaujinimo paskolų atveju VIPA gauna 1 proc. dydžio pajamas nuo iš Europos investicijų banko (EIB) gautos, bet negražintos paskolos, tačiau kiekvienais metais VIPA atsiskaito su EIB už praėjusius ataskaitinius metus ir gražina dalį paskolos, dėl šios priežasties mažėja VIPA pajamos, uždibrbamos vadovaujantis šiuo punktu.

Daugiausia pajamų VIPA uždibrba atlikdama fondų valdytojo funkcijas, ypač už daugiabučių namų modernizavimo fondo (DNMF) valdymą. Bazinis atlygis už DNMF valdymą išlieka pastovus, nes skaičiuojamas nuo pastoviosios gauto įnašo dalies, o veiklos rezultatais grindžiamas atlygis priklauso nuo paskolų portfelio dydžio, kuris 2017 m. buvo didžiausias, kadangi buvo pasiekti didžiausi išmokėjimų srautai, o grįžusios lėšos tuo metu sudarė neįymią dalį. Vėliau pastebimas pajamų mažėjimas, kadangi sumažėjus išmokėjimų srautams ir grįžtant vis daugiau paskolos lėšų iš naudos gavėjų, paskolų portfelio dydis mažėja. Papildomai pritrauktos lėšos DNMF veiklai plėtoti lemia VIPA valdomo paskolų portfelio dydį, kurio administravimas leidžia uždibrbti didesnes pajamas.

Pajamos už ERPB 50 mln. Eur paskolos administravimą tolygiai mažėja, kadangi beveik visa suma yra išmokėta paskoloms (iki 2022 m. pab. išmokėta 49,89 mln. Eur) ir grįžta vis daugiau lėšų, kurios mažina paskolų portfelio dydį. Nuo 2021 m. neteko galios ERPB sutarties pakeitimas, pagal kurį laikotarpiu nuo 2019 m. balandžio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. bazinis valdymo mokestis už ERPB paskolos administravimą buvo skaičiuojamas nuo iš ERPB gautos paskolos dalies dydžio. Dėl šios priežasties nuo 2021 m. bazinis valdymo mokestis už ERPB paskolos administravimą skaičiuojamas nuo ERPB paskolos likučio. Todėl nuo 2021 m. pastebimas pajamų už ERPB paskolos administravimą sumažėjimas.

2018 m. balandžio 30 d. VIPA pasirašė paskolos sutartį su Finansų ministerija, kuria vadovaudamasi, Ministerija įsipareigoja suteikti 68 mln. Eur paskolą valstybės investicijų projektui „Daugiabučių namų modernizavimo fondas“ (DNMF). Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos iš Ministerijos gautas visas įnašas – 68 mln. Eur, išmokėtų paskolų suma iki 2022 m. pab. buvo 68,17 mln. Eur., sutarčių virškontraktavimui panaudotos grįžusios lėšos.

2019 m. rugsėjo 4 d. VIPA pasirašė paskolos sutartį su Finansų ministerija, kuria vadovaudamasi, Ministerija įsipareigoja suteikti iki 167,5 mln. Eur paskolą valstybės investicijų projektui „Daugiabučių namų modernizavimo fondas“ (DNMF). Iki 2021 m. pab. iš Ministerijos gauta įnašo dalis – 152 mln. Eur, išmokėtų paskolų suma iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo 149,58 mln. Eur.

Nuo 2019 m. padidėjo VIPA pajamos administruojant Valstybės perskolinamą paskolą, padidėjus išmokėjimų srautams bei dėl papildytos valdymo mokesčio skaičiavimo metodikos, pagal kurią VIPA priklauso pradinis bazinis 0,25 proc. valdymo mokesčio dydis, skaičiuojamas ir mokamas nuo 75 proc. sumos, dėl kurios VIPA yra prisiėmusi įsipareigojimus.

Nuo 2020 m. II ketvirčio išskirtas pradinis bazinis valdymo mokesčio atlygis už prisiimtus įsipareigojimus naujiems finansuojamiems DNMF projektams. Iki sutarties pasirašymo finansavimo šaltinis nėra priskiriamas, todėl yra laikoma, kad pradinis bazinis valdymo mokesčio atlygis už prisiimtus įsipareigojimus daugiabučių modernizavimo projektams finansuoti yra bendros pajamos už DNMF valdymą, kadangi 2022 m. didžioji dauguma Valstybės perskolinamų paskolų finansuojamų projektų jau turėjo bent vieną apmokėtą mokėjimo prašymą, pradinis bazinis valdymo mokesčio atlygis tiems projektams nebuvo skaičiuojamas - tai lėmė pradinio bazinio valdymo mokesčio sumažėjimą.

2021 m. rugpjūčio 4 d. buvo pasirašyta sutartis su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku (ERPB) dėl 67,5 mln. Eur paskolos valstybės investicijų projektui „Daugiabučių namų modernizavimo fondas“ (DNMF). DNMF projektams, finansuojamiems antrosios ERPB paskolos lėšomis, nuo sutarties pasirašymo dienos buvo skaičiuojamas pradinis bazinis valdymo mokesčio atlygis už prisiimtus įsipareigojimus projektams finansuoti. Dėl šios priežasties, kaip matyti 27 pav., 2021 m. atsiranda nauja pajamos pagal veiklas pajamų grupė – ERPB II, o 2021 m. sumažėja DNMF pajamos už prisiimtus įsipareigojimus, kadangi buvo atskirtos pajamų grupės. Šis atskyrimas bendram DNMF pajamų rezultatui įtakos neturėjo ir buvo atliktas siekiant identifikuoti DNMF pajamas pagal finansavimo šaltinį. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos iš EBRD gauta 26 mln. Eur paskolos, išmokėtų paskolų suma daugiabučių namų modernizavimo (atnaujinimo) projektams buvo 18 mln. Eur.

SPF ir KPF valdymo pajamos sumažėjo nuo 2019 m. III ketvirčio, tai lėmė Fondų fondo steigimo sutartyse numatytas punktas, pagal kurį VIPA bazinis atlygis, praėjus 24 mėnesiams nuo sutarties pasirašymo dienos, sumažėja nuo 1 proc. iki 0,5 proc. 2020 m. gruodžio 7 d. Ministerija pervedė papildomą KPF įnašą, todėl

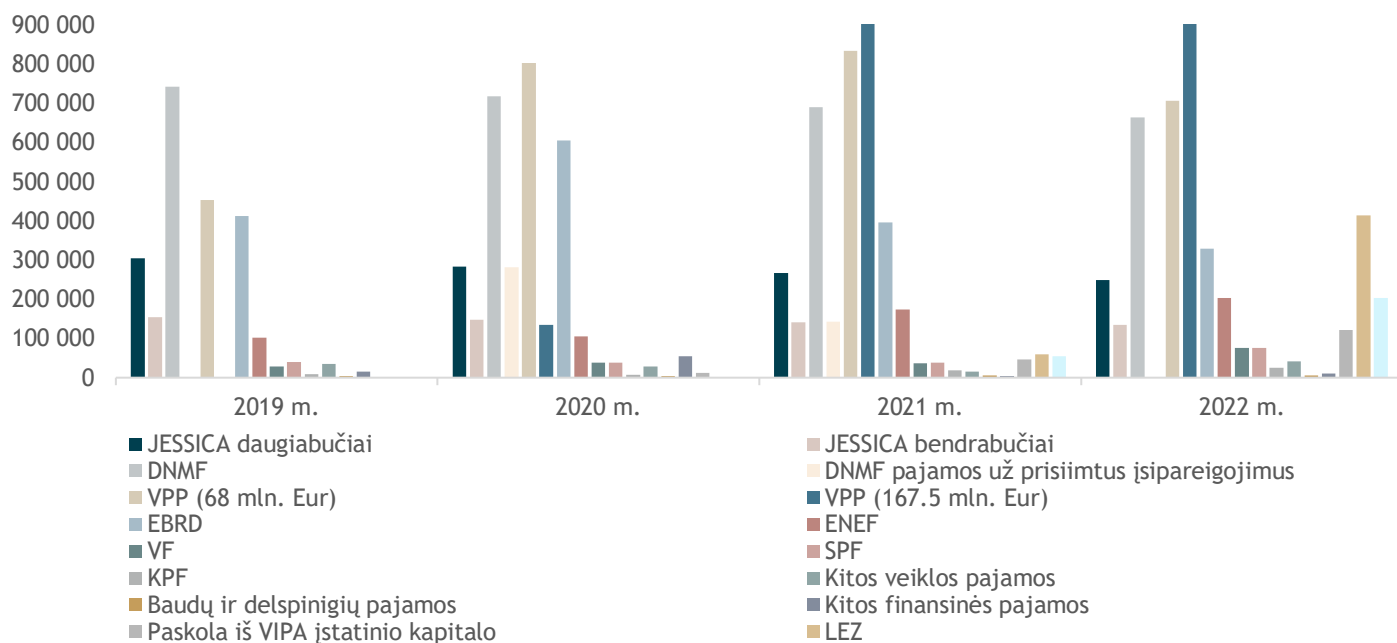
VIPA papildomai išmokėjo finansų tarpininkui Šiaulių bankui 1,25 mln. Eur KPF lėšų, tai lėmė pajamų už KPF valdymą padidėjimą nuo 2021 m. Iš viso iki 2022 m. pab. finansų tarpininkui išmokėta 2,50 mln. Eur KPF lėšų. 2022 m. pr. VIPA iš Ministerijos gavo papildomą SPF įnašo dalį ir iš viso iki 2022 m. pab. gautas įnašas - 8,63 mln. Eur. Už SPF administravimą VIPA finansų tarpininkui yra išmokėjusi 6,25 mln. Eur SPF lėšų. 2020 m. gegužės 26 d. buvo sudaryta partnerystės sutartia tarp UAB „Nullus“ ir Kauno rajono savivaldybės administracijos, Savivaldybių pastatų fondas pastato rekonstrukcijai išmokėjo 2,1 mln. Eur tiesiogiai ir tai taip pat padidino SPF valdymo mokesčio pajamas 2022 m.

Daugėja ENEF išmokėjimų centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimui (iki 2022 m. pab. išmokėta 12,14 mln. Eur), nuo 2021 m. valdymo mokesčio atlygis išaugo pasiekus stebėsenos rodiklius, kurių rezultatas lemia veiklos rezultatais grįsto valdymo mokesčio atlygio dydį.

Vandentvarkos fondo pajamos pradėtos uždirbti nuo 2019 m. Veiklos rezultatais grįstą atlygį už Vandentvarkos fondo valdymą lemia stebėsenos rodiklių, numatytų Fondo sutartyje, įgyvendinimas. Planuojama, kad, projektams pasibaigus, bus pasiekti stebėsenos rodikliai, o VIPA uždirbs daugiau pajamų už Vandentvarkos fondo valdymą. 2022 m. balandžio 26 d. VIPA iš Ministerijos gavo papildomą 7,5 mln. Eur įnašo dalį. Iš viso iki 2022 m. pab. VIPA yra gavusi 15 mln. Eur įnašo į Vandentvarkos fondą, vandentvarkos projektams išmokėta 14,37 mln. Eur.

2021 m. įtraukta nauja pajamų grupė - valdymo mokestis už LEZ finansinės priemonės valdymą. Sutartis dėl LEZ valdymo pasirašyta 2021 m. lapkričio 10 d., todėl nuo šios dienos pradėtas skaičiuoti LEZ valdymo mokestis, kurio dydis yra 1 proc. per metus nuo finansinei priemonei skirtos sumos.

Pav. Nr. 33 VIPA pajamos pagal veiklas 2019-2022 m., Eur

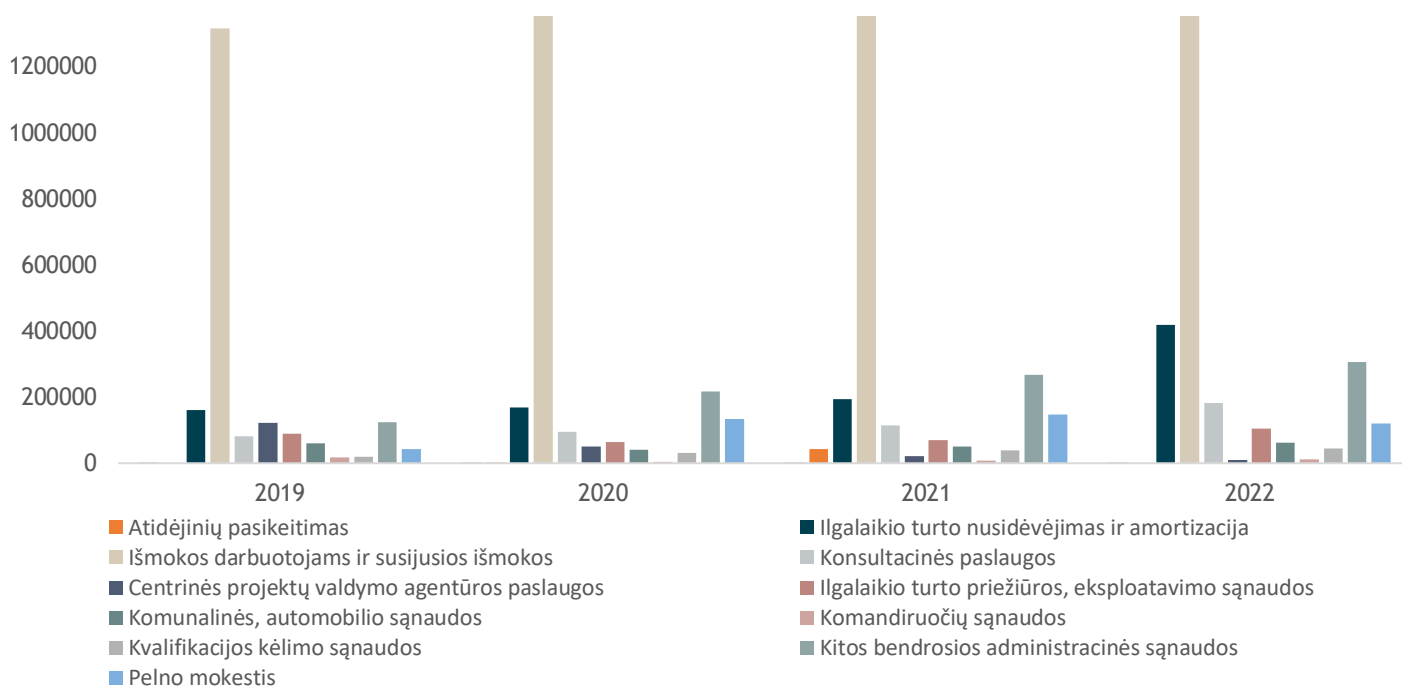
8.5. VEIKLOS SĄNAUDOS

Per 2022 m. VIPA, vykdydama savo veiklą, patyrė 4 344 270 Eur sąnaudų, įvertinus sąnaudų kompensavimą Europos Sąjungos techninės paramos, tarptautinių projektų bei KŪB „Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas“ lėšomis.

2016 m. rugpjūčio 1 d. VIPA pasirašė sutartis su CPVA dėl projektų: „UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra – veiksmų programos administravimas“ (projekto Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0012) ir „UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra – Informavimas apie veiksmų programą“ (projekto Nr. 12.0.1-CPVA-V-202-01-0015). VIPA patirtos išlaidos, numatytos Techninės paramos administravimo taisyklėse, susijusios su 2014–2020 m. laikotarpio ES fondų investicijų veiksmų programos administravimo projektų, finansuojamų grąžinamosios subsidijos būdu, administravimu bei informavimu, yra kompensuojamos ES Techninės paramos lėšomis. 2022 m. Techninės paramos lėšomis finansuojama išlaidų, susijusių su projektu Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0012 suma – 0,35 mln. Eur.

Įvertinus gautą sąnaudų kompensavimą, didžiausią dalį sąnaudų sudaro su darbo santykiais susijusios išlaidos – 70,08 %. Kitas sąnaudas sudaro ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos, pelno mokesčio, Centrinės projektų valdymo agentūros paslaugų, konsultacinių ir teisinių paslaugų, komunalinių, ryšių paslaugų, komandiruočių, kvalifikacijos kėlimo ir pan. sąnaudos.

Pav. Nr. 34 VIPA sąnaudos 2019-2022 m., Eur

Nagrinėjant VIPA sąnaudų dinamiką pagal sąnaudų grupes pastebima, kad 31 proc. išaugo išmokos darbuotojams, tam įtakos turėjo didėjantis darbuotojų skaičius (2019 m. VIPA dirbo 55 darbuotojai, 2020 m. - 62 darbuotojai, 2021 m. - 76 darbuotojai, 2022 m. - 82 darbuotojai) bei darbo užmokesčio didėjimas. Vadovaujantis Vyriausybės 2016 m. sausio 18 d. nutarimo Nr. 42 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ nuostatomis, 2019 m. VIPA buvo suteikta I kategorija.

Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos padidėjo nuo 2019 m., kai VIPA pradėjo diegti programinę įrangą VIPA IS, skirtą daugiabučių namų modernizavimo paskolų apskaitai, ir kai VIPA pritaikė 16-ąjį tarptautinį finansinės atskaitomybės standartą „Nuoma“. Dėl 16 TFAS (tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai) taikymo VIPA pripažįsta turto naudojimo teises ir nuomos įsipareigojimus visoms sutartims, kurios yra nuomos sutartys arba kurių dalis yra nuomos sutartis. Dėl šios priežasties administracinių patalpų ir automobilio nuomos sąnaudos priskiriamos prie ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos išlaidų grupės.

Konsultacinių paslaugų sąnaudos nuo 2019 m. mažėja atsižvelgiant į tai, kad didžioji dalis VIPA administruojamų fondų sutarčių buvo pasirašytos, todėl VIPA mažiau naudojosi teisinėmis–konsultacinėmis paslaugomis. 2022 m. teisinės–konsultacinės sąnaudos nežymiai padidėjo lyginant su 2020 m. ir 2021 m. dėl naujų sutarčių sudarymo, taip pat dėl klausimų, susijusių su būsimu įmonės integravimu į INVEGA. CPVA paslaugų sąnaudos yra susijusios su paraiškų vertinimu ir yra patiriamos dėl pastovaus paraiškų, finansuojamų iš Valstybės perskolinamos paskolos (167,5 mln. Eur) bei iš antrosios ERPB paskolos (67,5 mln. Eur), srauto. Kadangi didžioji dalis paraiškų, finansuojamų iš Valstybės perskolinamos paskolos (68 mln. Eur), srauto yra įvertintos ir baigiamos išmokėti, nuo 2020 m. pastebimas CPVA paslaugų sąnaudų sumažėjimas. Daugiausia sąnaudų CPVA paslaugoms patirta 2019 m. - 121 382 Eur, mažiausia 2022 m. - 9 498 Eur.

2020 m. įtraukta nauja sąnaudų grupė – atidėjinių pasikeitimo sąnaudos (VIPA nuosavo kapitalo lėšomis suteiktos paskolos tikėtinas 12 mėnesių kredito nuostolis). Tai sąnaudos susijusios su atidėjiniais, kurie nustatyti paskolai, finansuojamai iš VIPA nuosavo kapitalo lėšų. Ateityje numatomas šių sąnaudų augimas padidėjus paskolų, finansuojamų iš VIPA nuosavo kapitalo lėšų, skaičiui. VIPA nustatė suteiktų paskolų

tikėtiną 12 mėnesių kredito nuostolį ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apskaičiavo 3 454 Eur atidėjinius (2021 m. gruodžio 21 d. atidėjiniai buvo apskaičiuoti 45 656 Eur sumai).

Nuo 2020 m. išaugo kitos bendrosios administracinės sąnaudos, padidėjus išlaidoms pašto ir kitoms paslaugoms. Pašto paslaugų sąnaudos padidėjo dėl augančių paslaugų įkainių bei padidėjus daugiabučių namų atnaujinimo-modernizavimo apimtims, o tai, savo ruožtu, lemia pašto išlaidų didėjimą dėl padidėjusios komunikacijos su galutiniais naudos gavėjais. Išlaidos kitoms paslaugoms taip pat lygiagrečiai didėja augant darbuotojų skaičiui. Per 2022 m. bendrosios administracinės sąnaudos padidėjo 30 164 Eur lyginant su praėjusiais ataskaitiniais metais.

Ilgalaikio turto priežiūros ir eksploatavimo sąnaudos išlieka pastovios, pastebimas padidėjimas 2022 m. Ilgalaikio turto priežiūros ir eksploatavimo sąnaudos patiriamos dėl VIPA naudojamos programinės įrangos („VIPA IS“, „Saikas‘W“, „Edrana Baltic“, „Dokas“) modulių įdiegimų bei atnaujinimų, VIPA internetinio puslapio atnaujinimo bei priežiūros darbų, naujų VIPA darbuotojų darbo vietų, susijusių su kompiuterine technika, įrengimo bei esamų darbuotojų darbo vietų priežiūra, VIPA serverio atnaujinimo ir priežiūros darbų. 2022 m. VIPA pradėjo diegti naują dokumentų valdymo sistemą, tai turėjo įtakos ilgalaikio turto priežiūros ir eksploatavimo sąnaudų padidėjimui 2022 m.

8.6. AUDITAS

VIPA ir jos valdomų-administruojamų fondų 2022 m. finansinių ataskaitų auditą atlieka UAB BDO auditas ir apskaita. LR finansų ministerijos, BDO auditas ir apskaita ir VIPA trišalė sutartis dėl 2020-2022 m. metinių finansinių ataskaitų audito sutartis pasirašyta 2020 m. liepos 28 d., sutarties Nr. 14P-53, audito kaina 2022 metais - 40 474,50 Eur su PVM. Ši suma 2022 m. registruojama sukauptų sąnaudų trumpalaikių įsipareigojimų straipsnyje. Kitų finansinių ataskaitų auditoriaus suteiktų, bet su auditu nesusijusių, paslaugų suteikta nebuvo.

Valdybos pirmininkas

Gvidas Dargužas

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

UAB „Viešųjų investicijų plėtros agentūra“ akcininkui

Nuomonė

Mes atlikome UAB „Viešųjų investicijų plėtros agentūra“ (toliau - „Bendrovė“) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2022 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita, tuomet pasibaigusių metų bendrųjų pajamų ataskaita, pinigų srautų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, pridėtos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Bendrovės 2022 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir tą dieną pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau - TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Bendrovės pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (toliau - TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikomės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes - tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta Bendrovės veiklos ataskaitoje, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti, ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai finansinėse ataskaitose, arba mūsų žinioms, pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji yra kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu remdamiesi atliktu darbu pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA (tęsinys)

Kita informacija (tęsinys)

Mes taip pat privalome įvertinti, ar Bendrovės veiklos ataskaitoje pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų finansines ataskaitas bei ar veiklos ataskaita buvo parengta laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- Bendrovės veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų finansinių ataskaitų duomenis; ir
- Bendrovės veiklos ataskaita buvo parengta laikantis Lietuvos Respublikos įmonių atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškreipimų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškreiptos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas - tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškreipimą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškreipimai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu primame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškreipimo dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškreipimo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškreipimo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klatojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA (tęsinys)

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą (tęsinys)

- Suprantame su auditu susijusias vidaus kontroles, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės atliktų apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarome išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Bendrovės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau, būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

BDO auditas ir apskaita, UAB
Audito įmonės pažymėjimo Nr.001496

Romanas Skrebnevskis
Auditorius
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000471

Vilnius, Lietuvos Respublika
2023 m. kovo 27 d.